

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

MANDAT

VII

IZREDNA
SEJA

23

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 23. IZREDNA SEJA

(4. in 5. november 2015)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANOK IN DRŽAVLJANOV, KI TERJEVA NA TRAJNI IN NEODTULJIVI PRAVICI SLOVENSKEGA NARODA DO SAMODOLČNE.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO, DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANINI, IZVRŠILO IN SODNO.
PO NAČELU BELTVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, IZVRŠILNO IN SODNO.

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 23. izredna seja (4. in 5. november 2015)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2016

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 23. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA VLADI REPUBLIKE SLOVENIJE V ZVEZI Z NEOBVLADLJIVIMI RAZMERAMI NA MEJI REPUBLIKE SLOVENIJE Z REPUBLIKO HRVAŠKO IN ZAHTEVA ZA MNENJE PREDSEDNIKA REPUBLIKE SLOVENIJE O TEM VPRAŠANJU, EPA 827-VII

2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O ORGANIZIRANOSTI IN DELU V POLICIJI (ZODPol-B), NUJNI POSTOPEK, EPA 834-VII

3. točka dnevnega reda: ZAHTEVA ZA RAZPIS ZAKONODAJNEGA REFERENDUMA O ZAKONU O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAKONSKI ZVEZI IN DRUŽINSKIH RAZMERJIH (ZZZDR-D), EPA 257-VII

4. točka dnevnega reda: PREDLOGA SKLEPA O ZAVRNITVI RAZPISA ZAKONODAJNEGA REFERENDUMA O ZAKONU O DOPOLNITVI ZAKONA O OBRAMBI (ZObr-E), EPA 822-VII), EPA 846-VII

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	8
1. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA VLADI REPUBLIKE SLOVENIJE V ZVEZI Z NEOBVLAJLJIVIMI RAZMERAMI NA MEJI REPUBLIKE SLOVENIJE Z REPUBLIKO HRVAŠKO IN ZAHTEVA ZA MNENJE PREDSEDNIKA REPUBLIKE SLOVENIJE O TEM VPRAŠANJU, EPA 827-VII	8
JOŽE TANKO	9
JERNEJ VRTOVEC	9
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	10
JOŽE TANKO	10
FRANC JURŠA	11
MATJAŽ HAN	11
DR. FRANC TRČEK	11
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O ORGANIZIRANOSTI IN DELU V POLICIJI (ZODPol-B), NUJNI POSTOPEK, EPA 834-VII	12
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR	12
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	12
ANITA KOLEŠA	13
DR. VINKO GORENAK	14
BENEDIKT KOPMAJER	14
MAG. BOJANA MURŠIČ	15
DR. FRANC TRČEK	16
JERNEJ VRTOVEC	16
DR. BOJAN DOBOVŠEK	17
DR. VINKO GORENAK	18
DR. VINKO GORENAK	18
ANJA BAH ŽIBERT	18
DR. FRANC TRČEK	19
MARKO FERLUGA	20
DR. BOJAN DOBOVŠEK	21
MAG. ALENKA BRATUŠEK	21
JANKO VEBER	21
DR. FRANC TRČEK	22
JANKO VEBER	23
JOŽEF HORVAT	23
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR	24
3. TOČKA DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO ZAHTEVE ZA RAZPIS ZAKONODAJNEGA REFERENDUMA O ZAKONU O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAKONSKI ZVEZI IN DRUŽINSKIH RAZMERJIH, IN SICER NA OBRAVNAVO PREDLOGA ODLOKA O RAZPISU ZAKONODAJNEGA REFERENDUMA O ZAKONU O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAKONSKI ZVEZI IN DRUŽINSKIH RAZMERJIH.	25
UROŠ PRIKL	25
JELKA GODEC	25
TOMAŽ GANTAR	27
JAN ŠKOBERNE	27
DR. MATEJ T. VATOVEC	28
JOŽEF HORVAT	29
MAG. ALENKA BRATUŠEK	30
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	31

LJUDMILA NOVAK	32
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	32
MATJAŽ NEMEC	33
DR. JASNA MURGEL	34
ŽAN MAHNIČ.....	34
TOMAŽ GANTAR	35
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER.....	35
DR. MATEJ T. VATOVEC	36
ŽAN MAHNIČ.....	37
JAN ŠKOBERNE.....	37
JELKA GODEC.....	37
MARTINA VUK	39

4. točka dnevnega reda: PREDLOGA SKLEPA O ZAVRNITVI RAZPISA ZAKONODAJNEGA REFERENDUMA O ZAKONU O DOPOLNITVI ZAKONA O OBRAMBI (ZObr-E), EPA 822-VII), EPA 846-VII	40
---	-----------

MARJAN DOLINŠEK	40
ŽAN MAHNIČ.....	41
ANDREJA KATIČ	41
BENEDIKT KOPMAJER.....	42
MATJAŽ NEMEC	42
LUKA MESEC.....	43
MAG. MATEJ TONIN.....	44
DR. BOJAN DOBOVŠEK	45
MARJAN DOLINŠEK	45
ŽAN MAHNIČ.....	46
MIHA KORDIŠ	46
MATJAŽ HAN	47
DR. VINKO GORENAK	48
MATJAŽ HAN	49
MIHA KORDIŠ	49
VIOLETA TOMIČ	49
MAG. BRANKO GRIMS	50

2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	51
--	-----------

DR. VINKO GORENAK	51
DR. FRANC TRČEK	51
DR. BOJAN DOBOVŠEK	51
ANITA KOLEŠA.....	51
DR. FRANC TRČEK	52

3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	52
--	-----------

DR. MATEJ T. VATOVEC	52
DR. FRANC TRČEK	52
LJUDMILA NOVAK	53
LUKA MESEC.....	53
LJUDMILA NOVAK	53
VIOLETA TOMIČ	53
DR. JASNA MURGEL	53
MATJAŽ HAN	53
MAG. ALENKA BRATUŠEK	53
MIHA KORDIŠ	54

4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	54
--	-----------

LUKA MESEC	54
DR. FRANC TRČEK	54
MARJANA KOTNIK POROPAT	55
VIOLETA TOMIČ	55
MATJAŽ NEMEC	55
MIHA KORDIŠ	55
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	56
BORUT PAHOR	56
DR. MATEJ T. VATOVEC	59
MAG. BRANKO GRIMS	59
JERNEJ VRTOVEC	60
MAG. BOJANA MURŠIČ	61
DR. MIROSLAV CERAR	62
DR. BOJAN DOBOVŠEK	64
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	65
JANEZ (IVAN) JANŠA	66
BENEDIKT KOPMAJER	70
MAG. BOJANA MURŠIČ	70
DR. MATEJ T. VATOVEC	72
MAG. MATEJ TONIN	73
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR	74
MAG. BRANKO GRIMS	77
JANJA SLUGA	80
MAG. BRANKO GRIMS	81
MAG. BRANKO GRIMS	81
PRIMOŽ HAINZ	82
JANKO VEBER	82
JOŽEF HORVAT	83
MAG. ALENKA BRATUŠEK	84
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	84
MARIJAN POJBIC	86
JERNEJ VRTOVEC	87
MARINKA LEVIČAR	89
MATJAŽ NEMEC	89
ŽAN MAHNIČ	90
IGOR ZORČIČ	91
ANJA BAH ŽIBERT	92
FRANC JURŠA	93
VESNA VERVEGA	93
EVA IRGL	94
FRANC BREZNIK	95
MARKO FERLUGA	96
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ	97
BENEDIKT KOPMAJER	98
ERIKA DEKLEVA	98
MARIJA BAČIČ	99
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	99
DR. JASNA MURGEL	100
BOJAN PODKRAJŠEK	101
TILEN BOŽIČ	102
SIMON ZAJC	103
ANITA KOLEŠA	104
ANDREJA KATIČ	107
MAG. BRANKO GRIMS	108
BOJAN PODKRAJŠEK	113
JOŽEF HORVAT	113

IVAN ŠKODNIK	114
MAG. BRANKO GRIMS	115

Državni zbor VII. mandat

23. izredna seja 4. in 5. november 2015

Predsedujoči: dr. Milan Brglez.....predsednik Državnega zbora
mag. Bojana Muršič.....podpredsednica Državnega zbora
Primož Hainz.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 4. novembra 2015 ob 9. uri.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci,
gospe in gospodje!

Pričenjam 23. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi prvega in drugega odstavka 58. člena ter drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščam sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: gospa Iva Dimic do 15. ure, mag. Jana Jenko, gospod Jožef Horvat od 13. do 18. ure, gospod Jernej Vrtovec od 20. ure dalje, Matjaž Han od 12. do 19. ure in gospod Janez Janša.

Na sejo sem vabil predstavnike Vlade. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 23. izredne seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v ponedeljek, 2. novembra 2015, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora.

Prehajamo na obravnavo in odločanje o predlogu za širitev dnevnega reda seje.

Skupina 84 poslank in poslancev s prvopodpisano dr. Simono Kustec Lipicer je vložila zahtevo za sklic izredne seje s točko Predlog sklepa o zavrnitvi razpisa zakonodajnega referendumu o Zakonu o dopolnitvi Zakona o obrambi in Državnemu zboru istočasno predlagala, da 23. izredno sejo razširi z navedeno zadevo. Predlog za širitev ste prejeli 3. 11. 2015 in je objavljen na e-klopi.

Želi besedo predstavnica predlagateljcev širitve? (Ne.) Želi besedo predstavnik Vlade? (Ne.) Želite besedo predstavniki poslanskih skupin? (Ne.) Zaključujem predstavitev stališč o predlogu za širitev.

Prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje glasovalnih naprav. Odločamo o predlogu za širitev dnevnega reda.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 68, proti 5.

(Za je glasovalo 68.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je predlog za širitev sprejet.

Zbor bo izglasovano širitev obravnaval kot 4. točko dnevnega reda.

Prehajamo na glasovanje o določitvi dnevnega reda v celoti. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem in sprejeto širitvijo.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 69, proti 4.

(Za je glasovalo 69.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je dnevni red 23. izredne seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA PRIPOROČILA VLADI RS V ZVEZI Z NEOBVLAJLJIVIMI RAZMERICI NA MEJI REPUBLIKE SLOVENIJE Z REPUBLIKO HRVAŠKO IN ZAHTEVA ZA MNENJE PREDSEDNIKA REPUBLIKE SLOVENIJE O TEM VPRAŠANJU.**

Predlog priporočila je obravnavi zboru predložila skupina 28 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom priporočila je skupina 21 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo. Skupina 28 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom je na podlagi drugega odstavka 107. člena Ustave Republike Slovenije in prvega odstavka 223. člena Poslovnika Državnega zbora tudi predlagala, da Državni zbor od predsednika Republike Slovenije zahteva mnenje v tem vprašanju. V skladu z dogovorom na 42. seji kolegija predsednika Državnega zbora 2. 11. 2015 je predstavnik predlagatelja predlog sklepa pisno popravil, in sicer je rok, v katerem Državni zbor želi pridobiti mnenje predsednika Republike Slovenije skrajšal s treh dni na 24 ur. Pisni popravek predloga sklepa ste prejeli včeraj 3. 11. 2015.

Na podlagi sprejetega sklepa na isti seji kolegija predsednika Državnega zbora dajem najprej besedo predstavniku predlagatelja, gospodu Jožetu Tanku, za dopolnilno

obrazložitev predloga za pridobitev mnenja predsednika republike.
Prosim.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo in vsem lep pozdrav.

Neobičajno pravzaprav celo nepojmljivo je, da Vlada v nekaj mesecih, odkar se dogaja ta migrantska kriza, ni zahtevala v Državnem zboru prav nobene razprave o tem ključnem problemu Evropske unije in pa seveda ključnem problemu, ki čedalje bolj stiska tudi Slovenijo.

Slovenija je v zadnjem času postala ključna karavanska pot, pa ne zaradi Karavank, ampak zato, ker se je ta migracijski tok oziroma migracijska karavana zaradi blokad na drugih mejah usmerjala preko Slovenije. Opozoril, da se bo to zgodilo, je bilo dovolj, tako domačih kot tudi tujih, da gre za hude probleme povsod, kamor ta begunski val pljusne, je bilo tudi znano, še posebej hudo pa je tam, kjer se ta migrantski val konča. Žal je tako, da so tisti, ki so pomoči potrebni, gre za družine in posameznike iz vojnih področij, v manjšini. Večji del predstavljajo izredno agresivne skupine, ki pa ne izbirajo sredstev. Čeprav so informacije o tem zelo filtrirane, mimo teh dejstev ni mogoče. Slovenija se sooča s problemi na severni in na južni meji, na obeh so razmere nevzdržne za uniformirane varnostne in obrambne sile, za humanitarce, za zdravstveni sistem in še posebej za prebivalce.

Problemi so predvsem zato, ker je bil odziv naše Vlade neustrezen in bistveno prepočasen. Morda bodo šele prihodnji teden na mizi ukrepi, ki bi jih mogli sprejeti že pred dvema, tremi meseci, ampak pač tako je. Pobud za ukrepe je bilo precej, veliko večino teh je predlagal naš predsednik, gospod Janez Janša., vendar so bili vladni odzivi nanje cinični, podcenjujoči in ocenjeni kot nedržavotvorni. Slovenija bi bila v bistveno boljšem položaju že, če bi sledila tujim vzorom. Lahko bi samo z nekajdnevnim zamikom kopirali ukrepe Madžarske. To se ni zgodilo in zato se je tudi glavni tok migrantov usmeril preko Slovenije. Če se bodo razmere na severni meji, na meji z Avstrijo, zaostriale, bo Slovenija vsaj začasno postala glavna migrantska postaja. Če se bo to zgodilo, se bodo razmere še posebej zaostriale, stroški pa bodo dosegali več sto milijonov evrov letno.

Dejstvo je, da so varnostne kapacitete Slovenije zelo omejene in so odraz negativnih ukrepov proti vojski in policiji v preteklih letih, po informacijah pa je Vlada tudi nedavno zavrnila ponujeno mednarodno pomoč. Zato ni mogoče zagotavljati schengenskega režima na meji. Priča smo absurdni, da migranti – med njimi so številni, ki so bili udeleženi v vojnih zadevah –, mnogo lažje prestopajo schengensko mejo kot osebe oziroma potniki z urejenimi dokumenti. Sklic te izredne seje je zaradi neodzivnosti Cerarjeve oblasti nujen. Dejstvo pa je, da se je v reševanje migrantske krize vključil tudi predsednik države. Nedavno je bil na obisku v

Belgiji, kjer je svoje pogovore izkoristil zlasti za predstavitev aktualnega stanja v Sloveniji v zvezi z migrantsko krizo, kar je bilo hvalevredno dejanje, vendar žal predsednik Republike ni izkoristil svojega ustavnega pooblastila, da bi samoiniciativno nagovoril tudi Državni zbor in predstavil svoje poglede na reševanje migrantske krize. Zato podpisniki menimo, da izkoristiti moramo to priložnost, ki nam jo daje tudi ustavno pooblastilo, da lahko zahtevamo od predsednika države odgovor oziroma zjasnitev o pomembnem družbenem vprašanju, da to predsednik republike tudi opravi, še posebej, ker je vrhovni poveljnik Slovenske vojske in je kot tak že vključen v vse te zadeve.

Danes imate priložnost, da s podporo predlogu podpisnikov zahteve za izredno sejo izglasujete, da dobimo tudi mnenje predsednika republike. Njegova stališča in pobude so zagotovo relevantne in mislim, da je prav, da tudi od Vlade potem v nadaljevanju slišimo, kakšni so bodoče scenariji glede reševanja teh vprašanj. Jaz upam, da bo koalicija predlog podpisnikov podprla. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin o tem predlogu.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanjo gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovani predsednik Vlade, ministrski zbor!

Migrantska kriza je največji trenutni aktualni problem, s katerim se soočajo države na tako imenovani balkanski poti, v katero je ujeta tudi Republika Slovenija. Dnevno prečka državno mejo med Hrvaško in Slovenijo več tisoč migrantov in tako obsežen migrantski val vsekakor pomeni neko vrsto izrednih razmer, če hočete, če ne že na območju celotne države, pa vsekakor na vstopnih in izstopnih točkah tega migrantskega vala. Val migrantov je zlasti na obmejnih območjih močno posegel v vsakodnevno življenje lokalnih prebivalcev, na kar glasno opozarjajo tudi župani obmejnih občin. Prebivalci niso zmogli voziti otrok v šolo, niso mogli dostopati do zdravnika na način, kot so lahko to storili prej, kmetje niso mogli dostopati do svojih zemljišč, čezmejni delovni migranti niso mogli neovirano prečkati mejnih prehodov. Vse to so dejstva, s katerimi se sooča Republika Slovenija.

Obstoječi kadrovski potencial policije v naši državi tako obsežnega migrantskega vala ne obvladuje. Potrebna je torej pomoč vojske, vendar se zatika pri uveljavitvi zadnje novele Zakona o obrambi, na podlagi katere bi vojska pridobila nekatera policijska pooblastila v zvezi z varovanjem meje. Glede na to, da je omejevanje priliva migrantov v Nemčijo in Avstrijo samo še vprašanje časa – bolj dni ali tednov, kot pa mesecev –, bomo lahko že v nekaj dneh postali

v Sloveniji tako imenovani žep, v katerem bo za dlje časa lahko ostalo več 10 tisoč ali morda nekaj 100 tisoč migrantov, kar pa bo zagotovo pomenilo dejansko težko obvladljivo stanje, po našem mnenju kar dejanske izredne razmere.

Funkcija predsednika je najvišja funkcija v državi. Po naši ustavni ureditvi je predsednik Republike tudi vrhovni poveljnik oboroženih sil. V Novi Sloveniji - krščanski demokrati smo prepričani, da bi moral predsednik Republike že takoj ob pričetku migrantskega vala nagovoriti ne le Državni zbor, pač pa tudi državljane in jim pojasniti pripravljenost Slovenije za obvladovanje nastalih razmer. Če že nismo dočakali njegovega javnega nastopa do zdaj, pa je vsekakor zdaj tisti pravi čas, da stopi pred Državni zbor in pojasni pripravljenost naše države za obvladovanje razmer v prihodnjih dneh in mesecih, ko se pričakuje še celo zaostritev migrantske problematike na območju naše države.

Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije bomo prav tega, zaradi naštetih razlogov, proceduralni predlog za pridobitev mnenja predsednika Republike glede migrantske problematike soglasno podpri. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo dr. Simona Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav, predsednik Državnega zbora, Predsednik Vlade, kolegice in kolegi, vladna ekipa!

Želela bi povedati, da sta se od takrat, ko se je begunska oziroma migrantska problematika v Republiki Sloveniji pojavila kot velik izziv in hkrati tudi velika preizkušnja za to državo, aktualna oblast, tako Vlada kot tudi parlament, intenzivno odzivala in sprotno odzivala nanjo. Če govorim samo v imenu odziva Državnega zbora, naj spomnim, da smo že imeli oziroma opravili eno izredno sejo Državnega zbora na to tematiko oziroma o vsebinah, ki so povezane s to tematiko. Spomnim naj, da je bilo od 1. 9. do danes izvedenih 12 sej delovnih teles, na katerih so bile naslovljene vsebine begunske oziroma migrantske problematike in na katere so bili povabljeni predstavniki Vlade, zato da so nam dajali pojasnila, odgovore in da smo jim pomagali tudi sooblikovati priporočila in sporočila, ki so jih prenašali v mednarodno skupnost. Od tega je pomembno tudi izpostaviti, da je bilo 6 sej skupnih sej delovnih teles. V okviru tega sta bili tudi dve seji, ki jih je sklicalo opozicijsko matično delovno telo, to je Komisija za nadzor varnostno obveščevalnih služb. Prav tako velja omeniti, da je bilo do danes postavljenih Vladi oziroma posameznim ministrom 17 poslanskih vprašanj, vseh s strani opozicije, ki so naslavljala vprašanja, povezana

z begunsko oziroma migrantsko problematiko. Sklicani sta bili dve seji Sveta za nacionalno varnost.

Res pa je, da do sedaj v Državnem zboru nismo izkoristili možnosti, ki nam jo omogoča 107. člen Ustave Republike Slovenije, da bi pozabili tudi predsednika Republike, da se izreče o aktualnih vsebinah, o katerih, kot rečeno, tako izvršni del oblasti, torej vladni del, in pa parlamentarni Državni zbor že zelo aktivno razpravljata. Iz tega razloga v naši poslanski skupini podpiramo predlog, ki je bil podan, da se pozove predsednika Vlade, da nam predstavi svoje stališče oziroma mnenje o omenjenih vsebinah. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Še enkrat hvala lepa za besedo.

V prejšnjem stališču je bilo povedano, da je bil Državni zbor kar aktiven na tem področju. Več ali manj je bilo vse, kar je bilo obravnavano v Državnem zboru, bodisi na sejah bodisi na delovnih telesih, obravnavano na zahtevo opozicijskih strank. Se pravi, Vlada v tem delu ni nastopila proaktivno, se ni potrudila, da bi Državni zbor seznanjala o zunanjepolitičnih okoliščinah, o notranjih problemih, o varnostnih problemih, ampak je bilo vse to treba z Vlade dobiti – odgovori na teh sejah so bili zelo nepopolni.

Predsednik republike ima v tej državi poseben status. Po ustavi predstavlja Republiko Slovenijo doma in v tujini. Na svojih notranjih potovanjih in tudi v mednarodnem sodelovanju se je v zadnjem času posvetil tudi aktivnostim, povezanim z begunsko oziroma migrantsko krizo, opravil je nekatere razgovore, najbrž formalne in tudi neformalne. Mislim, da je prav, da izvemo tudi od predsednika republike, kakšna so njegova stališča, pa tudi navsezadnje, ali so ta njegova stališča usklajena s stališči Vlade. To je temeljno vprašanje, kajti stvari potekajo in se dogajajo po več poteh. Skratka, predsednik ima neko svojo vlogo, Vlada svoje aktivnosti, zunanji, obrambni in notranji ministri pa svoje. Ni bilo zaznati, da bi kakorkoli prišlo do koordiniranega delovanja na tem področju.

Problem je tudi v tem, da predsednik republike ni izkoristil svoje možnosti, ki mu jo daje ustava. Lahko bi sam predlagal razpravo o temeljnem evropskem problemu, ki je v veliki meri tudi čedalje večji slovenski problem, pa tega ni storil. Mislim, da je prav, da poslanci pridobimo tudi ta stališča, še posebej zaradi tega, ker je predsednik republike vrhovni poveljnik Slovenske vojske in Slovenska vojska je v čedalje večji meri angažirana ali pa bo morala biti angažirana v reševanje mejnih in tudi drugih varnostnih vprašanj, ki so povezana z

begunsko krizo oziroma migrantsko krizo, in vsem, kar zraven sodi.

Naša poslanska skupina bo pri predlogu, da damo besedo in možnost predsedniku republike, da se izjasni in pojasni svoja stališča v zvezi s temi problemi, glasovala za. In jaz upam, da bo predsednik republike to priložnost dobro izkoristil. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav predstavnikom Vlade, kolegicam in kolegom!

Državni organi, predvsem pa policija, civilna zaščita in vojska, zdaj tudi s pomočjo humanitarnih organizacij in prostovoljci, obvladujejo krizne razmere na meji, ki jih povzroča veliko število migrantov z Bližnjega vzhoda. Zdi se, da se razmere po tistem, ko so glavni akterji sedli za mizo, na nek način počasi tudi umirjajo, ne glede na to, da je dnevni pretok migrantov še vedno na zelo visoki ravni.

Očitanje, da Vlada ni dajala informacij, ne drži, saj je Ministrstvo za notranje zadeve vsakodnevno seznanjalo prebivalce, mi pa smo tudi prebivalci te države in smo informacije tudi dobivali.

Predsednik republike predstavlja državo in je vrhovni poveljnik njenih oboroženih sil, vendar nima konkretnih pristojnosti, da bi lahko sam ukrepal. Ustava in dejstvo, da je bil izvoljen na neposrednih volitvah, mu dajeta predvsem veliko moralno moč. Zato je pomembno, da ob tako razširjeni krizi, ki se utegne še bolj zaostri, jasno pove, kaj si on o tej zadevi misli in kaj bo tudi storil, da bo vplival pozitivno na reševanje migrantske krize. Državni zbor mu torej ponuja priložnost, da se na ta način dejavno vključi v napore naše države. Zato zahtevamo, da Državnemu zboru pove svoje mnenje in poglede na migrantsko problematiko, zlasti o tem, kako varovati naše meje in varnost v državi in tudi o tem, kaj bo storil, da bo Slovenija deležna čim bolj izdatne pomoči mednarodne skupnosti. Zaradi nujnosti situacije pozivamo predsednika države, da v najkrajšem času Državnemu zboru posreduje svoje mnenje.

V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev glede na navedeno predlagani sklep podpiramo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, predsednik. Predsednik Vlade, ministrski zbor!

Politika do begunske krize ne more in ne sme postati politika izključevanj, diskreditacij,

podpihovanja različnosti in merjenja moči med domačimi političnimi akterji. Zadeva je preresna.

Slovenija je zaradi svoje lege tik pred mejami tako imenovanih obljubljenih dežel še toliko bolj občutljiva na vsakršno, tudi notranjo, politično reakcijo. Ta ne ostane samo med našimi zidovi tukaj v dvorani, kaj hitro se lahko preslika na teren, med naše ljudi, med begunce in seveda med vse zaposlene. Slovenija je že tako ali tako preveč razdeljena. Večplastnost te krize tako narekuje reševanje mnogih vsebin, ne samo tega, kako se bomo dnevno spoprijemali s tokom novih tisoč beguncev. Imamo vprašanje solidarnosti, varnosti, logistike, življenja vseh naših državljanek in državljanov. To zajema vprašanje naše vloge v Evropski uniji in vloge v celotni skupnosti v mednarodnem okolju, zato je treba begunsko krizo postaviti v kontekst vseevropskega vprašanja, kar od nas kot majhne in suverene države članice te unije zahteva še toliko bolj enoten pristop, tako navzven, predvsem pa tudi navznoter.

Slovenija se je v tem kratkem času dobro odzvala na to krizo, predsednik Vlade in vsi trije ministri – zunanji, notranji in obrambni minister – so delali dobro. Kljub različnim dnevno političnim interpretacijam obvladujemo in, kar je najpomembneje, z velikimi naporii naših ljudi dostojno do beguncev skupaj z ustreznimi varnostnimi ukrepi se tudi soočamo s to krizo.

Poziv, ki ga je dal SDS in vsi podpisniki, naj o tej krizi poda svoja mnenje tudi predsednik republike, je tako lahko dobrodošel. Upam pa, da je poziv v kontekstu reševanj, ne pa v kontekstu še nadaljnega političnega zapletanja te krize. Socialni demokrati bomo ta sklep sicer podprli, vendar v pričakovanju, da bomo na koncu te seje imeli razlog več, ne pa manj, da se poenotimo, kot rečeno, v reševanju in ne zapletanju te krize. Ne smemo si dovoliti, da se begunsko krizo zlorabi za nastanek politične krize v Sloveniji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Spoštovani zbor, spoštovana Vlada!

V tem mandatu predsednika republike še nismo videli za govornico v Državnem zboru. Tudi v javnosti se glede aktualnih problematik le malokrat opredeli. V Združeni levici seveda ne nasprotujemo predlogu, da se do tokratne aktualne problematike opredeli. Prav bi bilo, da to stori večkrat.

Današnje seje sicer v Združeni levici ne podpiramo. Zakaj? V javnosti se namreč zbuja vtis, da so v Sloveniji tako zelo izredne razmere, da terjajo vsakodnevne nujne in izredne seje odborov Državnega zbora ter Državnega zbora kot takega. Takšnih razmer še ni. So določene težave v določenih lokalnih okoljih, so problemi z logistiko in koordinacijo, ampak Državni zbor mora delovati v smeri pomiritve državljanek in

državljanov, ne pa v smeri vzbujanja dodatnega strahu. Mora iskati rešitve, ne pa sejati strah.

Od predsednik republike tako na eni strani pričakujemo, da ne bo ravnal po zgledu predlagateljev, na drugi strani pa od njega pričakujemo, da bo jasno obsodil sovražni govor, ki smo mu v zadnjih dneh priča žal tudi v tej hiši, torej v Državnem zboru. Do danes se namreč tudi glede tega ni opredelil.

Kot rečeno, bomo v Združeni levici predlog podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin in prehajamo na odločanje.

Glasujemo o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor zahteva na podlagi 107. člena Ustave Republike Slovenije, da predsednik Republike Slovenije v roku 24 ur izreče mnenje o aktualni imigrantski problematiki v Republiki Sloveniji z vidika varovanja meje Republike Slovenije, zagotavljanja varnostni državljanov in državljanov Republike Slovenije, zmožnostih Republike Slovenije za varovanje državne meje, nujnosti mednarodne pomoči in državnih zmožnosti za oskrbo imigrantov. Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 79, proti nihče.

(Za je glasovalo 79.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Ker je bil proceduralni sklep sprejet, prekinjam 1. točko dnevnega reda, ki jo bomo z obravnavo predloga priporočila nadaljevali jutri ob 14. uri, ko bomo prejeli mnenje predsednika Republike.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMI ZAKONA O ORGANIZIRANOSTI IN DELU V POLICIJI PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györkös Žnidar.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Spoštovani predsednik, spoštovani poslanke in poslanci!

S Predlogom zakona o spremembi Zakona o organiziranosti in delu v policiji zasledujemo cilj zadostitve potrebe po kadrovski okrepitvi enot pomožne policije.

Posledice pretiranega varčevanja preteklih let se v policiji kot ključnem nosilcu nacionalne varnostni kažejo na različne načine. Ena od pojavnih oblik kadrovske podhranjenosti policijskih struktur se kaže tudi v odnosu do pomožne policije, ki se ji je v preteklosti pripisoval premajhen pomen. Ta institut je izjemno pomemben zlasti v kontekstu aktualne situacije. Že v preteklosti je bila ob določenih dogodkih izražena potreba po vpoklicu rezervnega sestava, kar je ob migracijski krizi še bolj izraženo in še bolj utemeljeno. Izhodišče za

predlog spremembe je delo in obvladovanje izjemno velikega števila migrantov s strani policiji, zaradi česar je nujno, da se policiji omogoči povečanje števila pomožnih policistov, seveda ob hkratnem izkoristku kadrovskega potenciala, ki je v tem trenutku že na razpolago.

S spremembo se predlaga povečanje starosti pomožnih policistov na 60 let tako za moške in ženske, kar bi potem privedlo do tega, da bomo po relativno hitrem postopku pridobili usposobljene, preizkušene, preverjene kadre, glede na to, da je močna kadrovska podpora policiji ob nepredvidenih dogodkih nujna ter je dobrodošlo angažiranje upokojenih policistov in tistih, ki jim je delovno razmerje prenehalo po lastni volji in so seveda še vedno usposobljeni za opravljanje policijskih nalog.

Ta predlog prav tako prinaša finančne prihranke, vendar pa je to v dani situaciji drugotnega pomena. Zaradi odločitev iz leta 2010 oziroma neugodne finančne situacije naše policije je trenutno sklenjenih 252 pogodb, prišlo je do zmanjšanja iz takratne številke 4200. Policija je že pripravila projekcijo potrebe širjenja pomožne policije, ki bo izkoristila tudi pomembno sinergijo prenosa znanja na mlajše generacije.

Skratka, cilj tega predloga je okrepitev organiziranosti in delovanja naše policije za boljše soočanje z varnostnimi izzivi, kar pa tudi primerjalno pravno ustreza ureditvam drugih držav, ki tudi na ta način urejajo to situacijo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici mag. Lilijani Kozlovič.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Predsednik, hvala za besedo. Spoštovani poslanci, poslanke, spoštovani ministrski zbor!

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 27. nujni seji 3. 11. 2015 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembi Zakona o organiziranosti in delu v policiji, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada s predlogom za obravnavo po nujnem postopku.

Kolegi predsednika Državnega zbora je na 42. seji 2. 11. 2015 sklenil, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku.

K predlogu zakona so v poslovnem roku amandmaje vložile poslanske skupine SMC, Desus, SD in Poslanska skupina SDS.

Ministrca za notranje zadeve je kot predstavnica predlagatelja v dopolnilni obrazložitvi členov povedala, da je glede na trenutne varnostne razmere v Republiki Sloveniji, ki zahtevajo obvladovanje in delo z izredno visokim številom ilegalnih migrantov, nujno potrebno, da se v najkrajšem možnem času in na najbolj učinkovit način omogoči

policiji povečanje števila pomožnih policistov. S sprejemom predlagane spremembe zakona bo to omogočeno z angažiranjem policistov, ki so se v preteklih letih upokojili, pa so še vedno dovolj usposobljeni za opravljanje nalog pomožnih policistov. Z dobro usposobljenimi pomožnimi policisti bi policija pridobila močno kadrovsko podporo za delovanje ob neprimernih dogodkih, kot so naravne in druge nesreče, ko je hujše ogrožena javna varnost, za primer zavarovanja državne meje, za primere krize izrednega ali vojnega stanja, kot tudi za nadomeščanje izpada aktivnih policistov v policijskih enotah zaradi različnih razlogov, kot je vpoklic v posebne enote policije, širitev epidemije in podobno.

Zakonodajno-pravna služba je povedala, da k samemu besedilu predloga zakona nima pripomb. Podala je komentar k vložnemu amandmaju Poslanske skupine SDS v zvezi s statusom pomožnega policista, ki bi ga lahko pridobili kandidati, ki so še v teku usposabljanja. Izrazila je nestrinjanje s predlagano rešitvijo, saj bi to v praksi lahko pomenilo kršenje načela enakosti, saj bi pomenilo, da imajo policijska pooblastila tako tiste osebe, ki so že kvalificirane, kot tudi tiste, ki te kvalifikacije še niso pridobile.

V razpravi so članice in člani odbora iz vrst opozicijskih poslancev izpostavili vprašanje višine predvidenih prispevkov oziroma določitev morebitne pozitivne diskriminacije pri odmeri dohodnine in prispevkov v pokojninsko blagajno, ki jih bodo vplačevali ljudje s statusom pomožnega policista. Izrazili so podporo predlaganemu amandmaju Poslanske skupine SDS, saj bi to pripomoglo k še večjemu naboru ljudi, ki bi lahko pripomogli k izboljšanju kriznih razmer tudi s pomočjo del, za katera niso zahtevana policijska pooblastila.

Iz vrst koalicijskih poslanskih skupin je bila izražena podpora predlagani spremembi zakona, saj gre za znižanje stroškov in omogočanje aktivacije oseb iz že usposobljenega kadra, ki zaradi omejitev, danih v preteklosti, niso mogli biti vpoklicani kot pomožni policisti. Poudarili so, da so bili že v preteklosti priča dogodkom, kot so na primer naravne nesreče, ki bi lahko sprožili vpoklic, zato vidijo s predlogom te spremembe predvsem možnost trajne ureditve tega področja.

Odbor je v nadaljevanju sprejel amandmaje poslanskih skupin SMC, Desus, SD k 1. členu in nato glasoval v vseh členih predloga zakona skupaj in jih tudi sprejel.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so sprejeti amandmaji tudi vključeni. Dopolnjen predlog je seveda sestavni del tega poročila. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Anita Koleša.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Spoštovani predsednik Državnega zbora, cenjeni ministri, dragi kolegice in kolegi!

Dovolite, da vas seznanim s predlogom sprememb organiziranosti in dela v policiji, ki ga je sprejela naša poslanska skupina.

Predlog novele Zakona o organiziranosti in delu policiji, ki ga obravnavamo, sledi predvsem cilju zagotoviti boljšo organiziranost in delovanje policije tako, da se bo ta učinkovito odzivala na vse varnostne izzive.

Dejstvo je, da se je institutu pomožnega policista oziroma policistke v preteklosti posvečalo manj pozornosti, čeprav so bili le-ti vseskozi pomemben del zagotavljanja varnosti države. Zato moramo poudariti, da pomožni policisti dejansko pripomorejo k učinkovitemu in tudi racionalnemu načinu organizacije sistema notranje varnosti.

Iz različnih razlogov je slovenska policija v zadnjih letih doživela izrazito zmanjšanje kadrovske sestave. Od leta 2007 kar 15 % zmanjšanje števila zaposlenih. Tudi to dejstvo je botrovalo predlogu Vlade, da pohiti s predlogom teh zakonskih sprememb, ki zadevajo organizacijo in delo v policiji.

V Sloveniji smo imeli v zadnjih letih kar nekaj predvidljivih in tudi nepredvidljivih dogodkov. Med prve lahko štejejo večje športne dogodke, med druge pa hujše naravne in druge nesreče, ki nesorazmerno povečajo potrebo po poklicu pomožne policije za nadomeščanje policistov posebne policijske enote in opravljanje manj zahtevnih nalog.

V iskanju vseh možnih oblik krepitev kadrovske strukture policije in za učinkovito delovanje policijskega dela, predvsem zaradi trenutnih varnostnih razmer v Sloveniji, je vpoklic pomožne policije za nadomeščanje policistov, ki opravljajo delo na mejnih prehodih in v zbirnih centrih ustrezna in praktična rešitev. Zato je predlog, da lahko v pomožni policiji sodelujejo ženske in moški do konca koledarskega leta, v katerem dopolnijo 60 let, razumna meja. Prav tako pa podpiramo izenačitev starostne meje za oba spola. Delo policistov je vedno zahtevalo dobro in stalno fizično ter tudi njihovo strokovno usposobljenost, zato so bojzani, da bi pomožni policisti tega ne zmoogli, zagotovo odveč. Poleg tega uredba o pomožni policiji določa komisijo, ki preverja izpolnjevanje pogojev in določa tudi preverjanje psihofizičnih sposobnosti kandidatov za delo v pomožni policiji.

S predlogom zakona se daje tudi možnost, da upokojeni policisti ostanejo aktivni, saj so to preizkušeni in preverjeni kadri. Prav tako pa so izredno pomembni za prenos znanja in izkušenj na mlajše kolege. Mislim, da je to vidik, ki smo ga v zadnjem obdobju povsem zanemarili.

Za ustrežnejšo ureditev smo na seji matičnega delovnega telesa poslanci sprejeli

amandma, ki za delo pomožnega policista izključuje omejitev, ki velja za ostale upravičence začasnega in občasnega dela po Zakonu o urejanju trga dela. Tako lahko po tej ureditvi pomožni policisti opravijo več kot 60 ur v koledarskem mesecu.

Vse naštetu so zelo tehtni razlogi za sprejetje predlaganega zakona, zato bomo poslanci Stranke modernega centra predlog zakona podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Če vzamem ta zakon, ki je pred nami, vzamem splošno zakonodajo, ki govori o upokojevanju policistov, in če k temu dodam še seveda ZUJF, potem bi človek rekel, da je pred nami mineštra. Mineštra na Štajerskem rečemo tisti jedi, kjer zmečemo vse v lonec, kar nam je ostalo, in potem na nek način dobimo neko juho, ki jo jemo z žlico, pa niti ne vemo, kakšna bo.

Zakaj sem začel s takim uvodom? Mi imamo na tem področju točno to, kar sem rekel. Splošna zakonodaja, ki govori o upokojevanju policistov v povezavi s policijsko zakonodajo, nalaga, da se policisti upokojijo pri 53-ih letih starosti ali 55-ih, kjer so pač prehodna obdobja. Zakonodajalec je rekel, da je to potrebno zato, ker so policisti pri 53-ih letih pač iztrošeni in ne morejo več delati. Potem torej ne morejo več delati. Potem k temu dodajmo še ZUJF, ki pa pravzaprav definitivno odloči in reče, da morajo iti v pokoj. Zdaj je pa pred nami zakon, ki pravi, da jih bomo vzeli nazaj na šiht. Vidite, zato je to mineštra in čisto nič drugega. Na eni strani sprejemamo zakone, kjer govorimo o tem, da morajo iti v pokoj, da so popolnoma iztrošeni, zdaj jih bomo pa nazaj vzeli s tem zakonom.

Ampak tudi temu zakonu, ker sodi v sklop zakonodaje, ki rešuje vprašanje nastalih varnostnih razmer v državi, mi ne bomo nasprotovali, celo podprli ga bomo. Prav bi pa bilo, da bi bil ta zakon verjetno v sklopu nekaterih drugih zakonov, kot so obrambni zakon, Zakon o javnih financah, Zakon o izvrševanju proračunov in še kakšen, sprejet meseca maja. Če bi bil tak zakon sprejet meseca maja, potem se nam verjetno ne bi dogajalo to, kar se nam zdaj dogaja. Kje pa imamo kakšno garancijo, da jutri ne bo Radio Študent pozval k zbiranju podpisov in nam bo padel tudi ta zakon?

Hotel sem povedati, da Vlada Republike Slovenije absolutno ni pripravljena na nič, kar se tiče migrantske krize. Vsi tisti, ki govorite o tem, kako pravočasno podvzema ukrepe – meni je žal, da ni tu predsednika Vlade, da bi to njemu povedal -, in vsi tisti, ki govorite, kako se pravočasno odzivamo, nimate prav, ker se ne odzivamo pravočasno. Pravočasno bi bilo, če bi bil ta zakon na mizi meseca maja, skupaj z večino ostalih zakonov.

Ampak imate srečo. Srečo imate tudi zato, ker vam gredo zakoni skozi s pomočjo SDS odnosno s pomočjo opozicije, zato lahko naredite globok poklon opoziciji. Namreč, skozi spravite tudi dvotretjinski zakon, kar je zelo zanimiva zadeva, seveda z našo podporo, saj ga sicer ne bi, to menda veste.

Ampak v takih razmerah – ker mi je ostala še minuta in pol – bi človek pričakoval s strani predsednika Vlade tudi kakšno, ne bom rekel spravljivo, ampak normalno potezo. Ne pa poteze, kakršne vleče, ko mu naš predsednik stranke pošlje osem predlogov, kaj je treba narediti, potem pa s strani koalicijskih poslancev slišim, da je pravzaprav vse to narejeno, predsednik Vlade pa to označi za napad na njega, na Vlado in na nedržavotvornost in ne vem, kaj vse. Pa saj ne vem, če je človek čisto normalen. Zato je seveda tudi vprašanje, ali je zakonodaja, ki jo sprejemamo na tak način, zakonodaja, ki je konsistentna. Ta zakonodaja ni konsistentna, pika, amen, gotovo, to je dejstvo.

Tudi pri temu zakonu pravzaprav pogledajte, kaj je naredil koalicijski amandma, ki je bil na seji odbora na mizi. Koalicijski amandma je rekel, da bodo lahko ti policisti, ki se bodo eventualno vrnili na delo, delali 180 ur ali več, ker je omejitev samo 60 ur. Se pravi, da bomo dali na 180 ur, nič pa nismo rekli o tem, kako bo kaj z zmanjšanjem pokojnine zaradi tega, nič nismo rekli o tem, kako bodo dohodnine plačali, ali se jim bo sploh splačalo priti v službo ali ne. Jaz mislim, da se bodo mnogi odločili za "ne", ko bodo pogruntali, koliko se jim pokojnina zniža in koliko bodo dohodnine plačali, ker bodo potem ugotovili, da se jim ne splača hoditi v službo. Ampak to je vse rezultat tega, ker delamo kampanjsko, ker delamo neodgovorno in ker delamo na horuk. Šele ko nekdo potrka, se zganemo.

Ampak kljub vsemu, glede na konstruktivnost opozicije oziroma SDS, bomo mi zadevo podprli, ne zaradi vas, ampak zaradi potreb države. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojeencev Slovenije, zanjo gospod Benedikt Kopmajer.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Spoštovani predsednik, spoštovani ministrica, ministri, kolegice in kolegi!

Potrebe po vpoklicu pomožne policije za nadomeščanje policistov posebne policijske enote so se pojavile že večkrat, in sicer se tovrstne potrebe kažejo predvsem ob naravnih nesrečah, večjih športnih dogodkih, toliko bolj pa se kažejo v času, ko se Slovenija sooča z migrantsko krizo in so policisti izjemno obremenjeni.

V našo državo dnevno vstopa na tisoče migrantov, nadzor, usmerjanje in postopke v zvezi z vstopi pa opravlja nekaj več kot tisoč policistov. Tako je bilo na najbolj obremenjen

dan, 21. 10. 2015, ko je v Slovenijo vstopilo 12 tisoč 116 oseb, na terenu prisotnih tisoč 139 policistov. Policisti skrbijo za zagotavljanje varnosti državljanov, hkrati pa skupaj z vsemi drugimi deležniki, ki sodelujejo pri sprejemu, obravnavi in pomoči migrantom, skrbijo za čim bolj dostojno in humano obravnavo množice ljudi, ki prehaja preko naše države. Posebno skrb zagotavljajo predvsem najranljivejšim skupinam: bolnim, otrokom, ženskam in starejšim. Glede na to, da vemo, da policijske sile ne zadoščajo taki količini migrantov, je nujno treba sprejeti take ukrepe, s katerimi bomo povečali njihove kapacitete na terenu.

Da je policija kadrovsko podhranjena, pričajo podatki, po katerih je policija v obdobju zadnjih nekaj let doživela drastično zmanjšanje kadrov. Tako se je samo v obdobju od 1. januarja 2014 do 30. oktobra 2014 število zaposlenih v policiji zmanjšalo za 303 zaposlene. Zaradi tega je policija podala predlog o širitvi instituta pomožne policije na 864 pomožnih policistov, kar bi sovpadalo s številom policistov posebne policijske enote. Trenutno je sklenjenih 225 pogodb.

Z novelo Zakona o organiziranosti in delu policije se tako predlaga sprememba veljavnega 101. člena, ta člen pa nam določa, da v pomožni policiji lahko sodelujejo ženske in moški od dopolnjenega 18. leta starosti pa vse do konca koledarskega leta, ko ženske dopolnijo 40, moški pa 50 let. Seveda pa morajo poleg starostnega izpolnjevanja tudi druge pogoje. Z novelo se predlaga zadržanje usposobljenih pomožnih policistov do dopolnjenega 60. leta starosti. Na ta način bi lahko hitro aktivirali tudi policiste, ki so se v preteklih letih upokojili, so pa še vedno dovolj usposobljeni za opravljanje nalog pomožnih policistov. S spremembo starostne meje se bodo zmanjšali stroški kadrovanja, povečala pa se bo kakovost opravljenega dela pomožnih policistov. Sprememba bo namreč omogočila sklepanje pogodb z izkušenimi policisti, katerim ne bo treba opraviti predvidenega štirimesečnega usposabljanja.

V Poslanski skupini Desus menimo, da so pomožni policisti pomemben del pri zagotavljanju varnosti države ter da bomo s tem ukrepom zagotovili hitro in dobro okrepitev kadrov v policiji, zato bomo predlog zakona podprli. Hvala.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ:

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ: Spoštovani predsednik, spoštovane ministrice, spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Begunski oziroma migrantski val, katerega smo še nedavno opazovali tam daleč na italijanski in grški meji, je zdaj tukaj, na meji Republike Slovenije z Republiko Hrvaško ter

naprej z Republiko Avstrijo. Z njim se za enkrat soočajo predvsem prebivalci obmejnih občin in krajev. Ob tem je treba pripomniti, da se, da je temu tako, lahko zahvalimo policistom, pripadnikom civilne zaščite, vojski, medicinskemu osebju in prostovoljcem, ki trenutno obvladujejo situacijo.

Zakon o nalogah in pooblastilih policije v 4. členu določa, katere so temeljne dolžnosti policije, tudi nadzor mej. Če smo nedavno mislili, da je nadzor mej zgolj rutinsko delo, zdaj ugotavljamo, da temu ni tako. Še posebej zdaj, ko gre za množično vstopanje migrantov iz sosednje Hrvaške v Slovenijo ter izstopanje migrantov v severno sosedo Avstrijo. Za obvladovanje tega vala je država nujno morala odreagirati ter v obvladovanje tega vala vključiti vse svoje resurse, ki pa so žal podhranjeni. Tukaj mislim na policijo, saj danes govorimo o policijskem zakonu.

Žal je treba spomniti, da smo tudi zaradi evropskih zapovedi o varčevanju v javnem sektorju do onemoglosti ter zaradi groženj tudi o prihodu trojke, nekatere segmente javnega sektorja zanemarili oziroma jo zelo osiromašili. Tudi našo policijo. Število policistov se je zmanjševalo zaradi odhoda v pokoj ali pa zaradi drugih razlogov, med katere lahko uvrstimo tudi zaustavitev razvojnih momentov posameznikov v tem sektorju.

Vlada je za reševanje oziroma za obvladovanje razmer na državni meji ter istočasno za uresničevanje temeljnih nalog policije, med katere zagotovo sodi zagotavljanje varnosti državljanek ter preganjanje kriminala, pripravila predlog novele Zakona o organiziranosti in delu v policiji. Cilj te novele je, da bi zaradi trenutnih razmer na meji lahko v svoje vrste, pod pogoji seveda, povabili policiste, ki so se že ne toliko let nazaj upokojili, in policiste, ki so policijske vrste zapustili po svoji volji. Gre za ljudi, ki so jim policijske naloge poznane in bi lahko brez dodatnih usposabljanj delo začeli opravljati takoj. Prav tako pa gre novela tudi v smeri popolnitve pomožne policije. Na ta način se bo nekoliko razbremenilo delo tistih policistov, ki so sedaj na mejah in opravljajo delo preko polnega delovnega časa, velikokrat tudi več kot 12 ur dnevno.

Na spletnih straneh Vlade oziroma policije lahko zasledimo, da si vsi prizadevajo k čim bolj usmerjenemu in nadzorovanemu vstopanju migrantov, usklajenemu delovanju s sosednjimi varnostnimi organi, ki se je izboljšalo po vrhu EU – Balkan. Nujno je sodelovanje z drugimi službami, ki skupaj s policijo skrbijo za čim bolj dostojno in humano obvladovanje množice ljudi, ki prihajajo čez državo, še posebej, ko gre za otroke, ženske, starejše in bolne ljudi.

Socialni demokrati bomo predlog novele zakona podprli. Se pa zavedamo, da je to trenutna rešitev, ki jo bo v ugodnejših razmerah treba nujno dodelati in popolniti policijske vrste ter poskrbeti za njihov razvoj.

Nekateri se šele zdaj zavedajo, kaj pomeni beseda varnost. Socialni demokrati pa bomo dodali še besedo mir. V varni državi in v miru se lahko razvijamo posamezniki, krepimo podjetniško pobudo, se lahko skratka razvijamo kot družba. Zavedati pa se moramo, da te dobrine tudi nekaj stanejo, zato je skrajni čas, da prenehamo z nepremišljenim varčevanjem.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Spoštovana ministrica, državni sekretar, spoštovani zbor!

Kadrovska stiska policije ni nastala s prihodom beguncev v Slovenijo. Začela se je z varčevalnimi ukrepi, zahtevo zmanjševanja števila zaposlenih, spremembo pogojev upokojevanja, rezi v različne dodatke. Da imamo premalo policistov, v Združeni levici opozarjamo že od prvega dne od vstopa v Državni zbor. To, da ima vsesplošno varčevanje na vseh področjih dolgoročne škodljive posledice, je jasno vsem. Tovrstne negativnosti se najbolj očitno pokažejo ravno v času posebnih situacij. Krivi niso begunci, ampak vse pretekle vlade in koalicije, ki so nepremišljeno dopuščale in sprejemale varčevalne ukrepe.

Ko smo pred letom dni na nujni seji matičnega odbora na predlog Združene leveice prvič podrobno obravnavali to problematiko, smo se vsi strinjali, da je kadrovska stiska v policiji velika. V letu dni smo od Vlade pričakovali celovite spremembe, ki bi omogočile zaposlitev tisoč dodatnih policistov redne sestave in ustrezen sistem ter organizacijo pomožne policije. Noveliranje enega člana nekega zakona, ki ga obravnavamo danes, te kadrovske problematike seveda ne rešuje, a se zavedamo, da je treba nemudoma zagotoviti dodatno pomoč policistom, zato bomo predlog zakona v Združeni levici vseeno podprli.

Treba pa je povedati, da je postopanje Vlade, blago rečeno, nenavadno, da ne uporabim kakšne hujše besede. Najprej smo posegli v Zakon o obrambi in vojski podelili policijska pooblastila, zdaj pa iščemo možnost dodatne rešitve s pomožno policijo. V Združeni levici že ves čas opozarjamo, da je takšno reševanje položaja neprimerno in neučinkovito. Vlada bi morala pripraviti interventni zakon in v njem urediti vse, kar je potrebno, ne le možnost dodatnih pomožnih policistov, ampak tudi možnost novih zaposlitev v policiji, interventne nakupe potrebne opreme, primerna nadomestila in dodatke za delo, podlage za ustrezno zdravstveno oskrbo, poenostavitev postopkov registracije in vse druge ukrepe, ki jih je treba sprejeti. Ministrstvo sedaj pričakuje, da bo s spremenjenim zakonom oziroma z enim členom pogodbe podpisalo z dodatnimi tisoč 300 do tisoč 500 pomožnimi policisti. Večinoma gre, kot so že povedali govorniki pred menoj, za že

upokojene policiste, ki prejemajo nizke pokojnine. Postavlja se vprašanje, ali bodo upokojeni policisti za podpis pogodbe sploh zainteresirani. Številni se zaradi dejstva, da se jim plačilo, ki ga prejemajo kot pomožni policisti, všteva v davčno osnovo, za to ne bodo odločili, ker se jim to preprosto ne bo izplačalo. Zaradi dodatnega zaslужka bodo morali konec leta plačati dohodnino, tega se z noveliranjem ne rešuje.

Druga nevarnost pa je vezana na problem nadomeščanja rednih policistov s pomožnimi. Pomožna sestava policije bi morala dejansko biti to, kar pove samo ime – pomožna. Tak način reševanja kadrovske problematike se nikakor ne sme izrabljati za nadomeščanje števila rednih policistov. To namreč dobesedno pomeni izkoriščanje poceni delovne sile in izgovor za nadaljnje varčevanje ter omejevanje števila zaposlenih v policiji. Kaj hitro bomo lahko s strani Vlade in koalicije slišali izgovor, da dodatnih zaposlitev v policiji ne potrebujemo, ker imamo zadostno število pomožnih policistov, ki lahko po potrebi priskočijo na pomoč. Vsekakor pričakujemo, da se to ne bo zgodilo.

V Združeni levici bomo predlog podprli, čeprav ne gre za več kot potrebno celovito rešitev. Upamo, da Vlada pripravlja interventni zakon, s katerim bo resnično uredila vse potrebno, in da ne bomo vsak teden obravnavali eno od potrebnih sprememb ali en člen nekega zakona in še naprej govorili zgolj in predvsem o ograjah, pardon, tehničnih sredstvih, ki nikakor ne bodo rešila položaja, v katerem smo.

Na teh debatah, razpravah, ki smo jih imeli na matičnih odborih, je še vedno glavna mantra varčevanje, varčevanje, varčevanje. Seveda je vedno treba z javnimi financami varčevati, ampak varčevati pametno in optimalno. Skrajni čas je, da se tudi tega lotimo. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanjo gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi!

Naj uvodoma pojasnimo, da bomo poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov predlog sprememb in dopolnitev Zakona o organiziranosti in delu policije seveda podprli.

Rešitve, ki jih omenjeni predlog zakona prinaša, namreč pomenijo tisto pravno podlago za aktiviranje večjega števila pomožnih policistov, ki imajo ustrezno strokovno usposobljenost in tudi izkušnje za delo v policiji.

Ampak ob vsem tem velja izpostaviti našo kritičnost do dela vladajoče koalicije na področju pripravljenosti za soočenje z migrantsko krizo. V Novi Sloveniji smo vladajočo koalicijo pravočasno opozarjali na potrebno pripravljenost, na migrantski val, s katerim se

danes soočamo, in že meseca avgusta smo v ta namen zahtevali nujno sejo Odbora za notranje zadeve. Vendar so bila naša opozorila očitno preslišana, s strani nekaterih niso bila resno vzeta. Tako smo prišli v ta migrantski val zelo nepripravljeni. Zamudili smo čas za pravočasno pripravo vseh potrebnih pravnih, zakonodajnih podlag za ukrepanje vojske in policije v tej krizni situaciji. Za ta migrantski val so se indici kazali že nekaj časa, vsaj tri mesece, ko je Madžarska napovedala zapiranje mej. Mi smo globoko v teh migrantskih težavah in šele danes, na vrat na nos, ko smo postavljeni pred dejstvo, sprejemamo temu prilagojeno zakonodajo.

Naj spomnim na težave pri sprejemanju Zakona o obrambi, in lahko se zgodi, da bomo prišli v težave tudi pri tem zakonu. Se pa strinjam, da obstoječe število policistov ne more obvladovati varnostne situacije na mejah, hkrati pa zagotavljati varnostni znotraj države in tudi med posameznimi prebežniki. Tako smo zdaj v situaciji, da so bili policisti v službi tudi po več kot 26 ur brez vmesnega počitka, in se že soočamo z njihovo psihofizično izčrpanostjo. Dejstvo je tudi, da imamo premajhno število policistov že za opravljanje rednih delovnih nalog, da imamo policiste, ki so slabo plačani, slabo opremljeni in preobremenjeni. Do takšnega stanja je prispevalo tudi večletno varčevanje pri urejenosti in delu policije. Ko je prišlo do teh dodatnih obremenitev policije, pa smo se soočili z dejstvom, da varčevanje na področju varnostni dejansko vprašljivo in bomo morali za varnost v bodoče namenjati bistveno več sredstev, kot smo jih do zdaj.

Lahko pa pohvalimo prizadevnost in tudi humanost dosedanjega dela naših policistov, tako pri rednem delu kot pri njihovem delu ob migrantskem valu, in jim na tem mestu lahko izrečemo iskrene pohvale. Dejstvo je tudi, da med državnimi organi uživajo visoko stopnjo zaupanja v javnosti, in da bomo ohranili to stanje, bo treba vlagati več sredstev, tako za dodatne zaposlitve, izboljšanje materialnega statusa, kot tudi za izobraževanje in usposabljanje policistov.

Za konec naj izrazim eno veliko željo s strani Poslanske skupine Nove Slovenije, in sicer da Vlada Republike Slovenije ne pristopa k problemom migrantskega vala parcialno, da iz tedna v teden prihaja z nekim novim zakonom, temveč da problem rešujemo celostno. Seveda pa smo velik del priložnosti, ki smo jo imeli, že zamudili. Omenjeno zakonodajo bi lahko namreč sprejeli že tedaj, ko so se kazali indici, da bo Slovenija soočena s tako močnim in velikim migrantskim valom.

Ob tem pa še eno opozorilo, kaj se lahko zgodi, če v naslednjih dneh pride do zreduciranja ali pa zminimaliziranja prestopa migrantov v avstrijsko državo. Slovenija bo soočena s še hujšimi težavami pri obvladovanju svoje južne meje. Zaradi tega vas pozivamo, da pridete z zakonodajo. V Novi Sloveniji bomo vse dobre predloge, ki bodo namenjeni temu, da bo

zagotovljena varnost in da bo zagotovljen varnostni vidik, seveda z veseljem podprli. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev bomo vsekakor predlagane spremembe podprli, tako kot pri prejšnjih spremembah pa opozarjamo, da če bi to storili pravočasno, bi bile lahko s kvalitativno in kvantitativno analizo in razpravo te spremembe boljše.

Vidimo, da imamo v teh spremembah aktivno vlogo policijskega sindikata, obeh, ki opozarjata na nezadovoljstvo v policiji, na veliko fluktuacijo in stanje se samo še poslabšuje. Te slabe razmere smo imeli že pred letom, slabše so bile spomladi, vendar kljub opozorilom nismo oziroma Vlada ni zmogla napora, da bi stanje izboljšala, vložila več sredstev v policijo, izboljšala tako tehnične kot ostale razmere.

Zakaj ta zakon sprejemamo šele zdaj? Imeli smo izredno nočno sejo, na kateri smo sprejemali spremembe Zakona o obrambi. Tudi tam smo opozarjali na napake in posledice so vidne danes, ko imamo zopet problem glede izvajanja samega zakona. Tako bomo najbrž imeli tudi problem glede izvajanja teh določb. Paket v celoti ni bil sprejet in samo parcialno rešuje problem. Zakon kot tak mora doživeti celovite spremembe, kajti brez celovitih sprememb ne bo učinkovit.

Če pogledamo nezadovoljstvo pri delu policije, izhaja predvsem iz plač, zelo nizko so uvrščeni, vedno so bili deležni omejevanja plač, tehnična sredstva so nepopolna, iztrošena, pri tem pa moramo opozoriti tako na varnost – ker če so tehnična sredstva slaba, ni varnosti –, na ekološko varnost, zdravstveno varnost in vse ostalo, da sploh ne naštevamo.

Napoved policijske stavke se že dolgo obeta. Pravijo, da je neprimeren čas zaradi razmer. Kdaj pa naj policisti opozorijo na neprimerne razmere? Saj ko imamo varnostno situacijo dobro, jih pač nihče ne posluša. Jaz mislim, da se bodo v tej stavki poslužili modernih sredstev stavke, kar pomeni, da je stavka lasersko ciljno usmerjena. Nekatere policije v drugih državah to izvedejo tako, da če je treba izvesti pritisk na Vlado, se pač ta stavka usmeri na Vlado. Naj to stavko čutijo tisti, ki so za delo policije odgovorni. Se pravi, fokusiranje stavke na vladne uslužbence, ne pa da bomo to stavko čutili drugi. To so te moderne oblike pritiska in upam, da se jih bodo policisti poslužili, pri tem pa jih poslanci Nepovezane skupine podpiramo.

Ureditev statusa pomožnih policistov. Seveda ga je treba urediti, pri tem razmisliti še o drugih zadevah, kar pa zdaj ni bilo časa. Kdo vse, od kadetov do študentov Fakultete za

varnostne vede, je primeren za takšnega pomožnega policista. Tukaj bi tematiko lahko rešili širše, če bi si za to vzeli dovolj časa.

Potrebe so kompleksne, zato morajo biti tudi spremembe kompleksne. Zdaj rešujemo situacijo reaktivno za nazaj, spomladi ali pa že prejšnje leto bi jo lahko rešili proaktivno. V tem času, ko smo oblikovali sklep, smo predlagali še eno spremembo, ki jo boste dobili v obliki amandmaja na klop, in sicer, kot je kolega Gorenak že omenil, pozabili smo na številne primere in vprašanje je, koliko policistov se bo odločilo za ta status, ki ga zdaj predlagamo.

Pozabili smo na to, da se veliko policistov, ki grede zgodaj v pokoj, pridruži političnim strankam in so politično aktivni, vendar Ustava prepoveduje, da bi izvajali naloge, če so v političnih strankah. Zato v predlaganem amandmaju odpravljamo tudi to možnost. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členu in vložnem amandmaju. V razpravo dajem 1. člen ter amandma poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati?

Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz mislim, da imamo dva amandmaja. Zdaj ne vem, predsednik, ali je pri vas že še eden amandma ali ne.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Enega imam.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Mislim, da je napovedan ali pa bo prišel še amandma, ki ga vlagajo Nepovezani poslanci.

V skladu s tistim, kar sem prej govoril. Zdaj sem imel še ene par klicev, eno serijo enih elektronskih sporočil nekdanjih zaposlenih v policiji, ki so upokojeni. Eni so si že dali malo preračunati, kako bi to bilo, če bi se zdaj zaposlili za 180 ur na mesec in kaj bi posledično to pomenilo z vidika njihovih prihodkov. Velika večina ugotavlja, da se dejansko ni pametno zaposliti, ker je razlika med tistim, kar nekdo izgubi pri pokojnini, med tistim, kar potem plača dohodnine in tistim, kar ven dobi s takšnim delom, premajhna. Se pravi, da bi po domače povedano hodili v službo za premalo denarja, zato se bo verjetno zgodilo to, na kar me opozarjajo, da bo večina ostala doma in se za to ne bo odločila, ker ni finančno stimulativen zadeva, ker če nekdo izgubi del penzije, če plača dohodnino, potem

Kar se tiče amandmajev. Kaj smo želeli mi doseči z našim amandmajem? Mi imamo danes na južni meji 200 ali ne vem koliko kandidatov za policiste, ki nimajo nobenih policijskih pooblasti. To je isto, kot da se kogarkoli tu od nas obleče v uniformo in gre tam na cesto, ustavi nekega voznika in ta voznik bo rekel: Kdo pa si ti? To je čisto ista situacija. Zato

smo dali ta naš amandma, da se tem policistom, ki so v Tacnu, ki so v bistvu na šolanju, ki še niso policisti, da takšna policijska pooblastila. Ampak včeraj smo dobili neko zagotovilo ministrice, da bodo ti policisti umaknjeni, da jih ne bo več tam dol in da bodo šolanje nadaljevali. Potem je ta problem na nek način rešen.

Ni pa rešen problem tega, na kar opozarja Združena levica. Gre namreč za vprašanje izpolnjevanja pogojev iz celega 44. člena, to so pa tisti pogoji, ki jih je treba izpolniti poleg splošnega zakona, ki govori o zaposlovanju v državni upravi. Recimo to, da nekdo ne more biti kaznovan pod določenimi pogoji, da ne naštevam podrobnosti, da ni v kazenskem postopku, da ni član politične stranke in tako dalje. Vi veste, da imamo mi poleg Italijanov v ustavi eni redkih absolutno prepoved članstva policistov v političnih strankah in je to tudi razlog za prekinitve pogodbe o delu odnosno morajo izstopiti prej, preden se lahko zaposlijo v policiji. To sicer ni evropska norma, ampak je slovenska in italijanska, ampak pustimo, tako stanje je. Zato velika večina ali pa mnogi, bom rekel, potem, ko zapustijo policijo, ko so upokojeni, grede v politične stranke. Recimo Murska Sobota, je ratal župan in še kaj. Pa mnogi drugi tudi, to vemo. To je do teh nižjih nivojev, za katere javno niti ne vemo. Kaj zdaj to pomeni? Pomeni, da ima Združena levica z gospodom Dobovškom prav. Mi bomo ta amandma podprli. Zakaj? Zaradi tega, ker se mi zdi, da res morajo izpolnjevati vse pogoje 44. člena, kot da se prvič zaposlijo v policiji. To je dejstvo. Drugače po mojem mnenju to ni normalno in ne bi bilo prav.

Jaz ne vem, če je to možno, ne vem, kaj bo rekla Vlada, kaj bo rekla ministrica, koalicija bo verjetno požegnala to, kar je uradni predlog Vlade. Ampak saj ne gre za to, mi želimo pomagati, ampak ta pomoč je običajno takole / naredi gesto, ki označuje zavračanje/. Naš amandma, še bolj pa amandma nepovezanih poslancev, to je treba reči, opozarja na zadevo, ki jo je treba urediti. Po mojem je treba ta amandma sprejeti. Ker kaj se nam bo sicer zgodilo? Da bomo dobili notri še člane političnih strank in še kakega kriminalca, če je bil nekdo recimo obsojen. Ker teoretično je tako, da smo recimo tam na Ptujju imela nekoga, če se spomnite, ki je ubil tistega gostilničarja. Se spomnite? Ta mož je zdaj obsojen na 15 let ali nekaj takega, če se ne motim. Če z njim sklenete pogodbo, bo čisto v redu. Vem, da ne boste, ker je v zaporu, ampak lahko pa je nekdo obsojen, pa ga boste na ših t vzeli. To pa ne bi bilo v redu, zato je ta amandma po mojem v redu. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči.

Jaz bom pač govorila seveda o našem amandmaju. Predvsem iz gledišča, da smo opozorili že večkrat na to, da se je treba na področju policije okrepiti, da je treba narediti vse, da pride pomoč tudi iz tujine, pa seveda je Vlada dolgo časa te zadeve zavračala. Danes smo pred situacijo, ko moramo nekako vključevati nazaj policiste penzioniste, bomo temu rekli.

Če grem od začetka. Kakšen narobe svet vodi ta Vlada. Konec avgusta oziroma v začetku septembra smo obravnavali Kontingentni načrt Republike Slovenije za zagotovitev nastanitve in oskrbe v primeru povečanja števila prisilcev za mednarodno pomoč. Se pravi, da smo se v začetku septembra najprej ukvarjali s tem, kam bomo dali 500 tistih, ki bodo zaprosili za azil. Številka 500 je bila že tista številka, ko je že pokalo po šivih. Glejte, 33 strani, to je počela avgusta. Potem pa smo bili soočeni, pa smo opozarjali na to, da to ni bistvo problema, da skozi Slovenijo prihaja število migrantov, ki ga Slovenija enostavno ne bo zmogla sama obvladati. Pa smo bili deležni posmeha, pa še danes poslušamo, da zastrašujemo javnost in tako naprej. Javnost se pa sooča s temi problemi in nam po raznih socialnih omrežjih sporoča nazaj, da naj naredimo vse, da jih bomo zaščitili. Ampak mi smo sprejemali kontingentni načrt, Zakon o obrambi, danes zakon o spremembi Zakona o policiji, po nekih hitrih postopkih, brez neke natančne analize, ali s tem, kar spreminjamo, dejansko sploh naredimo korake naprej.

Seveda bomo mi te spremembe podprli. Ampak smo pa povedali, da je morda naš amandma dobrodošel, tudi če morda ta trenutek ne bo potreben. Morda bo to, kar napoveduje ministrica, da se tako imenovani upokojeni policisti javljajo ... S tem, da je bilo včeraj, ko smo vprašali, ali so seznanjeni s tem, kaj te pogodbe pomenijo, se pravi, da bodo še kako udarjeni vsaj pri dohodnini, rečeno, da pogodbe seveda še niso podpisane. Se pravi, da s tem seveda niso mogli biti seznanjeni. Jaz mislim, da bo stanje povsem drugačno, kot je bil tisti prvi zanos, ko so seveda zaradi pripadnosti, ki je tako v Slovenski vojski kot policiji znana, pokazali velik interes. Lahko se nam bo zgodilo, da bomo morali čez dva dni zopet spreminjati zakon. Danes so ti tako imenovani kadeti že na terenu, sploh statusa nimajo urejenega. Ko smo želeli nekako ta status urediti, zdaj pravite, da ni potrebno, da gredo nazaj v kadetnice.

Še nekaj. Na eni strani bomo nazaj aktivirali policiste, ki so v pokoju tudi že po pet let. V petih letih se marsikaj spremeni, tudi v posameznih predpisih, tudi v posamezni rabi različnih pripomočkov, ki jih policisti uporabljajo, tehnik in tako naprej. Ti kadeti se pa usposabljujejo za to. Nekateri so bili že na terenu, so že uporabljali nekatere naloge in izvajali posamezne zadeve. Zakaj izključevati njih, ki že imajo določena znanja in ki bi zagotovo lahko z

nekaterimi pooblastili, ki bi jih dobili, pripomogli k stanju na naših najbolj trenutno ogroženih in zahtevnih točkah? Ampak ne, vsak amandma, ki pride, ga zavračamo.

Jaz sem vesela tudi amandmaja nepovezanih poslancev, kajti kaže na to, da so se tudi sami v zadevo nekako poglobili. Jaz upam, da boste vsaj sledili nekaterim od teh predlogov. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS SDS): Hvala za besedo.

Se bom poskušal za razliko od nekaterih drugih kolegic in kolegov držati ožje točke.

Glede na neko opombo, kolikor jaz vem, kontingentni načrt je sprejemala Vlada, ne mi. Priznam, da sem oziroma smo imeli glede amandmaja SDS k 1. členu imeli neke pomisleke. Gospod Gorenak je včeraj tudi rekel, da naj o zadevah razpravljajo ljudje, ki se na zadeve spoznajo. Jaz se na številne zadeve ne spoznam, ne maram pa vztrajati v nevednosti, zato sem imel v bistvu včeraj popoldne pa danes zjutraj kar nekaj razgovorov z ljudmi, ki se na zadeve zelo dobro spoznajo, recimo bivši sodelavci gospoda Gorenaka, kolega Bojana in tako naprej.

Mag. Bobnar je včeraj rekla, da ni potrebe po teh 240 kadetih, če uporabim to besedo, da se jih vrne nazaj na šolanja, da pridejo tuji policisti in tako naprej. Glede na to neko količino informacij, ki sem jo dobil v tem relativno kratkem času, lahko za Združeno levico rečem, da vidim potrebo, da se ta amandma sprejme. Mi bomo to nekako podprli. Nek zadržek, ki smo ga tukaj imeli, je seveda, ali so ti mladi ljudje dovolj usposobljeni. So ljudje, ki se na stroko spoznajo, rekli da so v neki zaključni fazi usposabljanja. Dr. Gorenak je že rekel, da so dejansko že bili na terenu v nekem neurejenem pravnem statusu. Lahko bi kakšen radio to problematiziral, tudi drugi, mogoče Radio Ognjišče, če se o radijih pogovarjamo. Skratka, to bomo podprli.

Sočasno bi pa še nekaj rad povedal. Upam, da državni sekretar in ministrica to poslušata. Ne poslušata. Ali lahko prosim za pozornost? Izvedel sem, da več kot leto dni 35 mladih policistov čaka na podaljšanje zaposlitve. V letu dni se resorno ministrstvo ni zmgalo in tega postopka spravilo naprej. Gre za ljudi, ki so šli čez vsa usposabljanja, čez vsa preverjanja, tudi psihofizična, in leto dni čakajo. Med njimi je recimo tudi, kolikor sem dobil informacije, certificirani prevajalec za albanski jezik, ki bi ga nekako definitivno potrebovali na terenu. Izvedel sem tudi, da se kar nekaj ljudi hoče reaktivirati nazaj v policijo, ker so šli na kakšne misije, delati v tujino in tako naprej, potem imajo pa problematiko s temi tako imenovanimi psihofizičnimi testi. Ne gre za neke, po domače

povedano, zarejene ljudi gor in dol, gre za ljudi, ki so mogoče 40 let in malo starejši in so ravno na meji. Kakšnega "cooperja" zelo uspešno odtečejo, kakšnega sonožnega skoka mogoče ne izvedejo, ampak eden od njih mi je zapisal v mailu: "Mogoče nismo tako hitri kot ti mladi kadeti, smo pa vzdržljivi." Meni to ni smešno, jaz se rad o konkretnih problematikah pogovarjam. Zdi se mi, da bi bil tudi tu nekako potreben nek razmislek. Nenazadnje se potem te ljudi kliče na testiranje, od njih se zahteva dokumente o neki opravljeni izobrazbi, ki jo že imajo opravljeno, in tako naprej. Bral sem par tistih mailov in sem se dejansko za glavo držal. To je birokracija v najbolj klasičnem smislu, kako se nekaj ne da. Upam, da nas bo tudi tukaj pamet srečala in da bomo nekako rešili to. Navsezadnje gre, če uporabim izraz iz teorije organizacij, za tako imenovana skrita znanja, ki jih ti ljudje imajo. Ti ljudje so, po domače povedano, tudi dovolj fit. Ti mladi kadeti bi potrebovali tudi mentorstvo tovrstnih ljudi.

Jaz bi si želel, da se tudi to nekako interventno reši. Mogoče ne jutri, ampak usedite se v klet pa recimo v tednu dni spišite neko vsaj sektorsko interventno zakonodajo, ki bo rešila vse to, na kar vas iz opozicije ali iz nepovezane skupine, ki je tudi na nek način opozicija, opozarjamo. Nekateri opozarjamo, ker še niti laiki nismo, pa smo si nabrali neka znanja. Dva gospoda, ne glede na njun osebni stil, sta vrhunska strokovnjaka za to. Dajte to dobronamerno vzeti, ne pa, kot imam včasih občutek, da smo tu ene jaslice ali še to ne. Karkoli reče opozicija, ste takoj užaljeni. Jaz se bom tu ustavil, ker bom še nekaj povedal glede drugega amandmaja.

Amandma bomo podprli. Upam, da se tudi to, kar sem navedel v tej razpravi, razreši v pozitivno smer. Veste, država ni le neko to naše, bom rekel v maternem jeziku, "prepucavanje" v tej dvorani. Država je nek sistem, ki mora imeti podsisteme robustne. To, da policijski podsistem ni robusten, je delno posledica verjetno tega, na kar je Bojan opozarjal, da je mogoče nekdo potihem želel, da bi se vsaj del tega sektorja privatiziral. Največji begunski center v Avstriji upravlja švicarsko podjetje, ki se hvali, kako je imelo lani 21 milijonov evrov dobička v tem avstrijskem begunskem centru. Jaz in Združena levica si kaj takšnega v Sloveniji ne želimo. Želimo si pa seveda robusten kvaliteten sistem, ki ga vsaka kriza ali krizica ne bo vrgla na hrbet. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Preden dam besedo naprej, naj opozorim na to, da zdaj pa je na E-klopi objavljen tudi amandma Poslanske skupine Nepovezanih poslancev k 1. členu, tako da sta v razpravi oba amandmaja k 1. členu, tako Poslanske skupine SDS kot Poslanske skupine Nepovezanih poslancev.

Besedo ima gospod Marko Ferluga.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Lep pozdrav ministrici in državnemu sekretarju ter vsem ostalim!

Pri teh amandmajih in samem Zakonu o organiziranosti in delu v policiji imamo različne vidike in zadeve. Je pa važna samo ta poanta, da dobimo neko večje število pomožnih ali rezervnih policistov, kot želite, zaradi takšnih razmer, kot so zdaj v tem trenutku pri nas. Mislim, da je to ena od smiselnih zadev, ki jih moramo obravnavati in jih potrditi. Zato sem tudi hvaležen za podporo iz vseh strani, pa tudi razne ideje in predlogi, ki prihajajo, niso slabi.

Kar se tiče predlogov SDS, sem se tudi jaz malo pozanimal za te kandidate. Z ministrico in s pomočnico generalnega direktorja sem tudi včeraj govoril, à propos tega, ker se mi je zdela zanimiva ta ideja o uvrstitvi kandidatov za policiste v pomožni sestavi. Sem pa potem ob branju samega zakona našel ta odgovor, ki se nahaja nekje v tem 108. členu, v katerem kandidate za policiste dejansko poimenujemo kot obveznike, in jih na podlagi tega Generalni direktorat lahko tudi usmeri na določena mesta, kot so bili zdaj usmerjeni na te točke, kjer se dajali pomoč policistom, seveda brez pooblastil. Mislim, da je ta zakonski okvir nekako smiseln, glede na to, da ti fantje sicer so v šoli, ampak nimajo še teh pooblastil, in zato je zelo pomembno povedati, da so dejansko ti fantje imeli neko možnost priti na teren, da vidijo na licu mesta, kako to izgleda, čeprav niso imeli pooblastil, in tisti, ki so delali v policiji tudi vedo, da so tudi vsi kandidati, ko že končajo in ko dobijo pooblastila, vedno v paru s kolegom, ki ima ta pooblastila, ki je starejši in ki ima že nekaj izkušenj. Jaz to gledam samo kot nek dodatek tem pomožnim policistom.

Kar se tiče tega 44. člena, ki so ga predlagali Nepovezani poslanci kot dodatek, je smiseln, s tem da moramo biti konkretni, kar se tiče tega samega člena. Tukaj je naštetih 7 točk, in to so: psihofizične sposobnosti, da ni kaznovan, da nima dvojnega državljanstva in da ni član političnih strank, kar je recimo ta aspekt, ki je mogoče malo nenavaden, kar sta tudi gospod Gorenak in Bojan omenila, da tukaj zna biti malo vprašljivo, ali se bo te ljudi potem angažiralo. Ampak ko pogledamo dejansko na zadevo, se bo za vsakega bivšega oziroma upokojenega to pregledalo, imelo se bo v nekem seznamu in če bo človek povedal, da je v stranki, mu žal verjetno ne bodo mogli narediti te pogodb.

Je verjetno tudi kakšno vprašanje, kar se tiče tega, ali se jim bo splačalo ali ne, ampak jaz sem razumel Vlado in tudi ministrico, da bodo poskrbeli za to, da bodo ti ljudje dobili zasluženo plačilo za tisto, kar delajo. Ne zato, da bi jim kaj vzeli, ali da bi bil manko pri pokojnini ali karkoli. Jaz sem razumel, da bodo delali na temu, zdaj pa ne vem, lahko nam ministrica to pove, ampak jaz mislim, da je to fer, ker bodo ti ljudje dejansko prišli pomagati državi. Tukaj je en od teh aspektov, ki bi ga morali

razčistiti. Gre za to, da dobimo strokovno usposobljen kader, da lahko v zelo kratkem časovnem terminu dobimo ljudi, ki znajo opravljati svoje delo, da ima država v neki fazi tudi finančni prihranek pri tem, ker jih ni treba posebej, eksplicitno usposablјati, in tudi raven učinkovitosti se bo zagotovo s tem povečala.

Jaz mislim, da je vse to za podpreti in sem hvaležen vsem strankam tukaj, da se zavedamo tega pomembnega trenutka, da je treba to podpreti in iti naprej. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Hvala.

Za dopolnitev in obrazložitev amandmaja.

Meni po tej razpravi ni dovolj jasno, kaj sploh želimo. Ali potrebujemo te dodatne policiste ali jih sploh ne potrebujemo? Ali gre res zadaj za to, da bi šlo za privatizacijo varnosti in bi nekdo na koncu še veliko zaslužil zaradi te varnostne situacije. Če podpiramo te zadeve, potem so vsekakor vsi amandmaji dobrodošli.

Če smo na eni strani ugotavljali, da vojski dajemo dodatna pooblastila, za katera še danes ne vemo, kakšna so, ne vemo pa tudi, ali so vojaki za ta pooblastila usposobljeni in izobraženi. Jaz menim, da pač niso. Zdaj imamo problem kolega dr. Gorenaka, kjer pravijo da ne vedo, ali so dovolj usposobljeni in izobraženi. Jaz menim, glede na izkušnje, ki jih imajo, da so veliko bolj usposobljeni in izobraženi kot pripadniki vojske. Tu bi šel mogoče še dlje, da so ti predlogi glede izobraževanja teh ljudi še premalo izdelani, kajti imamo cel kup študentov Fakultete za varnostne vede, ki bi lahko šli samo še na dodatno usposabljanje in bili primerni za takšne naloge.

Glede amandmaja. Predlagamo ureditev, da tudi pri tistih, ki so šli v pokoj in so pripadniki političnih strank, rešimo to, da dobimo večje število ljudi, ki bi bili zmožni in sposobni opravljati te naloge, se pravi, da se jih več javi, če to seveda želimo.

Drugi predlog gre pa v smislu tega, kar se dogaja po celotni Evropski uniji ali pa celotnem svetu. Zakaj starostna meja 60? V kriminalistični službi bodo ti ljudje nadomestili ljudi, ki bodo šli na mejo in s svojimi izkušnjami lahko pripomogli k reševanju težjih oblik organiziranega ali drugega kriminala. Zakaj torej omejitev 60, če pa dvigujemo mejo starosti pri upokojevanju, neki predlogi so celo do 70 v skandinavskih državah? Se pravi, predlog gre v tej smeri, da pridobimo večje število ljudi, s tem da uredimo status tistih, ki so vstopili v politične stranke, in da se dvigne meja do leta 65, saj tisti, ki ne bo izpolnjeval psihofizičnih sposobnosti – kot pa vemo, je velika večina policistov športno in drugače zelo aktivnih in izpolnjujejo določena merila – ,pa bo sam ocenil, da ni primeren za takšno službo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

Jaz upam, da nam bo ministrica povedala, kakšno je njeno mnenje v zvezi s predlaganimi amandmaji. Mislim, da ni treba ponovno poudarjati, da jih vlagamo zato, da bi stvari po naši oceni uredili na še boljši način.

Mislim, da so policisti do zdaj na meji naredili celo več, kot bi bilo mogoče, in jim je absolutno ob takšni situaciji treba pomagati in narediti vse, da bo situacija za njih lažja.

Ne morem pa tu mimo ene stvari in izjave ministrice. Ob napovedani stavki policistov je ministrica povedala, da jo podpira. To je lepo in prav, spoštovana ministrica, tudi mi jo podpiramo, ampak vi ste tam za to, da stvari urejate in rešujete ter policistom zagotovite pogoje, ki so in bodo vredni njihovega dela.

Resnično pričakujem tudi odgovor na to zadnje moje vprašanje, čeprav ni čisto v kontekstu amandmaja, ampak bi konec koncev s to spremembo zakona lahko uredili še nekaj drugih stvari, pa jih niste predlagali. Odpirate samo minimalno ta zakon, pa bi lahko, če je potrebno, in večkrat sem vas že slišala, da je potrebno, s tem zakonom zdaj uredili še kakšno drugo stvar.

Če ne drži, ker odkimavate z glavo, da ste rekli, da podpirate stavko policistov, bom še enkrat poiskala to izjavo, ki je resnično skrajno nenavadna. Vi ste tam zato, da zadeve za policiste in policijo uredite.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

V okviru današnjega zakona zagotovo lahko povem, da ga bom podprl. Mislim, da je treba zelo podrobno proučiti tudi amandmaje, ki gredo po mojem mnenju v pravo smer.

Sam ocenjujem, da so te rešitve potrebne, vendar se hkrati tudi sprašujem, ali so zadostne. Ko namreč pogledamo obrazložitev oziroma oceno stanja in razloge za sprejetje predloga zakona, je zelo dobro zapisano, da se z dobro usposobljenimi pomožnimi policisti pridobi močno kadrovska podpora znotraj policije za delovanje o nepredvidenih dogodkih, kot so naravne in druge nesreče, kot je hujše ogrožena javna varnost, za primer za varovanja državne meje, za primer krize, izrednega ali vojnega stanja, kot tudi zaradi nadomeščanja izpada aktivnih policistov. To so resnično izjemno obsežne in zahtevne naloge. In če naredimo majhno analizo ali pregled dogajanj v tem zadnjem obdobju, ko se srečujemo s problematiko migrantov, je bila ena od pomembnih pomanjkljivosti ta, da ni bilo dobre komunikacija in prenosa informacij do občin in tudi do krajevnih skupnosti. To je nekaj, kar bi

bilo zagotovo treba zelo natančno proučiti, in mislim, da so se sicer v tem procesu izjemno dobro izkazali postopki, ki so nekako zgrajeni znotraj delovanja civilne zaščite. Tukaj se je ta sistem gradil, ohranjal kontakt in vedno znova ga je treba ohranjati in vedno znova je treba spomniti tudi župane, da je to en sistem, ki ga je treba resnično spremljati in ga ne jemati kot nekaj, kar bo mogoče funkcioniralo samo od sebe.

Zato ob vsem spoštovanju ob tem, kar je ta hip zapisano – čestitke tako ministrici kot tudi državnemu sekretarju –, predlog zakona je napisan tako, da pravzaprav ne bo imel finančnih posledic. Gre za to, da ne bo treba dodatno usposabljanje kadrov, ker bo s tem zakonom pravzaprav k sodelovanju povabljen veliko število že usposobljenih policistov, ki pa so pravzaprav upokojeni. In tukaj je ta točka, okoli katere se vedno vrtimo. In vprašanje, ki sem ga tudi že večkrat izpostavil v zadnjem obdobju, predvsem v času finančne in gospodarske krize. Drastično so se zmanjševala sredstva na področju varnosti in še v tej fazi, ko že ugotavljamo, da je pravzaprav varnost države na močni preizkušnji, se še vedno morajo upoštevati ali iskati rešitve, ki ne bi povečevale finančnih obveznosti. Vendar je dejstvo, da tudi fiskalno pravilo, ki je bilo sprejeto z dvotretjinsko večino, v teh razmerah ne more veljati. Po mojem mnenju je dejstvo tudi, da znotraj EU, ko ugotavljamo, da nima zgrajene varnostne politike, da nima zgrajene zunanje politike, ki bi lahko učinkovito delovala na področju problematike migrantov, ne moremo govoriti o tem, da moramo mi pa še kar naprej spoštovati maastrichtske kriterije. Torej, to dvoje skupaj ne gre. Zmanjševanje javne porabe zaradi upoštevanja maastrichtskih kriterijev in fiskalnega pravila, ki je vpisano v Sloveniji v ustavo, ne gre skupaj z zagotavljanjem varnosti države.

Tukaj mislim, da bomo morali narediti eno resno analizo in tudi pogovor, kako naprej. Sam pa menim, da bi dejansko poleg tega zakona že danes morali vzeti v roke Zakon o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti in pogledati člene, ki govorijo o narodni zaščiti, to je člen od 173 do 186, in se čim prej pripraviti na sprejetje zakona, s katerim bomo uzakonili narodno zaščito. Kaj je narodna zaščita po tem zakonu iz leta 1982 opravljala? Preverjala je istovetnost oseb, ki se nahajajo v nekem okolju. Lahko je varovala objekte in tudi preprečevala nepooblaščenim osebam vstop v prostore, lahko je tudi zadržala določene osebe. Lahko se je tudi pregledalo osebno vozilo, če je bil sum, da gre za prevoz nevarnih predmetov ali naprav, ter opravljala druge naloge, določene v načrtu v skladu z varnostjo države. Mislim, da je čas, da vendarle nehamo reševati ali pa se odzivati na te razmere po kapljicah. Ena kapljica je bila sprememba Zakona o obrambi, ki je bila tudi po mojem mnenju prehitra, ne dovolj dorečena, neuskaljena. Danes se srečujemo s potrebnim

ukrepom pri spremembi zakona o policiji, vendar, kot sem povedal, premajhnim ukrepom za to, da bi celovito lahko rešili vse potrebe, ki lahko nastanejo v Sloveniji.

Moj nasvet bi bil, da resnično poskušamo čim prej vzeti v roke ta zakon iz leta 1982 in v Sloveniji ponovno uzakoniti narodno zaščito. Takrat bomo imeli organizirane ljudi, od nivoja krajevnih skupnosti do seveda tudi nivoja države. Če tega ne bomo naredili, nas bodo dogodki prehiteli in se bomo vedno znova spraševali, kaj je zdaj, vsi ukrepi, ki bodo sprejemani, pa bodo bistveno manj premišljeni, manj učinkovito. Nenazadnje se moramo zavedati, da moramo vendarle sami poskrbeti za svojo varnost, za premoženje ljudi, za delovanje gospodarstva in nenazadnje za delovanje države. Samo z dobro premišljeno zakonodajo v smeri oblikovanja narodne zaščite, je po mojem mnenju to mogoče. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Oglašam se še k amandmaju skupine Nepovezanih poslancev.

Po eni strani me veseli to, kar je začel govorec pred menoj, ker že nekaj dni v Poslanski skupini Združene levice težim z zbujanjem koncepta teritorialne obrambe in narodne zaščite. Seveda ne na način teritorialne obrambe kot neke vrste strankarske vojske, kar lahko v neki izrojeni obliki malo opazujemo na Hrvaškem. Navsezadnje so se ti sistemi izkazali za uspešne, gredo od spodaj navzgor, so ljudski. Mogoče bi bila potrebna tudi debata o vrnitvi uvedbe naborniškega sistema. Veste, da smo v Združeni levici za izstop iz Nata, ampak to so neke druge teme, navsezadnje zdaj niti časa nimam toliko.

Se pa absolutno strinjam, če bi bil malo ciničen, bi lahko rekel kolegu poslancu iz SD, če bi mogoče takrat, ko je bil predsednik, ko je sedel tukaj gor, malo bolj razmišljali, kaj se uvaja s tem fokusom na "fiskalca", te današnje debate ne bi imeli, ampak lahko je za nazaj biti pameten.

Kar me žalosti, je, da imamo tukaj neko debato, Vlada se nič ne odziva. Navsezadnje upam, da se bosta predstavnik resornega ministrstva odzvala glede teh amandmajev in debate, ki tukaj teče.

Glede tega, kar pa predlaga skupina Nepovezanih poslancev, imam pa v bistvu en majhen problem oziroma predlog. Bojan je zelo jasno nakazal na psihofizično usposobljenost. Zakaj ne bi tem ljudem, ki izpolnjujejo pogoje za upokojitev, podaljšali delovno razmerje, če si to želijo, v redni sestavi? Ne pa, da jih premikamo v rezervno sestavo. To bi bil način urgentnega zapolnjevanja kadrovske problematike slovenske policije, o kateri malo preveč na široko govorimo. Ampak navsezadnje je Bojan

strokovnjak za to, pa naj razmisli, ali bi to dodatno amandmirali ali ne.

Vmes mi kar letijo maili, ko mi ljudje govorijo primere. Recimo primer policista, ki je bil top špica po vseh ocenjevanjih, pa je šel v tujino, pa zaradi nekih družinskih zadev prišel nazaj, bi se rad reaktiviral, pa leto dni čaka na reaktivacijo. Očitno imamo mi nek velik birokratski problem. Ob tej mantri varčevanja, varčevanje, varčevanje, imamo na drugi strani še nek velik birokratski problem. Imamo neko število ljudi, ki so bili kvalitetni, ki so v glavnem zapustili policijske enote, čisto preprosto povedano, največkrat iz nekih finančnih, preživitvenih razlogov, ki bi se zdaj radi vrnili nazaj iz takšnih in drugačnih razlogov, tudi domoljubnih, pa nekako iz tega, kar berem tukaj, dobi človek občutek, da se resorno ministrstvo ali neki uradniki tam na vse kriplje trudijo, da bi tem ljudem onemogočili prihod nazaj v redno sestavo policije. Če smo že ugotovili enkrat, da imamo problem, da imamo podhranjenost resorja, dajmo premisliti, dajmo sprejeti neko interventno zakonodajo, ki bo omogočala popolnitev tega resorja s kadrom, ki je na to pripravljen.

Kar pa zadeva te upokoјence, ki naj bi nazaj prišli, so se številni od njih temu predlogu smejali, ker se enostavno, po domače povedano, ne bodo pustili tako poceni finančno nategniti. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Saj bi samo mogoče dodatno pojasnil.

Nikoli nisem spremenil svojih stališč, vedno imam enaka, kot predsednik Državnega zbora kot tudi minister za obrambo. Vztrajam pri tem, da je varnost vprašanje, ki ga ni mogoče obravnavati znotraj neoliberalne politike, ki dejansko drastično posega prav v delovanje države in zagotavljanja varnosti ljudi. Bolj kot se nam stvari dogajajo, bolj se tudi potrjuje, da je bilo takšno razmišljanje pravilno. Žal so bila pač v tistem trenutku mogoče moja opozorila premalo uslišana, zato to vedno znova ponavljam, in mislim, da bomo vendarle prišli do spoznanja, po mojem mnenju v kratkem, da bo treba te korake narediti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrica, državni sekretar, kolegice in kolegi!

Uvodoma želim izraziti zadovoljstvo, da naše razprave nekako konvergirajo k rešitvam, ki niso trivialne. V Sloveniji, v Evropi, v svetu, če hočete, imamo situacijo zaradi beguncev, zaradi migrantov, kot je v samostojni Sloveniji še nismo imeli in kot je dejansko tudi po drugi svetovni vojni nismo imeli. Na to nismo bili pripravljeni.

Nihče, ne Slovenija, ne Evropa, nihče, tudi OZN ne. To je treba zelo jasno povedati in dejansko ne šparati tudi pri besedah, ki morda zvenijo zelo trdo. Imamo dramatične razmere in na te razmere, na to pravzaprav humanitarno krizo je treba tudi v tem parlamentu in na Vladi najti ustrezne rešitve. Mislim, da jih do danes nismo in tu se s kolegom Jankom Vebrom strinjam. Rešitve nekako kapljajo, tako ad hoc, na horuk. Mi potrebujemo systemske, neke trajnostne rešitve in v tem kontekstu želim tudi pozvati Vlado, da naj vendarle z nami, državljani, komunicira odkrito in iskreno, naj jasno pove, ali ograja ja ali ograja ne. Mi v Novi Sloveniji ne razumemo ograje kot Berlinskega zidu, ampak zgolj nek pripomoček, kako lažje in učinkoviteje zagotoviti varnost državljanek in državljanov naše države in varnost migrantov. Saj vidite, kaj se nam je dogajalo. Dobili smo migrante v vodo, v blato, med njimi seveda ženske in otroke ter tako naprej. Ali je to varnost? Ne, ni. Zato je treba z različnimi pristopi, tudi tehničnimi pripomočki – pa bom direktno povedal še enkrat, da tudi z ograjo –, učinkoviteje upravljati to migrantsko reko, ta migrantski tok.

V nedeljo, 25. oktobra, je na palači Evropske komisije visel jumbo plakat. Večkrat jih vidite, z različnimi vsebinami, ta pa je opozarjal in sporočal javnosti, da se prav tistega dne, torej 25., ob štirih popoldne sreča evropski vrh na temo zahodno balkanske migrantske poti. Kakšen besednjak se je tam uporabljal, ne vem, ker nisem bil zraven, sem pa bil zraven v Evropskem parlamentu, ki je v torek, 27., govoril o tem. Poslušal sem gospoda Tuska, gospodar Martina Schulza, gospoda Junckerja in tudi druge. Ja, govori se o dramatični situaciji, da je dejansko ta migrantska kriza eden največjih izzivov v zadnjih desetletjih in da ima strahoviti potencial, da lahko uniči vse, kar smo znotraj EU dobrega dosegli. Dogaja se nam to, da namesto, da se države pogovarjajo ena z drugo, pogovarjajo ena čez drugo, namesto da bi reševale probleme, namesto da bi nas ta problem nekako združil, ker v Evropi smo vendarle zato, da spoštujemo dostojanstvo človeka – ni pomembno, kako se piše, katere narodnosti je – in da rešitve sprejemamo skupaj. Tako tudi v tem parlamentu. Najboljše rešitve bodo tiste, ki jih bomo skupaj sprejeli, za katere se bomo skupaj dogovorili. Zato sem vesel, da je pravzaprav opozicija tukaj nekako bolj aktivna, vsak kar se razprav tiče, kar se predlogov tiče, kar se amandmajev tiče. Ta dva amandmaja, ki ju imamo na mizi, seveda zahtevata maksimalno pozornost, saj nista napisana zato, da bi nagajali rešitvam, ampak zato, da bi bile rešitve boljše. Koliko policistov mi potrebujemo v naslednjih mesecih? Saj nihče ne ve. Moral bo pa imeti različne scenarije. Tudi najbolj črne. Govori se, da se bo ta balkanska pot razcepila, da bo šla še ena pot bolj zahodno, kar pomeni, da bodo, da bi naj, ne vemo, begunci vstopali v Slovenijo tudi intenzivneje na zahodnem delu Slovenije. To pomeni, da potem tudi tam potrebujemo

večja policijska moštva, več kontrolnih točk in tako dalje.

Včeraj sem na odboru opozarjal na psihofizično pripravljenost policistov, in sicer teh, ki bodo podpisali pogodbe, ki bodo vpoklicani oziroma, če bo ta amandma kolegic in kolegov SDS sprejet, tudi kadetov, če lahko tako rečem. Po mojem prepričanju, kolegice in kolegi, je tukaj ključna psihofizična pripravljenost. Vse mogoče se dogaja. Migranti prihajajo iz neke čisto druge kulture. Prihajajo iz vojnega območja, verjetno to dramo oziroma to tragedijo nosi tudi v sebi in je njegovo obnašanje gotovo rezultat drame, ki jo je doživel, ki jo doživlja. "Nihče ne zapusti svojega doma, razen če je njegov dom gobec morskega psa," je neko zapisal.

V tem kontekstu zaključujem in želim pozvati Vlado, da ima dejansko več scenarijev, ki se bodo morebiti zgodili na naših tleh, na Balkanu, v Evropi, da bomo tako lažje in predvsem učinkoviteje upravljali s tem migrantskim tokom. Ta bo enkrat verjetno tudi povraten. Ali smo na to pripravljeni? Na kakšen način bomo ta povratni tok, če bo do njega prišlo, upravljali?

Še enkrat pozivam Vlado, da ne menca, ko gre za komunikacijo z državljanji, da je treba jasno povedati, tudi če so napovedi morda včasih dramatične. To niso heci, ampak ljudje morajo vedeti, kaj nas čaka, in na drugi strani seveda morajo tudi vedeti, kako smo mi pripravljene, da probleme rešujemo. Zato mislim, da v tej situaciji ne pride v poštev izjava ministra ali kogarkoli: Ne komentiram. Tega ni. Tega ne sme biti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sprašujem, če želi še kdo razpravljati? Bi Vlada želela?

Besedo ima ministrica za notranje zadeve mag. Vesna Györkös Žnidar.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala za besedo, predsednik.

Najprej glede amandmaja Poslanske skupine Nepovezanih poslancev. Tukaj lahko rečemo načeloma, da so nekatere ideje dobre. Vendar pa menim, zlasti glede kriminalistov, da bi bilo primerneje njihovo izkušnjo obdržati skozi druge sisteme, vključno z izobraževalnim, ker namreč v trenutni situaciji in glede na cilj oziroma izhodišče za prelagano spremembo Zakona o organiziranosti in delu v policiji dejansko targetiramo bolj na drugo kategorijo znotraj policije. Torej, ne toliko na kriminaliste, ampak bolj na, če lahko rečem, klasične policiste za opravljanje policijskih nalog, vključno z uporabo sile in seveda z vsemi drugimi ostalimi vzvodi, ki jih policijska zakonodaja policistom daje. Moram reči, da je bil dan dober predlog s strani poslanca Trčka, kar se tiče podaljšanja delovnega razmerja tem ljudem. Seveda bi to bila zelo dobra podlaga za prenos znanja preko

mentorstva in na druge načine na mlajše generacije.

Kar se tiče članstva v političnih strankah, je tukaj treba povedati, da je prepoved članstva v političnih strankah ustavna kategorija. Je torej kategorija, ki velja za vse policiste. Pomožni policisti so pri izvajanju policijskih pooblastil izenačeni z rednimi policisti, zato kakršnakoli razlikovanja niso možna in niso dopustna, ker ratio je namreč isti. Skuša se torej zagotoviti nepristranskost pri izvajanju pooblastil in edina možna rešitev glede na situacijo je potemtakem, da se ustava spremeni za vse, ampak mislim, da tak način parcialnega reševanja za pomožne policiste, glede na sam namen te ureditve, ni primeren.

Kar se tiče kandidatov za policiste nadzornike državne meje oziroma kandidate na višji policijski šoli, menim, v nadaljevanju tega, kar je bilo včeraj na odboru povedano, da bi to bila dejansko nesistemska ureditev, da bi dejansko a priori pravno določili policijska pooblastila, preden bi sploh dejansko izpolnjevali pogoje za pridobitev teh pooblastil. Mislim, da to ni dobro. Nenazadnje imajo s policijo že sklenjeno delovno razmerje in zanje velja delovnoppravna zakonodaja, način usposabljanja pa se ne more urejati v okviru pomožne policije, ki je urejen s civilnopravno pogodbo. Tukaj bi torej nastala nekako čudna situacija, da bi dejansko imeli dve pogodbi z istim delodajalcem. Prav tako pa menim, da bi s tem posegali že v bistvo instituta pomožne policije na način, za katerega mislim, da ni primeren. Nenazadnje pa glede na situacijo tudi ne bi odtehtalo situacij, ki pa si jih ne želimo, da torej pred zaključkom usposabljanja mladi ljudje dobijo pooblastila, za katera morda niso popolnoma pripravljene. Tako bi jih lahko potem potisnili v situacijo, ko bi lahko prišlo tudi do prekoračitve policijskih pooblastil, ker vemo, da je to zelo občutljivo področje in je tukaj potrebna velika mera previdnosti, glede na to, da se policist s pooblastili, ne glede na to, kako do tega pride, ali preko rednega usposabljanja ali preko predloga zakona, ki jim to a priori podeli, pač mora odzvati na poziv izvajanja nalog policije, predpogoj v vsakem primeru pa je usposobljenost, ki pa mora biti nedvoumna.

Postavljeno mi je bilo tudi vprašanje oziroma nekako očitek, da podpiram stavko. Jaz nikoli nisem rekla, da jaz podpiram stavko, jaz o tem sploh nisem govorila. Povedala pa sem, da so nerealizirane zaveze preteklih vlad legitimna zahteva sindikatov in da tudi jaz menim, da je te zaveze treba izpolniti, ker je to nujno za primerno vrednotenje policijskega poklica, za upoštevanje vseh specifik policijskega poklica in pa nenazadnje, da se pričnemo pomikati k celostnemu urejanju statusa policista, ker vemo, da je plača samo eden izmed problemov. Mi smo tudi dali predlog sprememb Zakona o organiziranosti in delu v policiji tudi v širšem smislu, ne samo v tem, kar urejamo danes, da se torej izboljša položaj policije. Vendar pa je,

glede na to, da je po mnenju Ministrstva za javno upravo to nesistemska dimenzija, da zadeva tudi druge poklicne skupine, s tega vidika pristojnost MNZ konzumirana. Je pa res, da bodo te zaveze zapadle konec leta in tudi mislim, da bo Vlada vendarle do konca leta uspela najti določene rešitve, s katerimi bomo naslovili vse te težave, s katerimi se sooča policija. Moram pa povedati, da menim, da smo, ne glede na to, da je od prevzema mandata minilo samo dobro leto, v kratkem času vendarle nekaj storili za policijo. Izbojevale so bile nove zaposlitve, ki so nujne glede na kadrovskega deficit v policiji. Prav tako je proračunska perspektiva ugodna in tudi nekako potrjuje eno zdravo smer razvoja, da se bo vendarle v prihodnjih letih lahko saniralo vse tisto, kar je v preteklih letih zaradi nespametnih odločitev povzročilo stagnacijo policije, in da bomo te trende že pričeli oziroma jih že nekako počasi obračamo navzgor. Proračun, če obvelja v tej obliki, kot je zastavljen, bo omogočal nemoteno operativno delovanje policije in nenazadnje tudi bolj primerne pogoje za delo policistov in policist in pa tudi varnejše delo, glede na to, da so tudi sredstva tako za usposabljanje kot za nabavo policijske opreme.

Glede starosti, ki je navedena v predlogu, mislim, da 65 let, mi menimo, da je starostna meja, kot smo jo mi zastavili, torej 60 let, primerna. Nekako menimo, da višja ne. Prav tako vključitev upokojenih policistov med pomožne policiste poenostavlja uredba o pomožni policiji kot izvedbeni akt. Tudi predlog je že pripravljen, zato menimo, da ta določba ni potrebna.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati?

Gospod dr. Trček, nimate več časa. Dobro. Hvala lepa.

Zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 4. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 2. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO ZAHTEVE ZA RAZPIS ZAKONODAJNEGA REFERENDUMA O ZAKONU O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAKONSKI ZVEZI IN DRUŽINSKIH RAZMERJIH, IN SICER NA OBRAVNAVO PREDLOGA ODLOKA O RAZPISU ZAKONODAJNEGA REFERENDUMA O ZAKONU O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAKONSKI ZVEZI IN DRUŽINSKIH RAZMERJIH.**

Pobudnika zahteve, Metka Zevnik in Aleš Primc, sta 30. oktobra 2015 vložila pisno zahtevo za razpis zakonodajnega referenduma o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona

o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. V zvezi s to zahtevo bomo obravnavali Predlog odloka o razpisu zakonodajnega referenduma o navedenem zakonu, ki ga je pripravil in v obravnavo Državnemu zboru predložil Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide. Za dopolnilno obrazložitev predloga odloka dajem besedo predstavniku predlagatelja, predsedniku odbora gospodu Urošu Priklu.

Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je včeraj, na svoji 20. nujni seji, kot matično delovno telo obravnaval zahtevo več kot 40 tisoč volivk in volivcev za razpis zakonodajnega referenduma o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih na podlagi 169.a in 171. člena Poslovnika Državnega zbora.

Sprejel je Predlog odloka o razpisu zakonodajnega referenduma o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. Na podlagi prvega odstavka 22. člena Zakona o referendumu in ljudski iniciativi Državni zbor razpiše referendum v sedmih dneh po vložitvi zahteve za razpis referenduma.

Vprašanje, ki se daje na referendum, se glasi: Ali ste za to, da se uveljavi Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki ga je sprejel Državni zbor na svoji seji dne 3. marca 2015?

Za dan razpisa referenduma, s katerim začnemo teči tudi roki za opravila, ki so potrebna za izvedbo referenduma, se določi 9. 11. 2015. Glasovanje na referendumu se izvede v nedeljo, 20. 12. 2015. V skladu s 33. členom Zakona o referendumu in ljudski iniciativi od dneva razpisa, to je od 9. 11. 2015, do dneva glasovanja ne sme preteči manj kot 30 dni in ne več kakor leto dni. Določitev dneva glasovanja, do katerega preteče več kot 45 dni od dneva razpisa referenduma, sprejme Državni zbor z dvotretjinsko večino navzočih poslancev.

Glede na navedeno lahko Državni zbor z navadno večino, to je večino navzočih poslancev, določi za dan glasovanja dan o razdobju najmanj 30 in največ 45 dni od dneva razpisa referenduma. Na tej podlagi se za dan glasovanja določi nedelja, 20. 12. 2015. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospa Jelka Godec bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

JELKA GODEC (PS SDS): Hvala za besedo. Spoštovani navzoči!

Pred nami je Predlog odloka o razpisu zakonodajnega referendumu o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. Do tega koraka smo prišli šele potem, ko je Ustavno sodišče Republike Slovenije odločilo, da je referendum o Zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih dovoljen. Z odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije se je zgodilo ravno tisto, na kar smo v Slovenski demokratični stranki opozarjali že pred tem, ko je prišla zadeva na Ustavno sodišče. Prepoved referendumu, ki ga je izglasoval Državni zbor o Zakonu in zakonski zvezi in družinskih razmerjih, je protiustavno dejanje. Koalicija takrat argumentom ni prisluhnila.

Naj vas spomnim, da je v mesecu marcu po skrajšanem postopku, lahko rečemo z argumentom moči, mavrična koalicija sprejela novelo Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. Koalicija Za otroke gre! je v Državni zbor vložila zadostno število podpisov za pobudo za razpis referendumu. Ne moremo reči samo zadostno število, ampak rekordno število, več kot 85 tisoč podpisov. Ko je predsednik Državnega zbora določil 23. marec za začetek 35 dnevne roka za zbiranje overjenih podpisov na upravnih enotah in krajevnih uradih, so predlagatelji zakona vložili tudi pobudo o nedopustnosti referendumu. Koalicija Za otroke gre! je takrat v rekordnem času oziroma v 4 dneh zbrala rekordno število overjenih podpisov, in sicer več kot 48 tisoč podpisov. Takrat je tudi Državni zbor izglasoval s 30 poslanci za in 21 glasovi proti sklep o nedopustnosti razpisa zakonodajnega referendumu. Torej, lahko rečemo, da poslance velik mavrične koalicije ni zmotilo niti dejstvo, da je koalicija Za otroke gre! uspela zbrati več kot 85 tisoč podpisov za pobudo za razpis referendumu in več kot 48 tisoč overjenih podpisov samo v 4 dneh.

V javnosti so se po odločbi Ustavnega sodišča Republike Slovenije, ki je dopustilo referendum, pojavile tudi izjave, da je odločitev Ustavnega sodišča Republike Slovenije vsebinsko prazna in da je referendum dovoljen iz procesnih razlogov. S tem se v Slovenski demokratični stranki ne moremo strinjati. Ustavno sodišče Republike Slovenije je namreč presojalo dopustnost referendumu, to pomeni, ali je mogoče referendum zavrniti na podlagi vsebinskih razlogov v 90. členu Ustave Republike Slovenije. Na podlagi vsebine tega člena je namreč odločilo, da referendumu ni mogoče zavrniti, saj nova sprememba Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih ne odpravlja protiustavnosti na področju človekovih pravic. V 51. točki odločitve Ustavnega sodišča Republike Slovenije je tudi sledeče pojasnilo: V skladu s četrto alinejo drugega odstavka 90. člena Ustave torej referendum ni dopustno razpisati o zakonih, ki odpravljajo protiustavnost na področju človekovih pravic ali temeljnih svoboščin, ki ju je predhodno že ugotovilo Ustavno sodišče ali Evropsko sodišče za

človekove pravice. S tem pa se je tudi posredno vsebinsko dotaknilo vprašanja, ali je zakonska zveza človekova pravica dveh oseb istega spola. Že res, da Ustavno sodišče tega vprašanja še ni presojalo in zato ta pogoj še ni bil izpolnjen, je pa zato o poroki kot človekovi pravici dveh oseb že presojalo Evropsko sodišče za človekove pravice. Le to pa je večkrat jasno odločilo, da poroka dveh oseb istega spola ni človekova pravica. Ustavno sodišče Republike Slovenije je tako vsebinsko presojalo dopustnost referendumu po 90. členu Ustave Republike Slovenije, kar je bila njegova edina naloga po Ustavi Republike Slovenije. Posredno je ponudilo vsebinsko razlago o tem, da zakonske zveze dveh oseb istega spola ni mogoče šteti kot človekovo pravico, saj ne gre za ugotavljanje kršitev človekovih pravic, ki bi se sicer lahko preprečile z referendumom.

V Slovenski demokratični stranki se strinjamo, da je treba k vprašanju, ali je treba istospolnim parom zagotoviti še nekatere pravice, ki so do zdaj zapisane v zakonih, pristopiti resno in odgovorno. Vendar ne na račun redefinicije oziroma revizije skupnosti moškega in ženske oziroma zakonske zveze in zunajzakonske skupnosti. Novela, ki bo predmet referendumu, pa ureja ravno to. Zakonska skupnost po noveli ne bo več skupnost moža in žene, temveč skupnost dveh oseb. Takšna sprememba ne pomeni samo obširnih pravic posledic po drugih zakonih, ne pomeni samo posvajanja otrok v istospolne skupnosti, ampak pomeni tudi brisanje edine definicije moža in žene v slovenski zakonodaji.

Včeraj smo bili na matičnem odboru najprej priča zmedenemu delu oziroma izvajanju koalicije ob sprejemanju odloka o referendumu. Ob dejstvu, da je Zakonodajno-pravna služba na seji matičnega odbora izrazila pomisleke o datumu, ko naj bi začeli teči roki za opravila, ki so potrebna za izvedbo referendumu, je koalicija le zmedeno opazovala dogajanje in zahtevala prekinitve seje, brez dodatnih pojasnil ali kakršnekoli razprave.

V Slovenski demokratični stranki smo že pred tem, ob začetku seje, predlagali datum izvedbe referendumu 20. december, ki ga je odbor v nadaljevanju seje sicer tudi sprejel. S predlaganim amandmajem se torej predlaga sprememba datuma izvedbe referendumu, in sicer z 10. 1. 2016 na 20. 12. 2015. Tako je v bistvu sprememba datuma predlagana v skladu s 33. členom ZRLI, tako da od dneva razpisa, ki je v odloku 6. 11. 2015, do izvedbe referendumu ne bo poteklo manj kot 30 dni in ne več kot 45 dni, zato tudi ni potrebna dvotretjinska večina. Spremembo datuma izvedbe referendumu smo predlagali z namenom, da se glede na predlagan dan razpisa referendumu določi datum izvedbe referendumu v najkrajšem možnem času, ki ga dopušča ZRLI. Veseli nas, da je koalicija to odločitev oziroma ta amandma podprla, ga tudi vkomponirala v odlok za razpis referendumu, da se ne obremenjuje državljanov

z referendumom med najlepšimi družinskimi prazniki, to so prazniki okoli božiča. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Tomaž Gantar bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Izvolite.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa, podpredsednik. Lep pozdrav vsem!

Državni zbor mora na podlagi določil Ustave, Zakona o referendumu in ljudski iniciativi in tudi Poslovnika Državnega zbora v predvidenih rokih razpisati referendum, ki odraža demokratičnost zakonodajnega postopka v Republiki Sloveniji. V Poslanski skupini Desus smo vedno spoštovali to legitimno in demokratično pravico, ki so se je do zdaj posluževali predlagatelji referenduma. Res pa je tudi, da smo že večkrat izrazili pomisleke o smotnosti nekaterih referendumskih pobud. Zloraba instituta referenduma vodi namreč le do neupravičenih stroškov, seveda v breme davkoplačevalcev.

V tem današnjem primeru pa gre za mnogo več. Gre namreč za precedenčni primer odločanja Ustavnega sodišča o dopustnosti referenduma po novem 90. členu Ustave Republike Slovenije, po katerem referenduma ni dopustno razpisati o zakonih, ki odpravljajo protiuustavnost na področju človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Ne glede na to, da v Poslanski skupini Desus glede same vsebine novele Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih nismo imeli enotnega stališča, pa smo kot vedno tudi tokrat pričakovali, da bo odločitev Ustavnega sodišča v konkretnem sporu med Državnim zborom in predlagateljem referenduma temeljila na dobro premišljeni, razumni ter nepolitični presoji.

Odločitev Ustavnega sodišča nas je zato nekoliko presenetila in obenem tudi razočarala. Pa nas ne bi, če bi sodišče odločilo tako, kot je odločilo, in če bi odločitev temeljila na vsebini problema, ki je bil za nas v tem, da sodišče ugotovi, ali je sprejeta novela zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih materija oziroma snov, ki odpravlja protiuustavnosti v zvezi s temeljnimi človekovimi pravicami in svoboščinami. Tako pa smo se morali soočiti z za nas vsebinsko prazno odločbo, saj je končno mnenje petih sodnikov oblikovano na presoji dopustnosti referenduma zgolj s formalističnih oziroma procesnih vidikov. Tako je peterica od devetih sodnikov oblikovala stališče, ki bo verjetno kot precedens vplivalo na vse bodoče primere podobnih odločanj, in sicer, da referendum po 90. členu Ustave Republike Slovenije ni dopustno razpisati samo o tistih zakonih, ki odpravljajo tisto protiuustavnost, ki jo je v svojih odločbah že ugotovilo samo Ustavno

sodišče ali pa Evropsko sodišče za človekove pravice.

Ampak odločitev Ustavnega sodišča je tukaj. Čeprav je ta odločba za nas nenavadna, jo v Poslanski skupini Desus spoštujemo takšno, kot je, in bomo zato predlagani odlok, ki razpisuje zakonodajni referendum in določa datum začetka opravičnih dejanj za njegovo izvedbo ter končni datum referendumskega dne, podprli.

Dosedanja praksa Državnega zbora ob obravnavi odlokov za razpis referendumov je bila govoriti predvsem o sami vsebini zakona, ki je predmet odločanja na referendumu. Glede tega v Poslanski skupini Desus ocenjujemo, da je razpravljanje o sami vsebini zakona, ki bo podvržen odločanju na referendumu, v nasprotju z vlogo, ki bi jo pri tem konkretnem, tako rekoč proceduralnem ali, če hočete, tehničnem aktu moral imeti Državni zbor.

Želimo si in zato že zdaj pozivamo organizatorje kampanje katerekoli strani, da naj bo ta kampanja predvsem strpna, izvajana v luči spoštovanja temeljnih človekovih pravic in svoboščin, brez zavajanj, ustvarjanja strahov, uporabe sovražnega govora in stereotipnih opazk ter zlorabe ideoloških prepričanj posameznikov.

Odlok bomo podprli in za nas tudi ni sporen predlagani datum izvedbe referenduma. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jan Škoberne bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Izvolite.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovani gospod podpredsednik, državna sekretarka, kolegice in kolegi ter še posebej toplo pozdravljeni nepriznani predstavniki predlagatelja! Očitno je množična odsotnost tistih, ki so referendum predlagali, tudi eden izmed resnih pokazateljev, kako zelo težko je tovrstni referendum podpreti in kako zelo težko bo v tej kampanji stati in strani tistih, ki so mnenja, da je diskriminacija v sodobni družbi 21. stoletja še lahko dopustna.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo globoko razočarani nad tem, da danes razpravljamo o tem odloku. Ljudski volji in referendumski iniciativi seveda ne želimo nasprotovati, nas pa boli, da slovenska družba še ni dovolj civilizacijsko, kulturno in tudi politično zrela, da bi razumela, da se o človekovih pravicah ne odloča na referendumih, da večina ne more odločati o posegu v temeljne pravice manjšine in da enakost ne more biti stvar razprave na referendumu, ampak je lahko samo predmet učinkovitega uveljavljanja in zagotavljanja s strani države in vseh deležnikov skupnosti. Zato kakršnakoli razprava o nečem, o čemer smo vrednostno že davno poenoteni, torej o tem, da so svoboda, enakost in tudi bratstvo temeljne vrednote

napredka in civilizacijskega obstoja evropskega kontinenta, ni ne dobra popotnica niti nekaj, na kar smo lahko Slovenke in Slovenci ponosni.

Če je ameriško vrhovno sodišče na več kot sto straneh obrazložilo, da gre v primeru pravice do poroke istospolnih partnerjev za temeljno ustavno kategorijo enakosti, ki je ni mogoče izpodbijati in ki jo z vso pravico zahtevajo tisti, ki so danes v družbi diskriminirani, bomo mi v 21. stoletju ob vseh možnih in dobrih zgledih danes potrdili odlok na podlagi sodbe Ustavnega sodišča, ki pač je takšna, kakršna je, sprejeta pa je bila s petimi glasovi proti štirim, ob osmih različnih mnenjih in ob štirih nasprotujočih si odklonilnih mnenjih o sodbi. In vendar bomo mi referendum imeli na datum, ki je bil določen, pred najčudovitejšimi prazniki, božičnimi družinskimi prazniki. Socialni demokrati upamo, da bo to zadnji tovrstni referendum in da bodo ti božični prazniki, ki se bodo odvijali po referendumu, prijetni in lepi za vse družine, tudi tiste, ki jih danes ne priznavate vsi in tudi tiste, ki so danes odkrito diskriminirane.

Čeprav je zastrašujoče, da moramo razpravljati o temeljnih človekovih pravicah, mi dovolite, da izpostavim samo eno vsebinsko dilemo – na kateri strani razvoja in napredka želimo biti. Kaj imajo skupnega Eritreja, Somalija, Rusija, Malavi? Korupcijo, sistemsko diskriminacijo, uporabo nasilja za doseganje političnih ciljev in diskriminacijo istospolnih partnerstev, odkrito državno politiko diskriminacij, da ne omenjam višine življenjskega standarda in plač. Kaj imajo skupnega Norveška, Danska, Finska, Združene države Amerike in Kanada? Odprto gospodarstvo, odprte skupnosti, visoko dodano vrednost, neodvisnost od surovin in že davno sprejeto odločitev, da se je proti diskriminaciji potrebno boriti in da je v razvitih skupnostih ni mogoče tolerirati. Ko se vprašate, ali gre za otroke, boste želeli, da vaši in naši otroci živijo v okoljih, ki so bolj podoba Eritreji, Somaliji in Rusiji ali Norveški, Danski in Švedski? Socialni demokrati bi si želeli, da bi tudi Slovenija znala in zmogla slediti zgledu skandinavskih in najrazvitejših držav.

Prav tako trdno verjamemo, da če del slovenske politike ne premore dovolj poguma in dovolj modrosti, da bi prekinil z diskriminacijo, da bo to zmoglo slovensko ljudstvo, državljanke in državljani, na referendumu in da bodo pravico preživeti božične praznike v krogu družine omogočili vsem, ne samo tistim, ki mislijo, da imajo pravico diskriminirati druge. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Matej Tašner Vatovec bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica. Izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod podpredsednik. Lep pozdrav vsem!

Danes Državni zbor obravnava odlok, ki ga ne bi smelo biti. Zakaj? Z njim bo namreč razpisal referendum, na katerem bo o pravicah manjšine odločala večina. Ne samo, da bo na podlagi tega odloka večina odločala o pravicah manjšine, večina bo odločala o tem, ali smo pred zakonom vsi enaki. Večina bo odločala o tem, ali je v Sloveniji dovoljena diskriminacija neke male skupine ljudi. Na referendumu bomo dejansko odločali o tem, ali gredo z ustavo zagotovljene pravice vsem ali ne. Odločali bomo torej o človekovih pravicah in enakosti pred zakonom, in to kljub temu, da je bil 90. člen Ustave Republike Slovenije spremenjen ravno zaradi preprečitve referendumskega odločanja o zakonih, ki odpravljajo protiuustavnost na področju človekovih pravic in temeljnih svoboščin ali drugo protiuustavnost. A za 5 sodnikov Ustavnega sodišča Republike Slovenije volja zakonodajalca enostavno ni pomembna in teh 5 sodnikov Ustavnega sodišča se je odločilo, da se lahko v Sloveniji na referendumu glasuje o človekovih pravicah.

Na tej točki je seveda treba opozoriti na nekaj dejstev, saj smo se zaradi odločitve tega Ustavnega sodišča znašli v izredno kontradiktorni situaciji. Ustavno sodišče je že dvakrat odločilo, da je slovenski pravni red diskriminatoren do istospolno usmerjenih. Državni zbor kot zakonodajalec se je odločil, da diskriminacijo v celoti odpravi. Ker je bila edina primerna rešitev, da lahko obstoječo diskriminacijo odpravimo, sprememba Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, je to Državni zbor tudi sprejel. Nasprotniki odprave diskriminacije so sprožili postopek za razpis referenduma. Ker je zakonodajalec leta 2013 spremenil 90. člen Ustave s ciljem, da na referendumu ne bi mogli glasovati o zakonih, s katerimi se odpravlja protiuustavno stanje, je ta isti zakonodajalec s sklepom razpis referenduma upravičeno zavrnil. Pobudnika sta se zoper sklep pritožila na Ustavno sodišče, Ustavno sodišče pa je odločilo, da volja zakonodajalca ni pomembna ter da je referendum o Zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih dopusten. Situacija je več kot konfuzna, situacija je kontradiktorna. Ustavno sodišče je na eni strani že dvakrat odločilo, da je slovenski pravni red diskriminatoren do istospolnih usmerjenih, na drugi strani pa je to isto Ustavno sodišče že drugič dopustilo referendum o zakonu, ki to ugotovljeno protiuustavnost odpravlja. Zaradi tega danes obravnavamo odlok o razpisu referenduma.

Posebej zaskrbljujoče je, da je Ustavno sodišče tako pomembno odločitev sprejelo s preglasovanjem, s 5 glasovi za in 4 proti, kar 8 ustavnih sodnikov pa je podalo ločeno mnenje. Kljub temu, da je Ustavno sodišče v tem letu že večkrat sprejelo enotno in vsebinsko odločitev o pravicah enega posameznika, pa o veliko večji skupini posameznikov tudi tokrat ni zbralo poguma za vsebinsko opredelitev. Odločba namreč temelji na ozko formalističnih

argumentih, za katere bo vsak, ki je prebral odločbo in ločena mnenja, zelo hitro ugotovil, da so izredno trhli. Prepričani smo, da si Ustavno sodišče, ko gre za odločanje o temeljnih človekovih pravicah ter o enakosti vseh pred zakonom, tega nikakor ne bi smelo privoščiti. Ustavno sodišče tako s svojo odločbo sporoča le eno. Glasovanje na referendumu je možno o vseh z ustavo zagotovljenih pravicah, o katerih Ustavno sodišče še ni odločalo. Preprosto. Pa tudi če gre za takšne zakone, glede katerih se ustavna presoja že več let valja po predalih Ustavnega sodišča, Ustavni sodniki pa do danes niso zmogli o njih vsebinsko odločiti. Da je bil namen ustavodajalca pri spremembi 90. člena ravno nasproten, je za Ustavno sodišče popolnoma irelevantno, kar je jasno zapisano tudi v sami odločbi. Sodišče, ki naj bi bilo glavni in najvišji branik človekovih pravic in temeljnih svoboščin, se je z odločitvijo postavilo na stališče, da je na referendumu dopustno odločati o tem, ali naj bodo v Republiki Sloveniji vsi enaki pred zakonom ali ne, s tem pa tudi povzelo glavni namen spremembe 90. člena Ustave Republike Slovenije, ki določa, da odločanje o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah na referendumu ni dopustno.

Čeprav hoče Slovenija biti sodobna in napredna država in se s tem rada tudi hvali, naše Ustavno sodišče tega nikakor ne dokazuje. Odločitve slovenskega Ustavnega sodišča so v jasnem nasprotju z odločitvami primerljivih tujih sodišč, ki so se v zadnjem obdobju odločno postavila v bran zagotavljanju enakih pravic vsem, ne glede na spolno usmerjenost. Če smo bili pred kratkim pozitivno presenečeni nad odločitvijo ameriškega vrhovnega sodišča, ki je poroko opredelilo kot človekovo pravico, ki velja tudi za istospolne pare, pa se je naše Ustavno sodišče očitno odločilo, da je v nekaterih primerih o tem, ali bomo dopustili diskriminacijo ali ne, celo dopustno odločati na referendumu. S takšno odločitvijo smo namesto priključitve državam, ki so sistemsko diskriminacijo istospolnih popolnoma odpravili, dobili še eno področje, na katerem smo popolnoma in v celoti pogrnlili.

Glede na to, da je Ustava jasna tako glede prepovedi diskriminacije in ravno tako glede tega, da o človekovih pravicah ni mogoče odločati na referendumu, smo v Združeni levici mnenja, da do sprejetja odloka, ki je danes pred nami, sploh ne bi smelo priti. Zato v Združeni levici odloka o razpisu referendumu o človekovih pravicah ne bomo podprli.

A dejstvo je, da se bo referendum zgodil. V Združeni levici se nam je prvotni predlagani datum, torej 10. 1. 2016, zdel veliko ustrežnejši od zdajšnjega, 20. 12. 2015. Referendum v času praznikov se namreč ne zdi primeren, saj bi radi čim več ljudem omogočili, da pridejo na referendum ter podprejo odpravo diskriminacije istospolnih. Da mora biti to glavni cilj pri določanju datuma izhaja tako iz ustave kot iz dosedanje prakse Ustavnega sodišča.

Ne glede na to pa smo prepričani, da bo na referendumu vseeno večina volilnih upravičencev odločila, da je Slovenija napredna, demokratična in strpna družba, ker so vsi, ne glede na spolno usmerjenost, pred zakonom enaki. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani kolegice, kolegi in vsi, ki spremljate to današnjo sejo!

Tudi Krščanski demokrati smo upali, da smo na materinski dan 25. marca 2012 opravili zadnji tovrstni referendum, pa smo se zmotili. Ta koalicija s pomočjo levega krila opozicije je v tem Državnem zboru sprejela zakon, ki drastično posega celo v 70 področnih zakonov, kot je zapisalo v odločbi Ustavno sodišče. Zato izražamo zadovoljstvo, da se kljub vsem poizkusom preprečevanja ali upočasnevanja danes odloča o razpisu zakonodajnega referendumu o Zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih.

Po včerajšnjih tragikomičnih potezah koalicije v postopku obravnave predloga odloka o razpisu referendumu smo ostali brez besed. Tako neorganiziranega pristopa k pripravi tako pomembne materije še nismo videli. S takim pristopom se kaže ali nepoznavanje referendumске zakonodaje, v kar težko verjamemo, ali pa velika neodgovornost tistih, ki bi morali pripraviti predlog odloka v skladu z zakonodajo. Še dobro, da je Zakonodajno-pravna služba opozorila na nedoslednosti in s tem dejansko prisilila koalicijo, da se odreče poizkusom zavlačevanja izvedbe referendumskega glasovanja čez vse zakonske in razumne mnenje.

Krščanski demokrati menimo, da je pri tako občutljivih temah potrebno dosledno spoštovanje zakonodaje, saj si ne more vsaka vlada po svoje razlagati rokov za razpis in izvedbo referendumu. Po predlogu odloka bo referendum 20. decembra 2015, kar bomo Krščanski demokrati tudi podprli.

Zakaj v Novi Sloveniji nasprotujemo sprejetemu zakonu, ki je predmet referendumu? Ker sprejeta novela zakona osebne želje odraslih postavlja pred temeljne pravice in dobrobit otrok. Ker je sprejeta brez širše javne razprave, ukinila zakonsko zvezo med moškim in žensko ter uvedla zvezo dveh oseb poljubnega spola. Sprejeta novela zakona ne priznava pomena materinstva in očetovstva oziroma ženske in moškega za rojstvo, vzgojo in razvoj otroka, ker uvaja možnost posvojitve otrok v istospolno razmerje ter ne omogoča posvojitve vnukov s strani starih staršev. Prav tako dve ženski ali dva moška ne moreta svobodno

odločati o rojstvu otrok, saj te svobode sama naravno nista zmožna izvršiti. Koalicija je v sodelovanju z delom opozicije ponovno povzela voljo volivcev, izraženo na referendumu o Družinskem zakoniku, ki je bil, kot že povedano, 25. marca 2012.

Nova Slovenija ne nasprotuje ureditvi pravic in položaju istospolnih oseb, vendar je za nas nesprejemljiva popolna izenačitev istospolnih partnerskih skupnosti z zakonsko zvezo moškega in ženske. Prav tako je za nas sporna možnost skupne posvojitve otrok s strani obeh istospolnih partnerjev in ji tudi odločno nasprotujemo. Ustavno sodišče je registrirano istospolno partnersko skupnost označilo kot podobno, nikakor pa ne enako zakonski zvezi, in ni zahtevalo nobene izenačitve. Novela zakona o zakonski zvezi torej bistveno preseže v odločbi naloženo obvezo Državnega zbora Republike Slovenije, da odpravi zakonsko neskladje v Zakonu o registraciji istospolne partnerske skupnosti.

Po našem mnenju ima vsak otrok pravico, da ga vzgajata samo eden moški in ena ženska, njegov oče in njegova mati, da bi bilo zadovoljeno njegovim duševnim, družbenim, moralnim in duhovnim potrebam. Z referendumskim glasovanjem proti zakonu bomo zavrnili ideologijo družbenega spola, ki pravi, da spolna identiteta ni odvisna od bioloških danosti. Krščanski demokrati smo prepričani, da je sprejeta novela tudi v nasprotju s 53. členom Ustave Republike Slovenije. Ustava kot človekovo pravico in temeljno svoboščino določa tudi zakonsko zvezo in družino in v tretjem odstavku 53. člena določa: "Država varuje družino, materinstvo, očetovstvo, otroke in mladino ter ustvarja za to varstvo potrebne razmere." Menimo, da v primeru redefinicije družine kot osnovne celice družbe, ki bo odslej zgolj zveza dveh oseb, ne moremo več govoriti o materinstvu in očetovstvu v duhu te ustavne določbe. Dejstvo je, da mati in oče, ne pa dve osebi istega spola, in s tem njuno temeljno poslanstvo, to je materinstvo in očetovstvo, povem izgubita svoj namen, kajti ne bomo več govorili o materi in očetu, temveč o dveh osebah – starših. Namen omenjene ustavne človekove pravice in temeljne svoboščine je brez dvoma varstvo matere kot ženske in očeta kot moškega.

Poleg navedenih razlogov pa v Novi Sloveniji podpiramo zahtevo za razpis referendumu o Zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih tudi zaradi tega, ker sprejeti zakon ne omogoča ugovora vesti za tiste, ki se z rešitvami zakona ne strinjajo iz osebnih, filozofskih, verskih ali drugih razlogov. Z uporabo zakona, kot je bil sprejet, bi bili prizadeti predvsem javni uslužbenci. Nekatere radikalne primere prisile lahko vidimo vsakodnevno v medijih. Javni uslužbenci in tudi drugi ljudje, ki se iz različnih razlogov ne strinjajo z rešitvami podobnih zakonov v nekaterih tujih državah, so podvrženi grožnjam z denarno kaznijo, nekateri

pa tudi kaznovani z izgubo službe ali celo zaporno kaznijo. Za krščanske demokrate je to nesprejemljivo. Svoboda vesti je ena temeljnih lastnosti sodobne demokratične družbe in možnost ugovora vesti na različnih področjih mora biti omogočena.

V Novi Sloveniji ne nasprotujemo urejanju statusa istospolnih partnerskih skupnosti. Dokaz je dejstvo, da smo prav mi že pred 10 leti, natančno pred 10 leti, razumeli občutljivost tega področja in predlagali rešitev, in sicer zakon, ki je gotovo pomenil prelomnico v urejanju družbenih razmerij v Sloveniji. Nismo se zadovoljili in se tudi zdaj ne z vsakokratno uporabo področja za ideološki boj, s čimer se srečamo pred vsakimi volitvami in v obdobjih, ko levica ne zna ponuditi rešitev za številne probleme v slovenski družbi. Razpravljamo o stvareh, ki zadevajo občutljivo manjšino, v kateri so še najboljčutljivejši otroci. Slabo bo, če se bodo ob tem ustvarjale nove delitve in novi predsodki, ki bodo predvsem v škodo otrok za daljši čas obremenile ozračje v družbi.

Poslanci Nove Slovenije bomo glasovali za predlog odloka, saj smo za to, da se spoštuje volja ljudi in da se referendum izvede. Na referendumu pa bomo glasovali proti sprejeti noveli Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. Sprašujete, zakaj? Zaradi otrok, je naš odgovor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Alenka Bratušek bo predstavila stališče Poslanske skupine Nepovezanih poslancev.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala, podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Res je, da odloka, ki je danes pred nami tukaj sploh ne bi smelo biti. Človekova pravica je pravica vsakega posameznika in prav nihče nima pravice posegati v to. Nihče. Ne poslanci, ne ustavni sodniki, nihče.

Mi trije, kolegi v naši poslanski skupini, smo prvič, ko smo glasovali o referendumu, glasovali po svoji vesti in pri polni zavesti, po svoji vesti in pri polni zavesti, in 5 ustavnih sodnikov tega pač preprosto ne more spremeniti.

Ne gre zanemariti dejstva, da so 4 ustavne sodnice, ne vem, slučajno zato, ker so ženske, glasovale drugače. Se pravi, da se strinjajo z našo odločitvijo. Spoštovani kolegice in kolegi, danes boste odločali o tem, da bo na referendumu večina odločala o manjšini oziroma bo večina odločala o pravici manjšine, in to je ne samo neskladno z ustavo, ampak preprosto nedopustno. Tisti, ki pravite, da v Državnem zboru zastopate liberalno-socialne vrednote, jaz mislim, da je še čas, da razmislite, če je prav, da boste ta odlok, ki je danes pred vami, podprli. Niso dovolj besede, da tako preprosto ne gre, ampak vaš pritisk na gumb bo referendum omogočil, se pravi boste glasovali za in to

potrdili. Tako to je, spoštovani kolegice in kolegi, ki zagovarjate liberalno-socialne vrednote.

Mi trije bomo tako kot prvič glasovali po svoji vesti in skladno z ustavo, ki pravi, da je poseganje v človekove pravice nedopustno. Na žalost mislim, da se bo stvar obrnila drugače, da bo na referendumu večina odločila o pravicah manjšine, upam pa, da velika večina Slovencev želi naprej, želi napredno Slovenijo in bo to na tem referendumu, ki ga še vedno sicer preperečimo, glasovala tako, kot je prav.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Simona Kustec Lipicer bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Najlepša hvala, predsedujoči. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi, ki še vztrajate v dvorani, in tisti, ki nas poslušate, predvsem pa državljanke in državljani!

Najprej želim sporočiti, da v Poslanski skupini Stranke modernega centra odločitev Ustavnega sodišča, s katero je razveljavilo sklep Državnega zbora o zavrnitvi razpisa zakonodajnega referenduma o noveli Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, spoštujemo. Iz tega razloga bomo danes zato predlog odloka o razpisu zakonodajnega referenduma tudi podpri.

Zdaj pa mi dovolite, da najprej naslovim še nekaj naših zapažanj in spoznanj, ki so obravnavano obravnavo zakona privedli do točke današnje obravnave, s tem pa tudi do nadaljnje dokončne odločitve, ki je v rokah ljudstva.

Najprej o sporočilih Ustavnega sodišča. Iz njih razbiramo dve vrsti sporočil. Prvo izhaja iz stališča ustavnega sodišča, da se spremembe 90. člena Ustave, s katerim je prepovedano razpisati zakonodajni referendum o zakonih, ki odpravljajo protiuustavnost na področju človekovih pravic in temeljnih svoboščin, nanašajo le na protiuustavnosti, ki jih je ugotovilo samo, poudarjam, samo Ustavno sodišče ali Evropsko sodišče za človekove pravice, čeprav je bila omenjena sprememba 90. člena Ustave sprejeta z namenom spoštovanja in upoštevanja, poudarjam, vsake protiuustavnosti, in ne samo, poudarjam, ugotovljene protiuustavnosti. Vsebinsko močne argumente, tako v prid kot tudi proti takšni interpretaciji, najdemo v kar 8 od 9 možnih ločenih mnenj ustavnih sodnikov. Tovrstna raznolikost v pogledih upravičeno zbuja našo pozornost in tudi premislek, ki pa nas seveda ne sme odvrtiti od spoštovanja odločitve Ustavnega sodišča, tudi in četudi je bila ta sprejeta s končno tesno večino 5 glasov proti 4.

Drugo sporočilo, vezano na odločitev Ustavnega sodišča, pa se nanaša na procesni vidik sprejemanja sklepa o zavrnitvi razpisa

zakonodajnega referenduma o noveli Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki smo ga poslanci Stranke modernega centra v Državnem zboru soglasno potrdili 26. marca letos. Temu procesu sprejemanja sklepa o zavrnitvi razpisa zakonodajnega referenduma je Ustavno sodišče v celoti pritrnilo. Še več, z odločbo Ustavnega sodišča je potrjena nujnost takega postopka, da se dvomi o ustavnosti referendumskega določanja čim prej v fazi zbiranja podpisov razrešijo in se s tem omogoči čim hitrejšo končanje zakonodajnega postopka.

Zdaj pa še nekaj o zakonih, ki odpravljajo protiuustavnost na področju človekovih pravic in temeljnih svoboščin ali drugo protiuustavnost. Kljub temu, da smo zavezani k spoštovanju pravnega reda in načelom delitve oblasti, ne moremo mimo manjka vsebinskega sporočila o pravicah družbenih manjšin, ki je v strogo procesni odločitvi Ustavnega sodišča povsem umanjala. Sprašujemo se, kaj kot demokratična družba in država sporočamo našim državljanom in državljanom, ki zaradi njihove istospolne usmerjenosti svojega partnerskega odnosa formalno morebiti ne bodo mogli skleniti na enak način kot razno spolni partnerji. So drugačni? So mogoče drugorazredni? Se morajo spremeniti, ker niso enaki kot večina? Ali ljubijo drugače kot večina? Jim je zaradi te drugačnosti treba postavljati pogoje, omejitve ali celo prepovedi ljubiti, ki sicer za večino ne veljajo in jih ta večina sama za sebe ne bi nikoli dopustila? Bo torej istospolnim partnerjem drugače misleča, tako imenovana raznospolna večina, preperečila, da si izkazujejo ljubezen na takšen način, da si tudi formalno delijo vse pravice in dolžnosti v dobrem in slabem. Je to obraz napredne in v prihodnost usmerjene družbe? Je to obraz družbe, ki se zna na medsebojno spoštljiv, strpen in dostojanstven način soočiti sama s seboj?

V Poslanski skupini Stranke modernega centra verjamemo, da je slovenska družba skozi svojo dosedanjo zgodovinsko izkušnjo majhnosti na pogosto tudi tragičen način spoznavala, kako boleče in nepravilno je biti manjšina, v kateri zate veljajo drugačni, slabši pogoji življenja kot za vse druge, ki pripadajo veliki večini. Kako nepravilno, mnogokrat poniževalno in ponižujoče je bilo, ko smo si morali izboriti pravice, ki so jih že ves čas uživali vsi drugi, večji.

Dovolite mi, da na koncu našega poslanskega stališča povzamem, da glas Stranke modernega centra je in vedno bo pripadal spoštovanju enakosti človekovih pravic, dolžnosti in dostojanstva, ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, gmotno stanje, rojstvo, izobrazbo, družbeni položaj, invalidnost ali katerokoli drugo osebno okoliščino, torej tudi ljubezen.

Zaradi vsega navedenega bo tudi na referendumu 20. decembra naš glas namenjen za enako ljubezen. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Sledi splošna razprava o predlogu odloka. Besedo ima gospa Ljudmila Novak. Pripravi naj se gospa Suzana Lep Šimenko. Izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni!

Nova Slovenija je stranka, ki želi, da bi bile pravice istospolnih partnerskih skupnosti urejene, zato je tudi naš minister leta 2005 predlagal Zakon o registraciji istospolnih partnerskih skupnosti in na ta zakon je Ustavno sodišče odločilo, da v določenih točkah ni skladen z ustavo. Zato tudi v Novi Sloveniji podpiramo, da bi se obstoječi zakon izboljšal in odpravil to ustavno neskladnost. Še vedno obžalujemo, da ministrstvo, ki je že pripravljalo spremembe tistega zakona, ni tega storilo oziroma izvedlo do konca, pač pa je vladna koalicija na hitro podprla predlog Združene leve, ki popolnoma izenačuje zakonsko zvezo moškega in ženske z istospolno partnersko skupnostjo in mu s tem daje tudi vse pravice. Vendar pravica do posvojitve otrok ni človekova pravica in zato mi nasprotujemo takšni popolni izenačitvi. Obžalujem, da smo vnaprej napadeni od tistih, ki se imajo za zelo demokratične, napredne, širokogrudne. Zmerjate nas, da smo nazadnjaški, nedemokratični, da jemljemo pravice manjšini, da odloča večina o manjšini in podobne stvari. Jaz na takšne teze, na takšne napade pač ne pristajam. Pravica do posvojitve otrok ni človekova pravica in zakonska zveza med moškim in žensko, ki je veljala tisočletja, je naenkrat postala sporna. Ne moremo pač izenačiti nečesa, kar po sami naravi in bistvu ni enako. Kot pa sem že večkrat poudarila, smo pa za to, da se status uredi v posebnem zakonu in da se odpravi tisto, kar je neustavno, kar je torej sporno.

Mislím, da prav takšno pretirano izpostavljanje in zavzemanje raznih lobistov oziroma določenih lobijev za to temo postavlja istospolne partnerje oziroma te skupine ljudi v takšen položaj, da so izpostavljeni potem šikaniranju, da tukaj po nepotrebnem pretirano o tem govorimo.

Jaz bi si bolj želela, da bi govorili, zakaj imamo krizo družine, zakaj v Sloveniji ena ženska rojeva samo, mislim, da 1,3 otroka, zakaj imamo zaradi tega demografske probleme. Zaradi tega je v prihodnosti ogrožen naš pokojninski sistem, zdravstveni sistem, delovanje države, do takrat bo pa prišlo še do večjih problemov in neustavnosti, ko ne bomo več mogli izplačevati pokojnin in podobno. Želim si, da bomo v tej referendumski kampanji – vesela sem, da bo datum pred božičnimi prazniki –, več govorili o teh problemih, ki so resnični problemi Slovenije. Popolna izenačitev ni resnični problem. Želimo, da dobijo pravice, da

se uredi status, vsi pa vemo, kaj potrebujejo otroci in da ne more niti manjšina odločati o otrocih, ki potrebujejo očeta in mater. / oglašanje iz dvorane/ Vsak dan, točno, vsak dan.

Poglejmo, koliko je še neenakosti v družbi, da ne govorimo o mladih ženskah, ki ne dobijo zaposlitve, oziroma moške hitreje zaposlijo, ker je pač velika verjetnost ali možnost, da bo ženska šla na porodniški dopust. To je nedopustno. In da so ženske še vedno manj plačane za isto delo, za isto delovno mesto in z isto izobrazbo kot moški. To je tudi zelo neenakopravno in nedopustno. Zato, da moški še vedno zavzemajo vodilna mesta, ne rečem, da vedno tudi ne po krivdi žensk, ki se mogoče premalo za to zavzemamo in grebemo. Tudi tukaj gre torej za veliko neenakost. Da ne govorimo o tem, kako želijo nekateri demografijo reševati s priseljevanjem, nas pa ne zanima, kakšna je demografska slika Slovenije. To so resnični problemi. To, kako bodo živeli ljudje na teh območjih, preko katerih gredo begunci, in ne morejo več opravljati svojih dejavnosti in normalno skrbeti za svoje družine. To so resnični problemi.

In če se primerjamo z naprednimi državami, si jaz želim, da bi se primerjali tudi po tem, kakšne ukrepe smo sprejeli za rast gospodarstva oziroma kakšno zakonodajo imamo. Zakaj se pa tu ne primerjamo s skandinavskimi državami? Ne, tu se pa moramo primerjati z nekaterimi drugimi, ki so na dnu lestvic konkurenčnosti.

Naprednosti naše države se torej ne bo merilo glede na ta referendum in sprejetje tega zakona.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko. Pripravi naj se gospod Matjaž Nemeč.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovana predstavnica ministrstva!

Pred nami je Predlog odloka o razpisu zakonodajnega referenduma o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih.

Zakaj? Ustavno sodišče je namreč – bom rekla, da kar na srečo in tudi pričakovano – razsodilo, da je tak referendum dovoljen, da mora biti. To smo seveda pričakovali in na to smo vas tudi že večkrat opozarjali. Prav je, da je tak referendum tudi čim prej. Da bi se vam glede razpisa referenduma mudilo približno tako, kot se vam je mudilo s sprejetjem zakona.

Naj spomnim, da se je zakon namreč sprejemal po skrajšanem postopku. Zakaj? Sklicevali ste se na diskriminacijo, kar sistemsko diskriminacijo istospolnih partnerjev. Običajno, kadar je v igri beseda "sistemsko", si vedno v koaliciji vzamete veliko časa, da proučujete, naredite kakšne analize, tu pa to ni bilo treba.

Po drugi strani pa v tem primeru niti ne moremo govoriti o diskriminaciji. Odprava neustavnosti v letu 2009 namreč ni bila dana na Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, temveč na Zakon o registraciji istospolne partnerske skupnosti, konkretno glede problematike dedovanja. Od tiste odločbe naprej je že veljalo, da se deduje tako kot pri ostalih zakonskih parih, to pomeni tudi ti, ki so v istospolni partnerski skupnosti. Tako tudi tu ne moremo govoriti, da je šlo za neko protiuustavnost, ker je bila odpravljena.

Naj spomnim, kako ste ravnali do zdaj. Najprej ste se odločili, da boste ta zakon sprejeli po skrajšanem postopku. Seveda ste z veliko večino ta skrajšani postopek potrdili, kot ste v nadaljevanju tudi potrdili sprejetje tega zakona. V nadaljevanju ste prekinili zbiranje podpisov za referendum, pod pretezo, da tak referendum ni dopusten, ker zakon odpravlja protiuustavnost na področju človekovih pravic. Ampak spoštovani, zakonska zveza ni človekova pravica, kot tudi pravica do otroka ni človekova pravica, pa ne vem, zakaj se danes v Državnem zboru to tako rado poudarja. Namreč vemo, kar je izpostavila že tudi Jelka, Evropsko sodišče za človekove pravice je že večkrat presojalo o tem, ali je poroka dveh istospolno usmerjenih človekova pravica, in rzsodilo, da poroka dveh oseb istega spola ni človekova pravica. Tako v tem primeru ne moremo govoriti o človekovi pravici. Prav je, da spomnim, da je bilo zbranih 85 tisoč podpisov državljanek in državljanov za vložitve zahteve glede razpisa referenduma. 85 tisoč! Ampak tu vas ta volja teh državljanov ne zanima. Da se je v nadaljevanju v roku štirih dni zbralo 48 tisoč overjenih podpisov na upravni enoti. V štirih dneh! Seveda ste pohiteli, da ste to zbiranje prekinili, ampak verjemite, to je rekordno in izjemno veliko število naših državljanek in državljanov, zaradi katerih mi tudi sedimo v Državnem zboru. Tisto zbiranje ste prekinili s sklepom o nedopustnosti razpisa zakonodajnega referenduma. Kaj pa je rzsodilo Ustavno sodišče? Da referenduma ni mogoče zavrniti, saj sprememba zakona ne odpravlja protiuustavnosti na področju človekovih pravic. Torej ne gre za odpravo protiuustavnosti na področju človekovih pravic. Kaj je bilo tukaj protiuustavno? Protiuustavna je bila vaša prepoved referenduma, dragi moji. Seveda našim argumentom, to smo že opozarjali, niste prisluhnili takrat in verjamem, da jim ne boste tudi danes.

Zakaj se mi zdi pomembno, da se državljanke in državljani čim prej odločajo o izpostavljeni vsebini na referendumu? Zato, ker novela, ki je bila sprejeta, prvič, postavlja interese odraslih pred interese otrok. Kje je zdaj tukaj večina in manjšina, ki jo danes spet tako radi izpostavljate? Kaj pa pravice otrok? To pa za vas ni pomembno ali kaj? Zakaj? Zato, ker omogoča posvojitvev otroka istospolno usmerjenim. To pomeni, da dejansko omogoča nekaj, kar je nenaravna. Torej, gremo proti

neki naravni poti. In pa ukinja zakonsko zvezo moža in ženske. Spremenili ste definicijo zakonske zveze, kar se mi zdi popoln nesmisel in nepotrebno. Ker sprejeta novela v nadaljevanju daje podlago tudi seveda za spremembo učnih programov, od tako imenovanih teorij spola, da si lahko otrok izbere spol sam in podobne nesmiselnosti.

Predlog odloka, ki je danes pred nami, seveda podpiram. Prav je, da se sprejel amandma in da bomo na referendum šli že 20. decembra tega leta, da se ne bo prenašal v prihodnje leto. In seveda je prav, da se državljanke in državljani čim prej odločijo o tem zakonu, ker imajo to pravico. Prav je tudi, da se vsi vi tukaj zavedate, da otroci niso naša pravica, da so otroci naš dar. Dar narave, dar moškega in ženske. Drugače žal po naravni poti tukaj pač ni mogoče.

Prav bi bilo, da se začnemo tukaj ukvarjati, kako bomo izboljšali kvaliteto naših otrok. Verjemite, tudi jaz sem za to, da skrbimo za razvoj Slovenije, še kako, ampak s spremembo tega zakona, s spremembo redefinicije zakonske zveze, zagotovo ne bomo dosegli razvoja Slovenija. Spoštovana koalicija, dajte se že enkrat ukvarjati s pravnimi ukrepi. Najlepša hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matjaž Nemeč. Pripravi naj se dr. Jasna Murgel. Izvolite.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala, predsednik.

Za otroke gre. Kaj pa, če so ti otroci geji? Za njih pa ne gre. Gre za tiste druge otroke, za tiste prave otroke, če so geji, to ni v redu za njih, pa ne gre. Tako da se dotikamo samo enih otrok in se borimo samo za tiste otroke, ki jih mi definiramo, da so pravi.

Pravijo, da se moramo spoštovati in to se moramo, razumem. Pravijo tudi, da moramo spoštovati odločitev najvišje instance v državi, to je Vrhovno sodišče, in se tudi strinjam. Predvsem pa, da mora Državni zbor spoštovati odločitve Ustavnega sodišča. To je tudi res. Jaz se pa sprašujem, ali Ustavno sodišče mora spoštovati koga. Ali mora spoštovati človekove pravice? Ne, Ustavnemu sodišču pa ni treba, ker so presodili 5 proti 4 izjemno velika večina, skoraj tako velika, kot je bila v Državnem zboru, ko smo v imenu ljudstva izglasovali tisto, za kar se bom še naprej borili. In verjamem, da bomo nekoč – če ne bo to 20. Decembra –, zmagali, ker je to razvoj, na nek način razvoj naše družbe, predvsem razvoj tolerance eden od drugega, ki je pri nas tako primanjkuje.

Nekdo pred menoj je rekel, da se moramo vzdržati nekih popularnih parol pri tem, zato da na nek način vseeno obvarujemo našo državo in naše institucije. Ampak moje mnenje in

– tokrat pa je treba reči – moj osebni vtis je, da se je Vrhovno sodišče [l. I.]¹ še enkrat izkazalo kot tisti šibek člen razvoja naše družbe, zato ker tisti, ki ne želi videti, naj pogleda stran, tisti, ki ne želi priznati, naj pusti živeti, naj živi in pusti živeti. Govorim o definiciji, nekdo je govoril pred menoj, da ne bo več pisalo moški, ženska odnos. Jaz imam svojo ženo, ona bo zame vedno žena, tisti, ki pa tega ne želi, naj to preprosto spregleda. Moramo se naučiti, ne samo pri temu vprašanju, ampak preprosto pri marsikaterem, tudi ideološkem vprašanju – živi in pusti živeti. Jaz razumem, da dokler nekdo posega v tvojo dobrobit, v tvoj način življenja se lahko njemu upremo, povemo svoje, ampak če ti nihče nič noče, nihče se te ne dotakne, samo pusti ljudi živeti.

Jaz imam vseeno še upanje in to upanje ne bo nikdar splahnelo. Jaz sem pozorno poslušal tudi predsednika Državnega zbora na tiskovni konferenci, ko je na nek način komentiral odločitev Ustavnega sodišča, in se z njim strinjam. Neverjetno je, 6 mesecev je potrebovalo Ustavno sodišče. Zelo hitro pokažemo s prstom na Državni zbor in na poslance, ko se kaj ne odvija po naših načrtih, Ustavno sodišče si je vzelo 6 mesecev za nekaj, kar bi moralo bistveno prej odločiti. Ampak dobro, procesna pot je bila prava, hvala bogu, to je dobro.

Predsednik Državnega zbora je tudi dejal, če ga citiram, da je pa vsebinsko prazna tale odločitev oziroma razlaga. Upanje je v varuhinji. Pohvale, varuhinja človekovih pravic vseeno dopušča možnost, da bi preučili, da bi vseeno vložili presojo ustavnosti, in sicer predvsem v tistih predpisih, ki vsebujejo diskriminatornost, to je v dveh zakonih – v zdravstvenem varstvu in v zdravstvenem zavarovanju.

Jaz verjamem, da se ne vsi strinjate z menoj. Verjamem, da se boste vsi strinjali s tem, ko vam bom rekel: Živi in pusti živeti. Dajmo ljudem možnost, da zaživijo, mi še tega nismo naredili. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Jasna Murgel, izvolite, imate besedo.
Pripravi naj se gospod Žan Mahnič.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Hvala lepa. Spoštovani!

V Poslanski skupini SMC smo se odločili za datum 20. 12. 2015 zato, ker mislimo, da je določitev takšnega datuma na ta način najbolj ustrezna v skladu z Zakonom o referendumu in ljudski iniciativi. Zdaj se bo pač o tem vprašanju, ali se lahko istospolni poročijo, odločala vsa Slovenija.

Obžalujem sicer to, da bomo o vprašanju človekovih pravic odločali na referendumu. To se mi zdi še vedno nedopustno in še vedno menim, da ustava to prepoveduje. O tem so mnenja deljena, veliko je mnenj pravnikov, ki zavzemajo eno ali pa drugo stališče.

Ampak Ustavno sodišče se je izognilo temeljnemu vprašanju, in sicer temu, ali Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih zato, ker ne ureja poroke med istospolnimi partnerji, diskriminira istospolne partnerje. Na to vprašanje Ustavno sodišče ni odgovorilo. Na to, da je to vprašanje zelo pomembno, je opozorila tudi varuhinja človekovih pravic, ki je napovedala možnost, da bo vložila ustavno presojo, ali gre tukaj za diskriminacijo. To bomo videli v nadaljevanju, ko bo mimo ta referendum.

Upam, da se bodo državljani na referendumu odločili za to, da bomo sodobna družba, ki zavrača diskriminacijo tako kot večina zahodnih držav. Kajti to vprašanje, vprašanje diskriminacije, je izhodiščno vprašanje, eno najpomembnejših vprašanj, ni neka obrobna tema, s katero se mi tukaj zdaj ukvarjamo. To je vprašanje, na katerem temelji celotna družba. Mi imamo lahko tudi velik razvoj in ne vem, kaj, ampak lahko imamo tudi diktaturo, za katero vemo, kam vodi, zato je pomembno, da se diskriminacija prepreči.

Ker moramo pač odločiti na referendumu o tem, ker je tako odločilo Ustavno sodišče, res upam, da se bodo državljani odločili za to, da diskriminacije vsaj na tem področju v Republiki Sloveniji ne bo, in da se bomo odločili za to, da novela Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, tako kot je bila predvidena, obvelja. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Žan Mahnič.
Pripravi naj se gospod Tomaž Gantar.
Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, gospod Hainz. Spoštovani kolegice in kolegi!

Zanimivo je poslušati, kako o človekovih pravicah govorite tisti, ki ste jih dokazano v tem mandatu kršili že dvakrat. Prvič ste kršili pravico do izvajanja aktivne volilne pravice, ko ste odvzeli mandat poslanskemu kolegu, gospodu Janezu Janši, in vam je takrat Ustavno sodišče povedalo, kaj si o tej zadevi misli in kako v tej zadevi je. In drugič ste kršili človekovo pravico do svobodne volje izražanja tudi na referendumu, s tem, da ste prepovedali, da bi lahko o tem zakonu državljanke in državljani odločali na referendumu.

V Slovenski demokratični stranki se strinjamo, da je referendum o človekovih pravicah nedopusten. Nenazadnje smo tako glasovali tudi preteklo leto, ko se je ta člen, 90. člen Ustave, spreminjal. Ampak gospe in gospodje, v tem primeru ne gre za odločanje o človekovih pravicah. To je jasno reklo tudi

¹ [l. I.] lapsus linguae, na katerega sledi odziv v nadaljevanju razprave. Pravilno: Ustavno sodišče

Ustavno sodišče. Strinjam se, ko je kolega Nemeč prej dejal, ko je citiral predsednika Državnega zbora, da je dolgo trajalo, 6 mesecev so potrebovali. Ampak nisem pa zaznal, da bi se kdorkoli pritoževal, ko so pa sedem let odločali o aferi Patria in vplivali praktično na vsake volitve.

Človekova pravica ni posvajanje otrok. Tako kot, če želite, glede na to, da imamo zdaj to begunsko krizo, po mojem mnenju, evropsko življenje ni človekova pravica. Ustavno sodišče je odločilo, kakor je odločilo. V Slovenski demokratični stranki smo tudi zato najprej predlagali včeraj z amandmajem, preden je bila tista prekinitiv, da naj bo referendum 20. decembra. Zdaj referendum takrat bo in treba ga je čim prej izvesti. Slišal sem, da danes tukaj ni predlagatelj referenduma. Verjetno imajo marsikaj drugega za delati, priprave na kampanjo, kakor sem seznanjen, že tečejo. Zadnje, kar si želijo, je sedeti v tem parlamentu in poslušati to razpravo. In da mi stranka, ki je še pred, kaj jaz vem, 40 leti zapirala tiste, ki so praznovali božič, danes govori o čaru božiča in o nekakšnih družinskih praznikih, se meni zdi malo smešno.

In ko govorimo o Somaliji in o tem, ali bomo z njihovimi, kar se tiče korupcije in kar se tiče pravne države, smo dokaj blizu tem državam. Nekatero celo prehitujemo na teh lestvicah, seveda v negativnem smislu.

Tako da jaz upam, da se bodo državljanke in državljani masovno podali na te referendum, ker je pomemben, ker se odločamo o tem, kakšna bo naša družba v prihodnje. Ali lahko istospolni par posvoji otroka ali ne more, ni zame noben pokazatelj napredka. Mi imamo številne druge indikatorje, ki nam bodo pokazali, ali smo napredna družba ali nismo. Jaz upam in računam, da boste tudi na teh področjih, ki resnično kažejo napredek naše družbe, naredili toliko in vložili toliko truda in naporov, kot ste ga vložili v ta zakon, ki je nato klavrno propadel z odločitvijo Ustavnega sodišča oziroma – če pač ne bo zavrnjen na referendumu – bo prišel v veljavo.

Državljanke in državljani, mislim, da je tudi odločno, da je ta referendum v predbožičnem času, v tem družinskem času, da bomo imeli možnost zavarovati in ohraniti tradicionalno družino z očetom, materjo in otrokom. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Tomaž Gantar ima besedo, pripravi naj se gospod Jani Möderndorfer.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa, podpredsednik. Še enkrat lep pozdrav vsem!

Jaz mislim, da v Sloveniji enostavno ne moremo biti ponosni na to, da zasedamo neslavni vrh pri kršenju človekovih pravic. Seveda dam tu dostikrat tudi sam prav opoziciji, ki na to vedno opozarja, da je treba to prakso spremeniti in da je vsaka kršitev človekovih

pravic dejansko krivična in lahko tudi velika tragedija za posameznika ali za skupine posameznikov.

Seveda se ne morem strinjati s tezo, ki je bila omenjena ravno pri mojem predhodniku, da enakopraven položaj glede na spolno usmerjenost ne sodi med človekove pravice. Jaz mislim, da še kako sodi in da še kako odraža pogled na prednost, razvitost družbe ravno v odnosu večine do manjšine. Iz tega stališča seveda smatram kot nedostojno in popolnoma neprimerno, da se predlaga in da bo ponovno večina odločala o pravicah manjšine.

Osebo seveda tudi verjamem, da novela zakona, ki bo predmet referendumskega odločanja, v ničemer ne posega v obstoječe povezave in zveze. Mož in žena ostajata mož in žena, oče in mati seveda ostajata tudi starša svojih otrok in v tem pač ne vidim nobene razlike. Še manj vidim upravičenost v tem, da se na podlagi staršev, ali so isto ali različno spolno usmerjeni, odloča tudi o njihovih pravicah, ali jih imajo več ali manj. Dejstvo je, da obstaja že danes, pa če mi to hočemo priznati ali ne, veliko otrok, ki tudi živijo v istospolno usmerjenih družinah. Bojim se, da bo to kampanja, kjer bodo igrali ravno otroci glavno vlogo, kar je zgrešeno in kar je nedopustno, ker nikjer ni rečeno in dokazano, da so razvoj otroka, njegove možnosti bivanja ali karkoli drugače ogroženi in vezani na neke druge rizične faktorje, kot če živi v istospolno ali pa različnospolno usmerjeni družini. Seveda bi se dalo o tem veliko razpravljati.

Mislim, da je bilo rečenih veliko besed o utemeljenosti sprejete novele zakona. Osebo jo seveda podpiram.

Morda ob koncu samo to, kar je že v predstavitvi poslanske skupine kolega omenil, mislim, da je bila to lepa misel. Tudi jaz seveda želim, da bodo vse družine, pa naj bodo istospolno usmerjene ali različnospolno usmerjene, božične praznike, ki so namenjeni družinam in ki bodo kmalu po referendumu, lahko enako srečno in zadovoljno praznovali, seveda ob zavrnitvi predloga na referendumu. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jani Möderndorfer, imate besedo. Pripravi naj se mag. Branko Grims. Izvolite.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (NeP): Hvala lepa, predsedujoči.

Danes smo slišali ogromno besed okoli tega, kaj je pravično in kaj ne in kaj je naravno in kaj ne. V bistvu se je vse zgodilo že včeraj, ko je imela v resnici koalicija možnost in priložnost, da zaustavi to neumnost, o kateri se danes pogovarjamo. Zadeva ima bistveno večje razsežnosti kot samo to, da se pogovarjamo, kdo ima pravico se poročati s kom in kdo ima pravico koga posvajati. V resnici gre za

vprašanje, kdo v tej državi v resnici odloča. Ljudstvo ali majhna skupina ustavnih sodnikov, ki po novem že reinterpreterira in tudi razlaga Ustavo?

Ustavni sodniki niso zato, da razlagajo Ustavo. Ustavni sodniki so za to, da sodijo odločitve, ki jih sprejemamo tudi v Državnem zboru. Zgodilo pa se je prav nasprotno. Zgodilo se je v resnici to, da so podali prazno odločitev, o kateri je govoril predsednik Državnega zbora, zraven tega pa so, kar je še bolj pomembno, posredno v resnici povedali vse s svojimi ločenimi mnenji, saj so se namesto v sklepu v resnici tam notri opredelili do tega vprašanja. In več kot jasno je, da imajo osebnostni problem. Osebnostni problem odločati zaradi svojega pogleda, svetovnega nazora, in to je resen problem za Državni zbor. Če so pred leti lahko, kar jim ustava sploh ne dovoljuje, ustanovili občino, če so lahko pred kratkim reinterpreterali svojo lastno odločitev, ki je bila v okviru šolstva že enkrat odločena, imamo danes tretjo novo odločitev.

Za kaj v resnici gre? Ne gre za otroke in za stare starše. Daleč od tega. Gre za odgovor, ali bo cerkev, ki je dobila na Irskem veliko kľofuto, to napako zdaj popravljala v eni majhni državi Republiki Sloveniji. Ne gre za civilno družbo, gre za inštitucijo s svojimi državnimi atributi in vlogo, ki jo mora ponesti in jo zagovarja že več kot 2 tisoč let. Konservativne stranke v naši državi to vlogo tudi podpirajo in se izgovarjajo na vse možne načine, kaj je prav in kaj ne. In Ustavno sodišče, ki bi se moralo odločiti vsebinsko, ali je zakon v nasprotju z ustavo ali ne, se ni hotelo odločiti. Odločilo se je raje politično, tako da si kot Poncij Pilat umije roke in reče, da naj odločijo drugi. V resnici pa vsi vemo, za kaj gre. Šlo bo za vililno kampanjo, ki bo grda, umazana, glavno vlogo bodo igrali otroci in stari starši kot kolateralna škoda, politiki in tisti, ki krojijo usodo, pa si bodo meli roke, da bodo lahko še naprej pod ščitom nevidnosti igrali svoje skrite umazane igrice. V resnici se gremo to, kar so se šli v Ameriki, torej segregacijo ljudi. Če so takrat govorili o črncih in belcih, danes govorimo o zdravih, naravnih in ne vem kakšnih, na drugi strani pa samo o 81 istospolnih družinah in nič več. In sram me je, da Državni zbor to dopušča in si tišči oči pod krinko, da moramo spoštovati ustavo. Ustave ni spoštovali niti Ustavno sodišče, spregledalo je 14. člen, ki ga zna vsak pravnik v prvem letniku prava na pamet.

In tega me je sram, da bomo v mesecu decembru govorili o otrocih, o starših, o pravicah, o naravni družini. Vsi veste točno o čem govorim in vsi gledate v tla. Do te pravice bodo slej kot prej prišli, sram pa me je, da bodo morali na to čakati še 10, 15, 20 let in da bodo naši otroci morali reči, da ne razumejo, zakaj smo toliko časa čakali. Vse po vrsti, ustavne sodnike, vlado, poslance, vse nas je lahko sram!

Črn dan se nam piše.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospo Alenke Bratušek ni.

Dr. Matej Tašner Vatovec, imate besedo. Pripravi naj se gospod Jan Škoberne.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod podpredsednik.

To, kar smo danes slišali v tej razpravi, ki seveda ni bila razprava o odloku, ampak ponovno tisto, kar smo poslušali ob sprejetju zakona, jasno kaže na to, kam bo ta kampanja vodila na strani tistih, ki nasprotujejo odpravi diskriminacije. Soočeni bomo s kopico laži, zavajanj in govora, ki meji na sovražni govor. In to se bo verjetno tudi zaradi te odločitve Ustavnega sodišča dopuščalo, kot se je zdaj.

Če se vrnem na sam odlok, jaz mislim, da se tukaj danes s to debato, kakršna se odvija, delamo norca iz te institucije, ki ji pravimo Državni zbor. Delamo se norca iz te institucije, ker si na nek način ne upamo kot poslanci in zakonodajalci sprejeti odgovornosti, da določene odločitve tudi sprejmemo, tako da smo zdaj ta odlok spremenili, tudi na željo napovedi, ki so bile predlagane ob vložitvi teh podpisov za ta referendum. Lahko rečemo, da se tudi Ustavno sodišče dela norca iz te iste institucije, se pravi iz Državnega zbora. Če ste prebrali odločbo, oziroma tisti, ki ste jo, boste jasno razbrali iz tistih vrstic, kaj tam Ustavno sodišče pravi. Pravi namreč, da je ono tisto, ki ima pravico do končnega in avtoritativnega mnenja o tem, kaj ustava govori. Se pravi, kakršnakoli poteza, ki jo Državni zbor tudi kot ustavodajalec sprejme, je popolnoma nepomembna za Ustavno sodišče. Se pravi, da je Ustavno sodišče najvišja instanca, ki lahko povozi tudi to, kar Državni zbor kot ustavodajalec sprejme.

Lahko bi se cinično – ali pa mogoče tudi ne – vprašali, v čigavih barvah bije srce določenih ustavnih sodnikov. Kolega Mahnič je na nek način že nakazal na to, ko je govoril o tem, kako so bile kršene človekove pravice enega človeka, medtem ko se zdaj tu soočamo s tem, da se človekove pravice množice ljudi lahko kršijo brez težav.

Kaj lahko še rečem na koncu? Poslušali smo v tej razpravi o tem, kako ta zakon, se pravi Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ne govori o človekovih pravicah. Jaz se sprašujem, ali ni zavarovanje po partnerju, s katerim živiš, ki ga imajo seveda vsi raznospolni pari, tako v zakonski kot izvenzakonski skupnosti, človekova pravica. Ali ni to, da obiščeš obolelega partnerja v bolnici, človekova pravica? Raznospolni partnerji to zdaj seveda lahko počno – če je en partner v bolnici, ga greš obiskati, istospolni pa te možnosti nimajo, ker so obravnavani kot tujci. In teh pravic je še cel kup. Mislim, da tu ne govorimo zgolj o nekaterih nevalgičnih točkah, ki jih prepoznajo nasprotniki odprave diskriminacije predvsem v poroki, ki bi naj sesula družbo in družino, kot jo danes poznamo, v posvojitvah in tako dalje. Jaz

pa mislim, da moramo tu danes poudariti to, da govorimo o enakosti pred zakonom, če se zelo pravniško in formalno postavimo na to, kaj ta novela uveljavlja. Ali ni enakost pred zakonom ustavna in tudi človekova pravica? O tem govorimo, ne o vseh ostalih partikularnosti, ki smo jih danes poslušali.

Mislím, da bo to moralo biti najbolj jasno sporočilo, ko gremo na referendum, ker bomo pač žal morali iti, da gremo glasovati za to, da bomo vsi državljani enaki pred zakonom. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič ima repliko.
Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, podpredsednik.

Ker me je dr. Vatovec omenil, ne vem, verjetno nisem bil najbolj razumljen. Jaz nisem govoril o nobenem političnem pedigreju ustavnih sodnikov. Če bi že govoril o tem, bi lahko spomnil kvečjemu na to, da je večino ustavnih sodnikov, ki trenutno sodijo na Ustavnem sodišču, predlagal bivši predsednik Republike dr. Danilo Türk. In glede na politični pedigre verjamem, da ste tudi vi volili Danila Türka na predsedniških volitvah. Vsi vemo, da on ni bil niti najmanj blizu naši stranki, da je bil predstavnik, lahko temu rečemo, bolj tiste radikalne leve in nikakor ni predlagal SDS ustavnih sodnikov. To je bilo v Državnem zboru že večkrat rečeno.

Poleg tega pa so sami ustavni sodniki zapisali, da ne gre za človekove pravice in da je zaradi tega referendum dopusten.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jan Škoberne, imate besedo.
Pripravi naj se gospa Jelka Godec.
Izvolite.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi!

V resnici smo bolj ali manj izčrpali vsebino razprave, ki je ne bi smelo biti in je nevredna tega, da tu poteka.

Osebnó sem v hudi dilemi in stiski, ker se moram odločiti o tem, ali pri glasovanju podpreti odlok o razpisu referenduma ali ne. Pa se bom odločil, da bom odlok podprl, in sicer iz preprostega razloga, ker iskreno verjamem, da državljanke in državljani te države želijo, da smo vsi enakopravni, ker želijo, da imata dve polnoletni osebi možnost, da skleneta zakonsko zvezo, in ker ne želijo živeti v državi, kjer so primorani sprejemati in gledati diskriminacijo svojega soseda iz dneva v dan. Ne verjamem, da bo tokrat zmogala doktrina strahu, čeprav ta doktrina, še posebej v času krize in ob izjemno zahtevnih odločitvah, kot je lahko tudi ta, pogosto pride na plan in se izkoristi za to, da se doseže nekaj, kar je popolnoma v nasprotju s kakršnimkoli racionalnim premislekom.

Ena posebej simpatična knjižica mi že cel dan hodi po glavi, in sicer živalska farma Georgea Orwella. Jaz upam, da ste jo vsi prebrali. Nauk zgodbe je na koncu povsem preprosto. Prašiči kot vodilna sila so se odločili, da so vse živali enakopravne, ene bolj, druge manj. Mi kot tisti, ki smo poklicani za to, da odgovorno soupravljamo to državo, se moramo odločiti drugače in ugotoviti, da smo v tej državi vsi ljudje enakopravni in pred zakonom enaki. Pika. Če komu ta teza ni povsem jasna, predlagam, da ponovno vzame v roke Živalsko farmo, enkrat, dvakrat, trikrat, štirikrat, petkrat, vse dokler to ne bo jasno in dokler to ne bo popolnoma sprejeto. Nauki francoske revolucije, na katerih temelji sodobna civilizacija, za katero vsaj v večini razprav, recimo o kakšni deklaraciji Evropskega parlamenta zelo veliko poslušamo, so pri vprašanju enakosti zelo jasni.

Meni je iskreno žal, da razpravljamo danes o tem odloku in o tem referendumu. Se bom pa iskreno veselil, ko bo, jaz sem trdno prepričan, 20. decembra potrjena odločitev, da diskriminacije ne želimo več, in bo zakon, ki omogoča, da dve polnoletni osebi v tej državi skleneta zakonsko zvezo, potrjen. Za nič drugega ne gre, razen za to, da je včasih korake k napredku zelo težko narediti, da vsi nikdar niso bili pristaši napredka, ker prinaša nekaj novega, nekaj neznanega, nekaj, česar se lahko včasih tudi upravičeno bojimo, ampak strah je treba premagati. Še posebej zato, ker nismo prvi. Pred nami je ta korak naredilo že mnogo držav in mnogo skupnosti. Na presenečenje mnogih družina ni propadla. Družina se je okrepila. Države, ki so bile sposobne to odločitev uveljaviti, odločitev, da diskriminacije v skupnosti ni in da so pred zakonom vsi enaki, so tiste, ki so po vseh parametrih najuspešnejše. Sam si želim, da bi bila tudi Slovenija med njimi.

Če smo v svetovnih medijih ob sprejemu tega zakona spremljali pohvale, komentarje, kako je dobro, da smo se pridružili tistim najnaprednejšim, mi je žal, da smo morali in da v tem času moramo poslušati in brati tudi komentarje razočaranja nad tem, da smo se vsaj začasno pomaknili med tiste bolj nazadnjaške, vsaj do 20. decembra. Upam. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Jelka Godec, imate besedo. Naj se pripravita predstavnica Vlade in predlagateljca.
Izvolite.

JELKA GODEC (PS SDS): Hvala za besedo.

Današnji razpravljavci oziroma to, kdo so bili razpravljavci, kaže na to, kdo je začel grdo volilno kampanjo. Vsi tisti, ki se danes tolčete po prsih, kaj vse boste ali ste naredili za istospolne, bolje je, da umolknete. Leta 2005 je bil sprejet Zakon o registraciji istospolnih partnerjev, takrat ste bili v opoziciji. Od 25 let demokratične Slovenije ste 20 let vladali. V tem

času niste s prstom mignili za istospolne, s prstom ne.

Ustavno sodišče Republike Slovenije, ki ga danes blatite eden za drugim, je 2009 ugotovilo, da je Zakon o registraciji istospolnih partnerjev protiustaven v določenih členih, in sicer tudi v primeru dedovanja. Slovenska demokratska stranke je takrat dala popravek tega zakona, ki ste ga na levi strani zavrnili. Danes se pa vsi tolčete, še enkrat povem, po prsih, kaj vse ste naredili za istospolne. Nič niste naredili, popolnoma nič. Še danes izkoriščate tudi Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih za svoje ideološke poglede. Vi danes zbijate ideološki boj. Vi danes niste govorili o datumu. Niste govorili o odloku, ki je danes na seji. Govorite in peljete kampanjo, ki se začne, kolikor jaz vem, 6. 11. Vi izkoriščate Državni zbor za vaš boj.

Ko je šefica Poslanske skupine Stranke modernega centra govorila o človekovih pravicah, jih je naštevala celo vrsto. Verjamem, da je koga pozabila. Upam, da se ga bo spomnila na naslednji seji, ko jo bo mogoče eden iz tiste manjšine o tem spomnil. Govorila je lepo o tem, kako se ne sme delati protiustavno, kako se mora spoštovati zakone, ustave, človekove pravice. Jaz ne vem, ali imate spomin človeške ribice? Večkrat ste v Državnem zboru kršili Ustavo in zakone Republike Slovenije, danes pa nas poučujete, kaj so človekove pravice in kako je treba spoštovati človekove pravice. Če je temu tako, zakaj potem niste takoj, ko ste leta 2014 prišli na oblast, dali v ustavno presojo Zakona o zdravstvenem zavarovanju? Ali druge zakone, ki so usmerjeni proti istospolnim? Zakaj niste dali v revidiranje vseh tistih zakonov, ki kršijo človekove pravice? Niste jih dali. Danes govorite o tem, kako ste dobri in kaj boste naredili, da boste to vse spremenili.

Že večkrat ste dobili klofuto za klofuto Ustavnega sodišča. In danes nekateri celo govorite o tem, kako ustavni sodniki delujejo, kakšne barve srce jim bije, ali so normalni ali niso normalni, ker so tako odločili. To razlagate vsi tisti, ki sploh niste ustavni pravniki, ki niti niste pravniki. Nekateri sploh ne veste, o čem govorite, in govorite celo o tem, da je Vrhovno sodišče razsojalo, ne Ustavno sodišče. Saj očitno sploh ne veste, o čem je Ustavno sodišče odločalo. Vsebinsko je odločalo o sporu med predlagateljem in Državnim zborom ter posredno tudi vsebinsko o tem, da ta zakon ni bil nikoli spoznan kot protiustaven na področju človekovih pravic in da je Evropsko sodišče za človekove pravice že večkrat ugotovilo, da zakonska zveza istospolnih oseb ni človekova pravica. Tudi zakonska zveza ni človekova pravica, otrok ni človekova pravica, vse to so svobodne izbire vsakega posameznika.

Naj vas spomnim, da je, ko se je 24. marca 2013 sprejemala sprememba Ustave Republike Slovenije in je bila na seji takrat sprememba 90. člena Ustave, gospa Maša Kociper, ki je bila predsednica Ustavne komisije

– žal mi je, da njenega bivšega kolega gospoda Janjani ni tukaj – za 90. člen Ustave dejala takole: "Med določbami, ki prepovedujejo oziroma omejujejo referendumsko odločanje, je tudi določba, ki jo je na podlagi predloga stališča proučila strokovna komisija in Ustavna komisija. Gre za določbo, ki jasno omejuje odločanje o zakonih, ki odpravljajo protiustavnost. Tudi v tem primeru bo praksa Državnega zbora morala striktno vztrajati na obrazložitvi, ki je bila dana v Ustavni komisiji, in sicer, da se lahko za odpravljanje protiustavnosti spreminjajo le členi, ki so bili z odločitvijo Ustavnega sodišča predlagani kot protiustavni. Vsakršno odnašanje drugih vsebin in s tem povezanih sprememb ostalih določb zakona bo nedopustno, saj bi se s tem predlagatelj res lahko izognil zakonodajnemu referendumu. Tudi tukaj bo praksa Ustavnega sodišča ključna." Lepo vam je torej povedala, da mora biti zakon prej v bistvu spoznan kot protiustaven.

Še enkrat bi rada poudarila, da je Ustavno sodišče presojalo dopustnost referendumu tudi vsebinsko, še enkrat - odločala je o sporu med predlagateljem in Državnim zborom glede na vsebinske razloge v 90. členu Ustave Republike Slovenije. Danes je nedopustno, da se pogovarjamo, ali je odločilo prav ali ni. Institut Ustavnega sodišča Republike Slovenije je odločil, kot je odločil. In da se spuščate na osebno raven, kot se je gospod Jani, ki se je dobesedno razburil, kako so ustavni sodniki neprimerni in ne vem kakšni vse, in tudi drugi, ki govorite, kako so politično usmerjeni, mislim, da je to nedopustno, da s tem blatite institut Ustavnega sodišča Republike Slovenije. O tem, da se niti ne ve, da je Ustavno sodišče, in se govori o Vrhovnem sodišču, je pa tako posebno poglavje.

Še enkrat sprašujem torej koalicijo in vse tiste, ki danes govorite o kršenju človekovih pravic, zakaj niste dali v ustavno presojo vseh tistih zakonov, ki kršijo te človekove pravice na področju istospolnih? Zakaj niste predlagali spremembe Zakona o registraciji istospolnih partnerjev? Zakaj niste predlagali spremembe Zakona o dedovanju in tako naprej? Verjamem, da tega odgovora enostavno nimate.

Na referendumu ne bo odločala večina o manjšini, ampak večina o večini. Odločalo se bo, kaj je institut zakonske zveze, ali je torej zakonska zveza zveza dveh oseb, kar zdaj piše v noveli, ali zakonska zveza moža in žene. Torej ne bo odločala večina o manjšini, ampak večina o večini. Ne gre za izenačitev istospolne zveze z raznospolno, ampak gre za redefinicijo družine. To se pozna že na nekaterih obrazcih, če niste opazili. Tisti, ki nimate otrok, definitivno tega niste opazili. Domov dobivamo obrazce, na katerih piše "starš 1" in "starš 2", ne piše "mati" in ne piše "oče". Nihče mi ne bo dejal, da s tem ne posegajo v mojo privatno zadevo oziroma v moje nazore in mišljenja. Jaz nisem starš 1 ne starš 2, jaz sem mati, in si ne bom dovolila in ne dovolim, da me tretirajo kot starša 1, kot se

dogaja zdaj pri vabilih na volitve, ki jih starši dobivamo domov. Ali je to že posledica te spremembe zakona ali česa? Kako se to lahko dopušča?

Rekla bi tako, kot so rekli moji predhodniki, dajte raje boljšo prihodnost družinam, otrokom, zlorabljenim otrokom, zlorabljenim moškimi, ženskam, enostarševskim družinam. Dajte boljšo prihodnost našim mladim, brezposelnim in tako naprej. Ukvarjate se s temo, ki v današnjem času ni pomembna za razvoj naše družbe in ne bo pripomogla tako močno k razvoju naše družbe, da bomo naenkrat vsi bolje živeli. Daleč od tega. Se ukvarjate z enostarševskimi družinami, kjer otrok joče, ko je materinski dan? Ne. Se sprašujete o pravicah tega otroka, ki nima matere, da bi prišla na materinski dan? To vas ne zanima.

Govorite tudi o tem, da predlagatelj danes ni. Vlada je tu, pa je tako, kot da je ni. Vlada molči. Že spet molči. Ministrice v tem primeru ni, vam pa povem, da bo ministrica tu, če bo zakonodajni referendum padel. Takrat se bo prišla slikat. Danes je ni, da bi razložila tudi to, kakšno je stališče Vlade do tega, da je v odloku zdaj drugačen datum, kot je bil predlagan, da to ni 10. januar, ampak 20. december. Kakšno mnenje ima? Če smo včeraj spremljali sejo matičnega odbora, je koalicija delovala popolnoma nekonsistentno, sploh niso vedeli, o čem glasujejo. Tako zmedeni so bili, da so glasovali o preložitvi seje na dvajseto uro, da sploh niso vedeli, da so izglasovali dvajseto uro! Nič, popolnoma nič jim ni bilo jasno. Danes pa ponovno govorijo o tem, da omogočajo boljšo prihodnost. Komu omogočajo boljšo prihodnost? Koliko ljudem? Ponovno sprašujem, ali omogočate boljšo prihodnost brezposelnim, tistim, ki so na meji preživetja? Ne, z nobenim zakonom do zdaj ne. Do danes ne. Tiste zakone, ki bi omogočali boljšo prihodnost vsem Slovencem, vsem državljanom Republike Slovenije, bi bilo treba podpreti, bi jih morali prinesli na mizo, da bi takšne zakone obravnavali. Nehajte se ukvarjati s tem, kaj govori Ustavno sodišče oziroma zakaj in kako je odločilo. Odločilo je, kot je odločilo.

Danes vi vodite umazano kampanjo in ta ideološki boj, ki ga bijete s takšnimi floskulami, ki jih poslušamo, da Ustavnemu sodišču bije srce bolj na desno, ker nimate nobenih drugih argumentov. Upam, da tega ne boste nadaljevali v tej kampanji. Pozivam vse državljane, ne samo tistih, ki so dali v štirih dneh več kot 48 tisoč podpisov, ampak vse, da gredo na referendum in odločijo po svoji vesti, kot se jim zdi prav. Za ali proti temu, da je zakonska zveza po novem zveza dveh oseb in ne zveza moškega in ženske, ker to potegne za sabo marsikaj. Ne samo to, da se istospolni lahko poročijo. To potegne za sabo tudi to, da bom jaz starš 1 ali pa 2, mogoče si bom v družini izborila, da bom 1. Pomeni, da bomo spremenili učne načrte, ki jih že počasi spreminjamo, zato lahko imamo v resoluciji o enakosti spolov oziroma

enakosti moških in žensk tudi cilje, kot so spremembe učnih načrtov na tem področju. Načrti so bili torej že dolgo prej napisani, vendar se nihče od vas do zdaj ni potrudil dati na Ustavno sodišče v presojo vse tiste zakone, kjer mislite, da se kršijo človekove pravice istospolnih. Ne, tega niste storili. Danes govorite, kaj vse ste naredili. Nič. Do zdaj nič.

Jaz upam oziroma verjamem, da bo referendum uspel. Tako s tem, koliko bo ljudi na referendumu, in tudi s tem, da se bodo tri leta po tem, ko je bil zavržen družinski zakonik, enako odločili, da je zakonska zveza zveza moža in žene in ne dveh oseb. Potem pa, draga koalicija, upam in verjamem v vas, ker so vas lepe besede, da končno že pride do dejanj, da boste na Ustavno sodišče dali torej vse zakone, kjer se kršijo človekove pravice, da boste spremenili vse zakone, ki kršijo človekove pravice istospolnih, da boste poslušali tudi varuhinjo človekovih pravic, ki je dejala, da če zakon uspe, bo dala v ustavno presojo Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ne pa Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. Tudi varuhinja torej meni, da je ta zakon, ki je obstoječ, popolnoma dober. Od vas se torej po 20. decembru pričakuje marsikaj. Najlepša hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima predstavnica Vlade, državna sekretarka gospa Martina Vuk. Izvolite.

MARTINA VUK: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani poslanci!

V resnici je danes prav žalosten dan, pa mi je žal, da moram to tako na glas ugotoviti. 14. člen Ustave je v resnici zelo jasan. 14. člen Ustave govori o načelu enakosti. Govori o tem, da nihče ne sme biti drugače obravnavan zaradi različnih osebnih okoliščin. Spolna usmerjenost je ena taka osebna okoliščina. Zato danes, zato v odločbi Ustavnega sodišča, zato v razpravah, zato tudi v noveli Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih nikoli ni bilo govora, ali je zakonska zveza človekova pravica, ali je posvojitev otrok človekova pravica, ali je otrok na splošno človekova pravica. Nikoli ni bilo o tem govora, zato je žalostno, da se kar naprej to izpostavlja. Pravi pa načelo enakosti, da ta osebna okoliščina ne sme biti razlog za razlikovanje, če za to ni utemeljenih razlogov. To, da lahko dve osebi skleneta zakonsko zvezo, pomeni pravice in obveznosti, ki jih ta zakonska zveza prinese. Pomeni pravice in obveznosti. Če je bilo toliko govora danes in skozi ves ta čas – in pričakujem tudi v prihodnje, vse do referendumu, ki bo izveden – o tem, kaj so resnični problemi, kako se je treba soočiti z resničnimi problemi, o čem se sploh tukaj pogovarjamo, kako je to zelo brez veze, potem se pa človek res vpraša, zakaj smo potem

porabili 6 mesecev in še malo, zakaj bomo porabili še naslednja dva meseca in zakaj se stalno vrtimo v krogu, ko pa vemo, da je realnost taka, da med nami živijo osebe, ki so istospolno usmerjene, da med nami živijo istospolni pari, da me nami danes tukaj in zdaj živijo istospolne družine in da v teh družinah tukaj in zdaj danes živijo otroci. O teh se pogovarjamo. Res je, teh ljudi in teh družin ni na sto tisoče, ni 2 milijona, jih je nekaj deset, ampak njihovo življenje je enako resnično, kot je naše življenje, in njihove potrebe, njihove odgovornosti, njihove obveznosti ter njihove pravice so enako resnične, kot so naše pravice, kot so pravice vseh ljudi, ki živimo v tej državi. Zato je zelo, ampak res zelo grdo do teh ljudi in do vseh nas, ki živimo v tej državi, reči, da so to minorni in neresnični problemi. Se pa samoumevno potem postavijo naslednja vprašanja. Zakaj potem imeti referendum? Zakaj potem zbirati toliko in toliko deset tisoč podpisov? Zakaj potem pozivati vse ljudi, da odločajo o za njih minornih, nepomembnih problemih, ki jih ne občutijo v vsakdanjem življenju? Za to gre. Zato govorimo, da ni prav, da manjšina odloča o večini, ker takrat, ko se s težavami, s problemi, z neenakostjo sooča neka manjšina, nek ožji krog ljudi, seveda ni za pričakovati od vseh ostalih ljudi, da bodo to vzeli za svoje in razumeli. Zato pa imamo institute varovanja človekovih pravic in zato imamo 14. člen Ustave, da do takih neenakosti ne bi prihajalo. Zato je danes žalosten dan. Ker smo še vedno, na današnji dan, to je 5. 11. 2015, poslušali o tem, kaj je naravna danost, kaj je naravni dar. Veste, jaz vedno rečem, da odkar imamo elektriko, ni več narave. Pa poizkusimo danes živeti brez elektrike, če je ta naravnost nekaj, kar nas definira. Kako pa bomo potem razložili otrokom, ki danes živijo v istospolnih družinah, da njihovih starši pa pač niso starši? Kako bomo razložili istospolnim parom, da si niso vzajemno svojci in ker niso prepoznani kot svojci, pač ne smejo uresničevati nekaterih pravic, kot je to, da jim ni treba pričati na sodišču, kot je to, da lahko hodijo na obisk v bolnišnice, kot smo danes že slišali, kot je to, da lahko negujejo svojega partnerja ali partnerko, ko pride do teh zadev, kot je to samoumevno za vse ostale pare? Celó tako zelo samoumevno je za vse ostale pare, da niti ni pomembno, ali smo poročeni ali nismo, ali imamo sklenjeno zakonsko zvezo ali nimamo sklenjene zakonske zveze.

Zato je žalosten dan, ker se na današnji dan leta 2015 sprašujemo, ali res načelo enakosti, ki je temeljno načelo v naši Ustavi, velja za vse.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predstavnika predlagatelja ni. Vsi razpravljavci ste dobili besedo. Amandmaji k predlogu zakona niso bili vloženi. Čas nam še omogoča, da nadaljujemo razpravo, če je

kakšna želja. Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Hvala lepa.

Zaključujem razpravo o predlogu odloka. Odločanje o predlogu odloka bomo opravili danes po prekinjeni 4. točki dnevnega reda. S tem prekinjam 3. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA SKLEPA O ZAVRITVI RAZPISA ZAKONODAJNEGA REFERENDUMA O ZAKONU O DOPOLNITVI ZAKONA O OBRAMBI.**

Predlog sklepa je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 84 poslank in poslancev s prvopodpisano dr. Simono Kustec Lipicer. Za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa dajem besedo predstavniku predlagatelja gospodu Marjanu Dolinšku.

MARJAN DOLINŠEK (PS SMC): Hvala, predsedujoči. Spoštovani kolegice in kolegi!

Sprejetje Zakona o dopolnitvi Zakona o obrambi izhaja iz potreb, ki jih opredeljuje aktualna begunska in migrantska kriza. Delo policije od 17. oktobra 2015 dalje narekujejo spremenjene varnostne razmere zaradi množičnega vstopanja beguncev in migrantov v Republiko Slovenijo. Zakon o dopolnitvi Zakona o obrambi tako predstavlja nujni ukrep, s katerim bo omogočeno takojšna in učinkovita zagotavljanje varnosti na celotnem ozemlju Republike Slovenije. Na nujno naravo ukrepa in s tem izpolnjevanja pogoja, določenega v prvi alineji drugega odstavka 90. člena Ustave, kažejo tudi: opredelitev pooblastil pripadnikov Slovenske vojske kot "izjemnih", časovna omejenost trajanja ukrepa ter vgrajena varovalka, ki omogoča aktivacijo izjemnih pooblastil na predlog Vlade zgolj in samo ob dvotretjinski podpori navzočih poslancev Državnega zbora.

Državni zbor je na svoji 22. izredni seji dne 21. 10. 2015 sprejel Zakon o dopolnitvi Zakona o obrambi. Martina Dervarič je v sredo, 28. oktobra 2015, predsednika Državnega zbora dr. Milana Brgleza obvestila o vložitvi pobude volivcev za vložitev zahteve za razpis zakonodajnega referenduma o Zakonu o obrambi. Predsednik Državnega zbora je kot prvi dan koledarskega roka za zbiranje podpisov volivk in volivcev v podporo o zahtevi za razpis zakonodajnega referenduma o Zakonu o obrambi določil ponedeljek 2. november 2015, zadnji, 35. Dan, zbiranja podpisov pa je nedelja 6. december 2015.

24. 5. 2013 je Državni zbor sprejel Ustavni zakon o spremembah 90., 97. in 99. člena Ustave Republike Slovenije. Prva alineja drugega odstavka spremenjenega 90. člena določa, da referendum ni dopustno razpisati o zakonih o nujnih ukrepih za zagotovitev obrambe države, varnosti ali odprave posledic naravnih nesreč. Drugi razdelek ustavnega zakona v drugem odstavku določa, da se do

uskladitve Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi določbe 1. člena tega ustavnega zakona uporabljajo ob smiselni uporabi Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi neposredno ter da se do uskladitve 21. člena Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi smiselno uporablja tako, da Ustavno sodišče odloči o sporu med predlagateljem referenduma in Državnim zborom, ki zavrne razpis referenduma o zakonu. Iz navedenega izhaja, da Državni zbor v primeru, da se pobuda oziroma zahteva za razpis referenduma nanaša na zakon iz drugega odstavka 90. člena Ustave Republike Slovenije, ugotovi, da referendum ni dopustno razpisati.

Na podlagi obrazložitev iz točke drugega predloga sklepa predlagamo Državnemu zboru, da sprejme sklep o zavrnitvi razpisa naknadnega zakonodajnega referenduma, saj se pobuda oziroma zahteva nanaša na zakon, ki je opredeljen v prvi alineji drugega odstavka 90. člena Ustave Republike Slovenije in o njem referendum ni dopustno razpisati. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Predlog sklepa je obravnaval Odbor za obrambo kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku odbora gospodu Žanu Mahničju za predstavitev poročila.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani poslanke in poslanci, spoštovana ministrica!

Odbor za obrambo je na 18. nujni seji 3. novembra kot matično delovno telo obravnaval Predlog sklepa o zavrnitvi razpisa zakonodajnega referenduma o Zakonu o dopolnitvi Zakona o obrambi, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev.

Državni zbor je na 22. izredni seji 21. oktobra sprejel Zakon o dopolnitvah Zakona o obrambi. 28. oktobra je bilo vloženo obvestilo o pobudi volivcem za vložitev zahteve za razpis zakonodajnega referenduma o Zakonu o dopolnitvi Zakona o obrambi. Predsednik Državnega zbora je na podlagi 16.a člena v zvezi s tretjim odstavkom 12.a člena Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi kot prvi dan koledarskega roka za zbiranje podpisov volivk in volivcev v podporo zahtevi za razpis zakonodajnega referenduma določil ponedeljek, 2. november 2015, zadnji, 35. dan, pa nedeljo, 6. december 2015.

3. novembra je skupina poslank in poslancev Stranke modernega centra, Slovenske demokratske stranke, Demokratične stranke upokojenecv Slovenije, Socialnih demokratov, NSi - krščanskih demokratov, Nepovezanih poslancev, poslanca italijanske in madžarske narodne skupnosti ter poslanec Jani Möderndorfer na podlagi 88. člena ustave in 19. člena Zakona o poslancih ter 112. in 169.a člena

Poslovnika odboru predložila Predlog sklepa o zavrnitvi razpisa zakonodajnega referenduma o Zakonu o dopolnitvah Zakona o obrambi.

Odbor je v skladu s 171. členom poslovnika prešel na obravnavo Predloga sklepa o zavrnitvi razpisa zakonodajnega referenduma o Zakonu o dopolnitvi Zakona o obrambi.

V imenu predlagatelja je dopolnilno obrazložitev k I. in II. točki predloga sklepa podal poslanec Marjan Dolinšek, ki je na koncu predlagal, da Državni zbor sprejme Sklep o zavrnitvi razpisa naknadnega zakonodajnega referenduma, saj se pobuda nanaša na zakon, ki je opredeljen v prvi alineji drugega odstavka 90. člena Ustave in o njem referendum ni dopustno razpisati.

Ministrica za obrambo je uvodoma dejala, da Vlada spoštuje pravico do referenduma, vendar pa se v konkretni situaciji država srečuje z zahtevno migrantsko politiko. Sprejetje Zakona o dopolnitvi Zakona o obrambi je bilo potrebno zaradi aktualne migrantske krize.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je predstavila mnenje ZPS, ki je predlog sklepa proučila z vidika pristojnosti, ki jih ima v referendumskem postopku z vidika formalno-pravne skladnosti predloga akta z Ustavo in zakonom.

V razpravi so sodelovali predsednik Državnega zbora dr. Milan Brglez, mag. Matej Tonin in Miha Kordiš.

Predsednik Državnega zbora in mag. Tonin sta v razpravi predlog sklepa o zavrnitvi razpisa zakonodajnega referenduma podprla, predstavnik Poslanske skupine Združene levice Miha Kordiš pa je sprejetju predloga sklepa nasprotoval.

K Predlogu sklepa o zavrnitvi razpisa zakonodajnega referenduma o Zakonu o dopolnitvi Zakona o obrambi ni bilo vloženih amandmajev. Odbor prav tako ni oblikoval svojih amandmajev k predlogu navedenega sklepa.

Zato je odbor v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o I. in II. točki Predloga sklepa o zavrnitvi razpisa zakonodajnega referenduma o Zakonu o dopolnitvi Zakona o obrambi in ga sprejel. Odbor za obrambo predlaga Državnemu zboru, da predlog sklepa sprejme v predloženem besedilu. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavnici Vlade, ministrici za obrambo gospe Andreji Katič.
Izvolite.

ANDREJA KATIČ: Spoštovana podpredsednica, hvala za besedo. Lep pozdrav, spoštovani poslanke in poslanci!

Naj na začetku ponovno poudarim, kot sem to storila že v preteklih dneh, da spoštujem pravico do referenduma. Kot ministrica za obrambo pa bi rada tudi poudarila, da se država v zvezi z migrantsko krizo srečuje z zahtevno

varnostno situacijo, v obvladovanje katere so vključeni vsi deli sistema nacionalne varnosti, to je varnostni sistem, obrambni sistem ter sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Država je pri angažiranju sil za obvladovanje nastale situacije omejena, saj razpolagamo s silami in sredstvi v obsegu, kot smo jih v preteklosti vzpostavili. Razpoložljive sile in sredstva je treba v vsaki krizni situaciji izkoristiti na kar najbolj učinkovit način, da se zavaruje varnost državljanov, njihovega premoženja in varnost države kot celote.

Namen novele Zakona o obrambi je, kot ste podrobno seznanjeni, predvsem, da se omogoči širše angažiranje, poveča operativno sposobnost in učinkovitost Slovenske vojske pri izvajanju nalog varovanja državne meje. V novelo je vgrajenih več omejitev, ki preprečujejo zlorabo te rešitve. Najprej gre za dvofaznost aktiviranja Slovenske vojske, kjer v prvi fazi naloge v podporo policiji pri širšem varovanju izvaja brez policijskih pooblastil, kot to počne danes. Šele z odločitvijo Državnega zbora, in to z dvotretjinsko večino prisotnih, dobi Slovenska vojska lahko samo določena posebna pooblastila, s tem da te naloge izvaja skupaj s policijo. Dodatna omejitev je tudi časovna, in sicer se te naloge po odločitvi Državnega zbora lahko izvajajo le v tistem obdobju, ko je to nujno potrebno za izvedbo nalog, vendar ne več kot 3 mesece, s tem da Državni zbor lahko to obdobje podaljša za enako obdobje.

Vlada Republike Slovenije glede na izjemno zahtevno varnostno situacijo v državi predlog sklepa, kot je bil vložen v postopek, podpira. Uveljavitev novele Zakona o obrambi bo omogočila, da bi v primeru morebitnega zaostrovanja migrantske problematike v prihodnjih dneh in tednih ter seveda na podlagi ocene ter predloga Ministrstva za notranje zadeve Vlada predlagala Državnemu zboru, da se omogoči angažiranje Slovenske vojske z novimi pooblastili, ki jih predvideva zakon. Slovenska vojska bo naloge izvajala skupaj s policijo in na podlagi usklajenih načrtov. S tem se bo zagotovilo povečano operativno sposobnost ter učinkovitost delovanja Slovenske vojske pri varovanju državne meje.

Uveljavitev novele Zakona o obrambi bo omogočila, da takoj začnemo s policijo načrtovati morebitno angažiranost Slovenske vojske z novimi pooblastili ter da pravočasno zagotovimo tudi ustrezno opremljenost, če bo do odločitve Državnega zbora tudi prišlo. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Benedikt Kopmajer.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Hvala lepa, podpredsednica. Spoštovani ministrica, kolegice in kolegi, lep pozdrav!

Pred dneva tednoma smo sprejeli novelo Zakona o obrambi, s katero bi omočili Državnemu zboru, da lahko na predlog Vlade z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev odloči, da pripadniki Slovenske vojske skupaj s policijo izjemoma pri širšem varovanju državne meje izvajajo nekatera policijska pooblastila. Pooblastila in naloge, ki jih je določil predlog zakona, bi pripadniki Slovenske vojske izvajali pod enakimi pogoji, kot to velja za policiste, vendar pa le, če bi bilo to nujno potrebno in ne več kot tri mesece. V Poslanski skupini DeSUS se zavzamemo za sprejem vseh možnih ukrepov, s katerimi bomo zavarovali mejo, naše državljane ter hkrati nudili karseda učinkovito oskrbo in pomoč migrantom.

Prejšnji teden je bila vložena pobuda volivcem za vložitev zahteve za razpis zakonodajnega referendumu. Referendum je ustavna kategorija, ki daje državljanom in državljanom možnost, da na takšen način izrazijo svojo voljo. Vendar pa v Poslanski skupini Desus obžalujemo, da je prišlo do vložitve pobude za vložitev zahteve za razpis referendumu o zakonu, z uveljavitvijo katerega bi omogočili Slovenski vojski, da skupaj s policijo zagotovi varnost na naših mejah. Sprašujemo se, ali se predlagatelji zavedajo stanja na naših mejah in dejstva, da so vsi, ki so vključeni v nadzor meja in oskrbo migrantov, že zelo izmučeni. Zato je treba nujno okrepiti kapacitete na terenu.

V Poslanski skupini Desus menimo, da referendumu o noveli Zakona o obrambi ni dopustno razpisati, saj gre za zakon, ki spada v kategorijo zakonov o nujnih ukrepih za zagotovitev obrambe države, varnosti ali odprave posledic naravnih nesreč v skladu z 90. členom Ustave. Na nujno naravno ukrepa in s tem izpolnjevanje pogoja, določenega v 90. členu Ustave, kaže tudi opredelitev pooblastil pripadnikov Slovenske vojske kot "izjemnih", časovna omejenost trajanja ukrepa ter vgrajena varovalka, ki omogoča aktivacijo izjemnih pooblastil na predlog Vlade zgolj in samo ob dvotretjinski podpori navzočih poslancev Državnega zbora.

Zaradi navedenega bomo v Poslanski skupini Desus predlog sklepa podprli. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Matjaž Nemeč.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala, spoštovana podpredsednica. Spoštovana ministrica, kolegice, kolegi!

Socialni demokrati smo podprli Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o obrambi. Socialni demokrati smo tudi soprodpisniki Predloga sklepa o zavrnitvi razpisa zakonodajnega referendumu o noveli Zakona o obrambi, zato

bomo podprli predlagani sklep, kot smo to že naredili na sinočnji seji Odbora za obrambo. Pobudniki referendumu imajo vso legitimno pravico, da dvomijo v razloge za sprejem dopolnil Zakona o obrambi in prav tako imajo vso pravico do negativne ocene glede samega postopka obravnave in sprejema teh dopolnil. Vlada se torej sooča z dvema mnenjema, ki sta tudi dve mnenji javnosti. Na eni strani so tisti, ki očitajo počasnost, neodzivnost, nepripravljenost na begunsko problematiko, na drugi strani pa so tisti, ki so mnenja, da Vlada prehitro in brez širše razprave odloča o tako pomembnem zakonu, kot je Zakon o obrambi, ki se sprejema z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev. In da to v vsakem primeru pomeni več kot praviloma, lahko zagotovi vladna večina. Tu pa so tudi tisti, ki pa se dnevno soočajo s prihajajočo in odhajajočo množico ljudi na meji s Hrvaško in Avstrijo in skušajo tem ljudem pomagati ne le s hrano, pijačo, obleko ter medicinsko in drugo oskrbo, ampak tudi s tem, da se te ljudi varno pospremi preko ozemlja Slovenije, saj je Slovenija, kot vemo, tako kot Hrvaška, Srbija, Makedonija in Grčija tranzitna in ne obljubljena dežela. Spremlstvo in nadzor pa opravijo policisti, ki na podlagi zakonskih določil nadzirajo prehod državne meje ter gibanje tujcev. Glede na razmerje med številom policistov in številu ljudi, ki prehajajo ozemlje Republike Slovenije, je to na daljši rok težko izvajati, in prav ti policisti bodo morda rekli, da nujno potrebujejo pomoč zaradi trenutne preobremenitve. Zato se je Vlada in praktično tudi velika večina poslank in poslancev odločila, da se v teh trenutnih razmerah z dodelitvijo nekaterih policijskih pooblastil vojakom razbremeni delo policistov, ki so v teh prvih mesecih begunskega vala tudi s pomočjo navzočnosti vojakov obvladali ta masovni prihod ljudi s kriznih žarišč Bližnjega vzhoda.

Že v stališču Poslanske skupine Socialnih demokratov smo se izrekli do dopolnitve Zakona o obrambi, da ne bo samo odgovor na aktualno stanje na naših mejah, temveč bo postavila še dodaten oporni steber že sedaj začetim aktivnostim Republike Slovenije pri reševanju begunske krize. Podatki kažejo, da je slovensko ozemlje prešlo čez 130 tisoč ljudi. Slovenija z velikimi naporimi policistov, predstavnikov civilne zaščite, humanitarcev, medicinskega osebja ter v zadnjih dneh tudi s pomočjo tujih policistov, zdravnikov in prostovoljcev pretok ljudi obvlada. Ob napovedanem večjem pritisku ljudi, ki gredo proti osrednjem delu Evrope pa moramo ubrati tudi pot zakonskih sprememb, ki nam bodo v tem trenutku pomagale pri učinkovitejšem prilagajanju dani situaciji kot tudi, v nadaljevanju, zagotavljanju varnosti državljanek in državljanov Republike Slovenije kot tudi za begunce. Socialni demokrati smo ocenili, da nastala situacija pri odločanju in reševanju tega problema potrebuje mirno glavo. Tako je na strani politike, da se zadeve rešujejo preudarno,

izbrano, predvsem pa brez koriščenja tega vprašanja za politično preigravanje.

Kot sem že uvodoma dejal, bomo Socialni demokrati predlog sklepa podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Združene levice, zanjo gospod Luka Mesec. Izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem skupaj!

V zadnjih tednih tudi skozi Slovenijo začena prihajati veliko število beguncev, ki bežijo iz držav, v katerih je bila zaradi dolgoletnih sankcij, vojaških agresij ali pa podpihovanja državljanskih vojn praktično uničena celotna civilna infrastruktura. Dolžnost naše Vlade je, da v teh razmerah poizkusi zagotoviti čim bolj humano postopanje, da beguncem omogoči human prehod, tistim, ki želijo, pa zagotovi status begunca. Vlada mora storiti vse, da te razmere ne bi postale izgovor za širjenje rasne in verske nestrpnosti, kar na žalost že postajajo v zadnjih dneh. In tudi Vlada se nagiba v to smer. Namesto, da bi prispevala k humani razrešitvi, je tudi sama prispevala k ustvarjanju izrednih razmer. Spremembe Zakona o obrambi in prepoved referendumu sta recimo dva taka koraka.

Če začnem na začetku. Jasna razmejitev med pristojnostmi vojske in policije je civilizacijski dosežek. Namen je namreč, da se prepreči poseganje vojske v civilne zadeve, da se prepreči zloraba vojske s strani te ali one politične oblasti, za kar imamo v zgodovini nešteto slabih praks. Zato tudi naš Zakon o obrambi do leta 2004 ni dopuščal, da bi vojska opravljala policijske naloge. Šele leta 2004 ob vstopu v Nato pa je bil dodan četrti odstavek 37. člena, ki dopušča angažiranje vojske za varovanje meje v notranjosti države, pri tem pa vojska ni smela opravljati policijskih nalog. Kljub temu je lahko Slovenija v 90. letih nudila zatočišče najmanj 35 tisoč beguncem takrat in normalno preživela tako imenovano prebežniško krizo v letih 2001 in 2002, ko je našo državo prečkalo več kot 10 tisoč tako imenovanih ilegalcev. Dva taka primera smo že imeli. Država se je normalno razvijala, vojska ni imela policijskih pooblastil, pa ljudje niso postali žrtve beguncev, izrednih razmer ni bilo, narod ni bil ogrožen. Danes je enako.

Zato ponavljam, da je nesmiselno in nesorazmerno poseganje v ta zakon. Poleg tega je pa 124. člen Ustave jasen. Vojska je tista, ki brani ozemeljsko celovitost in nedotakljivost države, torej odvratanje vojaških groženj. Begunci bi radi samo prečkali državo in niso vojaška grožnja, so neoboroženi, so civilisti. Zato je že 37. člen Zakona o obrambi na meji ustavnosti, novi 37a. člen, ki bi ga Vlada dodala in o katerem bi odločali na referendumu, pa je

zagotovo neustaven. Spremenjeni 90. člen Ustave namreč ne prepoveduje referendumov o zakonih, ki zadevajo varnosti in obrambo države kar nasploh. Prepoved je dopustna samo takrat, ko gre za ukazovanje ukrepov, ki so nujni, to pomeni, prvič, da istega cilja ni mogoče doseči z drugimi ali manj nevarnimi sredstvi, in ta pogoj v tem primeru ni bil izpolnjen.

Če pogledamo, se varnostne razmere v državi niso bistveno spremenile. V zadnjih tednih je Slovenija medna prečkalo že 150 tisoč ljudi, pred tem pa se ni zaznavno povečalo število kaznivih dejanj. Isto se je potrdilo tudi v drugih državah, recimo v Srbiji, kjer kljub temu, da poleti niti ni bilo organiziranih prevozov, ampak so begunci potovali samostojno, nekega večjega števila kaznivih dejanja ali pa ogrožanja varnosti državljanov Srbije ni bilo. Še manj drži, da ni alternativnih ukrepov, kar v bistvu dokazuje kar Vlada sama. Po tem, ko je tale zakon ostal neuveljavljen, se pravi, ko vojska ni dobila policijskih pooblastil, je Vlada začela z drugimi ukrepi, ki pa so učinkovali tako, kot bi mogli. Recimo še pred 10 dnevi so ljudje bredli čez Sotlo in zmrzovali na nikogaršnjem ozemlju, danes se to ne dogaja več. Pa to ni zasluga tega zakona, ampak je to zasluga dogovarjanja s Hrvaško, poenostavitve postopkov popisovanja in pa gradnje pomožnega perona v Šentilju. To so vse konkretni dokazi, da je zaostrovanje represije in podeljevanje policijskih pooblastil vojski v tem primeru nesmiselno in da se v resnici soočamo z administrativnim, logističnim in humanitarnim problemom, ki ga moramo tudi kot takega obravnavati in reševati, ne pa, da zganjamo izredne razmere.

V Združeni levici se seveda zavedamo hudih obremenitev policistov in humanitarnih, ampak oni mislijo žrtve beguncev, temveč napačnih ukrepov Vlade. Zakaj smo recimo šele teden po tem, ko smo se začeli pogovarjati o tem faliranem zakonu, začeli sprejemati ukrepe za povečanja števila pomožnih policistov, kar bi bilo logično? Še en dokaz, da niso bili izčrpani alternativni ukrepi, da so predlagane rešitve neustavne in da je referendum nedopusten. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanjo mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Od začetka drugega begunskega vala 17. oktobra je v Slovenijo dnevno vstopilo med 7 in 12 tisoč ljudi. Z migranti na mejah in v Sloveniji dela tisoč policistov. Teh tisoč policistov je praktično obremenjenih že 18 dni, zato je logično in človeško, da je policijska posadka iztrošena in izmučena. Ker pa vsi podatki kažejo, da migrantski val tudi v prihodnosti ne bo pojenjal in da se lahko še celo stopnjuje oziroma traja mesece, je jasno, da imajo tudi prekomerne

človeške zmogljivosti svojo mejo. Policisti niso supermani, da bi lahko mesece zdržali tovrstni pritisk in delali od jutra do večera. Zato so nove okrepitve s podobnimi pooblastili, kot jih imajo sedanji policisti, absolutno nujne in potrebne. Zaradi tega je angažma Slovenske vojske nujen, kajti v državi je to edina sila, edina organizacija, ki je primerno usposobljena, da lahko v tako kritičnih razmerah, kakršnim smo priča danes, pomaga policiji.

Obstajata dva razloga, zakaj je večji angažma Slovenske vojske na meji potreben. En je varnostni razlog in drugi je humanitarni razlog.

Naj se najprej dotaknem humanitarnega razloga. Predstavniki človekoljubnih organizacij, na primer predstavniki Karitasa iz Maribora, so povedali, da ni možno razdeljevati humanitarne pomoči, hrane, oblačil brez prisotnosti policije in vojske, in sicer zaradi stampe, ki se ustvari v takšnih primerih. Zato jaz upam, da nasprotniki večjih pooblastil Slovenske vojske razumejo, da s tem tudi onemogočajo učinkovito razdeljevanje humanitarne pomoči.

Drugi razlog, ki je pomemben, je varnostni razlog. Imate poročila in pričanja, ki govorijo, da so se v teh zbirnih centrih zgodili številni konflikti, spori, da je prišlo celo do požiga šotorov. V takšnih primerih, da preprečimo nadaljnje širjenje konflikta, je potrebna usposobljena sila in potrebna je tudi zadostna številka te sile, ki lahko te konflikte uspešno obvlada. Nenazadnje pa je pri varnostnem razlogu za povečan angažma vojske pomemben tudi še en vidik, to je, da je islamska država nedavno obljubila 100 tisoč evrov nagrade za vsakogar, ki bo razorožil policista oziroma vojaka. Tudi s tega vidika je potreben okrepljen nadzor oziroma pomoč slovenski policiji.

Nasprotniki večjega angažma Slovenske vojske pri migrantski krizi izpostavljajo naslednje štiri ključne argumente. Pravijo, da gre za militarizacijo Slovenije. V Novi Sloveniji se s to trditvijo ne moremo strinjati, ker ima sedanji spremenjen zakon številne varovalke – za angažiranje vojske je potrebna dvotretjinska večina parlamenta in poleg tega je ta angažma omejen na tri mesece. Gre za dovolj veliko varovalko. Naslednji problem, ki ga izpostavljajo nasprotniki, je, da pravijo, da Slovenska vojska ni usposobljena za tovrstno delo. Tudi ta argument ne drži. Poleg policije, ki je izčrpana in izmučena je Slovenska vojska še edina druga sila, ki je vsaj primerno usposobljena za obvladovanje množic. Ne pozabiti, da so šli na Kosovo številni slovenski kontingenti, ki so se usposabljali prav za obvladovanje množic. Nasprotniki pravijo, da Slovenska vojska že danes deluje na mejah. Ja, ampak samo logistično, nima pa pooblastil, da ukrepa v primeru konfliktov. Potem sprašujejo, zakaj ne sprejemamo interventnega zakona? Ker je manjša varovalka. Interventni zakon se sprejema z navadno večino, Zakon o obrambi pa z dvotretjinsko večino.

Vsaka država je dolžna zagotavljati red in varnost na svojem ozemlju. Brez dodatnega angažiranja slovenske vojske v prihodnjih mesecih to ne bo mogoče, zaradi tega je predlagani referendum na ta zakon neodgovorno dejanje. V Novi Sloveniji bomo podprli sklep, s katerim bi zaustavili ta neodgovoren referendum.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NeP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo.

Poslanska skupina Nepovezanih poslancev bo vsekakor podprla omenjeni predlog.

Večkrat je bil dan očitek, da smo nedržavotvorni. Mi smo še kako državotvorni. Na omenjene probleme smo opozarjali že od spomladi pa še v avgustu in mesecu septembru, bili smo prisotni na nočni seji, na seji odbora, katerega sploh člani nismo, dali konstruktivne pripombe, v odgovor pa dobimo, da smo nedržavotvorni.

Pripombe, ki smo jih dali, so govorile o tem, da ni dobro definirano, kaj pomeni, da so ogrožene varnostne razmere v Sloveniji. Pripombe smo dali na številna pooblastila, ki so predlagana, ki so nedoločljiva, opozorili smo, da so številni problemi že pri izvajanju policijskih pooblastil, ki so že vrsto let definirana primerljivo v Evropi, pa pri njih prihaja do problema izvajanja in bo do teh problemov prihajalo tudi pri novih pooblastilih. Pa smo predlog kljub temu podprli. V razlagi nam je bilo razloženo, da je rešen sistem poveljevanja. Vendar potem v dodatnem členu je prišlo do tega, da samo poveljevanje ni točno določeno in da bo prihajalo do problemov, ko bo delovala vojska sama. Prej se nam je pa razlagalo, da bodo vedno delovali skupaj in bo policija tista, ki bo imela vodilno vlogo.

Ne glede na vse bomo predlog podprli in delovali proaktivno. In pričakujemo, da bo tudi Vlada od zdaj naprej delovala proaktivno, da bo pripravljala posege prej, na določene zadeve že opozarjamo, pa ne zopet reči, da smo nekonstruktivni in nedržavotvorni, da ustvarjamo paniko. Mi opozarjamo, da se pripravimo prej, da je zakon dober, da potem ne prihaja do problemov, kateremu smo priča danes, in da ne prihaja do posegov v človekove pravice, če so ti pretirani. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Marjan Dolinšek.

MARJAN DOLINŠEK (PS SMC): Hvala za besedo, predsedujoča. Spoštovana ministrica, spoštovani vsi prisotni!

Republika Slovenija se ta trenutek nahaja v specifični situaciji, ki jo zaznamuje prehajanje velikega in raznolikega toka migrantov čez ozemlje naše države. Situacija je izjemna in zahtevna tudi z varnostnega vidika, saj se s silovitim nihanjem ter trendom naraščanja migrantov sooča bolj ali manj enako število vse bolj obremenjenih policistov. Medtem ko se številke dnevnih vstopov migrantov na ozemlje Republike Slovenije gibljejo med 2 tisoč 700 in 12 tisoč 600 pa je število policistov na terenu vse skozi omejeno na 800 do maksimalno tisoč 500 policistov. Za obvladovanje nastale varnostne situacije ter zagotavljanje varnosti tako migrantov kot državljanov Republike Slovenije je nujno, da se zagotovi čim bolj usmerjeno in nadzorovano vstopanje migrantov v Republiko Slovenijo ter njihovo nadaljnje gibanje na ozemlju naše države tako, da se angažirajo vse dostopne primerne kapacitete.

Kot enega izmed stopnjevalnih ukrepov za hitro in učinkovito soočanje s spremenjenimi varnostnimi razmerami zaradi množičnega vstopanja beguncev in migrantov v Republiko Slovenije je Državni zbor 21. oktobra 2015 sprejel Zakon o dopolnitvi Zakona o obrambi. Poglavitni namen novele Zakona o obrambi je bil odgovoriti na varnostna tveganja, ki nastajajo spričo spremenjenih varnostnih razmer na eni strani ter omenjenih kadrovske kapacitete na drugi strani. S spremembo Zakona o obrambi se omogoča, da v primeru, da to zahtevajo varnostne razmere, Državni zbor na predlog Vlade podeli izjemna pooblastila pripadnikom Slovenske vojske pri izvajanju nalog zagotavljanja varnosti na celotnem ozemlju Republike Slovenije. Zakon o dopolnitvi Zakona o obrambi tako predstavlja nujen ukrep, ki je lahko uporaben za takojšnje in učinkovito zagotavljanje varnosti, pri čemer so v zakon vgrajene varovalke za aktivizacijo izjemnih pooblastil. Naj vas spomnim, da je za podelitev izjemnih pooblastil pripadnikom Slovenske vojske med drugim potrebna dvotretjinska večina vseh navzočih poslancev ter da je ta ukrep omejen časovno na ne več kot tri mesece. Medtem ko v Poslanski skupini Stranke modernega centra spoštujemo ustavno pravico volivcev, da vložijo zahtevek za razpis zakonodajnega referenduma, pa v zvezi z Zakonom o dopolnitvi Zakona o obrambi opozarjamo, da gre za zakon, glede katerega skladno s prvo alinejo drugega odstavka 90. člena Ustave Republike Slovenije razpis referenduma ni dopusten. Referendumska pobuda, ki je bila sprožena v zvezi z Zakonom o dopolnitvi Zakona o obrambi se v tem primeru nanaša na zakon o nujnih ukrepih za zagotovitev varnosti. Pri nujnem ukrepanju je ključno učinkovito in hitro delovanje, ki pa ga z razpisom in izvedbo referenduma o zadevnem

zakonu ne bi bilo mogoče zagotoviti. Če bi bil zakon na referendumu zavržen, bi to pomenilo resno oviro za sprejemanje nadaljnjih ukrepov, potrebnih za zagotavljanje in krepitev varnosti.

Ker so izpolnjeni vsi pogoji iz prve alineje drugega odstavka 90. člena Ustave Republike Slovenije in ker gre pri Zakonu o dopolnitvi Zakona o obrambi za nujen ukrep, v Poslanski skupini Stranke modernega centra Predlog sklepa o zavrnitvi razpisa zakonodajnega referenduma o Zakonu o dopolnitvi Zakona o obrambi soglasno podpiramo. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednica. Gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Naj uvodoma povem, da bomo v Slovenski demokratski stranki predlog za zavrnitev zakonodajnega referenduma podprli, nenazadnje smo tudi dali svoje podpise pod zahtevo za sklic te izredne seje Državnega zbora.

Danes se pogovarjamo o eni izmed osnovnih človekovih potreb, in to je varnost. Pogovarjamo se o varnosti, ki smo jo praktično vse od osamosvojitve naprej, posebej pa še v kriznih letih, v Sloveniji zanemarjali, tako policijo kot Slovensko vojsko. Vendar nismo bili edini indikatorji. Če pogledamo bivšo državo Jugoslavijo, bolj kot se je oddaljevala vojna, bolj so države bivše Jugoslavije krčile obrambne izdatke, kajti tisti strah, prisoten pred oboroženimi in drugimi konflikti, je bil čedalje bolj oddaljen in zaradi tega se je sprejemalo tudi nepremišljene odločitve. Se posebno v času krize, ko se je praktično pri vsakem proračunu krčilo sredstva za obrambo, sredstva za vojsko. Nobeden od resorjev ni bil tako prizadet, kot je bil prizadet obrambni resor, kjer smo okrog 750 milijonov sredstev skrčili na približno 350 milijonov evrov.

V Slovenski demokratski stranki smo mnenja, da ko govorimo o tem referendumu, ne moremo enačiti razprave in samega referenduma o ZZZDR, o katerem smo govorili prej, saj vemo, kako je Ustavno sodišče definiralo človekove pravice. Tukaj, ko gre za obrambne zadeve, ko gre za varnost države, pa je ta zadeva specifična v 90. členu Ustave. Zato vidimo ta poskus referenduma kot izrazito nedržavotvorno dejanje in poskus rušenja ustavnega reda Republike Slovenije. Žalostno je, da smo v naši državi prišli tako daleč, da se moramo o teh osnovnih človekovih pravicah, prvinah in potrebah, kot je varnost, pogovarjati na ta način, ali bomo o njih odločali na referendumu oziroma ali bomo sploh dopustili, da do tega pride. Tisti poslanci, ki ste bili na

terenu, dobro veste, kakšna je situacija. S komerkoli smo se pogovarjali, z vojaki, policisti in nenazadnje prostovoljci, vsi so rekli, da bi si želeli, da ima vojska večja pooblastila, da je lahko vojska bolj aktivna. In potem se nekateri še sprašujete, ali bo vojska res šla na teren oborožena. Poglejte, pištola je osnovna oprema vojaškega policista in slovenskih častnikov, jurišna puška pa je osebna oprema slovenskega vojaka in brez nje na terenu nima kaj početi. Jasno pa je, v katerih primerih jo lahko uporabi. Verjemite mi, ko sem se pogovarjal z vojaki, pravna služba v Slovenski vojski dan za dnem preigrava različne možnosti, do kje Slovenska vojska lahko gre, kakšna pooblastila ima, ker je vedno zelo specifično, ko vojska deluje na svojem teritorialnem ozemlju.

Situacija, v kateri smo trenutno, ni normalna, ni vsakdanja. Nenormalno je, da 130 tisoč ljudi brez potnih listov in brez vsega prečka državno mejo. Predstavljajte si, da bi jaz leta 2003, ko je bil Schengen na meji z Avstrijo, recimo s 30 tisoč evrov v žepih – veliko migrantov ima ta denar – čez mejo prišel v Avstrijo in tam rekel: "Germany, Germany, Germany, I want to go there." Bi me spustili čez? Verjetno me ne bi. Ali bi me zaprli ali poslali nazaj. Policija ne more vsega obvladovati sama, to ni kritika policije, potrebujejo pomoč Slovenske vojske zaradi varnostne situacije.

Najbolj žalostno pa je, da potem v Slovenski demokratski stranki poslušamo, da smo nekonstruktivni, ko dajemo podpise. Dali smo vam podpis za sejo, podprli smo novelo Zakona o policiji, podprli spremembe Zakona o obrambi. Apeliram na vas, da prosim, da ne slišimo več besede, da v Slovenski demokratski stranki nismo konstruktivni in da nagajamo Vladi. Že mesece prej smo govorili, kaj se bo zgodilo, dajali smo konstruktivne predloge in očitno je tudi tisto še pred tremi meseci prepovedano besedo "ograja" včeraj predsednik Vlade že uporabil, danes pa slišim, da naj bi bila tudi na Poljskem že naročena, kljub temu, da po nekaterih informacijah v Slovenijo ne prihaja ravno ograja, ampak 80 kilometrov bodeče žice. Mi bomo ta sklep podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na splošno razpravo o predlogu sklepa. Ker za to točko dnevnega reda niste najavili časa za razpravo, bomo lahko v skladu s parlamentarno prakso na podlagi sprotne prijave razpravljali vsaka poslanka in poslanec, predstavnik predlagatelja in predstavnik Vlade, in sicer ima vsak na voljo po 5 minut.

Kdo želi razpravljati? Še kdo?

Gospod Miha Kordiš, beseda je vaša, izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Predsedujoča, najlepša hvala za besedo. Spoštovani, spoštovane!

Priča smo nevarnemu precedensu. Če bo sklep o prepovedi tega referendumu sprejet in bo prestal morebitno ustavno presojo, bodo v tej državi dopustni referendum o zakonih, ki varujejo človekove pravice, v istem času, ko bodo prepovedani referendum o zakonih, ki v človekove pravice posegajo. To je nekaj, na kar v Združeni levici ne moremo pristati, ne bomo pristali in bomo zato tudi danes namenili svoj glas proti prepovedi tega referendumu.

Edini razlog, s katerim je smiselno in legitimno posegati v referendumsko pravico, so človekove pravice. V slučaji, ko referendum ogroža človekove pravice, takrat je vanj smiselno poseči, v nobenem drugem slučaju pa tak poseg ni smiseln in krši demokratične pravice slovenskih državljanov in državljanov.

V nobenem slučaju pa pogoji za prepoved referendumu niso izpolnjeni v tem primeru, v primeru spremenjenega Zakona o obrambi. 90. člen Ustave predpisuje zelo zahtevne pogoje za prepoved referendumu, zato prepoved ni dovolj, da Vlada preprosto zatrjuje, ampak mora to tudi pojasniti in to zelo dobro pojasniti. Neke pavšalne navedbe v slogu senzacionalističnega poročanja rumenih medijev to vsekakor niso in ne zadostujejo in utemeljujejo zahteve po prepovedi takšnega referendumu. Kar tu šteje, so dejstva in so vzročne povezave, kaj je vzrok in kaj je posledica. In ta dejstva in te vzročne povezave pravijo diametralno nasprotno kot pravi Vlada, kot pravi koalicija in kot pravi desna opozicija.

Ustava dopušča prepoved referendumu o zakonih, o nujnih ukrepih za zagotovitev obrambe države, varnosti ali odprave posledic naravnih nesreč. Že takoj na začetku lahko izločimo to, da bi bila begunska kriza kakršnakoli naravna nesreča, to nikakor ne more biti razlog, zakaj prepovedati referendum o Zakonu o obrambi. Jasno pa je tudi, da neoboroženi ljudje, ki bi radi v neki stiski – ekonomski, vojni, kakršnikoli že – samo prečkali Slovenijo, niso nikakršna vojaška grožnja, se pravi odpade razlog, da bi ra referendum prepovedali iz vzgiba obrambe države, ker ta obramba nikakor ni ogrožena. Kar nam edino ostane, je vprašanje varnosti. Ampak v obrazložitvi, razen pavšalnih navedb, ni nikakršnih dokazov o tem, da bi bila varnost države tako ogrožena, da bi bilo zato treba spremeniti ustavno ureditev. In teh dokazov tudi ne more biti, zaradi tega, ker praksa kaže diametralno nasprotno, kot kažejo trditve predlagateljev, Vlade, desnice, koalicije in tako naprej.

V zadnjih mesecih je na primer Srbijo in Makedonijo prečkalo vsaj 350 tisoč beguncev. Nekaj časa so to pač počeli neorganizirano, v zadnjem času pa vedno bolj organizirano ob spremstvu policije. Ampak ne v prvem ne v drugem slučaju ni bilo zaznati bistvenega povečanja števila kaznivih dejanj, s katerim danes tukaj režimske stranke strašite javnost. Konec koncev je tudi Slovenijo v zadnjem času prečkalo 150 tisoč beguncev, pa tudi pri nas ni

bilo zaznati bistvenega povečanja števila kaznivih dejanj zoper osebo in premoženje. Se pravi, vse to strašenje, kako je naša varnost ogrožena, kako so ogrožene naše družine, pa imovina slovenskih državljanov, preprosto ne pije vode. To so neke senzacionalistične pavšalne trditve, ki servisirajo takšne in drugačne politične agende, v realnosti pa nikakor niso utemeljene. In celo, če bi bilo na terenu stanje tako, da bi bilo varnostno tveganje povečano, pa to ni oziroma Vlada tega ni dokazala, to še ne pomeni, da je podelitev policijskih pooblastil vojski nujen ukrep. Nujen ukrep je samo tisti ukrep, za katerega ni boljše alternative in je to nesporno jasno.

S čimer smo pa danes tukaj in na terenu soočeni, je pa pač dejstvo, da praksa, celo praksa naše lastne Vlade, dokazuje, da alternative obstajajo. Nesprejemljivo je na primer, da se najprej podeli policijska pooblastila vojski, še preden je pa Vlada, koalicija ali kdorkoli že sprejel ukrepe za povečanje števila pomožnih policistov. Mislim, to je nek popolnoma pomešan vrstni red. Prav tako je v zadnjih dneh prišlo do bistvenega izboljšanja razmer na meji s Hrvaško, in to ne zaradi povečanja represije, ampak zaradi zmanjšanja represije. Takoj, ko so začeli ljudi popisovati šele potem, ko so jih nastanili v sprejemnih centrih, takoj, ko so jim omogočili prestopanje iz enega vlaka na drugega, je bilo konec tistih grozljivih čakanj na nikogaršnjem ozemlju in bređenja po reki Sotli.

V Združeni levici nasprotujemo prepovedi referendumu o Zakonu o obrambi. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati?

Gospod Matjaž Hanžek, izvolite.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa.

Danes sem kar veliko poslušal o tem strahu, ki ga prinaša nekaj tisoč beguncev, ki bežijo pred smrtjo, neoboroženi beguncev, skoraj nič ali pa nič nisem slišal o tem, zakaj je do tega prišlo. Nekateri, ki smo že dlje časa na svetu, vemo, kako so se stvari dogajale, kako so – začeni v Afriki in kasneje na Bližnjem vzhodu – naše evropske države, Nato in tako naprej uničevali infrastrukturo, uničevali države, da ne rečem, da so zelo aktivno sodelovali pri uničevanju 10 tisoč let starih spomenikov v Iraku, Siriji in tako naprej, se pravi tudi naše zgodovinske in kulturne dediščine. V teh razmerah, ko prihaja nekaj tisoč ljudi, ki potrebujejo mednarodno zaščito beguncev, bi bila naloga Vlade umiriti strasti in ne pomagati rumenemu tisku in nekaterim drugim širiti strah, ki se vedno bolj kaže tudi v širjenju sovražnega govora, sovraštva in podobnega.

Malo bi rad spomnil na nekaj zgodovinskih dejstev, kako je do tega prišlo. Jaz sem pred desetimi ali več leti, ko je bil napad na

Irak že povedal, da bomo posledice tega čez leta, nekaj desetletij čutili, ko bodo ljudje bežali v Evropo in šele takrat bomo kar naenkrat ugotovili, da nihče ni takrat reagiral, nihče ni obsodil napada na Irak, Slovenija je celo podpisala tisto slavno vilensko izjavo, kjer je Slovenija videla, kako je Irak oborožen z atomskim orožjem, z bojnimi plini in biološkimi plini, ki jih nikoli nihče ni našel. Samo izgovor.

Načrtno uničevanje civilne infrastrukture je bilo ves čas temeljno za to, da ljudje bežijo. Če pogledamo samo Afganistan v drugi polovici 80-ih let. Američani izurijo in oborožijo mudžahide, ki se danes imenujejo muslimani. Državljanška vojna se ne konča. Leta 2001 se vmešajo Američani, ki nastopijo na strani, delajo / nerazumljivo/ ki priženejo mudžahide, ki se potem imenujejo talibani. Državljanška vojna se širi in mi se sprašujemo, zakaj ljudje bežijo po 30 letih. Naj omenim slavni izrek Brzezinskega, ki je rekel, da komunizma ne bomo uničili niti ekonomsko niti vojaško, ampak s širjenjem nacionalnega in verskega sovraštva. In to je posledica vsega tega, kar se je 20, 30 let delalo.

Irak je bil do leta 1990 ameriški zaveznik proti Iranu. Francozi, Američani ga oborožujejo, tudi plačujejo in prodajajo bojne pline, s katerimi zastruplja lastne in ostale vojake, nobeden ni videl, da je kaj od tega narobe, ker je pač bil na pravi strani. Zdaj ima Islamska država tretjino iraškega ozemlja. Kažemo, kako oni pobijajo in obglavljajo ljudi v tej Islamski državi, nobeden pa ne pove, da je Savdska Arabija, ki je naš zaveznik v boju proti Islamski državi, letos obglavila več ljudi kot pa Islamska država. Ampak seveda tisti, ki je na naši strani, lahko obglavlja, tisti, ki pa ni na naši strani, pa ne. Pa da ne bo kdo slučajno mislil, da to podpiram, absolutno ne.

Libija, popolnoma enako, uničenje države, kjer so zdaj razne medsebojne plemenske zveze. Evropa se ne more dogovoriti o ničemer, ker pač nima tam oblasti in mi se še vedno čudimo, zakaj ljudje bežijo.

Sirija, popolnoma enako. Dolga leta pod ekonomskim embargom, pritiski, spodbujanje državljanske vojne. Če se še malo spomnimo, so še pred dvema, tremi leti evropski voditelji bolj ali manj na glas pozivali upornike, da naj se bolj borijo proti predsedniku Asadu, torej so podpirali državljansko vojno. Država je uničena, ko pa ljudje bežijo od tam, se imamo pa mi seveda za velike žrtve.

Jaz bom vsekakor glasoval po svoji vesti. Hvala lepa.

PODPREDSNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati?

Dr. Vinko Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.
Jaz sem vesel, da se je razumni del ali kolikor toliko razumni del politike poenotil pri tem, da

bomo skušali ustaviti ta referendum. Ko pa poslušam nasprotno stran, sem imel pa zdaj občutek, kot da poslušam vremensko napoved, v kateri bi napovedovalec rekel približno takole: Spoštovane gledalke in gledalci, jutri bo sončno, na nebu ne bo nobenega oblaka, zato boste namerili približno sto litrov dežja na kvadratni meter. Takemu bi verjetno rekli, da je malo za luno ali da je pa malo čuden ali kaj podobnega.

Gremo po vrsti. Rečeno je bilo, da samo želijo preko Slovenije. Pojdite, gospod Kordiš, preko Afrike na isti način in recite, da želite priti v Južno Afriko brez dokumentov in brez vsega, pa recite, da boste zaprosili v Južni Afriki za azil. Vsaka zumba republika vas bo zaprla. Zdaj mi pa povejte, zakaj bi pa preko Evrope hodili brez dokumentov, ilegalno. Ne gre skupaj.

Begunci. Dajte si že enkrat prebrati, kaj je begunec, pa si razložite, kaj je begunec in kaj je migrant. Migrant je tisti, ki gre za boljšimi časi v boljše države, begunec je pa tisti, ki beži pred vojno ali zaradi drugih razlogov – politično preganjanje, spolna usmerjenost in tako dalje. To so bistvene razlike med temi zadevami. Ne govorite o beguncih, ker jih ni. Za azil v Slovenije je zaprosilo 69 beguncev, kot je povedala včeraj ministrica. Kaj pa je ostalih 130 tisoč? To so pa ilegalci, ki nezakonito potujejo čez te države.

Bežijo pred vojno, je nekdo rekel. Mislim, da gospod Hanžek ali kdo že, nimam pojma. Kdo pa? Se lahko strinjava, da en del Sircev. Da, lahko se strinjamo. Srbi, Albanci, ljudje iz Kosova. Je tam kakšna vojna? Ne. Nemci pravijo, da jih bodo takoj vrnili. Afganistan, ne, Pakistan, ne, Irak, ne, Iran, ne. Kaj torej govorite? Govorite stvari, ki ne držijo, ki niso točne. Prosilci za azil so lahko samo ti iz območja Sirije, kjer dejansko vihra vojna. To so lahko prosilci za azil. Pa še nekaj se moramo zmeniti. Te ljudi je treba tudi vprašati, zakaj ne gredo v Katar, Združene arabske Emirate, ker so bogate države. Zakaj hočejo v Evropo? Pa še nekaj jih je treba vprašati. Mi smo leta 1991 – vsi tisti, ki smo bili stari tam med 18 pa 35 let – stopili skupaj in to državo ustvarili. Tudi z orožjem. Avstrijci so imeli cel kup begunskih taborov pripravljenih za nas Slovence, pa so ostali prazni. Zakaj so ostali prazni? Zato, ker smo mi ostali tukaj, prijeli za orožje in to državo ustvarili. Zakaj pa oni tega ne počnejo? Tudi oni bi lahko to počeli.

Zdaj smo pa pri sovražnem govoru in o sovražnem govoru govori bivši varuh človekovih pravic. Mene bi to jako veselilo, če bi bil to varuh človekovih pravic vseh državljanov Republike Slovenije. Tako pa je ta varuh po tem, ko ni več upravljal teh funkcij, hodil tukaj zunaj pa vpil: Dol z Vlado! Pred njim je hodil pa demonstrant, ki je imel velik transparent, na katerem je pisalo: Politike v Barbara rov! In ta gospod je ploskal. A je to to? Ali je to to? Za ene politike – to so bili verjetno tisti politiki, ki so bili na Vladi – se torej strinjate, da jih je treba dati v Barbara rov. Zdaj

pa govorite o sovražnem govoru. Kdo v Sloveniji sovražno govori o osebah, ki so upravičene do azila? Kdo? Jaz jih praktično ne poznam. Je pa določen del ljudi seveda proti vsemu temu. In ima prav.

Ne biti torej dvolični, češ sončno je, ni oblakov in 100 litrov dežja bo na kvadratni meter. Tako kot gospa Tomičeva, ki je kričala: Poslance na minimalce! Koliko ste že plač vrnili? Še nič jih niste vrnili. Ne biti torej dvolični. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Prva replika, gospod Matjaž Hanžek.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa.

Ne bom o vseh obtožbah, ampak o eni. Ja, priznam, da sem – ne samo takrat, ko nisem bil več varuh, ampak tudi, ko sem bil varuh – pred Državnim zborom demonstriral proti temu, da Slovenija pomaga pri napadu na Irak. Pustite tudi to. Zdaj pa posledice tega nosimo. Edini visok državni funkcionar sem bil, ki si je upal tako javno povedati, da nasprotuje napadom na Irak.

Drugo, če sem se udeležil demonstracije – pa nisem bil samo jaz, ki sem se od leta 1966 naprej bolj ali manj vseh demonstracijah udeleževal – to ne pomeni, da sem jaz nosil transparent. Če bi slučajno videl tisti transparent o politikih in Barbara rovu, bi absolutno nasprotoval. Jaz sem videl marsikaj. Veste, da na takšne javne prireditve pridejo zelo različni ljudje in ne more vsak za vsakega odgovarjati. Vsak odgovarja za svoje dejanje. Jaz za vse, kar sem takrat naredil in kar sem takrat javno ali pa ne javno povedal, odgovarjam. Nikoli nisem trdil, da je treba politika ali kogarkoli dati v Barbara rov.

To, kar ste pa vi zdaj naredili, da iz nekega posameznega dejanja posplošujete na celotno skupino, ki je demonstrirala, je pa tisto, kar pomeni sovražni govor. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Druga replika, gospod Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala.

S strani zadnjega razpravljavca, ki sedi tam v desnih klopeh, smo lahko slišali, da se je pri spremembah Zakona v obrambi in v prepovedi referendumu poenotila vsa politika oziroma vsaj tista racionalna, razumna politika. Mi, socialisti v Združeni levici, pademo očitno ven iz tega kroga razumnih. Rad pa bi poudaril, kakšna je očitno ta razumnost očitno.

Danes se pogovarjamo o prepovedi referendumu o spremembah Zakona o obrambi. Pogovarjamo se tudi o tem, da zadnje spremembe Zakona o obrambi pomenijo napad na državljanske svoboščine in pravice slovenskih državljanek in državljanov. Ampak kaj smo s strani te poenotene razumske politike

poslušali v tej zadnji intervenciji? Poslušali smo o rajzanju po Afriki, poslušali smo o Barbarinem rovu in poslušali smo o vremenu, bore malo ali nič pa smo slišali o spremembah Zakona o obrambi in referendumski pravici.

Pa naj na tem mestu še enkrat poudarim, da v Združeni levici ne nasprotujemo, da država mobilizira vse razpoložljive resurse za to, da sanira in se spoprime z begunsko krizo, nasprotujemo pa z ad hoc spremembami sistemske zakonodaje čez noč, v tem primeru Zakona o obrambi, ko bi lahko iste učinke, brez da bi pod vprašaj postavili državljanske svoboščine slovenskih državljanek in državljanov, dosegli z interventnim zakonom. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Razprava, Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Nisem hotela razpravljati, vendar se na replike in očitke gospoda Gorenaka pa moram oglasiti.

Pri demonstrantih so bile različne skupine, nekateri so seveda govorili tudi "poslance na minimalce", vendar se je Združena levica vedno zavzemala za pošteno plačilo za pošteno delo. In to, kar počnete, je podtikanje in popolna neresnica.

Zakaj so v Avstriji ostali prazni zbirni centri za eventualne begunce iz Slovenije, vam tudi povem. Tukaj, 10 dni je trajala naša vojna, vendar lahko na twitterjih vaših podpornikov in somišljenikov berem: "Molil sem boga, da bi vojna v Sloveniji trajala vsaj tri mesece. Bog me ni uslišal. Danes bi bili mala Švica, golazen bi," oprostite, "spizdila, ostalo rdečo golazen bi postrelili. Ni pa rečeno, da spet ne pride čas zapoznelega obračuna. ISIS je blizu. Preden bom streljal na pripadnika iz IS, bom streljal rdečuharsko golazen. Orožja iz leta 1991 se ne manjka." Potem imamo tudi pozive k pridobitvi orožnih listov. Koliko ljudi ta trenutek trenira, spoštovani, da bi lahko streljali na svoje sodržavljane? Kar naprej dobivam občutek, da naši državljani niso varni, da policija in vojska ne skrbita zadosti za varnost naših državljanov, poziva se k ustanavljanju vaških straž – in to je zares ne samo sovražni govor, ampak celo sovražno dejanje. Kolega Gorenak, ne odkimavajte, kajti to je vse zapisano na twitterjih in facebook straneh vaših članov in somišljenikov.

Včeraj sem bila kot predsednica društva prijateljstva z Nizozemsko na poslovni večerji in tam je veleposlanik gospod Bart Twaalfhoven, ki je bil na meji, pred tem je služboval v Siriji, rekel: "Prenesite v Državni zbor moje pohvale vsem, ki delajo na mejnem prehodu. Vojska, policija, humanitarci delajo vzorno. Takšen mir, takšen red in ohranjanje dostojanstva teh beguncev, tudi če so migranti, oprostite, tudi migranti imajo pravico do boljšega življenja in tudi Slovenci smo bili velikokrat v zgodovini migranti. Kam bi prišli, če bi z nami

tako ravnali, kot vi želite ravnati z begunci in migranti? Tam je bil tudi vatikanski nuncij njegova ekselencija Julius Januš, ki je rekel: "Prenesite tudi moje pohvale v Državni zbor, kajti vzorno sodelujejo s humanitarci, s Karitasom."

Tudi jaz sem bila na meji in moram reči, da lahko z vso pohvalo govorim o naših policistih. Seveda jim je treba dati večja sredstva in upam, da bomo pri naslednjem sprejemanju proračuna poskrbeli za te ljudi, ki delijo usodo teh beguncev, saj ravno tako zmrzujejo z njimi, so ravno tako na suhi hrani kot begunci in so ravno tako po 15 ur zunaj na dežju in mrazu. To so naši ljudje, ki dostojanstveno branijo naše meje. Vendar ne z orožjem, ni potrebe po orožju, spoštovani, kajti goloroki begunci niso varnostna grožnja Sloveniji. So pa varnostna grožnja Sloveniji, še enkrat bom poudarila, ustrahovanja ljudi in pozivanja, da naj sami poskrbijo za svojo varnost, ker so v nekakšni zdravstveni nevarnosti, da so njihovi domovi ogroženi, njihovo premoženje. Nič od tega ni res, spoštovani. Ljudje bi radi šli čez Slovenijo in nobeno postavljanje ograj, nobeno oboroževanje in nobeno streljanje nam ne bo pomagalo, kajti ljudje so kot reka, vedno najdejo pot. In najdejo pot v lepše in boljše življenje in tega jim noben zid in nobena ideologija ne bo preprečila. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Še kdo poleg tega? (Ne.) Besedo ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Za to, da se legalne migrante da ustaviti, je dokaz Avstralija, samo treba je dosledno izvajati svoje lastne zakone in lastne predpise. Evropa in z njo tudi Slovenija ima ta hip problem, ker seveda svojega lastnega pravnega reda ne spoštuje. Z vso odgovornostjo trdim, da ni politika, ne tukaj, ne v Evropi, ki bi imel od volivcev ta mandat. Zelo zanimiva stvar, o tem bomo kaj več rekli jutri.

Tisto, zaradi česar sem se pa oglasil, je pa naslednje. Da so danes in v minulih dneh lahko ljudje v Sloveniji mirno spali, ima zaslugo samo tista skupina ljudi v uniformah, se pravi policija in vojska, skupaj z vsemi ostalimi, ki so bili vključeni v aktivnosti, ki so na meji svoja življenja, svoje hrbte in svoje zdravje nastavljali za vse ostale. Zaslužijo vso zahvalo, hvaležnost in vso podporo. Podpora, ki smo jim jo želeli dati tudi z zakonom, s katerim smo definirali dodatna pooblastila. Sam osebno sem želel, da bi bilo še bolj precizno definirana, tudi predlog SDS je bil takšen, ni bil sprejet, pa kljub temu smo zakon podprli. Zakaj? Ker je bistveno, da se vzpostavi in stori vse za to, da ljudje lahko mirno in varno živijo.

Trenutek, ki je, naj vas ne vara. Ni bil problem prehod, problem bo, ko se bodo začeli vračati in se bodo meje zares pošteno zapirale. Takrat pa bo problem. In za takrat je treba

danes storiti vse, kar je treba. Zato seveda bom tudi sam glasoval za sklep, ki je pred nami. Vas pa opozarjam na naslednje, kar je morda samo dobronamerna želja, pa vendarle. Bilo bi lepo, če bi slovenska politika, ki zaradi kolektivnega "virantovanja" v minulih letih takrat ni želela tega slišati, vendarle pretehtala, če je bila tako dobra ta sprememba ustave, ki je bila narejena z referendumom, in ali ne bi šli v smeri švicarskega modela referenduma, kar sem ves čas opozarjal že takrat. Kajti v temu primeru bi lahko imeli referendume o vsem, razen o tistem, kar bi bilo ustavno nedopustno, ljudje bi imeli prvo in zadnjo besedo in – kar je za dani primer bistveno, zato to danes opozarjam –, nobena zloraba za zavlačevanje zakonodajnega postopka tam ni možna. Sploh ni možna, ker je zakonodajni postopek v parlamentu od postopka referenduma popolnoma ločen. Gre za dve povsem različni zadevi. Če je zakon v parlamentu sprejet, gre zakon v veljavo, se uveljavi, velja. Če kdaj kasneje ljudje drugače odločijo, pač velja tisto, kar so odločili ljudje. Spoštovana je demokracija na najvišji možen način in po drugi strani ni možna nobena zloraba, kajti trdim, da je to, kar se je zdaj dogajalo v zvezi s tem zakonom, čisto navadna zloraba procedure in zloraba za zavlačevanje tega, da bi se uveljavilo nekaj, kar ljudje potrebujejo.

Ta zakon potrebujejo državljanke in državljani za svojo varnost in po drugi strani potrebujejo to tudi tisti, ki, še enkrat poudarjam, svoja življenja, svoje zdravje ta hip nastavlja za mir in varnost vseh drugih, za svojo zaščito, kajti dobro in pravilno definirana pravila in pristojnosti teh ljudi ščitijo v primeru kakršnih koli pritožb tudi njih same.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem splošno razpravo o predlogu sklepa.

Ker k predlogu sklepa matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zborni ni možno vlagati.

Odločanje o predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje zborni opravili čez pol ure v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prekinjam tudi 23. izredno sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 14.40.

(Seja je bila prekinjena ob 14.10 in se je nadaljevala ob 14.41.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo Državnega zbora.

Prehajamo na glasovanja Državnega zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance

prosim, da preverite delovanja glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembi Zakona o organiziranosti in delu v policiji po nujnem postopku.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 4. 11. 2015, ki je objavljen na e-klopi.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Nepovezanih poslancev k 1. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Amandma, ki je vložen s strani Nepovezanih poslancev, je vredno podpreti iz preprostega razloga, ker je ministrstvo očitno spregledalo dejstvo, da se lahko v policiji, če ta amandma ne bi bil sprejet, zaposlijo tisti, ki nimajo pogojev. So recimo obsojeni za kazniva dejanja ali še kaj drugega, recimo so člani političnih strank, kar ne smejo biti. Zato kaže ta amandma podpreti. Jaz upam, da je tudi naš amandma v igri v nadaljevanju. Mi bomo tega podprli.

Našega v nadaljevanju, če izkoristim ta čas, pa tudi, iz temeljnega razloga, ker naš amandma pa v bistvu legalizira tisto, kar se na meji dogaja, ker imamo zdaj tam enostavno neke ljudi, ki nosijo uniforme, pa sploh niso policisti. Imamo neke ljudi, ki nosijo uniforme in niso policisti ter nimajo policijskih pooblastil. To so tisti, ki so v Tancu na šolanju, pa jih je ministrica tja dol poslala. Naš amandma pa spravlja to v legalno stanje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Jutranja debata o tematiki je bila kvalitetna, nisva upam reči. Žal nas je bolj malo sodelovalo.

V Združeni levici bomo podprli oba amandmaja, glede drugega se bom oglasil še enkrat.

Amandma, ki ga predlaga skupina Nepovezanih poslancev, delno rešuje nek kadrovski primanjkljaj sestave policije. Kot sem že rekel v razpravi, sem pa položil na srce izvršilni oblasti, da bi Združena levica raje videla in da bi bilo bolj korektno, da se tem ljudem, ki izpolnjujejo pogoje za upokojitev, dejansko prolongira redno zaposlitev v policiji, da so v sestavi redne policije in ne tako imenovane pomožne.

Mi bomo kljub temu ta amandma podprli, upam pa, da v doglednem kratkem času – navsezadnje naj se izvršilna oblast zapre v klet za nekaj dni –, dobimo sveženj interventne

zakonodaje, ki bo urejala vse to in še kaj zraven, o čemer smo danes dopoldne debatirali. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nepovezanih poslancev, dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Hvala. Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

V Poslanski skupini Nepovezanih poslancev bomo oba predloga podprli. Gre za državotvorno in konstruktivno držo opozicije. Predlagamo boljšo rešitev, ravno zaradi zamujanja koalicije smo imeli premalo časa za to, da bi pripravili kvaliteten predlog, zato predlagamo, da se podprejo te spremembe, ki izboljšujejo stanje in bodo pripomogle k ureditvi stanja.

Se pa sprašujem, ali koalicija res želi, da pride do tega, da se pomaga policistom na meji, kajti menim, da te spremembe ne bodo dosegle velikega uspeha prav zaradi napak, ki se pri tem pojavljajo, kar smo videli že pri uveljavitvi Zakona o obrambi. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Je še kakšna obrazložitev glasu?

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC, gospa Anita Koleča.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Hvala lepa.

Poslanke in poslanci Stranke modernega centra amandmajev, ki so ju predlagali Nepovezani poslanci, ne bomo podprli. Cenimo napore, ki so jih vložili opozicijski poslanci za morebitno izboljšanje tega zakona. Žal nam je, da članov Poslanske skupine nepovezanih poslancev včeraj ni bilo na seji odbora, kjer bi lahko morda te zadeve predebatirali širše in bolj poglobljeno.

Menimo, da gre za neustavnost amandmaja, in to ne more biti razlog, da bi lahko podprli ta amandma. Pri drugem delu, kjer se nam zdi predlog za povečanje na 65 let morda dober za predebatirati, da tako rečem, nimamo pa nikakršnih razlogov za to, da bi to podprli, ker se nam zdi, da je že to povišanje, ki ga predlaga Vlada, s 40 na 60 oziroma s 50 na 60, popolnoma primerna starostna meja.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo o amandmaju Poslanske skupine nepovezanih poslancev k 1. členu.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 35, proti 43.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 1. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združene levice, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo še enkrat.

Sam sem dokaj tvorno in aktivno v imenu Združene levice včeraj sodeloval na seji odbora. Poslanci SMC in vsi ostali ste z lahkoto podprli nek drug sklep pri krovni zakonodaji v zvezi z obrambo, ki je bil po opozorilu številnih protiušten. Kot sem že večkrat rekel, parlament ni debatni krožek, ampak očitno se to moralno teologiziranje nadaljuje. Obstaja razlika med teologijo pa teleologijo. Parlament naj bi bil teleološki, skratka, naj bi sprejemal neke ukrepe, ki so na področju policije urgentni, kar smo opozarjali že pred letom dni.

Amandma Poslanske skupine SDS – priznam, da sem bil včeraj skeptičen do tega, opravili smo celo vrsto razgovorov. Gre za dejstvo, kot bi rekla poslanka iz SDS, kadetov, ki so že zdaj delovali na terenu v nekem pollegalnem stanju, ampak očitno za SMC to ni problematično. Lahko bi se našel kak radio, ki bi tudi to problematiziral. Hočemo, da se to uredi. Navsezadnje gre za skupino 240 mladih ljudi, ki so že proti koncu šolanja in ki jih nekako potrebujemo.

Ob vsem tem, kar se dogaja, je navsezadnje kar nekaj uniformiranih pripadnikov policije dobesedno doživelo kolaps, zdaj so na bolniški in bodo za nagrado dobili 80 % plače. Tudi o tem bi bilo treba recimo razmišljati, ampak očitno mišljenje tudi v tem sklicu Državnega zbora žalni naravno stanje. Hvala za besedo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu?

Glasujemo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 1. členu.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 36, proti 43.

(Za je glasovalo 36.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem so amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi predlagana amandmaja nista bila sprejeta, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev sprejetih na matičnem delovnem telesu predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 79, proti nihče.

(Za je glasovalo 79.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Zahteve za razpis zakonodajnega referendum o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerij oziroma

Predloga odloka o razpisu zakonodajnega referendum o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih.

Ker k predlogu odloka amandmaji niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o Predlogu odloka o razpisu zakonodajnega referendum o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica, dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik.

Danes Državni zbor sprejema odlok, ki ga pravzaprav ne bi smelo biti in ga ne bi smeli sprejemati oziroma o njem odločati. Zakaj? Zato, ker gre za odlok, na katerem bo večina odločala v manjšini, predvsem pa bo, kar je pomembno, to referendum o človekovih pravicah.

Danes odločamo o odloku, ki dobesedno povozi 90. člen Ustave, kot ga je zakonodajalec spremenil, in stoji na podlagi neke nevsebinske in dolgotrajne tehnične odločbe Ustavnega sodišča in tega, da se je to isto Ustavno sodišče postavilo tako nad Ustavo kot nad samo voljo ustavodajalca, ki je to spremembo tudi naredil. Kljub temu je zdaj ta referendum postal dejstvo. Soočeni smo s tem, da bo.

V Združeni levici smo bili sicer pripravljene pristati na tisti prvi datum, ki je bil predlagan, se pravi 10. januar, z njim nismo imeli ne formalnih, ne pravnih težav, ravno v luči tega, da je to na nek način potrebno čisto zakonsko speljati. 20. 12. pa je seveda datum, ki ni sprejemljiv, pa ne zgolj zaradi tega, ker bi bil ta rok prekratek, ampak predvsem zato, ker pomeni podleganje željam pobudnikov.

Danes smo s strani nasprotnikov odprave diskriminacije slišali oziroma videli, kaj bo kampanja glede tega referendum prinesla. Prinesla bo nabor nekih laži, zavajanj, predvsem pa nečesa, kar je verjetno najbolj zastrašujoče, in to je sovražni govor. Mislim, da enakost pred zakonom ne more biti nič drugega kot neka ustavna kategorija, ki ne pomeni nič drugega kot temeljne človekove pravice. Ravno to je duh Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, se pravi, da bomo vsi državljani pred zakonom postali enaki.

Iz navedenih razlogov, predvsem pa zaradi tega, kar smo že danes v razpravah slišali, bomo v Združeni levici glasovali proti odloku. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev najprej na ravni poslanskih skupin? (Ne.)

Obrazložitev glasu v lastnem imenu, Dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Glasoval bom proti, in sicer iz navedenih razlogov, ki jih je v imenu Poslanske skupine Združena leвица povedal kolega Matej.

Ker se bomo to šli, ker bo šlo 3,5 milijon evrov za to, česar ne bi smelo biti, bi pa rad položil na srce naslednje. Dajte si pogledati na Statističnem uradu Republike Slovenije, kakšne vse družine obstajajo v Sloveniji, dajte potem premisliti in dajte biti v neki razpravi, ki bo nežaljiva. Hvala za besedo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Glasovala bom za odlok, za izvedbo referendumu.

Vedno se sklicujemo na to, da je treba spoštovati odločbe sodišča in spoštujemo jo tudi tokrat. Zadovoljna sem, da bo izveden referendum, kajti pravica do posvojitve otrok ni človekova pravica. Mi želimo in tudi sama želim, da se status istospolnih partnerskih skupnosti uredi v že obstoječem Zakonu o registraciji istospolni skupnosti in da se odpravi vse tisto, kar je v neskladju z ustavo.

Protestiram proti temu, da smo v naprej obsojeni diskriminacije, diskreditacij, sovražnega govora in tako naprej. Prav tisti, ki nam to podtikajo, sami največkrat izvajajo sovražni govor, ker ne dopustijo, da imamo mi svoje lastno mnenje in prepričanje.

Sem za potrditev odloka, za referendum in mislim, da je bil ta zakon sprejet popolnoma nedemokratično, po nujnem postopku in proti volji ljudi, ki so takšen način oziroma to vrsto zvez z možnostjo posvojitve otrok že enkrat zavrnili na referendumu.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno, Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Čisto kratek. To je bila polemika, ne obrazložitev glasu, tako da prosim, da naslednjič opozorite.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Na postopkovno ni replike.
Postopkovno, gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Moja razprava, obrazložitev glasu, je bila tudi odgovor na tisto, kar je prihajalo iz vaše stranke.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim, da se lepo umirite. A je še kakšna obrazložitev glasu?

Obrazložitev glasu, Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Jaz bom seveda glasovala proti in tukaj je moja obrazložitev glasu.
Nikakršen referendum, ki zadeva osnovne človekove pravice, za nas ni sprejemljiv. V razvitem svetu, v Evropi 21. Stoletja, istospolni

pari seveda imajo možnost imeti otroke. Imajo tudi moderne metode, kako priti do teh otrok – z nadomestnimi materami, z oploditvijo, z biomedicinsko pomočjo in podobno. Mi se še zmeraj kobacamo v neki ideologiji, bom rekla, oprostite, srednjeveški, da je samo otrok lahko spočet s strani matere in očeta.

Istospolni pari morajo imeti enake pravice, kajti ustava zagotavlja vsem državljanom enake pravice pred zakonom. Ta referendum seveda bo, ne glede na to, kar si mi mislimo, in seveda bomo spoštovali odločitev Ustavnega sodišča, ne glede na to, kar si mislimo o tem, vendar je seveda najmanj, kar lahko storimo, da glasujemo proti takim. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu, dr. Jasna Murgel.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Hvala lepa.

Jaz sem proti referendumu, ker menim, da ga sploh ne bi smelo biti. Ampak ker je Ustavno sodišče razsodilo drugače in je reklo, da referendum mora biti, bom to odločitev spoštovala in bom glasovala za odlok o referendumu. Menim namreč, da je institucija, ki mora spoštovati te odločbe Ustavnega sodišča, ravno Državni zbor in si pač ne smemo privoščiti tega, da tega ne naredimo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu, Matjaž Hanžek.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa.

Res je treba spoštovati odločbe Ustavnega sodišča, ampak jaz mislim, da mora tudi Ustavno sodišče razmišljati o vsebini, ne pa da izda neko prazno, samo tehnično odločitev. O praznih tehničnih odločitvah, ki seveda zapovedujejo Državnemu zboru, da mora naprej spet potrditi prazno tehnično odločitev, bom proti.

Druga stvar, zakaj bom proti, je tudi mešanje pravice do posvojitve, za katero se strinjam, ni človekova pravica. Ni človekova pravica, da lahko kdorkoli posvoji otroka, je pa pravica otroka biti posvojen od ljubečih staršev, ki so pa lahko marsikdo, ne samo raznospolni. V tem primeru gre za to. Gre za to, da istospolni pri tem niso obravnavani enako kot raznospolni. Zaradi tega gre za diskriminacijo in zato bom seveda proti. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu, mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

Najbolje je pa v Državnem zboru slišati, da je nekdo proti, ampak mora glasovati za. Po Ustavi poslanci glasujemo tako, kot mislimo, da je prav. Ustavno sodišče in nihče drug nam ne more nalagati, kako bomo glasovali, zato je to

sprenevedanje, ki ga danes poslušamo. Vi, ki boste za, boste ta referendum omogočili, ne Ustavno sodišče. Ga naj pa razpiše Ustavno sodišče, tako kot je ustanovilo občino, pa bi jo tudi moral Državni zbor. Ker je ni, jo je Ustavno sodišče. Resnično gre za sprenevedanje. Nisem za, ampak oh, ne morem narediti nič drugega. Sama bom seveda tako kot prvič glasovala proti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu, Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala.

Seveda bom glasoval proti.

Odločitve Ustavnega sodišča se spoštuje. Drži. Ampak spoštuje se tudi človekove pravice. In ko ti dve načeli, ta dva spoštovanja in priznavanja prideta v konflikt, je vprašanje, za kaj se bomo tukaj odločili. Sam se bom odločil oziroma sem se že odločil in sem odbral tisto univerzalno, tisto zares človeško, tisto, kar preči vse človeške družbe na tem svetu, to so človekove pravice. Zaradi tega, ker se odločam v prid človekovih pravic, nasprotujem razpisu referenduma o teh človekovih pravicah. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? (Ne.)

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 60, proti 11.

(Za je glasovalo 60.) (Proti 11.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga sklepa o zavrnitvi razpisa zakonodajnega referenduma o Zakonu o dopolnitvi Zakona o obrambi.

Ker k predlogu sklepa matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmaja na seji zbora ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu sklepa.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica, Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo.

Z Zakonom o dopolnitvi Zakona o obrambi se je Vlada odločila, ko je Slovenija dosegla migrantska kriza, čez noč in na horuk spremeniti Zakon o obrambi na način, da bi lahko vojska dobila policijska pooblastila. Že takrat smo v Združeni levici takoj opozorili, da je to potencialno nevarno, ker sta vojska in policija civilizacijsko in zgodovinsko ločeni z namenom, ta namen pa je, da vojska ne more posegati v interne zadeve in da oblast ne more zlorabljati vojske za neke svoje politične interese, kar se je na žalost v zgodovini prevečkrat zgodilo. Se pravi, vojska je tukaj samo zato, da brani zunanjo mejo, če pa jo prečijo neoboroženi civilisti, tega ne moremo obravnavati kot napad oziroma kot ogroženost te meje, zato ne moremo v teh primerih angažirati vojske. Še

manj je pa to lahko izgovor za to, da se vojsko vplete v civilne zadeve, ki so po definiciji domena policije.

Vlada je takrat računala, da bo zakon sprejet in izveden že naslednji dan, ampak ker ni bil, se je v naslednjih dneh pokazalo, da je nepotreben. Še deset dni nazaj so ljudje premočeni bredli čez Sotlo, zdaj pa ne več. Razlog za to ni spreminjanje domen vojske, razlogi za to so povsem drugi, in sicer dogovor s Hrvaško, poenostavitev postopkov za popisovanje beguncev, gradnja novega perona na Šentilju, napor humanitarcev, policistov in drugih, ki to krizo razrešujejo. Opravka imamo torej z logističnim, humanitarnim in organizacijskim problemom, ne pa s takim, v katerega bi morala posegati vojska.

Na koncu je pa to, kar danes sprejemamo, torej sklep o zavrnitvi razpisa zakonodajnega referenduma o tem vprašanju, na žalost še protiustavno. Imamo potencialno nevaren zakon, ki je nepotreben, vi pa predlagate, da o njem ne bi mogli odločati na referendumu, kar pa je za povrh vsega še neustavno. 90. člen Ustave po novem prepušča referendum o tistih vprašanjih, ki se tičejo obrambe, kjer zakonodajalec predhodno pokaže, da alternative ne obstajajo. Tukaj pa sta zakonodajalec in izvršilna oblast že na več primerih predhodno pokazala, da kljub temu zakonu lahko to krizo obvladujemo povsem normalno, kar je zadosten argument, zakaj tega zakona ne rabimo in zakaj je treba ta sklep danes zavrniti. Ne moremo si privoščiti, da bomo živeli v državi, kjer na referendumu lahko odločamo o človekovih pravicah, ne moremo pa o tem, ali se bo vojski začelo podeljevati ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Je še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine? (Ne.) Obrazložitev glasu v lastnem imenu dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Že zelo dolgo nazaj sem kot bruc bral Seneko, na kar sem se spomnil zdaj, ko sem poslušal obrazložitev glasu vodje poslanske skupine. Bil je srbski prevod od Nolita. Tam notri je pisalo: Kloni se gomile. Prevod v slovenščino bi bil: Izogibaj se množic. Ampak seveda ne izogibaj se množice, ker se jo bojiš, ampak na ravni teh psihoz tovrstnega kolektivnega mišljenja.

Ob tem, kar je Luka povedal, ustavnopravna materija, protiustavno, sem seveda sedel kar na nekaj teh sejah. Danes dopoldan smo povedali rešitve – interventna zakonodaja, popolnitev kadrovske sestave policije, Bojan je govoril tudi o tem, da bi bili recimo študenti, ki gredo iz varstvoslovja, čez nekaj tednov pripravljene za tovrstne zadeve. To je način mišljenja, ki ga jaz osebno gojim in ga bom gojil tudi, če bom zadnja kura na tem svetu,

osamljena, ki bo svoje kljuvala. Tudi zato bom glasoval proti temu.

Me pa nekako žalosti to "nemišljenje". Tako z lahkoto ste fiskalca sprejeli in si ploskali, enako tovrstni krovni zakonodaji. V bistvu me je tega zelo strah, pa ne samo mene in ne samo strokovnjakov, tudi mislečih ljudi v tej državi. Pa ne bom zdaj pozival, da se dajte zamisliti, da ne bo spet gospa Sluga začela kričati nazaj, ker me skrbi za njeno zdravje. Ampak jaz bom razmišljal, vi pa kakor hočete. Glasoval bom proti.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu, Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS):
Hvala za besedo, spoštovani predsednik.

Jaz bi želela v tem državnem zboru povedati, da gre zdaj za posebne razmere. Gre za varnost državljanek in državljanov. Zato je potrebno, da se angažira vojska. Jaz vsem, ki mislite, da to ni potrebno, predlagam, da greste na Šentilj pa vidite, kaj se tam dogaja, ko so ogroženi celo prostovoljci. Sinoči so mi prostovoljci Rdečega križa povedali po telefonu, kaj vse je tam ... Gospod Gorenak, vam je smešno, ampak jaz res mislim, da so ti policisti, ki že toliko časa skrbijo za red v teh težkih razmerah, izmučeni in potrebujejo pomoč vojske, ki ima posebne naloge. Ne bo tam delala reda z orožjem, ampak povedali so prostovoljci, da ko se pojavi vojak, je vse mirno, ko ga ni, pa vemo kako in kaj.

Jaz sem prepričana, da bom čisto z mirno vestjo podprla ta sklep o zavrnitvi razpisa zakonodajnega referendumu o Zakonu o dopolnitvi Zakona o obrambi. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno, Violeta Tomič.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Jaz pa sem zelo zaskrbljena, če so na Šentilju zares oboroženi prostovoljci. Želimo vedeti, če je to res, kar trdite, gospa, kajti če vsak že lahko hodi z orožjem okoli v imenu nekakšne varnosti, potem se jaz, oprostite, počutim zelo ne varno v tej državi. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospod Matjaž Nemeč.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala, gospod predsednik.

Jaz mislim, da zadeve so resne in zato je tudi potreben resen pristop. Zagotovo je, da moramo imeti za to, da krepimo naš humanitarni odnos do beguncev, migrantov ali kakorkoli jih že želimo imenovati, tudi kapacitete. Naše kapacitete so bile do zdaj omejene, policiste bo treba spočiti, humanitarce bo treba spočiti in tukaj bo vojska z omejenimi pooblastili in z

omejenim časom delovanja lahko k temu bistveno pripomogla. Tisti, ki se tega ne zaveda in vidi neko drugo zgodbo, ima vso pravico glasovati proti temu. Mislim pa, da velika večina tukaj odgovarja zelo trezno in odgovorno glede na okoliščine. Tudi jaz bom podprl ta predlog. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu, Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo.

S čimer smo soočeni danes, je trezen in odgovoren absurd. Po eni strani koalicija forsira spremembe Zakona o obrambi, ki posegajo in kratijo državljanske svoboščine našim sodržavljankam in sodržavljanom, po drugi strani pa nasprotujemo amandmajem, ki bi še dodatno kadrovsko okrepili policijo v vseh njenih zmožnostih.

V Združeni levici bomo glasovali proti zaradi tega, ker niso izpolnjeni tisti trije ključni ustavni pogoji za prepoved referendumu.

Prvič, ogroženost države in državljanov se ni bistveno povečala, to se je v praksi zelo lepo izkazalo tako v primeru Slovenije kot kakšnih drugih državah, zaradi tega, ker se nikjer ni bistveno povečalo število kaznivih dejanj. To ni posledica policijskega nadzora, ker tudi takrat, ko so begunci potovali samostojno, kot na primer v Srbiji, do resnih varnostnih težav ni prišlo.

Drugič, celo če bi predlagatelji dokazali, da je varnostno tveganje povečano – pa niso, so pač samo hujskali s posplošenimi trditvami –, to še ne pomeni, da je podelitev policijskih pooblastil vojski nujen ukrep. Nujen ukrep je namreč tisti, ki se mu ne da izogniti, ki je neizbežen, za katerega ne obstaja nikakršna boljše alternativa. Ampak tudi tukaj praksa, celo praksa naše lastne vlade, dokazuje, da alternative obstajajo. V zadnjih dneh na primer je prišlo do bistvenega izboljšanja razmer na meji s Hrvaško, in to ne zaradi povečanja represije, ampak zaradi zmanjšanja represije. Takoj, ko so začeli ljudi popisovati šele po nastanitvi v sprejemnih centrih, takoj, ko so jim omogočili prestopanje iz enega vlaka na drugega, je bilo konec tistega grozljivega čakanja na nikogaršnjem ozemlju in bređenja po reki Sotli.

Skratka, neke možnosti in alternative sprejemanju sprememb systemskega Zakona o obrambi vsekakor obstajajo. Če želimo mobilizirati vse resurse te države, zato da naslovimo begunsko krizo, da omogočimo kar se da normalno življenje, v nadaljevanju tudi našim državljanekam in državljanom, spremembe systemskega Zakona o obrambi niso potrebne.

Obstajajo alternative, kot je na primer interventni zakon ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? (Ne.)

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 71, proti 6.

(Za je glasovalo 71) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda

Prekinjam 23. izredno sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 14. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 4. NOVEMBRA 2015 OB 15.15 IN SE JE NADALJEVALA 5. NOVEMBRA 2015 OB 14.04.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam nadaljevanje 23. izredne seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: mag. Mirjam Bon Klanjšček, gospa Maruša Škopac, gospa Ljudmila Novak, dr. Matej T. Vatovec, gospod Andrej Čuš, gospod Franc Laj, dr. Dragan Matić, gospod Branislav Rajić in gospod Branko Zorman. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Nadaljujemo s prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga priporočila Vladi Republike Slovenije v zvezi z neobvladljivimi razmerami na meji Republike Slovenije z Republiko Hrvaško in zahteve za mnenje predsednika Republike Slovenije o tem vprašanju.

V skladu z včeraj sprejetim sklepom, da predsednik Republike Slovenije v roku 24 ur izreče mnenje o aktualni imigrantski problematiki v Republiki Sloveniji z vidika varovanja meje Republike Slovenije, zagotavljanja varnosti državljanov in državljanov Republike Slovenije, zmožnosti Republike Slovenije za varovanje državne meje, nujnosti mednarodne pomoči in državnih zmožnosti za oskrbo imigrantov, je gospod Borut Pahor na podlagi drugega odstavka 107. člena Ustave Republike Slovenije Državnemu zboru danes poslal mnenje, ki sem ga na podlagi drugega odstavka 223. člena Poslovnika Državnega zbora posredoval vsem poslankam in poslancem.

Predsednika Republike Slovenije gospoda Boruta Pahorja vabim, da nagovori Državni zbor in dodatno obrazloži svoje mnenje.

Prosim, imate besedo.

BORUT PAHOR: Spoštovani predsednik Državnega zbora, poslanke in poslanci, predsednik Vlade, ministrice in ministri, spoštovani gospe in gospodje!

V imenu države se najprej, vendar zelo iskreno, zahvaljujem vsem, ki na različne načine skrbijo za humano pomoč beguncem in migrantom ter skrbijo za vzdrževanje reda in varnosti. Njihova ravnanja so premišljena in so srčna. V ospredje postavljajo dostojanstvo človeka, pomembno pripomorejo k temu, da tudi

v tem zahtevnem času slovenska družba in država ohranjata človeški obraz. To vzbuja v nas upravičene občutke ponosa in v naši družbi utrjuje plemenite človeške vrtnice. Za narodni značaj in tudi za razvoj je v podobnih zgodovinskih prelomnih trenutkih to velikega pomena.

Spoštovani gospod predsednik, visoki dom! Skupaj z vami se zavedam posebnosti in razsežnosti nastalih razmer. V celoti razumem našo skupno odgovornost. Ocenjujem, da je slovenska politika poklicana k oblikovanju skupnega dogovora o ukrepanju. Za potrebe pričujočega mnenja in današnjega nastopa bom ta dogovor imenoval Nacionalni načrt za prehodno reševanje begunske in migracijske krize. Nastati mora s skupnimi močmi in mora biti nazadnje deležen čim širše politične podpore.

Sprejmite, prosim, to mnenje kot prispevek k tej zelo zahtevni nalogi. Načrt potrebujemo zaradi odsotnosti celovitejši in neodzivne skupne evropske politike. Slovenija si bo seveda zavzeto in iskreno prizadevala za njeno čimprejšnje oblikovanje in uveljavljanje. V prehodnem času pa je dolžna po lastni presoji sprejemati vse potrebne ukrepe, prvič, za humano ravnanje z begunci in migranti in drugič, za sprejemanje vseh ukrepov za zagotavljanje reda in varnosti države. To je naša politična, pravna in tudi moralna dolžnost.

Gospod predsednik! Potrebo po nacionalnem načrtu zahteva utemeljeno pričakovanje, da begunska oziroma migracijska kriza ne bo poenjajala. Tudi če bi se utegnila nekoliko zmanjšati v naslednjih dneh ali tednih, zlasti zimskih, je spričo razmer, ki jo poganjajo, mogoče pričakovati, da se bo nadaljevala. Sedanji ukrepi oblasti pa so večinoma zelo začasne narave in ne bodo vzdržni na daljše časovno obdobje. Osrednji cilj načrta za prehodno ukrepanje je ponovna vzpostavitev običajnega reda na mejah države. Ta red naj pristojni državni organi v razumnem času postopoma in na sorazmeren način vzpostavijo. To je nenazadnje dolžnost in pravica Slovenije kot suverene države. Važno je, da Slovenija ugotovi okvirno zgornjo mejo števila beguncev in migrantov, ki jih lahko trajneje namesti in zanje poskrbi. Naloga je, tega se zavedam, nevhvaležna, vendar pa je neizogibna. Približno število beguncev in migrantov, ki bi jih bila naša država in družba sposobna trajneje oskrbeti in zanje humano poskrbeti, je namreč odločilni dejavnik za sprejemanje tako imenovanih stopnjevalnih ukrepov glede nadzora na državnih mejah, in po tem me sprašujete v vašem vprašanju. Pri določitvi okvirnega največjega števila beguncev in migrantov je treba upoštevati tudi razliko med tistimi, ki bodo prosili za azil, in migranti. Zlasti pri slednjih utegnemo pri trajni namestitvi naleteti na nasprotovanje, saj bodo v Sloveniji ostali proti njihovim pričakovanjem in tudi proti njihovi volji. Ne glede na razlike v njihovih formalnih statusih

pa se moramo zavedati, spoštovane gospe in gospodje, da smo jim dolžni pomagati kot ljudem v njihovi hudi življenjski stiski in preizkušnji. Glavno vodilo prehodne migracijske politike naše države mora po mojem mnenju biti, da naj dnevno število vseh beguncev in migrantov na ozemlju Republike Slovenije bistveno ne presega tega okvirnega največjega števila beguncev in migrantov, ki smo jih pripravili in sposobni oskrbeti za trajnejše obdobje. Pri pripravi takega načrta, se pravi, nekega domišljenega in preišljenega vodila za naša ravnanja v prihodnjih tednih in mesecih, moramo nameniti možnosti bistveno poostrelega nadzora na slovensko-avstrijski meji posebno pozornost. Vse od začetka krize, tako v času prvega kot sedaj v času drugega vala, je namreč pretočnost naše severne meje odločilnega pomena tudi za naša ravnanja. Če bi Slovenija upravičeno sklepala, da utegne biti pretočnost za begunski in migracijski val na slovensko-avstrijski meji opazno manjša, mora takoj sorazmerno poostriiti nadzor na slovensko-hrvaški meji, ki je tudi schengenska meja Evropske unije. V nasprotnem primeru bi se v Sloveniji znašlo bistveno več beguncev in migrantov, kot jih naša država zmore trajneje oskrbeti in zanje humano poskrbeti. Vsako oklevanje bi bilo v takih okoliščinah neodgovorno. Od njega nihče ne bi imel nič – ne Evropa, ne naša država, ne begunci in migranti, ne naše prebivalstvo, ki smo mu odgovorni. Slovenija bi utegnila postati tako imenovani žep, v katerega bi se zateklo in v njem ostalo bistveno preveliko število beguncev, migrantov, ki jim ne bi mogli zaradi naše majhnosti in drugih značilnosti pomagati tako, kot si to zaslužijo. V takem primeru bi bile – prvič, sposobnost humanega ravnanja naših oblasti, drugič, povečana verjetnost nezadovoljstva migrantov in beguncev, in tretjič, zaskrbljenost našega prebivalstva – verjetno prevelike za neko normalno obvladovanje razmer. To pa bi značaj krize, ki je, vsaj po mojem mnenju, zlasti humanitarne narave, spremenilo v krizo varnostnih razmer, kar sedaj po mojem mnenju še ni. In če bomo preišljeno, preudarno, seveda tudi odločno ukrepali, se to v prihodnje tudi ne bo zgodilo. Naložena nam je odgovornost, da se to ne zgodi.

Gospod predsednik, v tem smislu se moramo zavedati, da je za učinkovito ukrepanje države v teh razmerah treba nameniti več finančnih sredstev za delovanje slovenske policije, vojske in Civilne zaščite. Vem, da je za predsednika Vlade in njegov kabinet vedno težko, ko drugi, ki te odgovornosti na koncu nimajo izven Državnega zbora licitirajo o višini teh sredstev. To razumem, vendar sem danes izjemoma v položaju, ko moram to storiti. Kot vrhovni poveljnik obrambnih sil sem namreč že dve leti zapored prisiljen oceniti, da se je Slovenska vojska prav zaradi pomanjkanja finančnih sredstev znašla na najnižji ravni pripravljenosti. Od slovenske policije in vojske in

Civilne zaščite ne smemo pričakovati zelo veliko, dajati pa zelo malo. V sedanjih okoliščinah si vas torej želim izjemoma pozvati k povečanju denarne podpore obema glavnima varnostnima stebroma države.

Pomemben del tako imenovanega nacionalnega načrta mora biti tudi tvorno sodelovanje državne oblasti z lokalnimi skupnostmi. Načrt naj predvidi vse potrebne oblike sodelovanja, da se bo zaupanje med obema ravnema oblasti poglobilo in okrepljeno. Samo v tem primeru in ob sprotne odkritem seznanjanju javnosti z vsemi pomembnimi informacijami smemo pričakovati tudi potrebno sočutje prebivalstva z begunci in migranti ter njihovo podporo, razumevanje in zaupanje v naša ravnanja.

Za prehodno ukrepanje do sprejetja in uveljavitve skupne evropske migracijske politike je zelo velikega pomena iskreno, tesno in uspešno sodelovanje zlasti s sosednjimi državami, državami udeleženkami tako imenovanega mini vrha Evropske unije o begunski krizi, ustanovami Evropske unije in seveda tudi organizacijo Združenih narodov. Glede na aktualne okoliščine in pomembnost naše severne in južne meje za prehodno reševanje begunske in migracijske krize je posebnega pomena vsestransko sodelovanje s sosednjima državama Avstrijo in Hrvaško. Prizadevati si moramo, da se okrepi medsebojno zaupanje, zlasti s Hrvaško, če in ko bi se Slovenija utegnila odločiti za stopnjevanje ukrepov za nadzor južne meje kot schengenske meje, če in ko bo to treba.

Visoki dom, tudi prehodno ukrepanje naše države v begunski in migracijski krizi mora odražati strateško stremiljenje naše države, da Slovenija ostane tudi po tej krizi v najbolj povezanem delu Evropske unije. Vsak pomembnejši ukrep, ki ga bomo načrtovali, sprejeli in uveljavili, mora preišljati tudi ta pomemben kriterij. Za nobeno ceno, za nobeno ceno se meja najbolj povezanega dela Evropske unije ne sme premakniti z naše južne meje na Karavanke; to je državni interes strateškega značaja.

Spoštovani predsednik, poslanke in poslanci, predsednik Vlade, ministrice in ministri! Danes razpravljamo o nujnosti nacionalnega načrta prehodnega ukrepanja Slovenije tudi zaradi odsotnosti in neodzivnosti skupne evropske politike do aktualne begunske in migracijske krize. V našem najbolj neposrednem interesu je, da si dejavno prizadevamo za njeno čimprejšnje oblikovanje in uveljavitve. Izkoriščam to priložnost za poudarek, da sta politična, gospodarska in socialna poglobitev te povezave – Evropske unije – in njena širitev v našem najbolj vitalnem interesu. Zato si in si mora tudi naprej Slovenija – tako glede aktualne krize kot vseh drugih pomembnih vprašanj za sedanjost in prihodnost Evropske unije – prizadevati, da se bo Evropska unija krepila, ne pa da bi zaradi te krize ali drugih kakorkoli

slabila. To za Slovenijo v nobenem primeru ne more biti dobro.

Evropska unija ima po mojem mnenju glede begunske in migracijske krize tri poglobitve naloge:

Prvič – da oblikuje nabor takojšnjih in dolgoročnih ukrepov za uspešno in solidarno razbremenitev bremena sedanje krize in za boljše pripravljenost na njen morebitni izbruh.

Drugič – menim, to dodajam k temu, kar ste dobili kot pisno mnenje, da je pomembno, ali zna in zmore uveljaviti nadzor na zunanjih mejah Evropske unije, v temu primeru in ta hip zlasti na mejah Grčije.

In tretjič – da se aktivneje vključi v iskanje političnih rešitev za odprta konfliktna vprašanja na Bližnjem vzhodu in v severni Afriki.

Menim, da je za Slovenijo sprejemljiva takšna skupna evropska zunanja in varnostna politika glede teh in podobnih vprašanj, ki postavlja v ospredje mirno reševanje sporov in praviloma potrebo po mandatu Organizacije združenih narodov za morebitno vojaško posredovanje mednarodne skupnosti, če bi bila sprejeta takšna ocena, da drugače trajnega miru ni mogoče zavarovati.

Slovenija podpira, in bo to počela tudi naprej, vse pobude za oblikovanje enotnih političnih ciljev mednarodne skupnosti za posredovanje na kriznih območjih sveta. Temu, kar je napisano, dodajam: Iz naše lastne izkušnje izpred četrstoletja vemo, kako usodno je lahko razklano stališče mednarodne javnosti do zaostrenih, celo konfliktnih ali vojaških razmer v neki regiji. Ta soseščina je plačala visoko ceno prav zaradi dolge odsotnosti enotnih političnih ciljev in je pravzaprav prišlo do mirnega reševanja šele potem, ko je prišlo do dogovora o skupnih enotnih političnih ciljih glede posredovanja za mir in varnost.

Slovenija si v okviru različnih neformalnih in formalnih multilateralnih pobud ter Evropske unije in zaveznitva Nato prizadeva za boljše razumevanje in uspešnejše reševanje zelo zahtevnih in kompleksnih problemov na področju Zahodnega Balkana. Slovenija razume povečano občutljivost zaradi nastale begunske in migracijske krize.

Izkoriščam to priložnost, da naslovim nekatera pričakovanja mednarodne javnosti, naj kot eden od pobudnikov in voditeljev neformalnega procesa Brdo pozovem h klicu izredne konference o begunski problematiki. Najprej naj pojasnim, da sva v začetku septembra skupaj s hrvaško predsednico in kolegico, gospo Kolindo Grabar Kitarović že poslala vabilo ameriškemu podpredsedniku Josephu Bidnu za udeležbo na skorajšnjem vrhu o varnostnih vprašanjih, ki naj bi potekal na Hrvaškem. V temu smislu se novi neformalni vrh voditeljev torej v kratkem pripravljajo; čeprav ni namenjen in se za to nisva odločila zlasti in predvsem zaradi begunske krize, je seveda jasno, da se tej problematiki niti ne moremo niti ne smemo izogniti.

Za Slovenijo pa je pomembno, da Evropska unija, celotna mednarodna skupnost pri reševanju begunske problematike in sicer razume, da je Slovenija zelo občutljiva na to, ali se jo ali se je ne umešča v prostor Zahodnega Balkana. Slovenija ima vrsto identitet – mediteransko, srednjeevropsko, je država članica EU in Nata, članica evro cone –, države torej, ki je v najbolj povezanem delu Evropske unije. Mi smo lahko toliko bolj aktivni na področju Zahodnega Balkana, kolikor bo vsem, ki pričakujejo naše odgovorno ravnanje v temu delu jugovzhodne Evrope, jasno, da geopolitično tja ne spadamo.

Kar se tiče obravnave begunske problematike, to ste lahko že zasledili, Slovenija se je tako zavzela, prav tako pričakujemo, da če se je in se bo tematizirala tako imenovana Balkanska pot beguncev in migrantov, za Slovenijo ni sprejemljivo, da bi se sešle samo države od naše države navzdol do Grčije. Nujno morata biti iz stvarnih in simbolnih razlogov prisotni tudi Avstrija in Nemčija.

Slovenija je članica EU, je članica Nata in mora biti pri vseh morebitnih novih razvrščanjih v simbolnem in stvarnem smislu umeščena v okolje, v katero po svojem političnem in varnostnem značaju tudi sodi. Slovenija, in to je odgovor na ta vprašanja glede angažiranja Slovenije na Zahodnem Balkanu, Slovenija si bo torej v tej pobudi, kot v vseh ostalih pobudah, pri svojem delu v EU, mednarodni skupnosti, iskreno, odkrito – zaradi poznavanja kulture, izkušen ljudi – prizadevala za procese sprave, miru, sožitja, reševanja odprtih vprašanj med državami bivše Jugoslavije toliko, kolikor bo vsem popolnoma jasno, da to počne kot aktivna država članica EU in Nata in ne zato, ker tako ali drugače sodi v geopolitični prostor Zahodnega Balkana.

Spoštovani predsednik, gospe in gospodje! Tudi o aktualnem problemu begunske in migracijske krize je treba kritično in demokratično razpravljati. Občutljivost teme – in moramo priznati, da je prav gotovo zelo občutljiva; ne govorimo o stvareh, govorimo o ljudeh, ne govorimo o ljudeh, ki nam želijo kaj slabega, ampak govorimo o ljudeh, ki so se znašli v hudih življenjskih stiskah –, občutljivost razprave o njih, o našem ravnanju z njimi ne more biti razlog, da bi drug drugemu jemali pravico do drugačnega mnenja. Vsi moramo biti zelo pazljivi, da se izogibamo stališčem, stavkom, izjavam, ki bi jih kdorkoli lahko razumel kot nestrpna in žaljiva stališča. Nihče od nas ni imun za sovražni govor. Dolžni pa smo, tudi zaradi položajev, ki jih zasedamo, ne nazadnje predstavljamo vse naše ljudi, storiti vse, da se mu, kolikor je to mogoče, izognemo ali pa se pri spodrseljajih za to opravičimo.

Spoštovani gospe in gospodje, prepričan sem, da bomo slednjic v Sloveniji in EU, kljub izjemni zahtevnosti te teme, ob iskrenih poskusih, premišljenih poskusih, preudarnih poskusih vendarle oblikovali

potrebno soglasje za uspešno ukrepanje. Zdi se, da utegne ta kriza in naš odziv nanje močno vplivati na značaj naše sedanje in bodoče družbe, in to bolj, kot je bilo sprva mogoče pričakovati. Vedno, ko se družbe soočajo s takimi izzivi, ki so zelo zahtevni, ki so kontroverzni, ki ne dovoljujejo črno-belega razmišljanja, vselej so to zelo zapletena vprašanja, ki pa jih je, če se jih tako lotimo, mogoče rešiti na način, zaradi katerega bomo, ko bo to enkrat za nami, na naša ravnanja gledali z enim občutkom ponosa. Tudi za prihodnje generacije pomeni nek vir navdiha. Znašli smo se, s tem končujem gospod predsednik, znašli smo se v položaju, ko moramo tako zaradi humane obravnave beguncev in migrantov kot zavoljo zagotovitve reda in varnosti relativno hitro sprejemati premišljene, preudarne in odločne ukrepe. Nihče od nas ne ve in nihče ne more vedeti, kako se bo v prihodnosti razvijala sedanja begunska in migrantska kriza. Dolžni pa smo, in to vas pozivam kot predsednik republike in eden od nas, dolžni pa smo stakniti naše glave. Imamo dovolj izkušenj. Imamo dovolj znanja. Imamo dovolj preudarnosti. Imamo dovolj odločnosti in tudi dovolj srčnosti, da ne nazadnje zaradi različnih stališč oblikujemo skupno nacionalno in kasneje tudi evropsko politiko tako, da bomo, kot sem dejal prej, na naše ravnanje kasneje ponosni in bo vir navdiha tudi za prihodnje generacije in za prihodnje izzive.

Zelo se vam zahvaljujem za vašo pozornost in vam želim vse dobro. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Predsedniku republike gospodu Borutu Pahorju se zahvaljujem za njegove besede in da nas je počastil s svojo prisotnostjo.

Besedo dajem mag. Branku Grimsu za dopolnilno obrazložitev predloga priporočila.

Postopkovno, dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik.

Tema, ki je danes pred nami, je občutljiva, tako kot je dejal že predsednik republike. Je bila tudi predmet veliko razprav že v tem državnem zboru in zadnje čase se tudi stopnjuje strašljivost teh razprav, ki smo jim priča. Ne nazadnje je bila za to dokaz ponedeljkova seja, kjer je prišlo do skorajda že nedopustnega diskurza, predvsem s strani predlagateljev, pa tudi drugih.

Zaradi tega, ker je to občutljiva tema, mislim, da tudi zelo pomembna tema, sploh pa v trenutni situaciji, vas danes naprošam, da še posebej pozorno spremljate razpravo in v skladu z ustavo in poslovnikom tudi preprečite vsakršno uporabo sovražnega govora, ksenofobih in rasističnih izjav ter morebitnih zavajanj.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima, tako kot sem prej rekel, mag. Branko Grims za dopolnilno obrazložitev predloga priporočila.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Dve stvari sta že dejansko ogroženi. Ena je pravni red, ta je že praktično zrušen, in druga je svoboda govora.

Nič ne ogroža v tem trenutku bolj blaginje ljudi in njihove svobode ter varnosti, kot dejanski sovražni govor tistih levičarjev, ki hočejo omejiti svobodo govora in preprečiti, da bi ljudje dobili celovito in pošteno informacijo. Omejevanje svobode govora je očitna kršitev ustave ter Temeljne deklaracije o človekovih pravicah Organizacije združenih narodov, ki velja za vse in vsakogar. Slovenija jo je ratificirala. Noben politik v Evropi niti teoretično nima mandata za dopuščanje sistematičnih kršitev mednarodnih pogodb ter zakonov ter s tem izpostavljanje državljanek in državljanov nevarnosti ter ekonomski krizi, kar vse prinaša nezakonito spuščanje 100 tisočev migrantov v Evropo v nasprotju s pravili schengna in drugimi pravnimi pravili Evropske unije in držav članic, vključno s Slovenijo. Nobena država zase, tudi Slovenija ne, in ne nobena skupnost, tudi Evropska unija ne, nima nikakršne, niti teoretične pravice, da s svojo lahkomišelnostjo ali nedejavnostjo ali z izrecnim, zavestnim nespoštovanjem svojih pravnih pravil izpostavlja svoje prebivalce nevarnosti ali jim v imenu nekih visokih idealov vsiljuje položaj, v katerem so ogrožene temeljne vrednote skupnosti ter v skrajnem primeru celo osebna integriteta in obstoj posameznika. To, gospe in gospodje, pa je realen problem, s katerim se soočamo.

Kdor govori, da je presenečen nad dogajanjem v zadnjih mesecih, se seveda spreneveda. Vse je bilo pravočasno opozorjeno, vse je bilo napovedano, samo slišati se ni hotelo. In zaradi nedejavnosti, zaradi nespoštovanja pravnega reda, zaradi tega, ker se je hotelo ugajati, bog vedi komu, se ni storilo tistega, kar bi se moralo storiti. In danes so posledice tu in zdaj. Posledice so dvojne. Eno je kriza varnosti, kriza varnosti, ki jo prinaša tveganje, ko spustiš na svoje ozemlje v nasprotju z veljavnimi predpisi deset in deset tisoče neznancev, ki imajo ali nobenih dokumentov ali pa ponarejene dokumente in so torej po vsej mednarodni klasifikaciji ilegalni imigranti, in to delaš iz dneva v dan. Če bi nekdo en tak primer naredil pred tremi leti, da bi nekoga ilegalno spustil čez mejo brez dokumentov, ga spremil v Avstrijo, tam pustil, bi ga zaprli. Temu se reče kriminal, švercanje ljudi. Danes se to dogaja v deset tisočih. Zato govorimo o pravnem problemu. To ni samo problem Slovenije, problem celotne Evropske unije je, ker je s tem začela in to dopušča. Slovenski problem pa je v tistem delu, ko zadeva nas, ko to dopuščamo tudi mi sami. Sam izražam globoko nestrinjanje s takim ravnanjem. Problem sploh ne bi obstajal, če bi Evropska unija in Slovenija dosledno uveljavljali svoje lastne predpise in pravni red brez izjem in z

vsemi demokratičnimi sredstvi, kar je, mimogrede, država dolžna storiti. Tisti pa, ki imajo izvršilno oblast, so pa za to osebno, politično in tudi kazensko odgovorni. To bi veljalo opozoriti ne samo tukaj, veljalo bi opozoriti tudi v Bruselj, ker se mi zdi, da se stvari v pravih dimenzijah sploh ne da več normalno predstaviti.

Kaj je pravzaprav država? Država je organizirana skupnost davkoplačevalcev za zagotavljanje blaginje, varnosti, obrambo temeljnih vrednost skupnosti. Države so tukaj odpovedale v svoji temeljni definiciji, vključno s slovensko. Ampak niso odpovedale same od sebe, odpovedale so zato, ker tisti, ki državo vodijo, si vzamejo mandat, da ne spoštujejo lastnega pravnega reda. In zato ponovim tisto kar je temeljni problem v tem trenutku Evropske unije. Noben politik niti teoretično nima mandata za dopuščanje sistematičnih kršitev mednarodnih pogodb ter zakonov in s tem izpostavljanje državljanov in državljanov nevarnosti in ekonomski krizi, ker vse prinaša nezakonito spuščanje 100 tisočev migrantov v Evropo in v Slovenijo v nasprotju s pravili schengna in drugimi pravnimi pravili Evropske unije in držav članic. Če vemo, da so nekatere panoge v tem trenutku že klinično mrtve, na primer turizem – kar vprašajte, kako so odmevali požari v migrantskih centrih ob naši meji v zahodnih medijih in kaj so bile posledice; odpovedi še tistih aranžmajev, ki so bili pri tem prisotni – potem je jasno, da je ekonomska posledica tega ravnanja že tukaj. O tem se praktično ne govori. Vsak dan, ko poteka nezakonit vstop v Slovenijo in nezakonit transport migrantov v sosednjo državo, stane to po tem, kar se približno da oceniti v javnosti, kakšen milijon evrov. Dejanska škoda, potencialna škoda, gospodarska škoda pa je težko ugotovljiva in je nemerljiva, je pa ogromna. In treba se je zavedati, da tega ne dojemajo vsi na enak način, kajti v tem trenutku je izpostavljena Slovenija, zato marsikatera evropska država tega sploh ne vidi kot problem. Tako kot se je v tem državnem zboru pred samo mesecem in še nekaj dnevi govorilo, kako smo dobro ravnali ob prvem prehodu migrantov preko Slovenije. Vse je bilo super. Takrat sem lepo opozoril, ja, ampak morali bi postaviti spomenik gospodu Orbánu, ker zato, ker on ni spoštoval v tistem trenutku čisto svojega pravnega reda in je zaprl meje, je bila takrat še Slovenija v dobrem položaju, zdaj pa ni več. Zdaj je pa točno v tistem položaju, v katerem se ne bi smela znajti. In ta položaj bo še trajal. Danes ste lahko spremljali poročila nekaterih institucij Evropske unije, ki so mirno govorila o tem, da se predvideva, da bo povprečno na dan prešlo nezakonito mejo Evropske unije 5 tisoč migrantov, in da se to napoveduje za celo zimo, spomladi pa bo verjetno to število še večje. To je bilo malo prej objavljeno. In ob tem naj spomnim, da je direktor Frontexa, ki je včeraj imel javni nastop, opozoril, da je 800 tisoč

ilegalnih migrantov že znotraj meje Evropske unije in da to predstavlja izjemno hud varnostni in ekonomski problem. Vsaka nadaljnja številka ga pa samo še povečuje. Zaradi tega je seveda Slovenija dolžna storiti vse, kar je v njeni moči, za zaščito varnosti in blaginje ljudi ter temeljnih vrednot, na katerih stoji naša država. Ob doslednem spoštovanju, gospe in gospodje, pravnega reda Republike Slovenije in vseh mednarodnih pogodb, za katere odgovarjamo v prvi vrsti politično, tisti, ki jih izvršujejo v neki izvršilne veje oblasti, pa tudi kazensko. To moramo storiti in zaradi tega smo predlagatelji pripravili naslednja priporočila Vladi Republike Slovenije: da naj uporabi vse razpoložljive pravne, tehnične, kadrovske in mednarodne možnosti in ukrepe za zavarovanje meje, varnostni ljudi in njihovega premoženja ter za vzpostavitev doslednega nadzora pri vstopih in izstopih iz države, da naj Vlada Republike Slovenije takoj Državnemu zboru predlaga spremembo vseh potrebnih zakonov in aktov, s katerim bi takoj vzpostavili pogoje za polno angažiranje domačih in mednarodnih virov, da naj Vlada Republike Slovenije oziroma njen predsednik poskrbi za odgovornost in da naj predsednik Vlade odstavi vse tiste odgovorne, ki niso zagotovili pravočasnih sprememb zakonov in angažiranja rednih in rezervnih varnostnih sil ter njihove ustrezne opremljenosti in usposobljenosti, in med njimi smo našli tri: mag. Vesno Györkös Žnidar, ministrico za obrambo Andrejo Katič in ministra za zunanje zadeve Karla Erjavca. Predlagali smo priporočilo Vladi Republike Slovenije, naj dosledno izvaja zakonodajo Republike Slovenije in brez izjem, kar bi vendar v pravni državi moralo biti samoumevno, gospe in gospodje. Kršitev pravnega reda je kriminal, dajmo se že enkrat pogovarjati o realnih stvareh! In seveda, predlagali smo, da naj se izboljša sodelovanje in informiranje o tej problematiki. Koalicija je naše predloge, verjetno ste vsi uganili, zavrnila.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za dopolnilno obrazložitev predloga priporočila dajem besedo še predstavniku predlagatelja gospodu Jerneju Vrtovcu.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani predsednik Vlade, kolegice in kolegi!

Evropa se z migrantsko krizo, ki ji še zdaleč ni kos, sooča že nekaj let in zdi se, da vsaka država sama zase rešuje nastali problem. Slovenija se je z migrantsko krizo začela soočati v zadnjih mesecih, ko se je izoblikovala tako imenovana balkanska migrantska pot. In interpretacije o tem, kako je Republika Slovenija pripravljena na migrantski val, so seveda različne. V Novi Sloveniji sicer ocenjujemo, da je Vlada Republike Slovenije v tem primeru ukrepala prepočasi, da bi se ustrezni zakoni in akti morali pripraviti že prej. Nekako smo državljani dobili tudi občutek, da je Vlada pri odločanju neodločna, včasih brez pravih

predlogov in rešitev za nastalo situacijo. Na trenutke se je zdelo tudi, da je šlo za nekonsistentnost pri zavzemanju stališč.

Spoštovane kolegice in kolegi, kljub vsemu, glede na resnost situacije, zagotovo danes ni primeren čas za politični obračun. Namreč, migrantska kriza ne sme biti poligon za nabiranje političnih točk ali pa za politični prestiž. Potrebni pa so ukrepi in prav s tem namenom smo v Poslanski skupini Nove Slovenije soppodpisali sklic današnje seje, da skupaj iščemo rešitve.

Spoštovane kolegice in kolegi, naj bo torej današnja seja priložnost, da se pogovorimo predvsem o treh vidikih soočanja Republike Slovenije z nastalo krizo. Prvič, humanitarnem vidiku, torej človeškem vidiku, kjer se je Republika Slovenija že izkazala. Nadalje, učinkovitosti države pri varovanju meja in tretjič, varnostnem vidiku. Zagotavljanje varnosti je namreč ena od osnovnih funkcij, ki jih ima suverena država, ampak če želi biti suverena, mora biti tudi učinkovita pri nadzoru meje. Po vseh podatkih, ki so nam na voljo, migrantskega vala kaj kmalu še ne bo konec. Dolgoročnih rešitev, da bi problem rešili na samem izvoru, pa ta trenutek ni na vidiku. Ključ do tako imenovane trenutne rešitve imata Turčija in zlasti Grčija kot članica schengenskega območja, in prav tukaj se porajajo ključna vprašanja. Zakaj Grčija kot članica schengna ne postopka v skladu s schengenskimi pravili in ne zavaruje meje? Kajti prav zaradi tega, ker Grčija ne izpolnjuje zavez, nastajajo težave, varnostno pa so ogrožene tudi ostale članice Evropske unije.

Zato, spoštovani predsednik Vlade, predlagam resen pogovor na evropski ravni o predlogu za izključitev Grčije iz schengenskega območja. Ker torej Grčija ne spoštuje Schengna in ne varuje meje, je povsem logična poteza, da se meje zavarujejo višje, torej pri naslednjih članicah schengenskega območja. Madžarska je že reagirala pred meseci in ravna v skladu s pravili, posledično pa se je migrantski val postavil na novo pot, čez Slovenijo. Slovenija je tako postala ozek pas ali bolje rečeno vrat steklenice za sto tisoče ljudi, ki si željo v severne države Evropske unije.

V skladu s schengenskimi pravili mora začeti postopati tudi Slovenija in južno mejo zavarovati. Če Slovenija namreč ne bo zavarovala svoje južne meje, se bo schengenska meja zopet prestavila višje, med Slovenijo in Avstrijo, česar si ne smemo, nikakor ne smemo dovoliti. V temu primeru bomo pristali na tako imenovani drugi strani ali pa celo neželjeni strani in Slovenija bo postala tako imenovani žep za sto tisoče migrantov, ki bodo želeli v Avstrijo in naprej v Nemčijo. Indicev, da bosta Nemčija in Avstrija omejevali prihod migrantov na njuni ozemlji, je namreč veliko in le vprašanje dni, morda tednov je, kdaj se bo to tudi zgodilo. Dosledno se je torej treba držati pravil in odgovorov ter sprejemati tiste ljudi, ki prihajajo z vojnih območij ter prosijo za

mednarodno zaščito, torej begunce, in v skladu s pravili ravnati iz ekonomskimi migranti. Koncept prostega priseljevanja namreč ne more zdržati.

Zato je nujno, da začne Republika Slovenija zapirati mejo s Hrvaško v skladu s schengenskimi pravili, tudi s tako imenovanimi tehničnimi ovirami, če hočete. Namreč, Slovenija se mora držati koncepta suverene države, mora držati koncept schengna in koncept Evropske unije. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog priporočila je 2. 11. 2015 obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo. Ker po končani razpravi odbor ni sprejel točk predloga priporočila, je predsednica odbora ugotovila, da je obravnava predloga priporočila na seji delovnega telesa končana. Za predstavitev poročila dajem besedo podpredsednici, mag. Bojani Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsednik za besedo. Spoštovani predsednik, ministri, državni sekretarji, kolegice in kolegi!

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 26. seji 2. 11. 2015 kot matično delovno telo obravnaval predlog priporočila Vladi Republike Slovenije v zvezi z neobvladljivimi razmerami na meji Republike Slovenije s Hrvaško in zahtevo za mnenje predsednika Republike Slovenije o temu vprašanju, ki ga je Državnemu zboru 22. 10. 2015 v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom.

Dopolnilno obrazložitev v imenu predlagatelja je podal poslanec dr. Vinko Gorenak. Poudaril je, da predlagatelj opozarja, da se Slovenija v zadnjem obdobju srečuje z izredno intenzivnim migrantskim valom, zaradi česar naj Vlada pripravi in sprejme ustrezne ukrepe, zlasti naj pripravi spremembe oziroma dopolnitev zakonodaje, vse s ciljem zagotavljanja varovanja državne meje, varnosti državljanov in državljanov Slovenije ter varnosti samih migrantov in humanitarne pomoči.

Po mnenju predlagatelja naj bi Vlada po svoje sprejela nepravočasne in nezadostne ukrepe, poleg tega pa je bila neučinkovita in nepravočasna tudi vladna mednarodna dejavnost, saj ni pravočasno zaprosila za ustrezno mednarodno pomoč v okviru EU.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je predstavila njihovo pisno mnenje. Podala je pripombo k 3. in 4. točki predloga priporočila. V zvezi s 3. točko je opozorila, da je del besedila, s katerim se ugotavlja odgovornost treh ministrov in priporoča odstop predsednika Vlade, ne spada v priporočilo, saj ne gre za predlog ukrepa za delo Vlade. Glede priporočila predsedniku Vlade, da predlaga razrešitev nekaterih ministrov, je opozorila, da je to v skladu z Zakonom o Vladi Republike Slovenije v pristojnosti predsednika Vlade. Državni zbor pa lahko uveljavlja politično odgovornost ministrov

in predsednika Vlade prek drugih institutov, ki jih določata ustava in Poslovnik Državnega zbora, kot sta interpelacija in nezaupnica Vladi.

V nadaljevanju je ministrica za notranje zadeve predstavila prizadevanja in ukrepe Ministrstva za notranje zadeve in policije pri spopadanju z begunsko problematiko, ter poudarila, da sistem za obvladovanje migrantskega toka tako v prvem kot v drugem valu kljub nesorazmerno velikemu pritisku deluje, vključno z varnostnim sistemom, pri čemer je zelo pomembna ugotovitev, da ljudje varnostnim silam zaupajo. Že od vsega začetka so opozarjali na dejstvo, da bo izjemno težko se soočiti z več kot 5 tisoč migranti dnevno v Sloveniji. Pokazalo se je, da so ti pritiski z nečloveškimi naporami na politični in operativni ravni obvladani ter v celoti zavrnila trditev predlagatelja, da se v Sloveniji srečujemo s kaosom, saj je situacija nadzorovana, za kar si bo Vlada prizadevala tudi v prihodnje, tako da bo delovanje države nemoteno, našim državljanom in migrantom za pa zagotovljena varnost.

Minister za zunanje zadeve je prav tako poudaril, da je bila Slovenija pripravljena na migrantski val in da smo ves čas opozarjali na možnost odprtja tako imenovane balkanske poti, vendar pa tega problema ne more rešiti Slovenija sama, saj je to problem, ki ga mora rešiti EU, pri čemer je bil prvi prelom vrh EU-Zahodni Balkan, na katerem so bili sprejeti prvi konkretni ukrepi. Eden od njih je tudi delovanje Frontexa na grško-makedonski meji. Ob tem je dodal, da je sicer znotraj EU vedno težko priti do pomoči, kar je stalna težava, saj so to zelo zapleteni mehanizmi, pa da pomoč sedaj v Slovenijo že prihaja.

Tudi ministrica za obrambo je predstavila ukrepe Ministrstva za obrambo na področju upravljanja z migracijskimi tokovi. Ministrstvo je sodelovalo pri pripravi kontingentnega načrta, v okviru katerega so se začele aktivnosti Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, posebej pa je predstavila tudi aktivnosti Slovenske vojske, ki s svojimi zmogljivostmi zagotavlja pristojnim državnim organom logistično podporo pri oskrbi migrantov. Določena so bila tudi pravila za delovanje Slovenske vojske pri podpori policiji pri širšem varovanju državne meje ter pri varovanju določenih objektov in območij.

V razpravi so koalicijski poslanci izrazili prepričanje, da so razmere v Sloveniji obvladane. V nobenem trenutku niso bile kaotične, kot zatrjuje predlagatelj. Prav tako so opozicijski poslanci ponudili vso svoje polno sodelovanje Vladi in koaliciji pri pripravi ustreznih ukrepov za obvladovanje krize. Opozorili pa so na dejstvo, da tudi Evropska unija nima pripravljenih vseh odgovorov in rešitev na izziv, s katerim se bomo soočili tudi v prihodnosti. Poslanska skupina NSi je vložila amandmaje k 3. točki predloga priporočila, poslanska skupina SDS pa k 4. točki. Nobeden

od predlaganih amandmajev ni bil sprejet. Odbor je v skladu s 128. in 171. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh točkah predloga priporočila posebej in jih ni sprejel. Na podlagi razlage Komisije za Poslovnik je bila zadeva na matičnem delovnem telesu končana.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala za besedo, spoštovani gospod predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

Soočeni smo s krizo velikih mednarodnih razsežnosti. To je ne samo evropska, to je na nek način celo svetovna kriza, kriza, ki jo seveda Slovenija doživlja skupaj s celo Evropo. In naj takoj poudarim, da Slovenija kot članica EU, kot odgovorna država na evropskem kontinentu te krize ne želi, pa tudi ne more reševati sama. Rešujemo jo predvsem skupaj z Evropsko unijo in skupaj z državami iz regije, s katero se stikamo, to se pravi, predvsem z regijo zahodnega Balkana. Niti Italija niti Nemčija niti Avstrija niti Švedska niti druge države niso same kos tej krizi, pa so to mnogo večje države z mnogo večjimi kapacitetami v vseh pogledih. Zato je seveda nujno, da je reševanje te migrantske oziroma begunske krize v Sloveniji usmerjeno tudi v to evropsko oziroma širšo skupno dimenzijo, kajti le tako bomo v Sloveniji ohranili vse tiste vrednote in zavarovali naše interese, pa hkrati tudi izkazali humanitarnost, tako kot to želimo.

Ta izredna seja je bila sklicana z namenom, da se pogovorimo o tej krizi, pri čemer predlagatelji na eni strani izpostavljajo nekatera priporočila Vladi v smislu, kaj naj Vlada stori, česa ni storila, kje je bila prepočasna, in predlagatelji zatrjujejo, da je naša skupnost ogrožena, da smo v situaciji, ko je zelo ogrožena varnost, da pravzaprav gre za ogromno gospodarsko škodo, ki nastaja. Skratka, prikazuje se Slovenija v neki dramatični luči, ki seveda ni resnična. Slovenija, Vlada ... Prek ministrstev, prek vseh drugih podsistemov, prek policije, vojske, Civilne zaščite, gasilcev, zdravniškega osebja, nevladnih organizacij, prostovoljcev, humanitarnih organizacij, lokalnih skupnosti in tudi s pomočjo nekaterih tujih držav zadevo obvladujemo. In to moramo poudariti, da ne bo dvoma – ni nobene varnostne ali druge velike krize. So pa seveda vloženi izjemni napor s strani teh ljudi in institucij, ki sem jih omenil, za kar se jim ponovno javno in nadvse iskreno zahvaljujem, da obvladujemo to situacijo, da izkazujemo to, kar je naša prva naloga, da smo v tej situaciji humani, humanitarni, da smo hkrati tudi solidarni, da smo, jaz mislim, vzor solidarnosti tudi za druge evropske države, da pa tudi predvsem skrbimo za varnost naših državljanov, premoženja, skrbimo za red in mir. In poudarjam že zdaj, kot sem poudaril večkrat v

zadnjih dnevih: v skladu z razvojem dogodkov in upošteva vse politične in druge dejavnike, ki jih je tukaj nujno treba upoštevati – brez njih ne moremo načrtovati ukrepov –, bomo stopnjevali tudi ukrepe pri obvladovanju teh migracij in tudi ukrepe na schengenski meji med Slovenijo in Hrvaško, če bo treba, tudi z zaostritvijo nadzora na tej meji. In to lahko tudi pomeni, lahko tudi že v pda rihodnjih dneh, če bo to treba, bomo postavili tudi ovire na tej meji, tudi tiste, ki jim rečemo ograje, tudi z ustreznimi policijskimi in drugimi enotami, ki bodo to dodatno podpirale, zato da bomo usmerjali begunske tokove na določene vhodne točke, kjer bomo lahko še učinkoviteje nadzirali ta prihod migrantov in predvsem preprečevali ilegalne prehode oziroma zavračali prevelik tok migracij v našo državo in potem naprej.

Žal mi je, da vidim v tem sklicu izredne seje tudi neke elemente, ki kažejo na željo po delitvi, na željo po tem, da bi se sedaj politično pravzaprav polemiziralo o teh zadevah. Jaz mislim, da je bolje, da ostanemo pri tistem prvem, da iščemo skupne rešitve. Jaz mislim, da vsak dan vsi, ki sem jih omenil – med temi različnimi prostovoljci in drugimi ste tudi mnogi vi, spoštovani poslanke in poslanci, ki greste na teren, pomagajte, so tudi pripadniki naših strank in vsi drugi državljani –, da s tem nadaljujemo. Seveda pa je naloga Vlade, kot sem dejal, dejal sem to že pred dnevi, da bo storila vse, kar je treba, da bomo zavarovali schengensko mejo in s tem tako Slovenijo in naše državljane kot tudi Evropo, kajti če zavarujemo to mejo učinkovito, potem lahko Evropska unija ohrani znotraj sebe prost pretok blaga, ljudi in storitev, skratka, ostanemo znotraj brez zapiranja meja. Zato smo tudi dosegli na zadnjem bruseljskem vrhu, ki je potekal med nekaterimi članicami Evropske unije in nekaterimi predstavniki držav iz tako imenovane balkanske poti ali ob njej, je Slovenija torej dosegla, da smo sprejeli številne zaveze, politične zaveze, ki pomenijo velik napredek pri reševanju te krize, vendar seveda samo pod pogojem, če bodo spoštovane. Zaveze k večjemu sodelovanju, zaveze k bolj učinkovitemu varovanju zunanjih evropskih meja, in to je nekaj za kar sem se osebno in za kar si tudi ministri naše vlade prizadevajo na vsakem evropskem srečanju. Poudarjamo, treba je varovati Evropsko unijo in Evropo na zunanjih mejah, pri Grčiji in drugod, ne nazadnje tudi naša ladja Triglav ta hip opravlja pomembno misijo na teh zunanjih mejah, in to je nekaj, kar ponavljamo že mesece in na čemer stojimo. Da smo prepričljivi, smo dokazali tudi s tem, da nam je Evropska unija, da so nam posamezne članice na bilateralni osnovi začele pošiljati podporo v policijskih enotah, ker razumejo, da je naša meja pomembna, ker spoštujejo naše humanitarne in druge napore, našo držo in so nam zato pripravljene pomagati pri zavarovanju te meje. Če bi se mi obnašali narobe, napačno, če bi ne spoštovali evropskih zavez in vrednot in bi v napačnem momentu, mimo načela

sorazmernosti vzpostavili prestrogo kontrolo na meji, celo morda bili nasilni, bi ne imeli te možnosti, ker bi se pred Evropo razvrednotili, bi ne ostali zgleden član Evropske unije. Seveda od tu naprej, kot sem rekel, bomo sorazmerno s situacijo zaostrovali ukrepe.

Naj povem, da javnost vsakodnevno obveščamo o situaciji. Tako ste tudi poslanci bili o tem in ste redno obveščeni. Imeli smo več kot 9 sej v tem državnem zboru, na katerih smo vas obveščali o vseh dejavnostih Vlade in kot veste, in to moram ponoviti zaradi naših državljanov in državljanov, že pred dobrega pol leta in že lansko leto smo se začeli pripravljati na te migracije. Že pozimi smo izdelovali načrte in jih intenzivirali spomladi in potem preko poletja, ko smo jih začeli tudi izvajati. Številna opozorila, tudi opozicije, tudi drugih organizacij, institucij v državi, ki so dobronamerne in jih spoštujemo, so v veliki meri trkanje na odprta vrata, kar pomeni, da smo jih že upoštevali, tako da smo te ukrepe že izvedli, jih izvajamo ali pa smo pripravljani na njihovo izvedbo. Seveda pa v skladu s pravim trenutkom. Smo pa seveda za to, da skupno sodelujemo, da se informiramo, da torej iščemo rešitve tudi skupaj. Ampak naloga Vlade je, da te ukrepe konkretno precizira in jih izvede.

Naj rečem tudi to, da nam je še posebna vrednota varnost. Zavedamo se tega, kar je tudi izpostavil predsednik države, in njegov govor, njegov nastop, danes njegovo mnenje podpira vse tisto, kar Vlada že počne in namerava početi. Torej, gre za to, da ne smemo dopustiti, da bi se v Slovenijo steklo preveliko število beguncev ali migrantov, četudi samo začasno, tolikšno število, da jih ne bi mogli humanitarno oskrbeti ali da bi to povzročalo dejansko varnostne ali kakšne druge probleme. Zaenkrat takšnih problemov ni bilo, razen seveda nekaterih posameznih eskalacij. Bi pa prosil, da se upošteva tudi, ko se zadevo opazuje prek medijev ali določenih javnih izmenjav mnenj, da so ti ljudje, ki pridejo v Slovenijo, begunci, migranti izčrpani, mnogi so že pred tem opravili dolgo zahtevno pot, mnogi so lačni, prezeblji, še vemo, da v preteklih mesecih nismo imeli dobrega sodelovanja s sosednjo državo in so k nam prihajali v zelo slabem stanju. In preden smo jih oskrbeli, so bili včasih še toliko bolj v stiski in je to privedlo do posameznih reakcij z njihove strani, ampak Slovenija je to obravnavala na najboljši možni način. Ne bomo pa dovolili, da bi pri nas bili ljudje, še posebej zdaj, ko prihaja zima, v takšnem številu, da jih ne bi mogli dostojno oskrbeti, poskrbeti za njihovo dostojanstvo, človekove pravice. In zato je tudi odgovornost, ne le do nas samih, do naših državljanov in do Evropske unije, pač pa tudi do vseh teh migrantov v stiski, ki so na tej poti, da jim omogočimo spodobne pogoje, ko se nahajajo na našem ozemlju, da jim omogočimo pot naprej, kajti tja želijo, sicer tu nočejo biti, postanejo nezadovoljni, celo agresivni, da pa jim seveda ne dovolimo v tolikšni meri vstop, da bi nam to

povzročilo resnične motnje in prizadelo tudi njih same.

Ker bo v nadaljevanju še čas, da spregovorimo o določenih temah, naj samo ponovim, da ukrepi, ki jih sprejemamo, so pravočasni, so dobro premišljeni politično, logistično, strokovno, preudarni so, stopnjevali jih bomo, ne bomo pustili, da bi se Slovenija znašla v nekem kaosu, v neredu. Skrbimo za normalno delovanje države, moramo pa tudi misliti na to, da Evropa še vedno ima možnost najti skupno rešitev, in mi smo del tega iskanja in te rešitve, ki jo moramo skupno najti. Zato mora biti vsaka naša poteza premišljena, tako z vidika Evropske unije, širše Evrope, tudi regije, na katero mejimo in je zelo, kot veste, občutljiva, predvsem pa moramo imeti, in Vlada to ima, pred očmi naše državljanke in državljane, in zagotavljam vam, da bomo tako ravnali tudi v prihodnje, zagotovili varnost, normalno delovanje državljanov in državljanek, tudi gospodarstva in vseh drugih podsistemov. Seveda pa moramo biti realisti; ta tok je velik. Ta tok je presenetil cel svet, to ni normalna situacija. Kot sem rekel, veliko večje države od nas so v hudih stiskah in zaenkrat to obvladujemo in zagotovil sem vam in vam še ponovno zagotavljam, da bomo to obvladovali tudi v prihodnje.

Toliko za začetek. Še enkrat velika zahvala vsem, ki dajete dobronamerne predloge, nasvete, ki želite in sodelujete z vsemi, ki se trudimo. Posebej zahvala vsem tistim, ki vsak dan na terenu, tudi z velikimi, izjemnimi naporji pomagajo ljudem v stiski in hkrati zagotavljajo, da naša država deluje, da so naši ljudje varni.

Toliko, še enkrat, za začetek. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Hvala. Spoštovani, vsi ki spremljate to sejo!

Namen današnje seje je, da opozorimo na proaktivno delovanje na področju migracij, ki je točka izhoda tako za Slovenijo, Evropo kot tudi za cel svet. Prav tako moram opozoriti, da pravočasno, pravilno in v pravem trenutku poudarjeno informiranje je tisto, ki bo pomirilo ljudi in hkrati pospešilo delo na teh območjih. Ocenjujemo, da ni pravočasno potekalo potekanje, da opozicija in nekateri posamezniki smo opozarjali Vlado, da bo migrantska kriza izbruhnila, da bodo zadeve vedno hujše in da se je treba preventivno pripraviti, ne pa ravnati reaktivno.

Samo nekaj primerov, če lahko navedem; Hrvati so nas že zdavnaj opozarjali, da migrantska kriza prihaja na njihovo južno mejo. Mi na to nismo odgovorili, vendar zvrčali

krivdo na Hrvate. Če bi se pravočasno dogovorili z njimi, bi lahko že izdelali tisti peron in potem migranti ne bi hodili preko polj in v vodo, da so prihajali v Slovenijo.

Prav tako smo imeli številne izjave notranjega ministra Hrvaške, notranje ministric Republike Avstrije, da ni pravega sodelovanja in dogovarjanja. Šele po vrhu je do tega sodelovanja prišlo.

Prav tako bi lahko navedel nekaj primerov županov občin, ki so opozarjali, da migrantje že prihajajo, pa občine ne vedo nič o predvidenih ukrepih.

Se pravi, proaktivno ni bilo dovolj narejeno in ni bilo dovolj narejeno na obveščanju, tako javnosti, še posebej pa tukaj v parlamentu. Imeli smo vrh koalicije, na katerem je bilo vse predstavljeno, nam poslancem, ki smo pa bili na nočnih sejah zaradi tega, ker smo ravnali reaktivno, pa ni bilo pojasnjeno dovolj. Slovenija, kot vidimo, mora sama narediti v tem trenutku največ, samo čakanje na Evropo je premalo. Če smo videli prvi val preko Apeninov; vse druge države niso ukrepale in so prepuščale tematiko Italiji. Enako se je dogajalo v Španiji, ko so bili vstopna točka; to je bilo daleč od nas, daleč od drugih držav in se za to nismo zanimali. Prav tako se države ne ukvarjajo z balkansko potjo, kajti to zadeva države Balkana, nas, Avstrijo in Nemčijo. Tukaj se moramo začeti ukvarjati na našem območju, hkrati pa opozarjati v Evropi, kaj se dogaja in predlagati rešitve, ne pa slikati zadevo tako, da bo Evropa razpadla, če ne bo ukrepala.

Ukvarjati se moramo začeti s tako imenovanimi push in pull dejavniki. To so dejavniki, ki potisnejo ljudi iz držav izvora, preko tranzitnih držav v ciljne države. Se pravi, ti dejavniki, ki privlečejo ljudi v te države in ta psihološki moment zakaj iti na to nevarno pot in kaj jih čaka v teh državah.

Zelo veliko vlogo pri tem odigrajo nevladne organizacije, prostovoljci in vsi drugi, poleg seveda policije, vojske in Civilne zaščite. Na te se dobro zanašamo, vendar, če bo kriza dolgoročna, kar so tudi napovedi, bomo težko odgovarjali na te izzive. Vidimo, da so novi vzorci obnašanja; tukaj gre za povsem drugačne oblike migracij kot sedaj, gre za zahteve teh ljudi, ne za prošnje, in gre za povsem drugačno obnašanje na celi poti. Če Slovenija hoče kreirati odgovore na dano situacijo, se mora podrobno seznaniti z vzroki in z vsem, kar se v širši skupnosti dogaja, da lahko tvori odgovore.

Glavni vzroki se kažejo v arabski pomladi, to je tista politična kriza, ki jo je predsednik Pahor omenil. Vendar poleg te politične krize poteka še zelo velika gospodarska kriza. Če vidimo, da med migranti prevladujejo ekonomski migranti in ni še jasno določeno, kaj se bo s temi ekonomskimi migranti dogajalo, ko pridejo v Evropo, je zelo pomembno, da vemo, zakaj do teh ekonomski migracij prihaja. Če se ozremo samo malo nazaj, primer Haitija; ko je Amerika pod pretvezo

demokracije začela uvažati po dampinških cenah riž, je produkcija riža v Haitiju padla, ljudje niso imeli službe in zato so šli preko morja v druge države, kjer so iskali posel. Ravno to se sedaj dogaja na Arabskem polotoku. Dogaja se to, da imamo cel kup brezposelnih ljudi zaradi vpliva multinacionalk, ki so jim odvzele posel.

Sedaj se nekako izvaja tisto Gadafijevo prekletstvo, ko je pred svojo smrtjo dejal, da sistemi, kakršni pač so na temu območju, temelječi na nacionalnem socializmu, obvladujejo ljudi na temu terenu in jim zagotavljajo socialno varnost, kar pomeni, da ostajajo v domovini. Ko je prišla arabska pomlad, je zapljusnil val Evropo s temi begunci in zadeve se samo še poslabšujejo.

Gre za neke vrste hibridna ogrožanja, ki jih do sedaj nismo bili vajeni. Gre za ogrožanja tako na varnostnem, političnem, gospodarskem, kulturnem in drugih področjih, in ravno tako moramo odgovarjati na ta ogrožanja. Se pravi, izgovarjanje, da nismo ogroženi, v temu trenutku ne vzdrži, kajti ogroženi smo na več točkah.

Pomembno je, da se zavemo, da bomo nudili politični azil, ampak poleg političnega azila tudi gospodarski azil. Na to nismo pripravljene, kajti večina teh beguncev išče gospodarski azil. Kaj bomo s temi ljudmi? Ali imamo proaktivno pripravljene ukrepe, kje bodo ti ljudje zaposleni? Če spremljamo tuje medije, vidimo, da v Nemčiji vsak dan iz njihovih centrov izgine cel kup ljudi. Kam gredo ti ljudje? Vse to je vojska neformalne ekonomije, ki jo po eni strani seveda korporacije rabijo za poceni delovno silo. Korporacije so produkcijo preselile iz manj razvitih držav nazaj v domače države, sedaj pa potrebujejo tudi delovno silo. Kako bo urejeno glede delovne sile pa ni nikjer določeno.

Se pravi, pritisk mora iti po eni strani tako na izvorne države, na političnem in gospodarskem področju, kakor tudi na gospodarsko področje v ciljnih državah, kaj in kako bomo uredili situacijo s temi ljudmi. In če omenimo vlogo medijev, ki so zelo pomembni pri tako imenovanih hibridnih ogrožanjih; mediji morajo realno poročati o vseh dejavnostih, kajti le tako ljudje dobijo zaupanje v institucije. Najbolj narobe pa je, če skušamo v medijih prirediti dejansko stanje. In v Sloveniji, kot tudi v nekaterih drugih državah je glavni problem v tem, da se bolj ukvarjamo s tem, kako bomo sliko prek piara predstavili v javnosti, pa čeprav je slaba, da jo bomo izboljšali, ne pa realno prikazali stanje in pa samo dejavnost na terenu. Tako da apeliram na Vlado za večjo informiranost, za boljšo informiranost, in ne skrivanje za nekim konstruktom realnosti in prikazovanje nerealnega stanja. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa predsednik. Predsednik Vlade,

ministrska ekipa, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Leta 2015 je leto, ki se bo v zgodovinske anale zapisalo kot eno od prelomnih let Evrope. V kulturno-civilizacijskem, socialnem, ekonomskem, varnostnem smislu se je evropski kontinent znašel pred največjim izzivom povojnega obdobja. Izzivom, na katerega ni možno odgovoriti hipno in na preprost način. Izzivom, ki je pred ogledalo postavil evropske demokratične vrednote in tudi pravne norme. Izzivom, na katerega se je možno uspešno odzvati zgolj in samo s tesnim konstruktivnim medsebojnim sodelovanjem znotraj držav, med njimi in v mednarodni skupnosti. Vse omenjeno velja tudi za našo državo, ki se je v tem danem trenutku znašla v samem osrčju migrantskega toka Evrope. Slovenija se je vse do sedaj na razmere v državi v danih okoliščinah in kapacitetah odzivala dobro, še posebej če vemo, v kako poseben položaj nas postavlja naša geostrateška lega in tudi majhnost. Do sedaj je čez Slovensko ozemlje prešlo že okoli 150 tisoč migrantov oziroma beguncev. V najbolj obremenjenih dnevih v mesecu oktobru dnevno okoli 10 tisoč. Za begunce oziroma migrante, ki so se na ozemlju Republike Slovenije pojavili vse do danes, skrbi tisoč 95 policistov, 57 pomožnih policistov, 58 tujih policistov, 537 pripadnikov Civilne zaščite, prostovoljcev in članov humanitarnih organizacij, 607 pripadnikov Slovenske vojske, ki so v podporo policistom, 64 pripadnikov Slovenske vojske, ki so v podporo zaščiti in reševanju, 52 uniformiranih javnih uslužbencev, 50 oseb prek javnih del, številno zdravstveno osebje. Za namene soočanja oziroma usmerjanja, upravljanja z begunsko oziroma migrantsko problematiko je v Republiki Sloveniji bilo vzpostavljenih do sedaj 12 namestitvenih centrov, 10 sprejemnih centrov, 11 tisoč namestitvenih kapacitet na 24 različnih lokacijah po državi. Vlada je že mnogo mesecev pred prihodom prvih večjih skupin migrantov na naše ozemlje izoblikovala različne modele različnih scenarijev in ukrepov, ki jih je nato glede na dejanski potek dogodkov tudi začela izvajati. Že takoj poleti je Vlada vzpostavila posebno, najprej ožjo, nato pa širšo usklajevalno skupino, ki je vključevala tudi lokalne skupnosti in predstavnike nevladnih ter humanitarnih organizacij. Nadalje pa je pod vodstvom samega predsednika Vlade bila oblikovana še operativna delovna skupina, ki se srečuje na dnevni bazi. Predsednik Vlade je z namenom obravnave problematike sklical dve seji Sveta za nacionalno varnost. V Državnem zboru so člani Vlade bili do sedaj prisotni na dveh izrednih sejah Državnega zbora, na dvanajstih posebej na begunsko oziroma migrantsko tematiko naslovljenih sejah delovnih teles, odgovorili so na do sedaj 17 zastavljenih vprašanj poslancev na te teme. Vlada je v Državni zbor po nujnem postopku posredovala tudi dva zakona, ki sta se neposredno dotikala soočanja oziroma

upravljanja z migrantsko oziroma begunsko problematiko. Kako in na kakšen način konkretno se v okviru svojega delovanja odzivajo pristojna ministrstva in službe, bodo tekom današnje razprave s konkretnimi podatki in tudi svojimi lastnimi izkušnjami iz namestitvenih centrov podrobno govorili tudi moje kolegice in kolegi iz poslanske skupine ter seveda predstavniki Vlade, zato o tem na tej točki ne bi več.

Bi pa še v imenu poslanske skupine v luči osrednje teme današnjega sklica seje naslovila tudi vsebino oziroma vidik sodelovanja naše države z drugimi državami. V samem sklicu je bila posebej pri tem omenjena Republika Hrvaška. Želela bi najprej spomniti na dejstvo, da Slovenija pri begunskih oziroma migrantskih vsebinah aktivno prevzema svojo vlogo tudi na mednarodni ravni. Začetno nesodelovalen odnos Republike Hrvaške obžalujemo. Pri soočanju s prilivom migrantov nam je povzročil mnogo dodatnih in nepotrebnih izzivov, vsaj na operativni ravni, a je treba spomniti, da se je odnos z našo sosedo bistveno popravil pred časom, po na pobudo našega predsednika Vlade sklicanem izrednem mini vrhu Evropska unija-zahodni Balkan. Sklepi omenjenega vrha so tudi sicer pripomogli k bistvenemu napredku in izboljšavi medsebojnega operativnega sodelovanja držav ob tako imenovani zahodnobalkanski poti. Nadalje je treba spomniti tudi na stalno aktivno prisotnost najvišjih predstavnikov Vlade na vseh zaenkrat z vidika enotnih odgovorov na izzive žal še ne dovolj prepričljivih zasedanjih Sveta Evropske unije in Evropskega sveta. Za namene obravnave vsebin na današnji seji je treba spomniti tudi na zaprosila za dodatno kadrovske in finančno pomoč, ki jih je naša Vlada naslovila na pristojne institucije Evropske unije. In končno velja spomniti, kar je bilo v naši notranji javnosti skoraj povsem spregledano, na že obstoječe ocene zunanjih neodvisnih opazovalcev: Visokega komisariata Združenih narodov za begunce, Zdravnikov brez meja, Svetovne zdravstvene organizacije; vse te ocene pravijo, da se naša država na nastale razmere dobro in ustrezno odziva. Takšna je podoba do sedaj vloženega navora Vlade Republike Slovenije pri soočanju z begunsko oziroma migrantsko krizo v naši državi. Razmere v državi zanesljivo so zahtevne, se stalno spreminjajo glede na dnevne prihode in odhode migrantov, a nikoli do sedaj niso ogrozile nemotenega delovanja države in zagotavljanja njenih storitev državljanom in državljanom.

Normalno je, da je na območjih, na katerih je priliv migrantov velik, prihajalo in še prihaja do operativnih zapletov, ki se jih naslavlja, rešuje in odpravlja. Naj omenim, kako. Na primer, z dodatnimi usklajevalnimi sestanki z lokalnimi skupnostmi, z vzpostavljanjem novih namestitvenih centrov, z zagotavljanjem dodatnih namestitvenih kapacitet. 23. 10. je bil recimo pri Dobovi postavljen nov sprejemni

center, nekaj dni kasneje začasni železniški peron v Šentilju. Pred dnevi so prek javnih del začeli v namestitvenih centrih delati brezposelni. Tudi vse to so rezultati oziroma posledice vladnega upravljanja s problemom. Pa vendarle ves ta napor Vlade Republike Slovenije, ves napor humanitarnih organizacij, lokalnih skupnosti, Civilne zaščite, varnostnih organov in posameznikov ne bo dovolj, če ne bomo stopili skupaj. V danih razmerah je lahko pravi odgovor in hkrati tako notranje kot zunanje politično vodilo zgolj konstruktivno medsebojno sodelovanje in pomoč. Migrantski tokovi današnjega časa so, želeli ali ne, postali sestavni del naše sedanosti in tudi prihodnosti. Zato naj za konec še enkrat izpostavim, da se moramo vsi skupaj zavedati, da je poslanstvo nas vseh spoštovati dogovorjene demokratične norme in vrednote pri iskanju in naslavljanju odgovorov na aktualne izzive migrantskih tokov, v katerih bomo brez uporabe sile naslavljali kulturne, etnične, verske in tudi politične raznolikosti teh tokov. Govorim o poslanstvu in odgovornosti, ki jih v kompleksnem in soodvisnem svetu, ki smo ga izgrajevali skozi zadnja desetletja, ni možno zagotavljati brez najširšega medsebojnega sodelovanja, zaupanja, predvsem pa na strpen način. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Janez (Ivan) Janša.

JANEZ (IVAN) JANŠA (PS SDS): Spoštovani!

Sejo, ki jo imamo danes, bi morali imeti vsaj pred tremi meseci. Danes smo sicer slišali nekaj realnih besed o tem, kaj lahko pričakujemo in kako smo na to pripravljene, vendar pa je že veliko tega, na kar bi morali biti pripravljene, pa nismo bili, mimo. Relativno malo časa je za razpravo o tako kompleksni temi. Žal je morala biti opozicija tista, ki je sklicala to sejo, ampak kljub temu mislim, da počasi prihajamo v situacijo, ko se prebujamo v realnost.

Ko gre za odnos do beguncev ali migrantov ali kakorkoli jih pač imenujete, na koncu so to ljudje, je jasno, da ko gre za obravnavo ljudi, da so tukaj v Evropi, tudi v Sloveniji, visoka merila, ki jih je pač treba spoštovati, pa tudi če teh meril ne bi bilo, je treba z ljudmi ravnati humano. Vendar pa tega problema in te krize ne bomo nikoli rešili, če bomo tako kot celotna Evropa ujeti v ta začaran krog, ko se na eni strani pogovarjamo o neomejeni solidarnosti in celo integraciji teh ljudi, po drugi strani pa s takšnimi sporočili krepimo val, ki ga na koncu ne bo možno obvladati. Več se jih sprejme, večje so subvencije, več se jih odpravi na pot. In ta krog se nekoč konča, kajti Evropa nima niti geografskih, se pravi prostorskih, niti socialnih in če hočete niti političnih neomejenih možnosti za to, da se iz tega kroga naredi spirala. To danes bolj ali manj vsi vemo, s tem da se nekateri kljub

temu, da to vedo, še kar sprenevedajo, ker mislijo, da se bo pač nekaj zgodilo, da nam ni treba narediti vsega in da bo nekdo drug rešil ta problem, ampak ga ne bo. Tudi ta konkretni problem, ki ga imamo mi danes v Sloveniji, ne bo nihče drug rešil. Tukaj je velika razlika med tem, kar je za to govornico povedal predsednik države, in kasneje predsednik Vlade. Tisto prvo je bilo bistveno bolj realno v tem smislu, da ... V določenih situacijah računati na to, da bo nekdo drug, v tem primeru Evropa, rešil problem takoj, ko bomo mi na njega naleteli, je iluzorno. Spomnite se, kako smo mi reševali podoben problem, ki ga je imela Španija pred leti. Smo kaj naredili? Niti ene razprave na to temo ni bilo nikjer, nobene podpore ni bilo, nobenega policista nismo poslali tja. Prav tako ne v Grčijo, Bolgarijo ali Madžarsko. Sedaj mi sicer dobivamo nekaj te pomoči, ki je prej, z izjemo te ladje, ki smo jo pošiljali na zahodni Mediteran, pač nismo nudili, in ne samo naivno, ampak mislim da tudi precej nekorektno je sedaj druge pozivati, da nam pomagajo v situaciji, ker mi, ko so bili drugi v podobni situaciji nismo naredili nič ali pa zelo malo. In vsi dobro vemo, seveda, da v Evropi nekatere stvari delujejo, druge ne delujejo, za nekatere stvari imamo predpise in skupno politiko, za druge stvari tega nimamo, in da nekatere stvari, za katere imamo skupne predpise in tudi skupno politiko, enostavno v nekoliko bolj oteženih razmerah ne delujejo. Tudi schengenski red ni bil narejen za takšno situacijo in ne deluje. In kruto dejstvo znotraj tega je – da ne bi preveč mislili, kako Slovenija tukaj izstopa kot kakšen svetel vzor –, da je evropska schengenska meja padla v dveh državah; prva je Grčija, druga je pa Slovenija. Begunci prehajajo čez dve zunanji schengenski meji, ena je Grčija, druga je Slovenija. Res je, da tisti, ki prihajajo k nam, v glavnem gredo že čez prvo zunanjo schengensko mejo, ampak potem gredo v Makedonijo. V obratno smer je ta meja prepustna, kot je bila zamišljena. In potem gredo še čez Srbijo, ki ni članica Evropske unije niti nima schengna, seveda tako kot ne Makedonija, potem gredo sicer čez Hrvaško, ki je članica Evropske unije ampak nima schengenske meje, nobenih sredstev ni za to dobila, nobene pomoči, nobene okrepiteve, kot smo jo mi dobili, ko smo to mejo vzpostavljali. In ta meja, ki je zunanja schengenska meja, seveda ni samo naša meja, je evropska meja, in ta meja je prepustna kot švicarski sir, od samega začetka.

Za tiste, ki seveda vstopajo ilegalno, in za tiste, ki zaprosijo za schengensko vizo, je še vedno enak postopek. Nek poslovnež s Kosova, ki želi priti za nekaj dni v Slovenijo zato, da bo sklepal posle, mora zaprositi za schengensko vizo, plačati takso in potem čakati, da mu je viza odobrena ali pa mu ni odobrena. Kljub temu, da gre za začasen vstop. Hkrati pa deset tisoči prehajajo to mejo kar tako.

Seveda boste rekli, v danih razmerah takšne meje ni možno kontrolirati na ta način, da bi se schengenski sporazum spoštoval, in to

seveda drži. Ampak mi smo vedeli, da ta vihar prihaja, ker smo to opazovali, ne samo v Španiji, ki je bila daleč, ampak potem tudi bližje, v Bolgariji in na Madžarskem, in o tem se je veliko črnilo preliho, veliko kritik je bilo izrečenih, pa nobene streznitve. Prej napadanje ukrepov, s katerimi je sosednja madžarska država zagotavljala ali pa poskušala zagotavljati spoštovanje evropskega reda na meji.

Torej, dve državi sta v Evropi, ki sta del schengenskega sporazuma in ki tega sporazuma ne spoštujeta. To sta Grčija in Slovenija. In ko se bo nekoč čez leta delala analiza teh procesov, bo to zelo izstopalo, tako da ne misliti, da tudi tisti, ki so mogoče veliko prispevali k temu, da se je ta krizni val okreplil, da takrat ne bodo pozabili na, bom rekel, svojo krivdo ali pa svoj delež pri tem in bodo rekli: Poglejte, pravila so jasna, vi jih niste spoštovali, ne zdaj gledati na druge, eno so izjave, drugo so predpisi Velikokrat smo že v Evropi naleteli na takšno situacijo.

Ko je prišel prvi val, sta nas reševali dve državi, ki smo ju prej in kasneje zelo kritizirali. Jaz nisem slišal nobene besede hvaležnosti. Dali so nam še nekaj tednov časa, da se pripravimo na neizogibno. Prišel je drugi val in nastal je kaos na naši južni meji. Zelo težko je poslušati besede o tem, kako smo bili dobro pripravljeni in kako je za vse tisto, kar je bilo napačnega tam in kar je bilo kaosa, kriva sosednja država, ker je pač pošiljala k nam več ljudi, kot pa smo jih mi bili pripravljeni sprejeti.

In te besede so se izrekale istočasno, ko smo že začeli kritizirati severno sosedo, se pravi Avstrijo, da ne sprejema toliko migrantov, kot jih mi tja pošiljamo. Skratka, ta dvojna merila so bila v nebo vpijoča, ampak seveda v Sloveniji z že preizkušeno ubrano noto večinskih nacionalnih medijev je zelo enostavno pokazati na grde Hrvati in jih narediti krive. Če pa pogledamo v praksi ta problem, in ga je treba pač pogledati zato, da se ne bo ponovil, pa je bil povzročen s slovenskim stališčem, da bo Slovenija sprejemala samo 2 tisoč 500 migrantov na dan. Če bi imeli pri nas normalne medije, bi bile te izjave, ko ste to izgovarjali in obljubljali in se pridušali, da jih pač več ne moremo, kdaj že objavljene, ampak niso bile nikoli ponovljene. Odgovor s strani Hrvaške je bil logičen, "kako si vi predstavljate, da boste vi sprejemali 2 tisoč 500 ljudi na dan, če jih čez srbsko mejo k nam pride 10 ali 12 tisoč?". V 10 dneh je potem na Hrvaškem, ki je večja država, jasno, kaos. Potreben je bil sestanek v Bruslju, da so vlaki začeli voziti v Dobovo. Ampak za teh deset dni kaosa ni bila kriva Hrvaška. Hrvaška je bila mogoče kriva, ker ni varovala zunanje meje EU – ki bi jo tudi morala bolj, samo je fizično ni mogla, tako kot mi ne, ker pač niso bili pripravljeni –, ampak smo krivi mi sami, ker smo rekli, "mi smo se pripravljeni soočiti samo s posledicami potresa četrte stopnje", kot da bi se dalo potresu določiti, kakšne stopnje naj bo. Potem je prišel potres šeste stopnje in ni nič

delovalo. Dobro, bi rekel, zaradi neizkušenosti, zaradi tega, ker se je pač po nepoštenih volitvah, ki so naplavile zgolj nove obraze, zamenjalo tudi vrhove vseh obrambnih in varnostnih struktur, ne samo v Vladi, ampak tudi direktorja policije, načelnika generalštaba, šefa obeh obveščevalnih služb in tako naprej. Dobro, bi rekli, gre za neizkušenost in po dveh dneh se bodo že ujeli. Ampak dva tedna so slike s koruznih polj na južni meji in potokov bile glavna atrakcija v evropskih in svetovnih časopisih, hkrati pa ostre besede med predstavniki vlad Slovenije in Hrvaške. Ni res to, kar smo slišali tudi danes, da je potem Hrvaška popustila in vse uredila po tem sestanku v Bruslju. Slovenija je popustila in je po dveh tednih pristala na hrvaški predlog, da se vlake z begunci vozi na postajo v Sloveniji, ne pa na koruzna polja. To se ni dogajalo leta 1952 ali lansko leto, če ima kdo kratek spomin, to se je dogajalo pred nekaj tedni. Vsi poznamo te izjave. Poznamo opozorila, ki smo jih nekateri dajali, kaj se bo zgodilo, pa se kljub temu ni nič prijetlo. Je moral biti sestanek v Bruslju, da je bil hrvaški predlog upoštevan. In da se to sedaj spreobrača, pogledajte, to mogoče v Sloveniji deluje zaradi te izjemne enostranskosti in servilnosti medijev, ampak navzven pa to ne deluje, se pač ve, kako in kaj je bilo. Saj ta iluzija, da se bo dalo na tisoče migrantov, če bo sosednja severna država zaprla meje in če bo Nemčija prenehala sprejemati migrante, da se bo tisoče migrantov z nekimi tehničnimi ovirami, kot pravite, usmerjalo samo na neke točke in da bodo ljudje kar čakali na to, da jih mi preštejemo pa presodimo ali imamo še kje kakšno posteljo ali ne, kar smo danes slišali, da je načrt, glejte, to je pot v novo katastrofo. Te stvari pač tako ne delujejo. Te stvari tako ne delujejo in naša žalost ali pa naša nesreča v tej situaciji je, da lahko naša severna sosedna mejo dejansko fizično skoraj nepropustno zapre v bistveno krajšem času, kot pa jo lahko mi, zaradi geografske konfiguracije mejnega območja, zaradi tega, ker tam tudi ni kakšnih nerešenih mejnih vprašanj, kot jih imamo mi s sosednjo Hrvaško, pa tudi zaradi tega, ker se na to že dolgo časa pripravljajo, so tudi dlje časa v tem valu, tranzitna država, ampak kakorkoli.

Jaz se bojim, da bi bili mi v takem primeru spet presenečeni. Predstavljajte si zaprto severno mejo in, bom rekel, naš "sir" na južni meji; Slovenija je v 24 urah v kaosu. In v treh dneh v kaosu, ki ni več obvladljiv, ker bi pač, kot je bilo prej točno rečeno, množice pritiskale proti severu. Tja se ne bi dalo in Slovenija ne bi postala samo žep, tukaj bi nastal kaos, ki ga nihče ne bi obvladal. Še posebej ne s temi varnostnimi in obrambnimi silami, ki so se drastično zmanjševale ob vsakem možnem izgovoru. Predsednik države je prej dejal, da nihče na svetu ne ve, kako se bo ta kriza razpletala, da ničesar ni možno naprej napovedati. Nekdo, ki nima nobene odgovornosti, si lahko privoščiti tako izjavo, sicer

je pa precej tvegano, saj država ima ljudi, ki jih je postavila, tako ali drugače, z volitvami, kakršnimikoli, in z imenovanji na neke funkcije, zato da nekoliko več vedo in nekoliko več znajo predvideti in se znajo na to nekoliko bolje pripraviti kot nekdo, ki razpravlja za gostilniškim šankom. Danes se poroča o tem, da je prognoza Evropske unije o tem, da bo naslednje leto, do konca leta 2016 v Evropo prišlo še najmanj 3 milijone migrantov oziroma beguncev. Ali je ta številka točna ali ne, ni toliko pomembno. Pomembno je, da v tem trenutku ni nikogar, ki bi se ukvarjal s tem vprašanjem in ki bi napovedoval zaustavitev tega vala. Če kdo pozna koga, ki to napoveduje, naj ga citira. Se pravi, ta val se bo nadaljeval, spomladi očitno okrepi. Migracije so stare toliko kot človeštvo, vendar včasih ni bilo digitalne komunikacije. Vsak, ki pride v Nemčijo in tam dobi ustrezne status, opravi nekaj telefonskih klicev v svojo vas, svoje sorodnike, prijatelje, in se jih še nekaj deset odpravi na pot, če gre za enako okolje, iz katerega je on skušal pobegniti, in to drastično seveda povečuje številke. In sposobnosti obvladovanja tega števila tudi v, bom rekel, najbolj odprtih in bogatih državah v Evropi se bližajo koncu. Dva dni nazaj je Švedska, ki je sprejela največ, glede na število prebivalcev, največ migrantov in beguncev, sporočila – Švedska s socialistično vlado –, da tega ne zmore več in zahteva relokacijo teh ljudi. Nemčija je v letošnjem letu registrirala že več kot 800 tisoč prosilcev za azil, Avstrija pa skoraj 90 tisoč. In število tistih, ki prosijo za azil v Avstriji, se pravi v naši sosednji državi se drastično povečuje po tem, ko se polnijo kapacitete severneje in zahodneje od njih. Se pravi, naslednja vezna posoda je Slovenija in Slovenija je edina država na tej poti, ki še ne spreminja azilne zakonodaje. Nobenega predloga še nismo videli. V Avstriji, Nemčiji je to ključna tema, Nemčija je že spremenila, Avstrija zdaj spreminja in če govorimo o tem, da ni nobenih zamud, tukaj zagotovo ena je.

Ko govorimo o dolgoročnejših posledicah te krize, je treba najprej povedati, da je večinski evropski odgovor na to vprašanje napačen. Povzema se namreč program evropskih socialistov, v katerem se ta grupacija zavzema za integracijo. Integracija je v redu, če gre za nadzorovane migracije, ki so se v Evropi dogajale bolj ali manj nadzorovano v preteklih desetletjih. Govoriti o integraciji pri takšnem številu pa je dvakrat zgrešeno; prvič, ker ni takšnih kapacitet, drugič pa zaradi tega, ker dolgoročno s tem krize ne rešujemo, ampak jo poglobljamo.

Če bi Evropa teoretično sprejela in integrirala brez tega, da bi se računalo, da se bodo ti ljudje kdaj vrnili domov, še vse te milijone, ki želijo priti v Evropo iz Libije, Somalije, Sirije in tako naprej, bodo te države imele samo dve možni usodi v prihodnje: ali bodo spet postale diktature, iz katerih bodo ljudje še naprej bežali, seveda, ali pa bodo to propadle države,

iz katerih bodo ljudje ravno tako bežali, trajno. In bo ta pritisk, ki gre zdaj čez Slovenijo, stalnica in trajno tega seveda tudi nobena ograja in nobeni predpisi in nobena regulacija ne more ustaviti.

Torej, to je napačen odgovor. Napačen odgovor je tudi sebičen odgovor. Inženirji, ki zdaj prihajajo iz Libije ali iz Sirije v Nemčijo, bodo čez nekaj let, ko se bo tam po takšni in drugačni intervenciji vzpostavil mir in gradila država, na novo bolj potrebni tam sirski ali pa libijski industriji in narodu, kot pa nemškemu ali, če hočete, kot slovenskemu. In že na začetku bi moralo biti jasno ljudem, ki prihajajo, ki so v glavnem vsi v letih, bom rekel, vojaške obveznosti, velikanska večina, da integracija ni opcija. Da morajo razmišljati tudi o tem, kako bodo svojo lastno domovino postavili na noge, jo stabilizirali, prispevali k njenemu napredku in tam poskrbeli za to, da bo življenje boljše.

Evropa, kot že rečeno, nima prostora za vseh teh na desetine milijonov ljudi, ki bi seveda radi prišli sem. Če bi se to zgodilo, bo tudi Evropa postala natanko takšen prostor, iz katerega oni zdaj bežijo, in ne bo nobene rešitve.

Pomembna je seveda tudi dimenzija, o kateri Vlada ni danes nič govorila, pa bi morala na prvem mestu; to je cena, to je strošek. Minister za finance gospod Mramor je pred časom izjavil, da je strošek enega prosilca za azil na leto 10 tisoč evrov, neto strošek. Nemške številke, ki jih Vlada javno komunicira, so še precej višje, ampak recimo, da je to realna številka. To je precej več, kot dobijo slovenski upokojeanci na leto, in pri deset tisočih je to 100 milijonov na leto, neto. Pri petdeset tisočih, kot si jih želi urednik Mladine, je to pol milijarde evrov na leto. Če operirate s številkami – in z nekaterimi številkami je treba operirati, tudi predsednik države se je tukaj zavzel, da se določi tista zgornja meja, ki jo Slovenija še prenese –, potem je treba narediti tudi finančni izračun in je treba Državnemu zboru povedati, od kje bo ta denar vzet. Ali se bomo za to dodatno zadolžili, ali bo manj denarja za, ne vem, infrastrukturo, upam da ne spet vojsko in policijo, v temu trenutku? Skratka, če se govori o pripravljenosti, potem prosim povejte številke in povejte, od kje ta denar bo.

Ne morem mimo dejstva, tudi tega, kar se je v senci migrantske krize dogajalo v zadnjih tednih, ko se čez noč obglavlja uprave podjetij, Slovenskega državnega holdinga, ki razpolaga z dvanajstimi milijardami ali koliko evrov, se pravi največjega podjetja, ko se računa, da bo ta tema zasenčila vse in da se lahko počne vse ostalo. Tako da bi apeliral na tiste, ki imate škarje in platno v rokah – čeprav se včasih Vlada spreneveda, Vlada je imenovana nadzorni svet, sedaj pa pravi, da nima nič s temi menjavami –, da se s tem preneha, ker je nesmiselno pozivati na neko sodelovanje in skupno iskanje rešitev, češ vsi smo v istem čolnu, če se hkrati ta situacija, ki naj bi jo skupaj reševali, izkorišča za

pripravo na tretjo bančno luknjo v Sloveniji, če hočete.

Glede na to, da to zatiranje, kako je bila Slovenija pripravljena, ne drži za nazaj, ne drži pa niti za danes, je naše edino upanje, da do teh blokad severno in zahodno od nas ne bo prišlo čez noč. In po mojem mnenju je treba napore usmeriti v dve smeri: v smer, iz katere ta migrantski tok prihaja, in v smer, ki ta migrantski tok sprejema.

Najprej nekaj o tej drugi. Upam, da je Vlada v dnevnih stikih z nemško in avstrijsko vlado. Nemčija in Avstrija sta se odločili, da bosta sedaj skupaj zgradili en velikanski center za dejansko registracijo beguncev po tem, ko so "registrirani" že povsod do tam. Sedaj oni gradijo še poseben center. Toliko o tem, kako mi registriramo, pa tudi drugi. In druge države so iz tega nekako izključene, ker se ne govori o tem, da bi bila Slovenija zraven, ampak to je manj pomembno. Bolj pomembno je to, da je treba apelirati na obe državi. Prvič, da bomo pravočasno obveščeni o spremembi njihove politike prehajanja in sprejemanja. In drugič, da bomo obveščeni bistveno prej, vsaj en mesec prej, zato, da bomo dejansko na tisti čas pripravljene. To bi jaz predlagal, da se skuša dobiti tudi formalno zagotovilo v tej smeri, če se da z okvirom kakšnega evropskega foruma, kot je Evropski svet.

Delovanje v drugi smeri, od koder migranti prihajajo, je po mojem mnenju tudi potrebno. Predsednik je prej hvala bogu omenil proces Brdo. Treba se je vprašati, kje je ta proces bil v zadnjih mesecih, ko smo ga potrebovali. Prej so se predstavniki, predsedniki držav, vlad, ministri, tudi ministri za notranje zadeve na Brdu srečevali na raznih konferencah, mislim na države Zahodnega Balkana, razpravljali o vsem mogočem, kar si nihče zapomnil, sedaj, ko je pa realen problem, ki bi ga morali skupaj reševati, pa nobenega tega sestanka ni bilo. Brdo sameva. Torej bi bilo treba iti malo tudi po teh prestolnicah in se dogovarjati, recimo v Zagrebu o tem, da če Nemčija drastično omeji sprejem migrantov, da se ponudi pomoč Hrvaški, da zaščiti zunanjo evropsko mejo, to je meja med Hrvaško in Srbijo, in potem skupaj s predstavniki hrvaške iti v Beograd in dati enako ponudbo, pa potem skupaj vsi trije v Makedonijo in dati enako ponudbo. Bi bilo še lažje, če bi se to tam naredilo. Na ta način bi se tudi prisilila Grčija, da resno začne ukrepati, čeprav imamo tukaj zelo šibka pričakovanja. Na naših medijih tega ne boste videli, ampak tudi pri nas so bile objavljene izjave ministrov grške vlade iz prejšnjega mandata. Nekateri med njimi so se še vedno ministri tudi te vlade Sirize, ki so grozili Evropi, da jo bodo preplavili z begunci in migranti, če bo Evropa vsiljevala pogoje ekonomskega okrevanja. To so ministri grške vlade, ki so Evropi odkrito grozili, in zdaj pričakovati od te vlade, da bo pa zaustavila ta val, je malo nerealna. Ampak, če bi ta karavana,

o kateri sem govoril, ki bi se v vsaki državi povečala še za enega predsednika vlade, prišla v Atene in jim povedala, da če oni tega ne bodo naredili, se bo zaprla meja na črti Bolgarija, kjer je itak že ograja, pa Makedonija in Albanija, mislim, da bi pa to stvar resno vzeli. Do takrat pa tega zagotovo ne bodo.

Veliko aktivnosti je bilo v tem času potrebnih. Jaz verjamem, da Vlada dela kaj, kar se ne vidi, sem pa prepričan, da se takšnih potez, o katerih sem zdaj govoril, enostavno ne da skriti. Mislim, da predsednik Vlade ni tajno potoval v Zagreb v tem času ali pa v Beograd in naprej, niti zunanji minister, ki sicer rad potuje, in še marsikdo drug, pa bi pač moral. Teh aktivnosti je ogromno. Dva dni nazaj so se v Bukarešti srečali predsedniki držav, ki mejijo na vzhodno partnerstvo, zaradi ukrajinske krize. Niso čakali na Evropo, da jih bo sklicala, sami so se zbrali. Evropa pač, kot smo rekli prej, ima tukaj precej omejene možnosti, včasih tudi ambicije. Tako da ta ... Mi imamo tu celo formalni okvir, ki se mu je nadel tak ambiciozen naziv, proces Brdo. Naj se to vendarle izkoristi, razen če to ni zgolj za piar in za slikanje.

Na koncu še dve stvari. Vesel sem bil besed predsednika države, ki je prej dejal, da bi morali vendarle okrepiti finančna sredstva za Slovensko vojsko, Civilno zaščito in policijo, sicer so lahko posledice bistveno hujše od tega, s čimer smo se soočili doslej. Tudi njegovim besedam o sovražnem govoru je možno pritrditi, hkrati pa je treba reči, da je treba obsoditi tudi sovražna dejanja. V tem primeru so to vsa dejanja, ki skušajo prepričati, da bi bila Slovenija na to krizo bolj pripravljena, da bi se pripravili na ta način, da take sile ne bi bilo treba na koncu uporabiti. Rezultat takšnih sovražnih dejanj so običajno žrtve, čeprav so dejanja zavita v besedo humanitarnost, običajno. Tako da ne pozabiti na ta del, ki lahko Slovenijo veliko stane.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Benedikt Kopmajer.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospod predsednik Vlade z ministrskim zborom, spoštovani poslanke in poslanci!

Danes ponovno, že osmič v Državnem zboru razpravljamo o reševanju migrantske problematike. Ob tem naj že na začetku povem, da poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus ostro zavračamo vsakršno politično obračunavanje in nabiranje političnih točk na račun situacije, v kateri se je znašla Slovenija, ne po svoji krivdi.

Predlagatelji te seje so na matičnem delovnem telesu sicer uvodoma pojasnjevali, da nikakor ne gre za politično taktiko. Vsem je namreč v interesu, da skupaj poiščemo način, kako najbolje pristopiti k reševanju migrantske

krize. Žal se je razprava na Odboru za notranjo politiko tudi tokrat kmalu sprevrgla v politično obračunavanje in napad dela opozicije na vse tri pristojne ministre in predsednika Vlade. Lahko bi rekli, da smo to tudi nekako pričakovali. V Poslanski skupini Desus nasprotujemo takšnim zahtevam za izredne seje Državnega zbora, saj smo vendarle v času, ko bi vsi morali stopiti skupaj v iskanju najboljših rešitev, predvsem pa sodelovati. Podpisniki zahteve za sejo lahko in tudi bodo vedno znova ponavljali, da ne želijo s takšnimi zahtevami deliti in strašiti že tako prestrašenega naroda, predvsem pa si želijo sodelovanja s koalicijo, vendar pa je lahko ob branju zahteve vsakemu takoj jasno, da to seveda ne drži. Kot je povedal že predsednik Vlade; pozivanje k odstopu treh ministrov ali pa predsednika Vlade v času, ki je za Slovenijo usodnega pomena, ni nič drugega kot poskus delitve Slovencev. Podpisniki zahteve med drugim predlagajo Vladi, da Državnemu zboru takoj predlaga spremembe zakonov, poimenujejo jih celo "migrantski ZUJF". Spoštovani predlagatelji, Vlada pripravlja in v Državni zbor vlaga zakonodajo, ki je potrebna glede na trenutno situacijo. Tako smo sprejeli dve spremembi, Zakona o obrambi in o policiji, ki ju poslanke in poslanci Desusa pred nastankom migracijske krize verjetno ne bi podprli. Zakonodaje se namreč ne spreminja na zalogo, kot od Vlade pričakujejo nekateri.

V Poslanski skupini Desus smo prepričani, da Vlada ves čas krize ravna odgovorno in podpira rešitve, ki omogočajo blažitev migracijske krize. Skupaj s humanitarnimi organizacijami, prostovoljci, vojsko in policijo nam uspeva obvladovati razmere. Na temu mestu gre zahvala in podpora prav vsem navedenim. Ni čas za ustvarjanje izrednih razmer, čas je, da sodelujemo skupaj, zaupamo pristojnim organom in pri vsem tem ravnamo humano.

Še nekaj glede vzporednice ki jo nekateri izpostavljajo v zvezi z letom 1991. Tudi leta 1991 se niso sprejemali zakoni na zalogo, ampak sproti, glede na potek situacije. Gospod Janša in jaz se verjetno tega še spomniva. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa ponovno za besedo. Spoštovani!

Z begunsko problematiko smo se pričeli zelo sramežljivo soočati že pred parlamentarnimi počitnicami. Ta sramežljivost ni bila posledica naše ignorance ali, kot bi danes verjetno znali povedati predlagatelji te seje, nesposobnosti Vlade. Bila je posledica reakcij Evropske unije, ki je že ob zametkih te krize zgolj anemično opazovala in po potrebi delovala kot neuglašen zbor, ki z vedrom vode gasi vse večje požare. Niso je streznila tudi vse bolj zaskrbljujoča

poročila o velikem pritisku begunskega vala na zunanjih mejah Unije. S to neodzivnostjo okužen evropski prostor je tako še prej kot pred nekaj meseci kljub napovedim deloval po načelu, dokler val ni tukaj, je vse v redu.

Pa ne samo Evropa, vsa mednarodna javnost je padla na izpitu, ko je namesto odpravljanja vzrokov tega begunskega vala raje tiščala glavo v pesek ali pa v prid svojih strateških, kapitalskih in političnih interesov pustila, da je vojna v Siriji dobivala vse večje razsežnosti.

Torej, Slovenija ni in ne bi mogla še ob tako zadostni preventivi preprečiti, da se ta begunski pritisk ne bi zgodil. Dejstvo je, da smo na tej balkanski poti, pa tudi, da bi bila ta pot lahko drugačna. Nadzorovana, predvsem pa osvetljena s skupno evropsko politiko, pa temu ni bilo tako. Ta pot žal ostaja brez oznak. Pot, po kateri države vsaka po svoje rišejo smerokaze, usmerjajo ljudi sem in tja, zato se problem čim prej prevali tudi na druge.

Pričakovali bi, da se bo teža begunskega vala in problemov med potjo reševala s skupnimi naporimi Evropske unije, zgodilo pa se je ravno obratno. Z vsako mejo več so politični problemi postajali večji in tako je begunski val z vso močjo udaril tudi v Slovenijo. Prelomna točka se je za Slovenijo zgodila ob zaprtju madžarske meje. Slovenija se je v skladu in še preko svojih zmožnosti odzvala takoj. Danes, ko pogledamo še ne mesece nazaj, vidimo, da smo uspeli z izjemnimi naporimi, predvsem naših požrtvovalnih ljudi, zagotavljati pretok preko sto tisočih beguncev preko našega ozemlja naprej proti Avstriji in obljubljenim deželam. Odreagirali smo tako, kot je bilo nujno potrebno in mogoče. To nam je bilo navsezadnje priznано tudi s strani EU, kot tudi drugih držav. Tok beguncev in migrantov se iz dneva v dan spreminja. Slovenijo je prečkalo blizu 150 tisoč beguncev in migrantov. Aktivirali smo skoraj že vse možne resurse, s katerimi želimo omogočiti varnost in mir državljanom in državljanom, migrantom in beguncem pa zagotoviti humanitarne pogoje na njihovi poti. Ob tem gre resnična zahvala policistom, ki strpno, potrpežljivo in z nadčloveškimi naporimi obvladujejo množice ljudi.

Včeraj smo sprejeli tudi pomembno spremembo zakona v zvezi z organiziranjem pomožne policije, saj je nujno in takoj treba zaščititi naše policiste, ki se morajo spočiti. Pomožni policisti bodo lahko takoj pričeli z opravljanjem dela in vsaj malo razbremenili izmučene policiste.

Sprejeta je bil tudi sprememba Zakona o obrambi, ki bo omogočala, da bi vojska pod strogimi pogoji lahko uporabljala pooblastila policije. Poudariti velja, da so tako policisti kot vojaki avtoriteta, ki jo mnogokrat tujci spoštujejo bolj kot mi sami.

Tudi Civilna zaščita, medicinsko osebje, prostovoljci so pokazali veliko mero humanosti, razumevanja, zato mi dovolite, da se

še enkrat jim zahvalim, ker skrbijo za naše begunce in migrante in tudi za naše državljanke in državljanke, kjer teče reka beguncev in migrantov.

Vrh EU-Zahodni Balkan je prinesel bistven premik pri obvladovanju te množice. Sedaj tudi Hrvaška napovedano pošilja migrante v Slovenijo, Slovenija pa o teh migracijah obvešča Avstrijo.

Včeraj smo imeli v Državnem zboru tudi obisk skupine prijateljstva z Avstrijo, ki se prav tako sooča z migranti. Ključno sporočilo obiska je bilo, da mora EU čim prej sprejeti ustrezne ukrepe, da bodo ljudje ostali v varnih območjih države izvora.

Spoštovani! Današnja seja žal zopet odpira polje dveh stebrov begunske in migrantske problematike. Tisti pravi svet je na terenu, ob naših mejah, tam, kjer ljudje prihajajo in odhajajo, kjer jim poskušajo policisti, vojaki, humanitarci, medicinsko osebje, Civilna zaščita vključno z gasilci in vsi prostovoljci pomagati z roko v roki. Mislim, da se ti srčni ljudje ob prihodu tisočih migrantov nimajo časa ne volje med seboj spraševati, kateri politični opciji pripadajo, koga je treba politično diskreditirati, kako je treba manipulirati in pozivati ministre k odstopu in jih klicati na odgovornost. Tam se dogajajo realne stvari: kako prezeblim, izmučenim in bolnim ljudem dati začasno streho nad glavo, kako jim ponuditi skodelico čaja, mleka za otroke, kako jim oskrbeti žulje, jim priskrbeti primerno obleko in obutev, kako zagotoviti varnost naših ljudi, državljanov in državljanek, kako narediti vse, da bodo njihova življenja potekala kolikor se da normalno. To je pravi odraz begunske in migrantske problematike. Danes tu v Državnem zboru pa smo priča drugemu izrazu tega problema, ki se, žal, poleg vseh pojasnil, argumentov, ki jih imamo možnost slišati dnevno, skorajda že na uro, hrani s političnimi in predvsem pavšalnimi ocenami o nesposobnosti in o tem, kaj vse bi bilo treba narediti.

Spoštovani! Socialni demokrati se strinjamo, da se je treba pogovarjati, a le, če so te besede izbrane previdno, če odsevajo vpogled na celotno sliko te problematike. Ne pa, da se iz konteksta, tudi mednarodnega, ki se ga tako rado pozablja, kar s pavšalnimi ocenami obsoja vse, ki se dnevno trudijo reševati spreminjajoče se razmere na terenu, tudi glede naporov naše vlade in vseh pristojnih ministrov. Ti se ne samo spopadajo s problemi begunske krize naše države, temveč jim je bila v določenih trenutkih, ali si priznamo ali ne, naložena še teža te krize širših mednarodnih razsežnosti. Sprejemati politična priporočila je najlažje, a na tem mestu najmanj učinkovito. Zato si danes ne moremo privoščiti le diskutiranja o tem, kaj bi lahko, temveč kaj bomo storili v prihodnosti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala gospod predsednik. Lep pozdrav vsem.

Današnja seja je le ena v nizu nujnih in izrednih sej, s katerimi poskušata SDS in NSi, tokrat s podporo Nepovezanih poslancev na vsak način prikazati, da v Sloveniji vladajo izredne razmere ter da so razmere neobvladljive. Retorika, ki jo na teh sejah nato uporabljajo, pa je vsak dan bolj nevarna in nedopustna. Vedno več je sovražnega govora, vedno več je potvarjanja realnosti, tako glede beguncev samih kakor tudi glede varnostnih in zdravstvenih vidikov. Izjave in argumenti, ki jih predlagatelji uporabljajo, so v veliki večini neresnični, v večjem delu pa tudi povsem nedopustni in vredni obsojanja. Državni zbor bi moral takšne seje preprečiti, saj je njihov namen zgolj in samo vzbujanje strahu med ljudmi ter nabiranje poceni političnih točk. Da obravnave teh priporočil ne bi smeli dopustiti, izhaja že iz samega besedila zahteve. Najprej s čisto formalnega vidika, saj so priporočila vsebovala tudi elemente interpelacije ministrice za obrambo in notranje zadeve ter poziv glasovanju o nezaupnici predsedniku Vlade.

Povsem nesprejemljive pa so navedbe v besedilu priporočil. V njem lahko preberemo, da ne gre za begunce, pač pa za, citiram, "posameznike in skupine, ki so bili udeleženi v okrutnih dogodkih in pomorih", konec citata. Da imamo, ponovno citat, "kaotično stanje, ki se odraža v množičnih nezakonitih prehodih zelene meje, neprimernih kapacitetah za sprejem migrantov, s strani migrantov poškodovano privatno, občinsko in državno lastnino in zavrženo hrano", konec citata. Da nezakonit prehod meje s strani beguncev eksistencialno ogroža našo suverenost in da obstaja nevarnost brezpravja. Vse te trditve so seveda neresnične. Gre preprosto za laži. To je za javnost že večkrat potrdila tudi policija. Ampak predlagateljev to ne moti, to očitno ne moti niti Vlade, niti koalicije in tudi predsednika Državnega zbora ne. Je kdo od navedenih obsodil takšen javni diskurz? Nikakor. O nedopustnem spodbujanju povsem nepotrebne strahu niti besede, ne danes ne na kakšni drugi seji. Vlada in Državni zbor bi morala delovati v smeri pomiritve javnosti. S sejo, kot je današnja, pa delamo ravno nasprotno. Dejstvo je, da tako imenovana begunska kriza ne predstavlja nikakršnega varnostnega problema. S strani beguncev namreč ni ogrožen prav noben državljan. Prav tako zaradi tega ni ogrožena suverenost države. Sploh pa se je situacija na terenu umirila. To so potrdili tako na Ministrstvu za notranje zadeve kot tisti, ki že od prvega dne delujejo na terenu. Število beguncev, ki dnevno prečkajo našo državo, se je zmanjšalo, prevoz v nastanitvene centre je končno vsaj malo bolje organiziran,

postopek registracije, pa se je vsaj deloma prilagodil razmeram na terenu. Argumentov za povzročanje panike in strahu med ljudmi torej ni, preprosto jih ni.

Res pa je, da zgolj prilagajanje razmeram ni dovolj. Od Vlade smo pričakovali več, veliko več. Vlada na prihod večjega števila beguncev ni bila pripravljena; da nima nobenih konkretnih predlogov, kako bomo v takšni situaciji ravnali, smo v Združeni levici pričeli opozarjati že pred poletjem. Vlada se pogostokrat zateka k pozivom, da v trenutni situaciji ni prostora za delitve na koalicijo in opozicijo, da je čas za državotvornost. A nikakor ni bila zmožna prisluhniti konkretnim predlogom, ki smo jih v Združeni levici večkrat podali. Da vlada na prihod večjega števila beguncev ni bila nikakor pripravljena, potrjuje tudi kontingentni načrt, ki ga je pripravila poleti. V tem načrtu je bilo največje število beguncev, ki bi lahko prečkali Slovenijo, določeno pri številu 500. Opozorilom, da je številka nerealna, Vlada ni želela prisluhniti. Tudi konkretnih predlogov, da bi bilo na primer treba opustiti postopke registracije ter najprej poskrbeti za ustrezno logistično podporo ter koordinacijo na terenu, Vlada ni želela sprejeti. Vse, kar smo lahko slišali, je bilo brezsmiselno ponavljanje, da smo varuhi schengna ter da bomo spoštovali vse postopke, ki jih zahteva Evropska azilna zakonodaja. Da evropska azilna politika nikakor ni primerna za situacije, kot je trenutna, je Vlada ugotovila prepozno. Njena reakcija je bila na eni strani pretirana in na drugi osredotočena na povsem napačne stvari. Vlada je namreč predlagala nerazumljivo in sporno podelitev ohlapnih policijskih pooblastil vojski, razprava pa se je v celoti skoncentrirala na postavitve ograje. Vladi ponovno predlagamo, naj se preneha ukvarjati z ukrepi, ki k reševanju nikakor ne bodo pripomogli. Namesto da se ukvarja z vprašanjem, kdaj bomo na mejo poslali oborožene vojake in kje točno bomo postavili ograjo, naj raje pripravi interventni zakon. Pa ne zaradi tega, da podeli vojski policijska pooblastila in zaobide morebitni referendum, pa ne zaradi tega, za to ni prav nobene potrebe. Z interventnim zakonom bi morala urediti kopico drugih stvari. Z interventnim zakonom bi morali urediti možnost dodatnih zaposlitev v policiji, zagotoviti ustrezno število zdravstvenega osebja, zagotoviti poenostavitev postopkov registracije ali opustitev le-teh, zagotoviti vsem, ki delujejo na terenu, ustrezne pogoje za delo, in vse druge potrebne spremembe. Če bi to naredili, ne bi bilo nobene potrebe po vsakodnevnih izrednih sejah in vrsti zakonov, ki jih sprejemamo po nujnem postopku. Tako pa smo znova priča seji, na kateri ne bomo sprejeli nobenega konkretnega predloga. Ravno nasprotno, skozi razpravo bo najbrž ponovno največ sholastičnih sporov o razliki med postavitvijo ograj ali tehničnih ovir. Torej o ukrepih, ki nikakor ne bodo rešili situacije, pač pa jo bodo le še poslabšali. Trenutno situacijo

lahko izboljšamo le s konkretnimi rešitvami, ki bodo usmerjene v zagotavljanje boljše logistične podpore ter boljše koordinacije na terenu, a kot rečeno, takšnih predlogov nimamo na mizi.

Današnja razprava ne sme biti podobna tisti na odboru v ponedeljek, kjer smo celo cel dan poslušali nedopusten diskurz. V združeni levici zato predvsem pričakujemo, da bo predsedujoči dosledno spoštoval tako ustavo kot poslovnik ter ne bo dopuščal uporabe sovražnega govora, spodbujanja sovraštva ter ksenofobih izjav.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanjo mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi!

Drugi migrantski val, ki je pljusnil v Slovenijo, je zagotovo razkril vse naše pomanjkljivosti in luknje pri soočanju z dano krizo. Problemov ne moremo rešiti, če vladni predstavniki na slepo dan za dnem zagotavljajo in zatrjujejo, da je vse pod kontrolo in da je vse v redu, razmere na terenu pa kažejo popolnoma drugačno sliko. Če želimo povečati zaupanje med Vlado in opozicijo in tudi med državljani, potem je predstavitev realne slike na terenu nujen predpogoj. Današnja razprava, čeprav ste jo nekateri že a priori zavrnil kot nepotrebno, lahko pomembno prispeva k nanizanju morebitnih dobrih in potencialnih rešitev pri soočenju z migracijsko krizo.

V Novi Sloveniji predlagano in na nek način zahtevamo večjo varnost v zbirnih centrih in večjo varnost slovenskih državljanov, da se država dobro kadrovske in tehnično pripravi na čas, ko bodo na severu bistveno omejili sprejemanje migrantov, kot prvič, in kot drugič, da prilagodimo našo azilno politiko našim zmožnostim.

Ali smo pripravljeni na čas, ko bodo v Avstriji in v Nemčiji pomembno omejili sprejemanje migrantov? Odgovor je, žal, ne. Morali pa bi biti pripravljeni tako v tehničnem kot tudi v kadrovskega smislu. Da zagotovimo učinkovita tehnična sredstva, je eno izmed najbolj učinkovitih tehničnih sredstev zagotovo ograja. Še vedno pa ne vemo, ali jo imamo ali je nimamo. Tudi ne razumemo tega skrivanja, zakaj se to sploh dogaja? Če po eni strani predsednik Vlade trdi, da obstaja možnost, da bomo postavili ograjo na južni meji, po drugi strani pa se na vse možne pretege skriva, ali je ta ograja že v državi. Tukaj težko razumemo, zakaj se to dogaja. Če želimo biti pripravljeni, potem moramo zagotoviti dovolj številčno moštvo za varovanje meje in zagotavljanje reda. Tudi temu nismo kos. Tisoč policistov, ki se sooča s krizo na meji, je izčrpanih, mi pa še vedno ne vemo, ali bo slovenska vojska lahko s policijskimi pooblastili pomagala policiji. Prav tako moštvo na meji ni ustrezno opremljeno in plačano in tudi to je dolžnost vsakršne Vlade, da za to poskrbi. Ker pa je ta država odgovorna tudi

do svojih lastnih državljanov, predvsem do tistih, ki so brez dela in ki so pod pragom revščine, smo dolžni prilagoditi tudi našo azilno politiko na način, da se naši državljani ne bodo počutili zapostavljene v primeri z gosti, ki prihajajo v našo državo. Seveda smo Slovenci socialno čuteči in migrantom zagotavljamo humanitarno pomoč. Naša dolžnost je, da poskrbimo, da v Sloveniji nihče ne bo žejen in lačen. Če pa želimo preprečiti morebitne konflikte v prihodnje in druge oblike nestrpnosti, o katerih se danes veliko govori, potem moramo našo azilno politiko popraviti na način, da naši državljani ne bodo imeli občutka, da je država bolj poskrbela za begunce in migrante kot pa za svoje lastne državljane. To bo zagotovo pomembno prispevalo k sprostitvi napetosti in strahov ter tako pomagalo k morebitni hitrejši integraciji naših novih gostov. Trenutna dejstva in pa analiza kaže, da Slovenija seveda ni pripravljena na čas, ko bo treba bistveno omejiti pretok zaradi omejitve na severu. Prav tako še ni nekih resnih predlogov za spremembo azilne politike. Zdi se, da se tudi v tej dvorani razvija občutek, češ da to ni naš problem, za ta problem nismo mi krivi, ga bo že rešil nekdo drug, predvsem pa ga mora rešiti tisti, ki je zanj odgovoren. Problem se zagotovo ne bo rešil sam po sebi in tukaj se moramo opreti zgolj in samo na naše lastne sile in resurse.

Morda je za utemeljitev tega, da se prihodnji migrantski val ne bo zmanjševal, treba razložiti tudi kontekst, zakaj je temu tako. Ljudi iz Bližnjega vzhoda in Afrike poganjajo na pot predvsem vojne in pa slabe gospodarske razmere. Vojne so tiste, ki tem ljudem upravičeno dajejo status beguncev, še več pa je tistih, ki bežijo pred slabimi gospodarskimi razmerami in so zato ekonomski migranti. Balkanska pot, katere del je tudi Slovenija, je izrazito izpostavljena konfliktom na Bližnjem vzhodu. Konflikti na Bližnjem vzhodu spodbujajo ogromne količine ljudi, da potujejo prek balkanske poti v osrčje Evrope in dejstva na tem Bližnjem vzhodu nič ne kažejo, da bi se tam razmere stabilizirale oziroma umirjale. Če pogledate sirsko državljansko vojno, lahko ugotovljate, da se je politični proces reševanja te krize šele blago začel. Šele sestajajo se velesile, kako bi ta problem rešile, vmes pa podpirajo nasprotujoči si sili. Torej miru kratkoročno vsaj v Siriji še ni pričakovati. Hkrati razpada Irak. Severni del Iraka zavzema Islamska država in tako poganja množice iz severnega dela Iraka. Priča smo novim konfliktom v Afganistanu. Po podatkih, ki so jih predstavile iranske sile, dnevno iz Afganistana zbeži 3 tisoč ljudi. Ti ljudje so seveda vsi namenjeni v Evropo. Ne smemo pozabiti tudi na zadnje napetosti med Izraelci in Palestinci. Skratka, vsi ti konflikti kažejo, da je bližnji vzhod nemiren, in da Slovenija lahko tudi v prihodnjih mesecih, morda letih, pričakuje naval ljudi iz teh koncev. Vse se začne v Turčiji. In zanimivo je, da Turčija tega migracijskega vala ni pripravljena omejiti, kljub

temu, da ima izjemno močne in dobro usposobljene varnostne sile. Kljub temu, da dobro varuje svojo kopensko mejo, pa izrazito slabo varuje svojo morsko mejo. Upal bi si trditi, da Turčiji celo ustreza sedanjí migrantski val, iz dveh razlogov. Prvič, na takšen način pospešujejo odliv beguncev in drugih migrantov iz svoje lastne države. In drugič, pritisk na Evropo jim zagotovo ustreza za boljše pogajalsko izhodišče za denar in druga pogajanja v zvezi s sodelovanjem z Evropsko unijo. Začelo se je pri milijardi evrov pomoči na leto. Danes smo že pri številki tri milijarde evrov letno, kot jih zahteva Turčija za to, da se začne resno s tem problemom ukvarjati. In najverjetneje tudi to ne bo dovolj. Za primerjavo, to je tretjina slovenskega proračuna.

Na drugi strani imamo še eno problematično državo na tej balkanski poti, to je Grčija, ki kljub temu, da je članica schengenskega območja, schengna praktično ne izvaja; kljub temu, da imajo eno izmed najmočnejših obalnih straž v Evropi, niti pri belem dnevu ne zaustavijo in ne zavrnejo enega gumijastega čolna. Tukaj bi jim morda lahko tudi mi pomagali, naj se vendarle z zgledom obrnejo na Avstralijo, ki je s striktnim zavračanjem čolnov, ki so se peljali proti Avstraliji, vendarle dolgoročno dosegla, da se je migrantski val v Avstraliji umiril. In Grčija tukaj ne stori ničesar. Novinarka Televizije Slovenija je celo poročala, da čolni plujejo pri belem dnevu in nazaj odplujejo v Turčijo, torej gre za neke vrste krožno pot med Turčijo in Grčijo, ki dnevno lahko pripelje, odvisno od razburkanosti morja, med 4 in 10 tisoč ljudi na dan. In to je tudi tista številka, ki potem pljuske v Slovenijo.

Z juga bomo torej v prihodnosti soočeni z dnevnim pritiskom med 4 in 10 tisoč ljudi. Na severu pa se nam hkrati kopičijo druge težave. Sever se polni, severne države nimajo več takih zmožnosti, in slej kot prej bodo začele agresivno omejevati prihod migrantov tudi v te države. Če grem po vrsti. Švedska; trenutno manjšinska leva vlada na Švedskem nima niti toliko glasov, da bi si v parlamentu lahko sama izglasovala proračun, in je zato pomembno odvisna od ostale večine v parlamentu, ki pa zahteva za sprejem proračuna omejitev priseljevanja. Torej Švedska kot ena izmed najbolj izpostavljenih držav bo zagotovo v prihodnosti omejila priseljevanje.

Nemčija; Bavarci, veste, da se branijo in opozarjajo na prekomeren dotok. Pomemben za razumevanje tudi naše situacije je zadnji dogovor koalicijskih partnerjev v Nemčiji iz prvega novembra letošnjega leta, kjer so jasno zapisali, da si bodo prizadevali za čimprejšnjo postavitev in delovanje zbirnih centrov na južni meji, za boljši nadzor na meji in za boljše izvajanje ostrejšé azilne politike. Pod črto, z drugimi besedami to pomeni, da so se tudi v Nemčiji koalicijski partnerji dogovorili, da bodo migrantski val začeli pomembno omejevati. Avstrija bo seveda tej politiki sledila.

Če se dotaknem še Evropske komisije. Veliko smo od Evropske komisije pričakovali, ampak na koncu je gospod Juncker našemu predsedniku Vlade in vsem ostalim na tej poti povedal, da pričakuje boljše in "tvornejše" sodelovanje. Torej, z drugimi besedami, pomagajte si sami.

Nujno je, da se Slovenija učinkovito in dobro pripravi na to, ko bo treba tudi v Sloveniji začeti pomembno omejevati dotok ljudi. Pritisk z juga bo velik, omejitev severa pa jasna, in Slovenija se mora tehnično in kadrovske pripraviti na ta čas.

Če dotoka ljudi v državo ne bomo pomembno nadzorovali oziroma omejili, se nam zagotovo obeta kaos v državi, in zagotovo slej kot prej tudi prestavitev tudi schengenske meje z naše južne meje na Karavanke, o čemer je tudi pisal oziroma govoril predsednik države. In v temu delu se absolutno strinjamo z njim, da je strateškega pomena, da Slovenija vse stori zavoljo naših državljanov, da schengenska meja še naprej ostane na naši južni meji. Ne bi si smeli dovoliti, da zaradi naše neučinkovitosti, da bi se ta meja prestavila na našo severno mejo.

Treba pa je opozoriti tudi na to, da bolj kot bo otežen dostop na sever, več bo tudi prošenj za azil v Sloveniji. In naše zmožnosti zagotovo niso brezmejne, naše zmožnosti so omejene. In kot sem dejal, odgovorni smo do 100 tisoč brezposelnih in 300 tisoč ljudi, ki živijo pod pragom revščine. In azilno politiko je treba prilagoditi našim zmožnostim na način, da se naši ljudje ne bodo počutili odrinjene.

V NSi torej predlagamo – ko ste govorili, da naj govorimo o konkretnih ukrepih in da naj današnja razprava tudi prispeva h konkretnim ukrepom –, da se pripravimo na omejevanje dotoka ljudi v državo. Da za to zagotovimo ograjo, konkretno, da zagotovimo več ljudi in večje moštvo na meji, in zagotovimo tem ljudem ustrezno plačilo. To je prvi sklop. In drugi sklop – predlagamo in zahtevamo, da začnemo spreminjati tudi azilno politiko. Ne pričakujmo, da nam bodo pomagali drugi, pomagajmo si sami.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev o predlogu priporočila.

Besedo ima ministrica za notranje zadeve, mag. Vesna Györkös Žnidar, izvolite.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala za besedo. Spoštovani poslanke in poslanci!

Današnja seja je izjemnega pomena, ker se danes namreč pogovarjamo o enem največjih izzivov naše države v polpretekli zgodovini, in danes je bil izrečen ključni stavek, in sicer, ko je bilo povedano, da je Slovenija ujeta v osrčju migracijskega toka. Slovenija se nahaja na migracijski poti in pravzaprav nobena država, ki je na tej poti, tega toka ni uspela ustaviti, pravzaprav je državam nekaterim bilo ...

Nekatere države so uspele le preusmeriti ta tok do določene mere, odvisno od okoliščin, vendar pa je to glede na masovnost in razsežnost migracijskega toka v dani situaciji še vedno neoprijemljiva kategorija.

Kot je že povedal predsednik Vlade; tudi večje države, kot je Slovenija, so se znašle v stiskah, ne glede na to, da imajo že zgodovinske izkušnje s tega področja, da imajo kapacitete, ki jih vendarle glede na pojavnost migracij v množičnosti, da jih nadgrajujejo. Tako da dejstvo je, da se Slovenija sooča z izjemnim migracijskim valom, ki potuje po Zahodnem Balkanu in je prišel tudi do nas.

Tukaj je treba povedati tudi, da Slovenija lahko zoper migracijski tok ukrepa šele, ko pride do vstopa na območje Republike Slovenije, torej naša policija na območju Hrvaške ukrepati ne sme.

Policija je že pri prvem valu ravnala po pravilih, podala je pisno najavo Republiku Hrvaški za vračanje, ni bilo pripravljenosti oziroma prišlo je do zavrnitve. Stopnjevalo se je ravnanje Republike Hrvaške v razprševanje, glede katerega ste vsi informirani, tudi posnetek policijskega helikopterja je nastal v času, ko Hrvaška ni hotela sodelovati, ob sočasnem razprševanju oziroma usmerjanju migrantov po zeleni meji. Ob nenapovedanem razprševanju nismo vedeli ne kje, ne kdaj, dejansko je naša policija bila tista, ki je migrante potegnila iz reke. Tako da mislim, da je nepravilno in pravzaprav nepravilno, da bi se tudi Sloveniji v temu vidiku karkoli očitalo.

Ne strinjam se s tem, kar je danes bilo povedano, in sicer, da Hrvaška fizično ni mogla zaustaviti toka. Dejansko Hrvaška noče in to tudi javno priznava, kar se potem preliva tudi na naše ozemlje. Zaradi tega smo imeli večje težave in verjamem, da jih bomo tudi še imeli, kar je ne nazadnje tudi nenavadno glede na to, da gre za potencialno kandidatko za schengen, za kar je dobila ogromno sredstev, vendar pa kljub temu ne izvaja pravil EU. In zato lahko tudi povemo, da je udeležba našega predsednika na mini vrhu Evropa-Zahodni Balkan bila velik uspeh za našo politiko, ker namreč smo uspeli udeležiti naš konkretni interes, da se torej k nam pošiljajo policijske enote, torej tuje policijske enote za varovanje meje s Hrvaško, torej enote za obvladovanje množic, kar je pri masovnem navalu v vsakem primeru nujno. V tem trenutku, če pogledamo razmerje Hrvaška-Slovenija-Avstrija, lahko rečemo, da je še zmeraj pretežno odvisno od tega, kar se uspemo dogovoriti z Avstrijo, in to nam v bistvu povzroča velike napore, vendar pa menim, da je naša policija, in pa tudi, da smo na političnem nivoju zelo uspešni.

Lahko rečemo tudi, da smo v prvem valu storili vse, da smo rešili dejansko Slovenijo pred kaosom. Nobena skupina ni šla čez naše ozemlje brez nadzora. Prav tako je danes bilo povedano, da se je zahodnobalkanska pot oblikovala v zadnjih nekaj mesecih. To ni res. Mi

zahodnobalkansko pot spremljamo že nekaj časa, kljub temu, da pa je res, da v zadnjih mesecih ni doživljala tako velike medijske pozornosti, kot jo je doživljala sredozemska pot. Mi smo na to opozarjali že dalj časa, že pravzaprav od lani. Zajeta je v vseh analizah tveganja in pri opravljanju nalog varovanja državne meje in smo se tudi zelo intenzivno pripravljali. Mi imamo nadzornike državne meje, tudi poostriili so se izravnalni ukrepi policijskih postaj v zvezi z nadzorom državne meje, in vse skupaj je seveda kulminiralo v napotitvi posebnih policijskih enot na našo mejo, o čemer smo seveda vsi seznanjeni.

Kar se tiče schengna; bilo je rečeno, da Madžarska spoštuje schengen, iz česar je bilo zaznati eno negativno konotacijo, da Slovenija pa naj ne bi spoštovala. Jaz se s tem ne strinjam. Slovenija spoštuje schengen. Meja ni odprta. Že nekaj časa se izvaja bistveno poostren nadzor. Vemo, da policija ima načrte že od leta 2013. Sprejeti so bili dodatni ukrepi glede na oceno stanja, glede na odločitve Vlade, glede na mesto obravnave. Vlada je ukrepala in tudi bo v bodoče ukrepala glede na varnostna in vsa druga tveganja, in kot je danes predsednik Vlade odločno povedal, tudi opcija zavračanja migracij glede na situacijo ... Prav tako se ne strinjam s tem, da prihaja do sistematičnih kršitev schengna, kot je bilo povedano, lahkomiselnosti, neukrepanja Vlade. To ne drži. Pravzaprav pa tudi ne drži, da smo bili presenečeni. Mi nismo bili presenečeni. Ta val za nas ni nobeno presenečenje in smo se tudi na to odzvali glede na situacijo, glede na oceno stanja in glede na ukrepe, glede česar je govoril tudi predsednik Vlade, in mislim, da ni treba, da ga ponavljam.

Strinjam se s tem, kar je povedal predsednik republike, gospod Pahor. Namreč, schengen je naš državni interes. Prepričana sem, da se glede tega strinjamo. Kar se tiče Slovenije, schengen še vedno velja. Ni suspendiran. Slovenska policija našo mejo kot varuh državne meje vključno v delu, kjer je schengenska meja, še vedno varuje po naših standardih in po EU standardih, vendar pa na način, ki je prilagojen, ker namreč v dani situaciji drugače ne gre – masovnemu, množičnemu navalu migrantov, ki našo državo dejansko izkoriščajo kot tranzitno državo –, in pa varujemo mejo glede na naše zmogljivosti. Slovenija je polnopravna članica schengenskega prostora in tudi država članica EU in se kot ostale kredibilne države članice evropske integracije, z izjemo nekaterih, ravna po pravilih, ki pa, kot rečeno, niso prilagojena dejstvu, da se na meji nenadoma znajde masa ljudi, med katerimi so tudi ženske, otroci, nosečnice in druge ranljive kategorije. Tako da glede tega pričakujemo in tudi na vseh zasedanjih zahtevamo odločne odgovore Evropske komisije kot skrbnika pravnega reda EU, ker ne nazadnje tukaj gre za ljudi, ki našo državo uporabljajo za tranzit, ki za vsako ceno želijo v ciljne države. Slovenija je

dejansko razpeta med Grčijo – v kateri vemo, da je prišlo do razpada integriranega sistema upravljanja meje – kot točko vstopa v EU, in ciljne države. Pri čemer je bistveno tudi, kako ravnajo tranzitne države. Na operativnem in političnem nivoju Slovenija vlaga izjemne napore v to, da se zagotavlja pretočnost, to je tudi ta interes, o katerem je govoril tudi predsednik republike, pri čemer so pripravljene tudi ukrepi, ki jih bo Slovenija izvajala v primeru omejevanja sprejemanja migrantov v ciljnih državah oziroma v sosednji Avstriji, in seveda v primeru, da ponovno pride do nekontroliranega razprševanja po naši južni meji.

Skratka, če na kratko še enkrat povzamem predsednika Vlade, sprejeti bodo ukrepi, da bo položaj ostal obvladljiv, pri čemer se bistveno poostren nadzor na državni meji že izvaja.

Preusmeritve migracijskega toka ni povzročila Vlada Republike Slovenije in zanjo tudi ni bila ta preusmeritev nikakršno presenečenje. Že v začetku leta so bile zelo intenzivne priprave tako kar se tiče povečanja prosilcev za mednarodno zaščito in tudi kar se tiče nezakonitega prihoda tujcev, ki Slovenijo dejansko uporabljajo kot tranzit na poti do zelene države, kjer potem želijo zaprositi za azil.

Varnost je in ostaja primarni imperativ Ministrstva za notranje zadeve, kar je tudi stalna naloga naše policije, zaradi česar policija v skladu z zakonom izvaja ukrepe za obravnavo ilegalnih migrantov. Te ljudi se registrira, da se zagotavlja maksimalen nadzor nad tem, kdo vstopa v našo državo, opravljajo se tudi varnostni pregledi, kar vse je zaveza schengna, in pa svoja pooblastila in taktiko prilagaja glede na situacijo. Policija ostaja varuh državne meje in menim, da sta tako Ministrstvo za notranje zadeve in policija kot organ v sestavi tega ministrstva, svojo nalogo odlično opravila. Naša država deluje solidarno in odgovorno. Slovenija je dejansko prva država, ki poskuša oziroma ki upočasnjuje migracijski tok, ki ga nadzira. V to se vlagajo nadčloveški naporji vseh tistih, ki pri tem sodelujejo. Naše meje niso sproščene, migranti so deležni postopkov, ni spontanega vstopa v našo državo, ni prišlo do razpršitve po državi, kot se je to zgodilo v naših sosednjih državah, varnost ni kompromitirana. In delo Ministrstva za notranje zadeve se odraža v varnostni sliki, ki v tem trenutku je obvladljiva, policija je poskrbela za varnost naših državljanov, noben državljan Republike Slovenije ni bil udeležen v varnostnem incidentu in tako na kakršenkoli način ogrožen ali poškodovan. V vsakem primeru policija deluje v smeri odvratanja ilegalnih migracij in to je bistvo schengna, kar je, kot rečeno, naš državni interes. Je pa v tem trenutku prioriteta pretočnost in pa scenariji za zaprtje meja s strani Avstrije in Nemčije, kot je povedal predsednik Vlade, so seveda pripravljene.

Skratka, sistem deluje, tisti, ki nelegalno prestopajo našo mejo ostanejo v

postopku policije zaradi nedovoljenega prehajanja meje, zagotovljene so tudi kapacitete za oskrbo teh ljudi, ki jih še povečujemo glede na to, da se bodo vremenske razmere poslabšale, in migracijski tok je maksimalno obvladovan in nadzorovan, torej ni prišlo do razpršitve migrantov po ozemlju. Policija učinkovito obvladuje izjemne varnostne situacije, ki so s tem povezane, zato je tudi policija že takoj oziroma kaj kmalu po tem, ko se je s temi izzivi pričela soočati, podala tudi predlog za vključitev Slovenske vojske v širše varovanje državne meje. To v tem trenutku že zelo razbremeni naše policijske enote. Delujejo seveda na podlagi usmeritev in načrtov policije, in lahko povem, da Slovenska vojska učinkovito pomaga policiji pri širšem varovanju državne meje.

Ključna vprašanja na katera mislim, da je treba, da danes odgovorimo oziroma da je nujno, da odgovorimo, so: Ali je z opustitvijo kakršnegakoli ukrepa bila kompromitirana varnost Republike Slovenije? Menim, da ni bila. Ali je Slovenija s svojim ravnanjem omajala ugled države? Tudi menim da ne. Ali je Slovenija s svojim ravnanjem ali neravnanjem na kakršenkoli način ogrozila obstoj oziroma smisel schengenskega prostora oziroma schengenske ureditve, za katero vemo, da je v tem, da se odpravijo notranje meje, da se poostri kontrola na zunanjih mejah, zato, da ne pride do zmanjšanja varnosti v državah, ker to je v interesu ne le Slovenije, ampak tudi v interesu vseh držav? Menim, da Slovenija s svojim ravnanjem na meji varuje tudi interese Avstrije in Nemčije, glede na to, da gre za enoten schengenski prostor, v katerem veljajo principi soodvisnosti. Slovenija veliko pozornost posveča nujnosti kontrole in registracije ob vstopu, ker to je v tem trenutku prioriteta zahteva schengenskega območja.

Skratka, Slovenija izvaja vse ukrepe, ki jih je možno in nujno izvesti za to, da države članice s skupnimi naporji ponovno pridemo do povrnitve v stanje, v katerem bo polno izvajanje schengenske ureditve spet možno. Je pa dejstvo, da je problem večji od Slovenije. Zaradi svoje majhnosti smo seveda nesorazmerno obremenjeni, vendar pa Slovenija te krize sama ne bo mogla rešiti. Nujen je skupen evropski odziv za reševanje problema pri izvoru, sočasno pa seveda, kot je povedal predsednik Vlade, Slovenija izvaja in tudi načrtuje vse ukrepe in jih tudi pogloblja, ki so potrebni za nemoteno delovanje naše države, za ohranitev varnosti, skratka, vsi scenariji so v pripravljenosti.

Danes je bilo tudi rečeno, da je to trenutek, ko je treba stopiti skupaj. Jaz se s tem globoko strinjam. Namreč, ob tej situaciji se bo dejansko pokazalo, kdo je na strani države in kdo je na strani izključno svojih političnih ambicij. Jaz mislim, da je zadeva veliko preresna, da bi se lahko na takšen način igrali, ker vsakdo, ki ni sposoben v tem trenutku stopiti skupaj, izjemno

škoduje ne le političnemu prostoru, ampak predvsem naši državi.

Prav tako ne drži, da ni informiranja. Ministrstvo za notranje ministrstvo ob vseh obremenitvah, ki jih imamo, tako na političnem, operativnem nivoju, sklicujemo praktično dnevne tiskovne konference prek Ukoma, tako da javnost in verjamem, da tudi spoštovani poslanci ste o vsem obveščeni. Prav tako se ne strinjam s tem, kar je danes bilo povedano, da so Hrvati opozarjali Slovenijo in da se nismo pravočasno dogovorili z njimi. Mislim, da je takšno valjenje v dani situaciji, ko vemo, s kakšnimi težavami se srečujemo, izjemno nedržavotvorno. Verjetno je poslanec mislil na dogovore z Avstrijo, ne na dogovore s Hrvaško, ker tukaj je v tem trenutku težišče problema glede na to, da je pretočnost v bistvenem delu odvisna od tega, kaj se uspemo z Avstrijo dogovoriti. Avstrija je izjemno odgovorna država članica Evropske unije, ki je prevzela velik del bremena, in Avstrije nikoli nismo kritizirali in tudi velike napore vlagamo v dogovore z Avstrijo.

Tudi na nivoju Evropske unije smo zelo aktivni. Veliko pozornost posvečamo opozarjanju na problem učinkovitega upravljanja zunanjih meja, vračanju torej k bolj aktivni politiki, vračanju Evropske unije, da se ekonomski migranti že vračajo v države vstopa, da se hotspot uveljavi v državah vstopa, kar bi dejansko razredčilo migracijski tok in olajšalo situacijo tudi v Evropski uniji, ker v tem trenutku do nas prihaja nerazredčen tok, kljub temu, da sta pred našo še dve zunanji meji Evropske unije, ki nekontrolirano prepuščata migrante. Hrvaška je seveda država članica Evropske unije, ampak se ne ravna po pravilih Evropske unije in migrante neposredno iz Srbije vozi proti Sloveniji.

Prav tako menim, da ni primerno, da se Sloveniji oziroma slovenski vladi očita nepripravljenost, ker namreč s tem omalovažujete vse tiste, ki delajo na terenu. Nepripravljenost se kaže v neobvladovanju razmer na terenu in nikakor drugače. Tako da mislim, da ni korektno do teh ljudi, ki dnevno na terenu preživijo svoj delovni čas, in tudi do prostovoljcev, humanitarcev, skratka, vseh akterjev, ki vlagajo izjemne napore v to, da je situacija na terenu obvladovana.

Slovenija sprejema celovite ukrepe za obvladovanje migracijskega toka, seveda glede na oceno stanja, glede na mednarodno umeščenost, glede na varnostna tveganja, glede na ravnanja drugih držav na migracijski poti, in seveda glede na odzivanje ciljnih držav, zlasti Nemčije, ki pač vodi svojo politiko, nekako odprto politiko, iz humanitarnih razlogov. Vlada v funkciji zaščite meje deluje sorazmerno. Pripravljeni so načrti in scenariji, kot je povedal predsednik, in bodo zagotovili seveda pravočasen in primeren odziv na krizo, s katero smo soočeni. Menim tudi, da se je Slovenija tako operativno kot tudi politično odzvala optimalno, kar našo policijo, predvsem našo policijo podpira

pri naporih v izravnavanju števil vzhoda in izhoda, da se v Sloveniji ne bi zgodil tako imenovani žep.

Za konec bom še povedala, da varnostne sile so bile v preteklih letih oslabiljene, vendar pa ne tako, kot je bilo danes povedano, zaradi "izgovorov", kot smo slišali danes. Naša policija je bila oslabiljena zato, ker je venomer padla pod neusmiljen meč linearnega reza, kar jo je neusmiljeno šibilo, kljub temu, da dosega izjemne rezultate. In to kaže tudi v tem trenutku, ko dejansko ni prišlo do zmanjšanja stopnje varnosti, kar dokazuje še danes. Aktualna vlada je slabo finančno stanje v policiji delno že sanirala, vlagali bomo tudi v bodoče napore, da se to sanira in da se trendi obrnejo navzgor. Skratka, storili bomo vse, da bo vlaganje v varnost postala kontinuirana potreba, na kar ne nazadnje že kaže policijski proračun za leti 2016 in 2017.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Janja Sluga. Besedo ima predlagatelj, mag. Branko Grims. Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Stopiti skupaj ... Iniciativa za to, spoštovana gospa ministrica, ni bila vaša, iniciativa je bila moja. In naredili smo to na Komisiji za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb, kjer smo popolnoma soglasno predlagali določene sklepe temu državnemu zboru, in ta državni zbor jih je tudi sprejel. Iz teh sklepov, če ste pozorno prebrali gradiva in se zavedali, kaj in o čem smo odločali, je jasno sledilo, da je treba spremeniti politiko in da je treba za namene policije, torej točno za vaše področje, obrambe, točno tisto, o čemer je danes govoril tudi predsednik države, in vse ostale službe, kot smo rekli, ki se ukvarjajo s to problematiko, nameniti bistveno več sredstev in spremeniti politiko do teh področij, kot je bilo to v preteklosti, ko se je ravno na teh področjih lahkomišlno varčevalo čez vse možne meje. Zaradi tega je prišlo do položaja, ko je ... To ni bil enoletni proces, to je zelo dolgoleten proces, gospe in gospodje. Ampak kaj se je zgodilo v teh dveh mesecih, odkar je bila ta seja, ker skoraj dva meseca bo kmalu od te seje? Nič. Prišli ste s predlogom proračuna, v katerem so potem predstavniki policije pa ostali bili zadovoljni, "joj, končno se je ustavil trend padanja". Ja počakajte, tukaj ne gre za ustaviti trend padanja. Zadeve so se drastično spremenile in bi morale biti povsem drugače. In če ministrica niti sklepa Državnega zbora ne zna uporabiti za to, da bi povečala sredstva, skoraj soglasnega sklepa Državnega zbora, potem je ta ministrica očitno nesposobna. Toliko okoli tega, kdo komu ponuja roko in kdo mu ne.

Kar se tiče sodelovanja sosedov. Verjeti na besedo ... Obstaja en zelo balkanski

pregovor, ki bi ga tisti, ki ste bolj jugoslovansko usmerjeni, morali poznati: Obečanje ludom radovanje se je temu reklo včasih na Balkanu. In kako je s tem, ste verjetno vsi izkusili na lastni koži. Scenarij, ki se je odvijal v minulih mesecih, sem dobesedno po dnevnik skoraj napovedal na tiskovni konferenci pred tremi meseci, ampak, ali je kdo hotel slišati? Ne. Takrat so se norca delali. Pa točno to se je zgodilo, ker je bilo tako predvidljivo, da je bilo več kot očitno. Če bi ravnali državotvorno, ker je gospa ministrica uporabljala ta izraz, bi lepo pripravili vse hkrati z Madžarsko, bi hkrati z Madžarsko postavili ograjo in razglasili zaporo meje, pa se nič od tega, kar se je zgodilo, ne bi sploh zgodilo v tem obdobju, ker jasen signal bi usmeril te tokove drugam, pa ne bi bilo treba nobene sile, nobenih stroškov, nobenih problemov in seveda nobene lahkomišelnosti, ki se potem skriva za silnimi besedami. "Velika pretočnost": veste, kaj je pretočnost, prevedena v pravo, kajti danes bi morali govoriti o pravu? To je tisto, kar pogrešam ves čas pri besedah vseh, tudi pri besedah mojega profesorja dr. Cerarja, ki je izjemno dober pravnik. Operirati s pravnimi izrazi, kajti beseda pretočnost v tem kontekstu ni nič drugega kot politološka spačenka, ki skriva pravno izraz masovna kršitev schengna, to se pravi, masovna nezakonitost. To je pretočnost v takem kontekstu, pa nič drugega ni to. To samo to pomeni, da se ljudi hitro sprejme, hitro popakira, malo nekaj popiše, kar nima repa pa glave, itak imajo vsi ponarejene dokumente ali pa polovica jih nima, pa gredo naprej. Koliko se je prstnih vtisov vzelo, bi pa res rad že vedel to številko, ker je nisem uspel ugotoviti? Skoraj nič, ne. Saj lahko pomagam, toliko, da se ne bomo šli za tistega jurja gor ali dol, ampak po schengnu bi bilo treba vzeti prstne vtise, vsi bi morali imeti veljavne dokumente, vsi bi morali izpolnjevati pogoje za vizo in vsi bi morali imeti veljavno vizo v trenutku, ko bi stopili na schengensko območje. Toliko okoli schengna. Schengen je mrtev in tisti, ki so to omogočili, so pač za to odgovorni, in to točno tisti, ki danes govorijo o pretočnosti. To je tek na kratke proge, če komu ni jasno, kajti ta tok se bo obrnil, gospe in gospodje. Jaz v to, da bo to trajalo 10 let, ne verjamem. Potem, mimogrede, kar sem že enkrat rekel, bo naš problem čisto drugačen. V tem primeru, če bi bilo to res toliko let, Evrope ne bo več in potem bomo sami in bodo naši problemi čisto drugačni in se bomo drugače pogovarjali. Ampak ne verjamem, da se bo to zgodilo. Jaz verjamem, da bo prej pamet srečala vse, ki v resnici odločajo, in v tem primeru seveda se bo ta tok obrnil. Ampak veste kaj se bo zgodilo? Treba je brati dublinski sporazum; ljudje se bodo vračali na tisto območje kjer so bili znotraj schengna najprej popisani, pa kakorkoli že. In to je točno Slovenija, ne boste verjeli. In takrat bomo pa v velikih težavah, pritisk bo od spodaj navzgor in pritisk bo od zgoraj navzdol. To bo problem. Lahko zdaj obljublajo, ja, bomo vračali s cargo avioni, pa ne vem kaj, kot

Nemčija zdaj govori. Jaz odkrito povem, da ne bi rad še enkrat citiral tistega pregovora, kot sem ga prej. Ko bo šlo zares, mislim, da bodo kar dobri stari vlaki, ki so bistveno cenejši, peli svojo pesem, in ti vlaki bodo potem pretovorjeni nekje, samo vprašanje, kje. In zato ne rabi Slovenija novih koridorjev pa ne vem še vsega česa, o čemer se govori, pa velikih nastanitvenih zmožnosti, ampak Slovenija rabi zaščito južne meje, Slovenija rabi točno ograjo in nič drugega, da uporabimo pravi izraz, ne tehnične ovire, ampak ograjo, "oreng" zaščiten, in dosledno izvajanje schengna na svojem ozemlju, pa nič drugega Slovenija ne rabi.

Saj nihče od nas ne zahteva nič nezakonitega. Ravno nasprotno! Veste, kaj je absurdnost te situacije? Da tisti, ki opozarjamo, da Evropa dela usodno napako, samo želimo, da bi Evropa spoštovala svojo lasten pravni red, kar bi moralo biti samoumevno, saj je pravni red vsake demokracije in temelj moderne združene Evrope. Ampak vsi politiki, ki so pri tem odgovorni ali pa neodgovorni, so na to že veselo pozabili in potem pristajajo na logiko, da se na veliko govori o beguncih. Kdo pa ima – pojdimo na pravo, gospe in gospodje – pravico do statusa begunca glede na mednarodne kriterije? Niti eden. Zelo enostavno. Kajti ti imaš pravico do statusa begunca v prvi varni državi, kjer se lahko ustaviš. Tam imaš pravico do statusa begunca, ko greš pa od tam naprej iskat, ne vem, boljše pogoje in tako naprej, pa nisi več begunec, ampak si ekonomski migrant. In če to delaš brez potnih listov, si ilegalni ekonomski migrant. Dajmo se že enkrat o pravih stvareh pogovarjati. Pa mimogrede, kdor verjame, da se je ta masa usula tako naključno in kar naenkrat; prej se je dogajalo že to, ampak to je bilo v neprimerljivo v manjšem obsegu. Zavedajte se, da je v Evropo dve leti nazaj prišlo vsega skupaj toliko migrantov, kot jih je šlo zdaj čez Slovenijo samo v nekaj dneh. Ampak vsega skupaj. Da se bomo zavedali, kakšen čisto drugačen obseg problema je zdaj. In zakaj se je to usulo? To seveda je storil denar, pa storile so tajne službe, in denar zdaj to že poganja. Tudi če se vse vojne ustavijo, se ta val ne bo ustavil, dokler ne bo Evropa nehala dajati signal: Pridite, pridite, kajti ta signal je samomorilski, tako mimogrede, in začela dosledno izvajati svoje lastne predpise, kar bi bila itak dolžna. To je treba narediti, pa nič drugega.

Tukaj je še veliko okoliščin, o katerih bi lahko govorili, ampak ... Problem je, ko enkrat pristaneš na napačno uporabo pojmov, potem so tudi napačne rešitve. Se pa za tem skriva, kot vedno – in v politiki, saj vemo, je zmeraj tako, da se za visoko donečimi besedami skrivajo najbolj pritlehni interesi –, še marsikaj drugega. Mogoče tudi takšna računica. Če nekomu daš neupravičeno status begunca, čeprav ne bi bil do njega upravičen, ampak če mu ga daš, mu ga daš, tvoj problem, potem ima seveda še pravico do združitve z družino. In družine, gospe in gospodje, niso enočlanske, dvočlanske ali

tričlanske, tako kot pri nas, ampak tam dol štejejo deset, dvajset članov. Kar pomeni, da če bo Slovenija dala 10 tisočim status begunca, ker o tem se mimogrede govori v Bruslju, če niste še te številke slišali, potem lahko to pomeni 50, 100 ali celo 200 tisoč novih državljanek in državljanov, in potem tista naslovnica Mladine sploh ne izpade več tako čudno, kot se je morda komu zdelo.

Pa mimogrede, če je kdo na levici najlepše povedal, da sploh ne gre za begunce, je bila to točno Mladina, ker je rekla: "Dober dan, novi državljani!" Če bi bili to begunci, bi samo čakali, da se vrnejo v svoj rodni kraj takoj, ko bi se razmere umirile. Če pa imajo druge cilje, potem pa seveda niso begunci. Toliko samo mimogrede, da bomo uporabljali pravilne izraze, ker če hočemo iskati prave rešitve, je treba za začetek pravilne uporabiti, in to, mimogrede, zahteva celo, ne boste verjeli, medkulturni dialog, ki je bil v tem državnem zboru soglasno potrjen, ne samo z naše strani, ampak celotne Evropske unije, leta 2008, kar se lahko vsi prepričate, če je to že kdo izgubil iz spomina.

Prej je bilo rečeno, "nismo bili presenečeni". Z vsem dolžnim spoštovanjem, ampak osrednjo sporočilo koalicije ob razpravi v zvezi s spreminjanjem Zakona o obrambi je bilo, "nihče ni mogel predvideti, čisto smo bili šokirani in presenečeni". To je bilo razprav, kolikor hočete, pojdite gledat svoje lastne magnetograme, in ne danes govoriti, da ni bilo presenečenih. Morda je bilo igrano presenečenje, morda se je namerno sedelo na ušesih, to je možno, ampak to potem odpira še nekatera druga vprašanja, ampak vsekakor, ne govoriti, da ni bilo presenečenj. Bila so in bila so celo javno priznana, in to ne samo eno.

Ko govorimo o škodi, ki nastaja, to se ves čas s tem manipulira. Ena od najbolj trapastih manipulacij ali pa tragikomičnih za Evropo je tista, "to pomeni nov ekonomski razvoj" in ne vem kaj za Evropo. Dajte, lepo vas prosim! Uradni podatki – da ne bo spet nekdo podatkov Organizacije Združenih narodov, UNHCR, če sem precizen, razglasil za, pa nemške uradne podatke, ki jih je objavila njihova vlada, za kakšen sovražni govor – 81 % od teh, ki prihajajo, so nepismeni in brez šol. Od preostalih, ki so jih probali prešolati, 95 % prešolanih ni končalo šolanja, ker so rekli, da je to zanje žaljivo, toliko. In na osnovi tega je bila uradna ocena nemškega ministrstva za delo, da več kot 90 % teh, ki prihajajo, sploh niso združljivi s trgov delovne sile Nemčije, to je citat. Toliko okoli tega, kakšno ekonomsko okrepitev in priložnost to pomeni. Ob tem, ko je danes, mimogrede, še vedno neki evropski komisar govoril, da predvideva, da bodo migranti ekonomsko oživili Evropo in da bo to rahla oživitvev, če citiram po spominu; to je bilo po radiu, ravno, ko sem se sem peljal. Mimogrede, kakšno testiranje na prisotnost določenih substanc včasih ne bila slaba stvar.

Pri realnih stroških, pojdimo že enkrat na realne, podatke je pa zadeva naslednja. Uradni podatek, s strani Nemčije objavljen pred samo nekaj dnevi, je: migrantska kriza bo stala zaradi obsega enega milijona ljudi Nemčijo v letu dni neto 30 milijard evrov; to je uraden podatek, ga lahko preverite vsi ta trenutek na internetu. Kaj to pomeni? Da oni računajo, da bodo neto stroški Nemčije 30 tisoč evrov na enega samega migranta. Ob tem je pa treba povedati, da še dodatno je pa njihova ocena, da integracija, če bi do nje prišlo, je pa potem še 10 tisoč evrov, dodatno. Ampak pustimo tisto ob strani, integracija itak ne bo uspešna, iz razlogov, ki jih danes ne bom našteval. Ampak 30 tisoč evrov na enega; zdaj si predstavljajte, kaj to pomeni za ubogo Slovenijo, če se tukaj naredi čep in se meja zapre na severu namesto na jugu. In bomo tu iznenada imeli, tisoč, 5 tisoč, 10 tisoč, 20 tisoč in tako dalje teh ljudi. Kakšni stroški bodo to in kdo bo to plačal? Ampak pazite, to so samo neto stroški. Še enkrat povem, posredni stroški, stroški zaradi izgubljenih poslovnih priložnosti pa ta hip že nastajajo. Mi imamo določene panoge dobesedno klinično mrtve. Na prvem mestu je tukaj seveda turizem. Kdo pa mislite, da bo poleti sem prišel, če bo tukaj še vedno migrantska kriza in gorela taborišča in ne vem, kaj še vse. Prav gotovo boste vi šli iz ene Anglije ali pa ne vem iz kje boste prišli sem, v tako državo. Ne boste, zelo enostavno. In ne misliti, da v tujini niso toliko žleht, tisti, ki se sicer delajo velike prijatelje Slovenije, da ne bi tega pograbili. Pisanje tujih medijev, ki je bilo prej rečeno, "saj tuji lepo poročajo" o stanju v Sloveniji je izredno slabo in negativno in odbija potencialne vlagatelje, še bolj kot že vse ostalo, s čimer imamo probleme. In odbija seveda turiste in odbija vsakogar, ki bi želel sem; tega se je treba zavedati in to bo trajalo, dokler bo tole trajalo, in tudi to je eden od razlogov, da je treba ukrepati tukaj in zdaj. In ne se hvaliti z neko pretočnostjo in ne računati, da vam bo kdaj za to hvala rekel. Za vse to bo priletel bumerang. Tisti, ki jih zdaj pretočeno šibate gor, bodo prišli nazaj in dostavili vam jih bodo sem na mejo in rekli: Saj vi ste jih poslali, jih pa vi imejte, potem pa vi poskrbite, da bodo šli kamorkoli naprej ali pa jih imejte tukaj trajno. To je pa vaš problem glede na dublinski sporazum. Pa še prav bodo imeli, pravno gledano. Takrat se bodo pa sklicevali na pravo, o katerem danes nihče noče nič slišati. Tako da tukaj ni prostora za naivnost, gospe in gospodje, ampak bi bil že čas, da enkrat se začnemo prvič resno pogovarjati o dejstvih in o pravih pojmi in poiskati prave rešitve. In prava rešitev v tem trenutku, žal, je samo ena. To je, da je treba ne danes, ampak včeraj postaviti že enkrat vendar tisto nesrečno ograjo dol, kolikor se jo da, z največjo možno hitrostjo, dati s tem signal – ker za to gre, če kdo tega še vedno ne razume –, da se tukaj meja zapira, in da se pač vsaj začasno zaščiti Slovenijo na ta način, da se ta tok preusmeri drugam. Trajna rešitev za Evropo je pa samo ena; treba bo stvari začeti

urejati na tistih področjih, od koder ti ljudje izvirajo, ne bo pa to enostavno. Kajti kdor misli, še enkrat povem, da se je ta tok pojavil naključno, najbrž verjame tudi, da Dolenjci ne marajo več cvička. To so storile tajne službe, se ve točno, katerih držav; malo pogledjte kdo ima korist od tega. In poganja to denar Savdijcev pa Kuvajtčanov, to je pa že itak javna skrivnost. Premik 100 tisoč migrantov stane 2 milijardi evrov in oni to plačajo, zato pa imajo ti ljudje toliko denarja. Prav tragikomično je bilo, da si tisti lahko plačujejo taksije in ne vem kaj in dajejo po 500 evrov za kakšne dobrine, pri nas pa so zbirali v družinah, ki sami nimajo za živeti, za pomoč ubogim beguncem, oni pa denarja polni, da se ven ne vidijo. To je realno stanje, to vsak pove, ki z njimi v bližini dela, to vsi veste. To je realno stanje.

Da bi lahko mejo zaščitili, pa seveda potrebuješ tudi ljudi. In tukaj je treba samo nadaljevati in zahtevati pomoč in imeti samo en sam strateški cilj – bodoča schengenska meja ne sme biti na naši severni strani, ampak mora biti kvečjemu na naši južni. Sem pa nekaj trdno prepričan: ko bo ta signal, da se postavlja meja, prišel od nas, verjemite, bo naslednji dan to na Hrvaškem, dva dni zatem v Srbiji in bo cel sistem domin šel dol do Grčije. In če bi Grki začeli enkrat izvajati predpise tako, kot je treba, bi se stvari zelo hitro uredile. Je pa tukaj treba biti vendarle toliko pameten in previden, da je treba računati, da Turčija pa ima neke zelo posebne interese, in ne računati, da bodo oni kar tako te stvari ustavili. Če bi Turki hoteli, bi ta migrantski tok presahnil v tej smeri v dobesedno eni uri. Če bi hoteli. Ampak, zakaj nočejo? Najbrž je stvar jasna. Interesa sta dva: eno je izsiliti finančno pomoč, drugo pa je vstop, dostop do Evropske unije, niti ne vstop, in gre bolj za nekaj drugega, ampak razprava o tem bi nas odnesla predaleč – da bi pač šli mimo veljavnih predpisov in postopkov Evropske unije –, in zato kakršnakoli lahkomišelnost v mednarodnih odnosih se vedno opleta, in to velja za vse in za vsakogar, še posebej pa v tem primeru, ko se, in to je pa treba tudi že javno povedati, uporablja migrante kot orožje. To je v resnici ta zgodba. In ko se bomo enkrat vsi s tem soočili odgovorno, kot cela Evropa govorim, ne samo Slovenija, bo stvar lažje rešljiva, do takrat pa se moramo pač zanesti samo in izključno sami nase in nehati računati na dogovore s sosedi, pa kaj je ta obljubil, pa kaj je tisti obljubil, na koncu ne bo nič veljalo. Veljalo bo točno in samo tisto, kolikor suverenosti bomo strogo v okvirih pravnega reda Evropske unije zagotovili mi sami sebi.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Janja Sluga, pripravi naj se gospod Primož Hainz.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala lepa za besedo.

Jaz se čudim, kolega Grims, da tako vehementno se zazirate tja v kamero in govorite o tem, kako se je slabilo policijo in vojsko. Seveda se jo je, že več vlad zapored, in tudi vaša je pri tem sodelovala. In naša ministrica in naša vlada je takoj ob začetku mandata uspela ta trend zaustaviti, in za to ji gredo vse pohvale. Zdaj pa, kar zadeva to vašo zahtevo za današnjo sejo. Tu v predlogu piše, da se sklicuje v zvezi z neobvladljivimi razmerami na meji Republike Slovenije z Republiko Hrvaško, do zdaj pa smo poslušali o rižu, o stanju ne vem kje vse. Jaz bi res predlagala, da se skoncentriramo točno na tisto, o čemer govori ta sklic. Jaz razumem, da ste to zahtevo vložili SDS, tudi Nova Slovenija mi nekako paše tukaj zraven, ne morem pa razumeti, da sta tu podpisnika tudi kolegica Bon Klanjšček in kolega Dobovšek. Še sploh, ker sem se ob izvajanju kolege Dobovška počutila kot ena študentka na njegovem predavanju, in tisto, o čemer je govoril, ni imelo nikakršne zveze s tem, kar piše v tem sklicu.

Opozicija je najbolj glasna takrat, kadar Vlada dela dobro. Ker seveda na terenu ni zaznati neke izredne situacije, jo je treba s takimi sklici in s takimi predlogi nekako ustvariti, da se daje vtis, da je Vlada nesposobna, da ne dela, da se diskreditira posamezne ministre, kot ste to storili v tem predlogu. Vi seveda navajate, kako konstruktivni so vaši predlogi, kako želite pomagati, kako želite z razpravo priti do nekih rešitev, hkrati pa v predlogu zahtevate zamenjavo treh ministrov te Vlade in tudi predsednika.

Kot je bilo danes že večkrat rečeno, Slovenija je zelo majhna država in ta migrantski val predstavlja zelo velik pritisk. In nikakor Slovenija, kot tudi ne katerakoli druga Evropska država, sama ni sposobna obvladovati tega migrantskega toka, zato je skupna naloga Evropske unije, da to stori. Seveda ugotavljate, da Evropska unija ni usklajena, da vsi ukrepi trajajo, da se ne izvajajo, hkrati pa lahko ugotovimo, da že znotraj naše male države med sabo se ne znamo uskladiti in stopiti skupaj. Potem se pa čudimo, da tega ne stori Evropa.

Tukaj ste zapisali v tem predlogu, "... v Republiki Sloveniji vlada kaotično stanje, ki se odraža v množičnih nezakonitih prehodih zelene meje, neprimernih kapacitetah za sprejem migrantov, s strani migrantov poškodovano privatno, občinsko in državno lastnino ..." Jaz in moji kolegi in seveda cela vlada smo konstantno na terenu. Spremljamo stanje, sodelujemo, mnogi izmed kolegov, vključno z mano, smo bili prostovoljci v teh centrih in smo pomagali, in jaz moram reči, da niti v enem trenutku tega kaosa nismo zaznali. Ne zdaj, ne prej, nikoli. Jaz ne vem, kje ste vi ta podatek dobili, kje ste ta kaos videli.

Moram reči, da so razmere na terenu seveda težke, da pa so obvladljive, da se vsi zelo trudijo. Razmere v centrih potekajo po nekih ustaljenih redih, s točno določeno razdelitvijo nalog, s točno določenim postopkom

za posamezne migrante, ki se jih seveda tudi oskrbi, prehodno nastani in se jim ponudi tople obroke, osnovno zdravniško oskrbo, zagotavlja se jim oblačila, zagotavlja se jim obutev, poskrbi se celo za to, da si napolnijo svoje mobilne telefone in tako dalje. Pristop je res human.

Naj omenim, da je, na primer, vojska v enem dnevu dostavila 5 tisoč 895 toplih obrokov hrane, 850 kilogramov kruha, 970 litrov čaja ter 130 litrov mleka, v enem dnevu! Da so ljudje na terenu, za katere vi tukaj navajate, da jih je strah, dejansko pa je anketa Dela ugotovila, da je največji delež državljanov predvsem zaskrbljenih, da so ti isti ljudje uspeli v enem tednu zbrati humanitarno pomoč v denarju in materialu v vrednosti preko 150 tisoč evrov. Torej, tudi ljudje na terenu so zaznali, da je treba pomagati, da je treba sodelovati. In tu v svojem predlogu navajate tudi celo vrsto očitkov glede kaotičnega stanja, za katerega sem povedala in se mi zdi žalitev, da govorite o kaotičnem stanju, predvsem žalitev za tiste, ki se nahajajo na meji in v namestitvenih centrih, ki resnično tam dobro delajo in se trudijo.

Glede schengna. Slovenija je tako v prvem, kot tudi v drugem migrantskem valu dosledno izvajala postopke registracije migrantov. Po izvedenem mini vrhu EU-Zahodni Balkan pa je Slovenija vzpostavila tudi še hitrejši in varnejši ter še bolj učinkovit sistem registracije, pri čemer se je treba zavedati zahtevnosti procesa pri takem številu obravnavanih oseb. V centru, kjer sem spremljala te postopke, so policisti na štirih točkah uspeli registrirati sto ljudi na uro, kar ni tako malo. Postopki so zelo zapleteni in moram reči, da je resnično vse potekalo brez težav.

V zahtevi za sklic seje tudi omenjate, da se je Slovenija pasivno obnašala, kar zadeva ravnanja Republike Hrvaške. Jaz ne vem, če se zavedate, da je Republika Hrvaška suverena država, ki je sama dolžna izvajati pravila EU, in ji tega nikakor Slovenija ne katerakoli druga država ne more vsiliti. Republika Slovenija je na neodzivnost Republike Hrvaške opozarjala že v času prvega migrantskega vala. Najprej je pozivala k sodelovanju neposredno Republiko Hrvaško, kasneje pa je na to opozorila tudi na ravni EU.

Kar zadeva poškodovanja zasebne in javne lastnine s strani migrantov, sem vas že na Odboru za notranje zadeve pozvala, da navedete primere tega poškodovanja. Seveda tega niste naredili, ker tega ni bilo.

Ko smo danes poslušali tudi nagovor kolega Janše o tem, koliko znašajo stroški na posameznega migranta, celo preračunani v to, koliko letno prejme posamezni upokojenec v Sloveniji, pa bi si želela, da bi preračunali tudi to, koliko bi stala ograja in njena postavitve za 670 kilometrov meje s Hrvaško, in za katero bi seveda morali stati ljudje, drugače je ta ograja neučinkovita. Za štiri izmene bi potrebovali dodatno 6 tisoč ljudi, pa si izračunajte v pokojnino to.

Za zaključek bi rekla tako. Resnično je to en trenutek, ko bi bilo treba stopiti skupaj, to ste tudi že sami ugotovili, pa vendarle tega ne počnete. Ko bi tudi opozicija morala pokazati neko državotvornost, neko konstruktivnost in je tudi trenutek, ko bi lahko opozicija končno priznala, da Vlada vendarle nekaj je storila v redu. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Replika, gospod mag. Branko Grims. Predlagatelj je pa ...

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Saj imam itak prednost. Poglejte ...

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Samo sekundo. Jernej Vrtovec se je prej prijavil kot predlagatelj.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Poglejte, čisto na kratko. Če gospa ni opazila, so goreli šotori doli. Če to ni delanje škode, in to namerno, naj si ogleda tiste lepe fante, nabiidane vojake, ki so tam delali selfije od spredaj z novimi iPhoni 6, to je bila pa realna slika tega, kar k nam prihaja v resnici. In potem naj me še prepriča, da to ni delanje škode na javni ali zasebni lastnini. Ne vem, kaj potem je? Potem mi pa povejte, kaj je to? So to veseloigre ob ognju ali kaj, po vašem? Če je tisto pretočnost, kar se v resnici imenuje masovna kršitev schengenskega sporazuma in pravnega reda Republike Slovenije. Očitno bomo operirali z nekimi novimi politološkimi metodami in pojmi.

Druga stvar. Ko govorite o tem, pogledajte, še leta 2008 – kar treba je gledati tista leta, ko imaš ti celo obdobje, ne pa kakšno leto, ko popravljaš za prejšnjim in delaš na silo, kar se da – je za obrambo šlo, recimo, 750 milijonov evrov, sedaj je pa, če se ne motim, proračun približno pri 380, to se pravi, tam nekje na polovici tega zneska. Toliko okoli tega.

Nisem pa rekel, da je kdorkoli za to kriv. Jaz sem to navedel zaradi tega, da povem, da se je tukaj varčevalo in da se je šlo predaleč. Ampak sedaj bi bil čas, da bi, če bi sklep, ki je bil tu sprejet, tudi z vašim glasom, mimogrede, upoštevali, bi morali bistveno povečati ta sredstva v proračunu. In ta škoda, ki zaradi tega nastaja, je mnogo večja, kot je pa cena tiste ograje. Si predstavljate izpad kompletne sezone turizma v Sloveniji, kakšni stroški bodo zaradi tega? Kdo bo pa takrat odgovarjal? Boste pa rekli, ja, to je pa višja sila, ali kaj. Ne, ni višja sila, na to je treba prej misliti, gospe in gospodje, odgovornost je pa vaša.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Primož Hainz, pripravi naj se gospod Janko Veber.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Predstavniki Vlade, lep pozdrav, kolegice in kolegi!

Jaz sam sem neke tam na tisti sredini, ko sem prepričan, da seveda nobena resnica ni absolutna, in zato bom par razmišljanj vendar podal tukaj na temo vzroka za to sejo.

Prvo, vprašanje tako imenovanega presenečenja; v zgodovini je že tako, da noben proces ne more biti tako planiran, da bi lahko rekel, da si ga moral vedeti prej. Za nazaj je to zelo enostavno, ampak za vnaprej pa seveda zelo težko, posebno pri taki erupciji – ker smo že velikokrat govorili, se oproščam tistim, ki ste slučajno bili tukaj notri pa ste slišali –, taka erupcija ne veš, kdaj se bo in kje se bo končala. Začela se je z vojno, z lakoto na Bližnjem vzhodu, in seveda potem pobrala še celo kopico, milijone ljudi zraven, vključno z Balkanom, in sedaj seveda to potuje v Evropo. Tega ni mogel vedeti nihče predčasno, zato bi prosil tiste, ki ki res vse vedo, da stvari vendar ocenjujejo, tako kot pravimo zgodovinarji, v času in prostoru, ko se je stvar dogodila.

Drugo, kar se tiče slovenske vlade. Mi smo se o tem že pogovarjali nekajkrat. Jaz seveda sem eden tistih, ki mislim, da slovenska vlada dobro dela, da je policija opravila svoje, zunanje ministrstvo, vojska je pomagala že takrat, ko je še imela, ko ima še pooblastila tako rekoč civilna, ko še nismo uveljavili zakona, ki smo ga sprejeli, da bi ji omogočili nekaj, kar bi bilo malo več. Ves čas poudarjamo, izjemno veliko je naredila civilna družba. To seveda priznamo in mislim, da je to tudi dobro. Je pa ta civilna družba neka tradicija slovenska, vedno se je v slovenski družbi dogajalo, da so ljudje se sami organizirali ali pa, dobro, s temi civilnimi združenji, ki so že organizirana, in so pomagali. To je v naši vojni, če hočete, 20. stoletja in 21. stoletja zelo pomembno.

Načrtovanje obrambe v tem smislu. Tu bi pa seveda nekatere rad spomnil, tiste, ki mislijo, kako se da z generalštaba vse načrtovati. Ne gre! Nobena vojna v zgodovini se ni tako razvijala, kot so tisti, ki so načrtovali, mislili, da se bo. In tudi ne bi rad primerjal z vojno, ampak vendar je neka kriza, gotovo imamo probleme, ampak ne moreš to načrtovati do take mere, da bi rekel, tako in ta ukrep je edino pravi. Zato je treba sproti sprejemati zakonodajo, se prilagoditi času in prostoru, če lahko to ponovim. To, da sta zrušena pravni red in da je zrušeno, da je torej omejevanje govora, seveda absolutno v današnjem času to seveda je teza, s katero pa seveda se ne morem strinjati. Lahko, da imamo neke probleme, predvsem na tem področju, kjer se te migracije dogajajo, gotovo za tiste ljudi ni lahko, ampak pravni red v Sloveniji v ničemer, jaz ne vidim, da bi bil porušen. Prav tako pa omejevanje govora – bom rekel pa takole. Poglejte, če bom ves čas sedel tukaj, že natančno vem, kaj bo kdo od poslancev skoraj rekel takrat, ko bo na vrsti, ker smo se mi o tem pogovarjali že, ne bom rekel

nešetokrat, ampak res velikokrat. In v bistvu ne vem, kdo je komu kje omejil govor.

Kar se tiče s sosedi; tudi to se opravičujem, ker bom ponovil. Namreč, ta velika vera v Hrvaško ... Tukaj seveda jaz dam ministrici za notranje zadeve prav. Hrvaška ni neka postavka, na kateri bi lahko ... Moramo se seveda pogovarjati, seveda, kot sem rekel enkrat, ne smemo pa biti naivni. Bom ponovil. Ne vem, od kod obrambnemu ministru za časa osvobajanja Slovenije ta velika vera v Hrvaško kot državo, ko je vendar on bil tisti, ko so Hrvatje presekali dogovor, ki smo ga imeli, da se bosta proti jugoslovanski armadi se bosta Slovenija in Hrvaška skupaj uprli, če bo prišlo do agresije. Hrvatje so zamenjali obrambnega ministra in seveda te skupne pomoči ni bilo. Jaz nisem za pogovor, obratno. Vem, da se bo pogovarjala, upam, da bo od tega kaj, ampak vendar moramo pa biti pri teh rečeh vendar do neke mere tudi razumni oziroma realni.

Iskanje vzrokov za vse skupaj v multinacionalkah, ki so krive; ta teza je resnična, ampak mi danes v tej situaciji ne bomo s to tezo oziroma z razreševanjem tega problema rešili ničesar. Nam danes nič ne pomaga, da vemo, da je veliki kapital kriv za ta priseljevanja iz severne Afrike in Bližnjega vzhoda, dejstvo je, da se moramo danes s situacijo soočiti, s položajem, takšnim, kot je v temu trenutku. In seveda, dejstvo pa je, da problemi so veliki. Teh problemov Slovenija sama ne bo rešila, prepričan pa sem, da noben berlinski zid nas ne bo rešil, če bo ta naval, erupcija, če lahko tako rečem, dosegla prevelike razsežnosti. Takrat seveda smo odvisni tudi od mednarodnega položaja in od teh dogovorov, ki jih bomo sklenili.

Na koncu dovolite samo še misel, da ne bom predolg. Namreč, ne glede na to, da seveda situacija ima tudi svoje probleme, ampak varnostni vidik, mislim, da nam ne sme zamegliti dejstva, da imamo opravka z ljudmi, in jaz sam sem za humani odnos do problemov, ki jih imamo vsakodnevno. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber, pripravi naj se gospod Jožef Horvat.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Vezano na današnjo temo bi vendarle želel opozoriti najprej na dejstvo, da je problem ekonomskih migrantov in beguncev pravzaprav povezan s stanjem v državah, kjer je bila vsiljena vojna. Namreč, vedeti moramo, da tako v Siriji, Iraku in tudi v Libiji je bil status življenja očitno bistveno višji kot v Sloveniji saj si noben ekonomski migrant ni izbral za svoj cilj Slovenije. Torej je bil višji standard kot v Sloveniji. Z vsiljeno vojno so se te razmere spremenile. Vendarle je treba jasno povedati, da je ta vsiljena vojna bila predvsem zaradi

obvladovanja nafte, naftnih virov, ameriške multinacionalke seveda želijo obvladovati te vire in s tem seveda obvladovati svet. Zato si predstavljam in mislim, da tudi mora biti pričakovanje Evropske unije in njene zunanje politike, da vendarle gre v aktivnejšo vlogo, da se onemogoči tem multinacionalkam, da izvajajo te aktivnosti tudi naprej. Te države lahko ponovno vzpostavijo svoj naftni trg, lahko ponovno vzpostavijo dovolj sredstev, da lahko obnovijo domovino, zaposlijo ljudi, in s tem se prekine ta migrantski tok. Če ne bomo tako delali, potem bomo imeli iz dneva v dan, iz meseca v mesec samo večje težave.

Naj povem, da sem pravzaprav po eni strani zadovoljen, da končno slišim v slovenskem parlamentu besedo tudi nacionalni interes in da moramo zaščititi nacionalni interes. Še pred kratkim, ko sem sam govoril o nacionalnem interesu in opozarjal na varnost države, sem bil pravzaprav ožigosan kot protidržavni element. To je velik napredek. Vendar, ko se pogovarjamo o varnosti v državi, moramo vendarle opozoriti ... Tudi ta proračun, ki je v proceduri, 2016, 2017, minimalna sredstva vlaga v izboljšanje varnostnega sistema v Sloveniji. In zakaj je trpel varnostni sistem v Sloveniji? Zaradi vsiljene Sloveniji finančne in gospodarske krize. Ta kriza je bistveno bolj predimenzionirana kot je realna. In od Vlade pravzaprav pričakujem, da bo vendarle tako Banko Slovenije kot ministra za finance postavila pred dejstvo in naj vendarle slovenski javnosti povesta realno sliko pretirane finančne in gospodarske krize, ki posledično zmanjšuje sredstva prav za področje varnosti, ki je ta hip najpomembnejša. In če tega vprašanja v Sloveniji ne mislimo v kratkem v stanju rešiti, potem ne bomo imeli virov za to, da se bomo lahko uspešno organizirali in zagotavljali varnost ljudem in njihovem premoženju, in seveda tudi preprečevali razprodajo našega gospodarstva in si omogočali pravzaprav sami tudi boljše ekonomsko sliko, kot je to sedaj. To je ena od prvih nalog, ki jo vidim. Drugo, v tem obdobju, ki se je dogajalo, se je pokazalo, da pravzaprav edino Civilna zaščita sega nekako do lokalnih skupnosti, do krajevnih skupnosti, do ljudi, skupaj s humanitarnimi organizacijami. Vse ostalo je sicer organizirano v svojih okvirih in tukaj želim tudi zelo jasno in glasno izreči kritiko vsem tistim, ki so zagovarjali zmanjševanje števila pripadnikov Slovenske vojske s 7 tisoč na 5 tisoč. Vsi tisti, ki so to zagovarjali, naj danes pojasnijo, kako bi zagotavljali varnost Slovenije s tem, ko bi se zmanjševalo število pripadnikov Slovenske vojske. Ampak to je bilo dejstvo še pred kakšnimi dvema, tremi, štirimi, petimi, šestimi meseci.

Sam seveda pričakujem predvsem to, da se ponovno res trezno poskušamo zorganizirati, kako obvladati to krizo, in po mojem mnenju ni druge možnosti, kot te, da dejansko odpremo ponovno zakon, ki sem ga omenjal že pri Zakonu o policiji – Zakon o

splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti iz leta 1982, ki je imel opredeljeno narodno zaščito in je imel opredeljen tudi sistem teritorialne obrambe. Samo z narodno zaščito lahko obvladamo zavarovanje premoženja ljudi, tudi same ljudi, kajti vsi opozarjate na to, da ta migrantski val, ki je šel v Evropo, bo šel nazaj. Na drugi strani se ta ne bo ustavil, ki prihaja iz severne Afrike in seveda tudi Bližnjega vzhoda. Kako bomo to obvladovali? Če se ne bomo sami zorganizirali in če ne bomo pristopili k sprejemu zakona o narodni zaščiti, bomo dejansko odrezani od vsega tega in izpostavljeni bistveno bolj, kot nam je treba.

Zavedati se moramo, da je Slovenija srednjeevropska država in ta status seveda lahko ubranimo najprej sami. Nihče nam ne bo pomagal. Tudi Evropska unija se je izkazala, da pravzaprav ni sistem, ki bi funkcioniral, In, spoštovani, Nato; ali je Nato tisti, ki nam zagotavlja varnost ta hip v tej problematiki migrantov? Niti slučajno. Torej, denar, ki bi ga zagotovili za področje varnosti, je treba tudi drugače vlagati, in to je narodna zaščita. Sem, v ta sistem je treba vložiti denar, in skupaj z narodno zaščito je potem možno obvladovati s silami policije in Slovenske vojske razmere. Drugače bomo postali povsem nemočni.

Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Horvat, pripravi naj se mag. Alenka Bratušek.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala gospa podpredsednica. Spoštovani ministrski zbor, kolegice in kolegi!

Danes je tukaj poslanke in poslance in slovensko ljudstvo nagovoril predsednik republike gospod Borut Pahor. Mislim, da smo lahko zadovoljni s sporočilno vrednostjo njegovega govora. Osebno sem zadovoljen. Na nek način si štejem v čast, da sem tudi sam se podpisal pod zahtevo za to sejo Državnega zbora, ki je potrebna, pa tudi če nekateri kritizirate. Tisti pač nimate nobenih rešitev, kako rešiti to migrantsko krizo oziroma nimate nobenih rešitev, ki bi jih predlagali za učinkovitejše upravljanje z migrantskim tokom.

Zadovoljen sem, da sedi tukaj toliko ministrice, ministrov, državnih sekretark, sekretarjev in da se poslušamo. Ključno je to, kolegice in kolegi, da se poslušamo. In ključno je to, da pravilno informiramo in korektno informiramo naše državljanke in državljane. Na kaj mislim? Danes že cel dan po Twitterju krožijo slike z vagoni z bodečo žico, češ da je to zdaj žica za ograjo. Bilo bi korektno, da nekdo pove: Ja, to je žica, smo nabavili, ob teh in teh pogojih jo bomo tudi postavili. In ne govoriti, da jo bomo postavili na slovensko-hrvaški meji, ker ta ni določena. Natančno je treba povedati, za kaj gre. In to si najbrž naši ljudje zaslužijo in na ta

način, s korektno informacijo bi tudi odpravili raznorazno paniko in strah.

Da se je treba pogovarjati na ravni Evropske unije, sem tudi sam zaznal, ko sem v torek, 27. tega meseca prisostvoval plenarnemu zasedanju Evropskega parlamenta, ali bolj točno, tako imenovani prednostni razpravi, ko je bilo govora o sklepih zasedanja Evropskega sveta 15. in 16. oktobra, zlasti o financiranju mednarodnih skladov, in srečanju voditeljev z dne 25. oktobra, to je bila prejšnja nedelja, o zahodnobalkanski poti ter o pripravah na vrh v La Valletti, ki bo 11. in 12. novembra, torej naslednji teden.

Rad bi vam, čeprav imam malo časa, posredoval vtise, ki so jih tam pač povedali gospod Martin Schulz, predsednik Evropskega parlamenta, gospod Jean-Claude Juncker, predsednik Evropske komisije, in predsednik Evropskega sveta gospod Tusk. Vsi trije so pravzaprav govorili o tem, da se v Evropi soočamo s krizo, kakršne po drugi svetovni vojni še nismo imeli. In gospod Schulz je med drugim povedal v nedeljo, torej 25., da je postalo brutalno jasno, da je situacija zaskrbljujoča, vremenske razmere se zaostrejejo in grozi nam humanitarna katastrofa. Načrt v 17 točkah, ki je bil v nedeljo sprejet, je treba takoj začeti izvajati. In gospod Juncker je bil zelo glasen, ko je opozoril, da se balkanske države pogovarjajo ena čez drugo, namesto ena z drugo. In v tem kontekstu želim tudi zunanjega ministra Republike Slovenije gospoda Erjavca, trenutno ga ni tukaj, nekako pozvati k temu – aja, sedaj ga vidim –, da v skladu z našimi diskusijami na Odboru za zunanjo politiko, na Odboru za zadeve EU, ko obravnavamo stališča za FAC, to je Svet EU za zunanje zadeve, za Svet EU za splošne zadeve, stališča za Evropski svet, da vendarle vzpostavi več komunikacij s svojimi kolegi, da bi lahko, kot sem 29. prejšnjega meseca oziroma že septembra – že septembra, kako hitro čas teče –, zahteval, da moramo vzpostaviti informacijski sistem, kako teče in kako bo tekel ta migrantski tok na balkanski poti.

Danes, kolegice in kolegi iz koalicije, vsaj zase lahko trdim, jaz nimam namena ničesar rušiti ni nikogar rušiti. Gre za to, da se tukaj pogovarjamo, in gre za to, da skupaj poiščemo rešitve, ki jih ta trenutek krvavo potrebujemo. Namesto da bi se ukvarjali z razvojem Republike Slovenije, se pač, na žalost, moramo ukvarjati s tem, kar nas je doletelo in kar je doletelo tudi EU; torej, dvakrat nas – Slovenijo kot tako in Slovenijo kot članico EU. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa. Besedo ima mag. Alenka Bratušek, pripravi naj se mag. Lilijana Kozlovič, za njo gospod Marijan Pojbič.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

Ne glede na to, da je bilo danes že večkrat omenjeno, dovolite tudi meni najprej eno veliko in iskreno zahvalo vsem, ki se na teh kriznih točkah naše države trudijo stanje ohranjati čim bolj normalno.

Prav tako smo danes lahko večkrat slišali in verjetno je to dejstvo, da ta begunsko-migrantska kriza ne bo kratkoročna in bo v takšni, malo manjši ali pa lahko celo večji obliki verjetno trajala kar nekaj časa. Sama zato nekako pogrešam bolj dolgoročne ukrepe in upam, da bomo danes od pristojnih ministrov, ker predsednika ni več z nami, slišali tudi kaj o tem.

Gospod Horvat je pred menoj omenil in res je, veliko se v zadnjih dneh govori o tehničnih ovirah, o žični ograji. In jaz mislim, da je prav, da nam poveste, da če že razmišljate o tem, verjetno imate razloge za to, ali to ograjo že imamo, in če bi bilo treba, ali jo lahko, če malo poenostavim, jutri dopoldan začnete postavljati? Ne vem, zakaj je pravzaprav treba toliko negotovosti ali skrivalnic okoli tega. Mogoče tudi, pod kakšnimi pogoji razmišljate, da bi se to zgodilo.

Spoštovana ministrica za notranje zadeve, tudi danes ne morem mimo stavke policistov. Še enkrat sem šla v medijih pogledat zapise, dopuščam pa, da so vas seveda povzemali napačno. Tudi če niste rekli, da stavko podpirate, sem pa tako razumela, in jaz zdaj apeliram na vas, da boste naredili vse, da do te stavke ne pride; ste ministrica, pristojna za to, in vaša dolžnost je, da jo preprečite. Mi vam lahko samo z glasovi v Državnem zboru, tudi ob proračunu, če bo treba, pri tem pomagamo. Ni dovolj beseda, da jih razumete. Bo treba narediti tudi kaj, da bodo zadeve realizirane. Se pa strinjam, da ta begunsko-migrantska kriza nikakor ni in ne sme biti točka za nabiranje političnih točk, in jaz mislim, da se mi v Državnem zboru tudi ne obnašamo tako.

Kolegica Sluga je govorila o konstruktivnosti in kako moramo stopiti skupaj. Jaz se s temi besedami zelo, zelo strinjam. Kolegi, ampak potem je treba vsaj kakšno našo majhno stvar ali pa stvarco kdaj tudi upoštevati. In če se je ona ob nastopu mojega kolega počutila kot v predavalnici, sem se jaz ob njenem počutila kot v prvem razredu. Jaz verjamem, da je gospa že slišala, da pravzaprav nobeno vprašanje ne more biti neumno. Takšni so lahko samo odgovori, in ta njen nastop veliko, veliko pove o njej.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Lilijana Kozlovič, pripravi naj se gospod Marijan Pojbič.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Hvala za besedo, podpredsednica. Spoštovani ministrski zbor, spoštovani kolegi in kolegice!

Predlagatelj je že večkrat rekel, pa tudi vseskozi se sliši in se pogovarjamo o tem, da to

ni begunska kriza. Naj povem, da se pogovorno uporablja ta izraz, pravno pa resnično ima nek drug pomen. Vsi pa vemo, da je danes to več ali manj že migracija svetovnih razsežnosti, ki bo tudi bistveno zapisala sledi v našo zgodovino, to seveda vemo.

Ko se pogovarjamo o Sloveniji, seveda se moramo tudi zavedati tega širšega konteksta zgodovine, zato da lahko razumemo, zakaj pravzaprav gre, kajti drugače vse stvari iztrgamo samo iz konteksta. Povod je lahko vojna v Siriji, vzrokov je pa seveda veliko in Spengler jih je označil, ko je govoril o vseh teh vzrokih kot o kulturi, kot o civilizaciji, in je vzel primerjavo, kot o tej neki novi kulturi in civilizaciji, primerjal mlado in staro kulturo med sabo, kot če primerjaš kristale v mineralu, ki se nahajajo v kamniti tvorbi in potrebujejo seveda nek vzgon, da lahko pride do njihove čiste forme. In tukaj tudi na področju teh civilizacij ugotavlja, da je zaradi nekega dolgotrajnega zatiranja in izkoriščanja se nabralo toliko sovraštva, da so potrebovali nek vulkan in je do njega prišlo, da lahko izrazijo neko svojo formo.

Ampak žal tovrstni diskurz ni primeren za ta kraj in ga verjetno tudi malokdo razume. Razumemo pa dejansko, da gre za tektonske premike v zgodovini in smo vsaj mi, ki ta prihod migrantov čutimo kot vdor, zaskrbljeni. In upravičeno smo lahko zaskrbljeni in mislim, da moramo poslušati vse strani. Tako to, kar govori opozicija, tako to, kar govori in poudarja Vlada. Je pa lepo prej povedal predsednik republike, kako moramo govoriti in ravnati v takem trenutku, ko se pogovarjamo o migrantski situaciji. Situacija ni črno-bela in ne more biti črno-bela.

Ko govorimo o pravočasnosti odziva; da, lahko se strinjamo. Odziv bi moral biti že veliko, veliko prej. Smo zamudili. Ampak nismo zamudili Slovenija, zamudila je cela Evropa in vsi tisti, ki so tem kulturam pomagali, da je prišlo do te situacije, in niso storili nič, da bi zaježili izkoriščanje na tem območju. Slovenija, bo nekdo rekel, ni bila imperialist, ni zavojevala; ampak je del tega zemljevida, te zgodovine in dejansko moramo videti v tem kontekstu, kar se dogaja, tako plati humanitarnega varnostnega vidika, videti negativne in pa tudi pozitivne vidike tega, kar se dogaja. Ni vse negativno. Je pa seveda za biti zaskrbljen in pa seveda za ravnati tako, kot je rekel predsednik države, premišljeno. Vsako dejanje, ki ga storimo, naj bo premišljeno, in naša vlada je ravnala pravilno, in jaz sem v svojem govoru si napisala, izjemno razumno, in mislim, da je tisto, kar je poudaril tudi predsednik republike, premišljeno. Dejstvo je, da so naše sposobnosti omejene. Res je nekdo rekel, "če smo pripravljene samo na potres 4. stopnje, kaj bomo pa s 6. stopnjo?". Da, ampak vseeno, naše zmogljivosti so omejene in to smo že večkrat tudi povedali, tako da naše sposobnosti so, torej mi lahko 2 tisoč 500 ljudi dnevno, to smo povedali, oskrbimo. Ko pa gre za nad 10 tisoč ljudi, pomeni, da pride do

drugačnih razmer v državi, da lahko okrnijo normalno delovanje.

In glede na seveda situacijo in to premišljenost je naša vlada svoje ukrepe stopnjevala glede na razmere, ki so se dogajale. To ne pomeni, da Vlada ni bila pripravljena, da ni imela ukrepov; ukrepi so bili pripravljene, vendar se je odzivala glede na potrebe in glede na dane razmere. Kakorkoli že, še vedno si cela Evropa in tudi mi želimo ohraniti enotno Evropo, ki smo si jo ustvarili in ki nam omogoča, da lahko živimo tako, kot živimo. Naj naštejem nekaj notranjepolitičnih ukrepov, ki jih je sprejela Vlada, zato, da ne bo dvoma, ali je bila pripravljena ali ni, o zunanje političnih bo pa moj kolega, ki je bolj verodostojen lahko na tem področju. Torej, Vlada je, še preden je prišlo do prvih beguncev v Sloveniji, dolgo prej, imela pripravljene načrte, organizirala sestanke z lokalnimi skupnostmi, s prostovoljci in imela tudi organizirano usklajevalno skupino. To je bilo že v času poletja. Septembra meseca, ko se je v bistvu že začelo dogajati drugače tudi na Madžarskem, je uvedla začasni nadzor na meji z Republiko Madžarsko. Ministrstvo za zdravje je pripravilo navodila za sprejem migrantov v zdravstveno obravnavo v sprejemnih in nastanitvenih centrih in pa tudi v zdravstvenih domovih na sekundarni ravni. Dalo se je soglasje k zaposlitvam v okviru Ministrstva za notranje zadeve, za nemoteno delo. Naj poudarim, takrat še migrantov pri nas ni bilo, ko so se ti ukrepi začeli izvajati. Civilna zaščita je že tedaj začela postavljati na obmejnih območjih šotorišča, aktivirala se je že tedaj pomožna policija in začelo se je seveda črpati blagovne rezerve, priprava, da se jih bo ob prihodu beguncev lahko tudi uporabilo. Začasni nadzor na meji z Madžarsko se je takrat podaljšal za nadaljnje dni. Naš predsednik Vlade dr. Cerar je begunsko problematiko naslovil ob 70. obletnici Združenih narodov v New Yorku in opozoril na problematiko, kajti pomembna je tudi ta zunanja aktivnost. Ministrstvo za notranje zadeve je nadaljevalo z aktivnostmi zagotavljanja namestitvenih poslopij in lokacij za begunce, torej ne samo šotorov, ampak mi imamo pripravljene tudi druge kapacitete. Začel se je postavljati nov nastanitveni center v Šentilju in seveda ponovno aktiviralo in intenziviralo sodelovanje z lokalnimi skupnostmi.

Če gremo na oktober mesec, smo bili aktivni tudi v tem, da bi se migrantski tok zaustavil na samem izvoru oziroma tik za njegovim izvorom, in smo poslali našo ladjo Triglav, da v akciji Sophia sodeluje, in je rešila že 100 beguncev, danes sporočajo o nadaljnjih 200 beguncih, ki jih je rešila, tako da tudi njim gredo pohvale pri teh akcijah. Ob pričakovanem navalu ob zaprtju zelene meje med Hrvaško in Madžarsko – govorimo o 16. oktobru, se pravi, vsi ti ukrepi so bili izvedeni že prej – so bile napotene okrepljene policijske enote, aktivirani so bili tudi gasilci za logistično podporo na terenu. Generalni direktor policije Marjan Fank

se je s kolegi tako na Dunaju srečal, da s Hrvati in z Avstrijci, sosednjimi državami dogovori ukrepe, ki so potrebni za usmerjen tok. Uradno smo takrat že zaprosili za pomoč v opreми za policijo, pomoč v policijskih silah in finančno pomoč. Vlada je že takrat sprejela zakon, spremembo Zakona o organiziranosti in delu v policiji, zato da lahko vključimo pomožno policijo in lahko sodeluje. Včeraj smo ta zakon tudi v parlamentu potrdili. Zunanji minister Erjavec je podpredsedniku Evropske unije poslal pismo za nujno finančno pomoč, ki smo jo tudi dobili. Na Dobovi smo začeli postavljati nov sprejemni center za begunce. Evropsko komisijo smo zaprosili za nadaljnjih 10 milijonov evrov, ki smo jih tudi dobili. Ministrstvo za zdravje se je poleg že obstoječih kapacitet dogovorilo, da se pritegne tudi druge zdravstvene ustanove po državi, ter ustanovilo posebno kombinacijsko skupino. Minister Koprivnikar je pozval javne uslužbenke k sodelovanju kot prostovoljce in so se tega tudi udeležili. V okviru povečanih potreb smo tudi zaposlili 260 oseb v okviru javnih del in 200 brezposelnih se je vključilo prek Slovenske filantropije. Obiskala nas je Svetovna zdravstvena organizacija, ki je ocenjevala razmere pri nas in je ugotovila, da so razmere težke, da nam pa ona težko pomaga, saj smo se mi predobro organizirali, da bi nam lahko nudili pomoč, tako so povedali. Toliko tudi o stanju na zdravstvenem področju. Tudi Zdravniki brez meja, ki so sodelovali neposredno, so pohvalili naše delovanje ob meji. Ministrica za notranje zadeve je že 29. oktobra – sprašujemo se, ali smo pripravljene – zagotovila, da ima Vlada pripravljene različne scenarije in da bo ukrepe stopnjevala glede na razvoj situacije. Ni izključena tudi uporaba tehničnih ovir, če se pa tega izraza bojimo, lahko tudi ograj z namenom usmerjanja migrantov, torej, ne zapiranja meje, ampak v tem trenutku se še vedno razmišlja o usmerjanju migrantov. Se pravi, že prejšnji mesec smo bili na to pripravljene in čaka se trenutek, ki ga bo narekovala situacija.

Kar se tiče stavke; ministrstvo se je odzvalo na stavko policistov in sem prepričana, da bo storilo vse, da se do tega ne bo prišlo. Moram pa priznati, da v tem trenutku, če gre za neke zaveze, ki niso bile izpolnjene v daljnih preteklih letih, se mi to ne zdi primeren trenutek. Lahko se pogovarjamo o dodatkih, o ukrepih, ki so potrebni, da se motivira policiste, malo pa sem morda tudi razočarana nad tem, da se v tem trenutku napoveduje stavko za to, da se dobi izplačila, za katera vemo, da bodo izplačana, in da se uporablja izraze, da se bo ravnalo tako, da bo glava bolela vlado. Tega ne razumem, ker mislim, da policisti tako ne razmišljajo.

Nacionalni inštitut za javno zdravje je pripravil vsa potrebna navodila za tiste, ki sodelujejo v teh akcijah, za preventivno svojo zaščito in za zdravje vseh teh, ki tam sodelujejo skupaj z migranti. V sodelovanje smo pritegnili 120 uslužbencev Fursa. Nadalje smo uvedli, kot je že bilo povedano, izboljšave pri sami registraciji

in tudi povečali število registracijskih mest. Torej, to je samo nekaj ukrepov; niso vsi, ker če bi jih naštevala, bi porabila verjetno ves čas za razpravo.

Še enkrat bom poudarila, zakaj je bilo to premišljeno in zakaj morajo biti premišljeni. Poleg iz političnih razlogov tudi zaradi javnega mnenja, ki je pri nas v Sloveniji, pa naj povem samo nekaj podatkov. Še 19. oktobra, to ni dolgo nazaj, ko je bila postavljena žična ograja z Madžarsko, je dve tretjini naših prebivalcev oziroma anketirancev to označilo kot nesprejemljivo, prav tako tudi uporabo vojske. In takrat je preko 60 % anketirancev, torej Slovencev označilo, da je slovenska vlada dobro in primerno pripravljena na begunsko problematiko, ali migracijsko, kakor želite. 26. oktobra je bila ponovno opravljena anketa in takrat je 70 % podkrepilo in podprlo napotitev vojske na mejo. Torej, takrat se je kazala drugačna situacija. In še vedno takrat, 26. 10., je torej anketa kazala, da večina Slovencev meni, da je Vlada dobro pripravljena. In tudi pravijo, da so zaskrbljeni, a jih ni strah; govorimo o strahu. Torej, večina, 43 % je zaskrbljenih, strah jih je samo 12 %, 41 % se pa sploh ne boji. Večina, torej 63 % razume to situacijo kot humanitarni in varnostni problem, samo 11 % vidi to izključno kot varnostni problem. Tudi to nekaj pove. Postavitvi ograje na južno mejo nasprotuje 49 % ljudi še 26. oktobra, torej skoraj polovica nasprotuje temu. Vsi se zavedamo, da je s temi ukrepi za ravnati takrat in jih sprejeti, kadar so nujno potrebni.

In seveda, ti očitki kaosa; to sem vse naštevala zaradi navedb, da obstaja kaos, in mislim, da je nepravilno do tistih operativcev, ki so delali na terenu. In naj povem še to: operativci na terenu, policija, prostovoljci, gasilci, vojska ne bodo dobro delali, če ne bo za to poskrbela Vlada. Ta povezava med politiko in operativci absolutno obstaja in zanika vse nasprotne trditve. Varnost ljudi in premoženja in takšno situacijo, ki jo imamo, zagotavlja naša vlada. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marijan Pojbič, pripravi naj se gospa Marinka Levičar.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica. Najprej moram reči, da moram na nekaj stvari odgovoriti.

Prvič sem danes slišal, velikokrat, "opozicija je najbolj glasna takrat, ko Vlada dela dobro". Potem sem slišal, da je opozicija nedržavotvorna. Potem je vprašanje, kaj bi jaz kot opozicijski poslanec tukaj, in večina državljanov in državljanov tako misli, rekel za Vlado in koalicijo. Imam zelo trd izraz, ampak ga danes ne bom izrekel, ki si ga ta vlada in koalicija zasluži. Dokazala je, imela je priložnost, kaj zna in kako je ukrepala v dani situaciji do

tega trenutka. Jaz sem vedno tisti poslanec, tudi iz opozicije, ki zelo jasno povem, da je izjemno pomembno, ko gre za pomembne stvari v tej državi, da stopimo skupaj, in sem popolnoma enakega prepričanja tudi tokrat. Če pa kdo ali tisti, ki sedite v koaliciji, trdite, da smo opozicija nedržavotvorni, ko smo vse tisto, kar je Vlada Republike Slovenije prinesla na mizo, potrdili, pomagali, potrdili tudi Zakon o obrambi, kjer je bila potrebna dvotretjinska večina, temu govorite nedržavotvorno dejanje opozicije, potem pa se resnično sprašujem, ali sploh veste, kaj je demokracija. Resnično, tisti, ki dajejo takšne izjave tukaj, v tem parlamentu, je zelo žalostno, da tukaj sedijo. Ker najprej se moraš zavedati, da sedijo in naj bi sedeli v parlamentu, ker velja parlamentarna demokracija. In ker sam prihajam iz občine Šentilj, je prav, da povem, in sem prepričan, da izjemno dobro poznam situacijo. In Šentilj je ena najbolj obremenjenih točk v naši državi. In prvič moram povedati zelo jasno: v Šentilju, v tem zbirnem centru je praktično vsak dan minimalno 2 tisoč 500 beguncev, in v trenutku ko nam Avstriji zaprejo v tistem delu mejo, kaj se v tistem trenutku zgodi? Kaj se v tistem trenutku zgodi?! Novi begunci prihajajo, od nas naprej begunci ne morejo iti, in imamo žep. In ga že imamo, ker imamo neprestano, 24 ur praktično, okrog 2 tisoč 500 beguncev, in to je tisto, nad čemer se moramo zamisliti, to je tisto, nad čemer se moramo zamisliti. Potem v Šentilju pojdite vprašat ljudi, ki tam živijo v širšem okolju – podjetnike, obrtnike, trgovce, gostince in tako dalje –, kakšna gospodarska škoda jim je bila povzročena. Pojdite njih vprašat, pa boste vsaj vedeli – do 70 % imajo manj prometa zaradi te migrantske krize. Zato, drage kolegice in kolegi, sprašujem Vlado, ali ima Vlada narejen načrt, kako tistim, ki jim je bila in se jim še povzroča gospodarska škoda, to škodo sanira, oziroma na kakšen način jim bo to škodo nadoknadila? Drugič, sprašujem, koliko migrantov lahko Slovenija oskrbi? Izjemno, izjemno pomembno vprašanje, in hočem konkreten odgovor. Koliko pričakuje, da jih bo ostalo v Sloveniji, in kje jih bo ta država nastanila? In tretjič, sprašujem, kakšni so predvideni stroški? Ali je denar rezerviran v proračunu? Koliko denarja je Vlada pridobila proračunskih sredstev iz EU za ta namen oziroma koliko denarja pričakuje?

Ker imam zelo malo časa, spoštovani gospe in gospodje; jaz sem prepričan, da mora ta vlada, ta koalicija najprej poskrbeti za lasten narod. Za tisto več kot tretjino ljudi, ki so na minimalni plači. Za tisto veliko večino upokojenk in upokojenec, ki imajo najnižje pokojnine, s katerimi ne morejo preživeti, ne umreti. Za tisto maso 120 tisoč in več, ki so brezposelni v tej državi, in brezposelnost ponovno narašča. Poglejte si te podatke.

Torej, še enkrat povem. Najprej moramo poskrbeti za lastni narod in deliti tisto, kar lahko, in to šele takrat, ko bo ta politika, ta vlada in ta koalicija poskrbela, da bo lastni narod, torej slovenski narod lahko dostojno živel

v tej državi. To mora biti primarna naloga vsakega, ki tukaj sedi. Deliti tisto, kar nimamo, kar si bomo sposojali, ni nobenega problema. Vsak dan v tej begunski krizi gre milijon evrov. Od kod ga bomo vzeli, kdo ga bo plačal? To je davkopllačevalski denar, to ni denar nas, ki sedimo tukaj notri, pa "pametnjačimo" tukaj.

In seveda izkoriščam še to priložnost. Za konec se moram osebno res prisrčno, iskreno zahvaliti vsem tistim vojakom, policistom in vsem tistim, ki so v teh zbirnih centrih in po vsej državi delajo za to, da lahko ta zadeva kolikor toliko funkcionira v tej državi, in jaz upam, da se Vlada tega zaveda, da bo potem, ko bo ta zadeva – pač, upam, da bo kdaj –končana, tudi primerno finančno to zadevo uredila tako, kot je to treba.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jernej Vrtovec, besedo imate, predlagatelj.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Najlepša hvala! Spoštovani kolegice in kolegi! Spoštovani širok ministrski zbor!

Najprej bi se rad dotaknil ene stvari, ki je šla skozi razpravo, in sicer, da v bistvu opozicija ali pa predlagatelji te seje vnašamo nemir v Državni zbor, ko o tem razpravljamo, da je razprava brezpredmetna. Jaz pa mislim, da na to temo je dobro razpravljati. Dobro razpravljati predvsem zaradi tega, da se državljanke in državljani počutijo varne ob tem, da rečejo, Tisti, ki so plačani za to, pa razpravljajo na to temo. Točno to. In nekako ne želimo slišati besede kaos.

Bil je prejšnji teden, saj morda ste ministri nekateri že obveščeni o tem, v Sloveniji na obisku v Šentilju en visok nemški politik, sicer ni minister, je pa namestnik vodje največje poslanske skupine v Bundestagu. Kasneje smo se dobili z njim na kosilu in je izrekel to besedo – kaos, da je na Šentilju. In je rekel, da upa, da se bodo stvari normalizirale. Zaradi tega sem že zadnjič na odboru pravil, pa ne dramtiziram: slike, ki smo jih pošiljali v svet, niso bile najboljše. Verjamem pa, da je naša policija imela stvari pod nadzorom.

In ko govorim o nepripravljenosti, o tem je tudi zapisano v samem sklicu. Glejte, ne bom dramtiziral o tem, kajti danes se dajmo predvsem pogovarjati o tem, kakšna bo naša pripravljenost za naslednje mesece. Ampak ta trenutek v Sloveniji primanjkuje policistov. Zaradi tega so odpovedane, se odpovedujejo nogometne tekme. Odlično sporočilo. Ampak kaj smo naredili? Šele včeraj smo v Državnem zboru sprejeli zakon, ki omogoča, da je naša policijsko moštvo večje. Za pomoč policiji smo pred 14 dnevi, že več kot pred 14 dnevi sprejeli Zakon o obrambi, ki pa še ne velja. In želim samo to povedati, kar sem že večkrat poudaril: vse to bi lahko imeli že res na zalogo pripravljeno, pa sploh ni treba, da bi prišlo v

javnost. Sploh ni treba, da bi to v javnost prišlo. Mislim pa, da smo poslanci dovolj odgovorni, da bi lahko to na takšen način sprejeli.

Prav so te prognoze, Slovenija je ta trenutek v bistvu tranzit. V bistvu smo tranzitna država, organiziramo transport od Dobove v Šentilj. Zdaj pa en pozor, kajti tule se mi malo ustavlja in se krešejo mnenja. Za ta transport ni ne v evropski zakonodaji ne v slovenski zakonodaji, da bi jaz vedel, spremljajoče zakonodaje ali pa pravne podlage, ki bi to omogočala. Ni. Kje je pravna podlaga, da nekdo, ki pride brez dokumentov v našo državo, ga peljemo na drugi del Slovenije, na drugi del države? In večkrat slišimo, "tihotapske poti so do Hrvaške", ampak mi smo podaljšana roka teh poti, tako rekoč. Organizirano prek tihotapcev, kakorkoli, pridejo ti ljudje do Hrvaške, naprej pa so na vlakovnih kompozicijah in na avtobusih. To ni schengen, to je popolnoma nekaj drugega; schengen ima točno določena pravila in tukaj tudi terminologija je zelo pomembna. Glede na sporočila, ki so predvsem iz Nemčije, zdaj, ko so pogajanja med strankami koalicije, tega kršenja schengenskega sporazuma bo, kot kaže, zelo kmalu konec.

In ključno vprašanje, na katerega moramo danes dobiti odgovor, je, kako bo Republika Slovenija postopala v temu primeru, ko bo tega izigravanja schengna s strani, prvič, Grčije – ampak Grčija je že "out" v tej zgodbi –, in, nadalje, tudi Slovenije, konec. Gotovo več ne bo šlo, da bomo mi samo organizirali transport do Šentilja.

Pravite, da "bomo stopnjevali ukrepe", je dejal predsednik Vlade. Jaz si kot poslanec Državnega zbora želim nekako izvedeti, kakšni so ti ukrepi; ali so to tajni ukrepi, bom razumel. Če so pa ukrepi, ki bi tudi lahko pomirili javnost, pa prosim, z besedo na dan v temu primeru. Kajti Avstrija, če smo že pri tem, Avstriji nikakor ne smemo dopustiti, da se ograjuje proti Sloveniji, nikakor ne smemo tega dopustiti. To pomeni, da smo na popolnoma drugi strani, to pomeni, da smo nekako spet ograjeni med tiste države, od katerih smo se nekoč že odcepili, in to pomeni dejansko za nas tako rekoč katastrofo.

Nadalje bi malo spregovoril o nekonsistentnosti politike, ki se jo je dalo zaslediti skozi različne komentarje, predvsem glede ograje ali pa tehničnih sredstev, tehničnih ovir in seveda v odnosu do Hrvaške. In prav glede Hrvaške imam vprašanje za ministrico ali pa za gospoda državnega sekretarja, ali se je po tistem bruseljskem vrhu odnos Hrvaške do Republike Slovenije kaj spremenil, predvsem v smislu, ali najjavljajo število migrantov in ali jih registrirajo? Da se je ta odnos spremenil, so prejšnji teden prišle napačne informacije. Državni sekretar – če se ne motim, je bilo sporočilo za javnost s strani Vlade oziroma objavljeno na Slovenski tiskovni agenciji – da se je ta odnos spremenil, da je boljši, vi, gospa ministrica, ste dejali, da temu ni tako. Pa me

zanima, kakšna je realnost danes? Ali je ta odnos ... Ali oni te številke javljajo, sodelujejo z nami ali ne?

Nadalje, ograja. Zdaj pa povejte; mediji vedo več kot pa poslanci Državnega zbora, ali pa imamo občutek, da tudi več kot kakšen minister. Ali ograja da ali ograja ne? Nadalje, če ste se odločili za ograjo, kako poteka koncept same postavitve ograje? Govorice iz medijev so – 15 kilometrov levo od mejnega prehoda, 15 kilometrov desno od mejnega prehoda. Pa me zanima, kako gre parceliranje parcel, kmetijskih zemljišč? Kako usklajujete te pogovore z lastniki? To moramo danes začeti, če želimo imeti ograje čez en mesec postavljene.

Nadalje bi rad spregovoril še glede schengna tole: Grčija dejansko ni resna država. Popolnoma je zrušila koncept schengenskega sporazuma oziroma območje schengna. In to, da prihajajo policisti iz tujih držav in Sloveniji nudijo pomoč na naši južni meji, se pravi na meji s Hrvaško, to je, gospe in gospodje, izredno pozitiven signal. Kajti kot kaže, se zavedajo koncepta, da je schengen ne na Karavankah, kar je za nas res katastrofa, ampak na južni meji. Zaradi tega, dajmo tukaj resno pristopiti; sam sem pristaš tega, da zavarujemo mejo ne s tehničnimi sredstvi oviranja, kakorkoli – z ograjo. In pomagamo tem tujim policistom, ki sem prihajajo, tudi z ograjo, če je treba. Torej, druge države se zavedajo, kje je treba stisniti, kje je ta schengenska meja, kje dejansko obstaja.

Spregovoril bi še o signalih, ki jih dajemo. Nemčija pošilja jasne signale, kot sem že dejal, da je te igre konec. Na primer, tukaj smo lahko videli sporazum med bavarsko CSU in nemško CDU Angele Merkel. Pač so se Bavarci s CDU dogovorili, kako bodo postopali naprej. In danes so pogovori na ravni celotne koalicije. Verjemite pa to, da bo Angela Merkel prej popustila bavarski CSU, ne bo riskirala te dolgoletne 70-letne koalicije v razmerju do socialistov v vladi, socialdemokratov. In oni so sprejeli to skupno stališče, v katerem so opredelili, da bodo okrepili mejo z Avstrijo; ampak kaj to pomeni? To pomeni, da je dejansko okrepljena ta njihova meja s tako imenovanimi točkami, kjer bo bolj navzoča policija, kjer bodo registracije potekale, in od tam se bo tudi ljudi vračalo v države, iz katerih prihajajo. Torej, Nemčija pošilja jasne signale. In tudi Slovenija mora s spremenjeno azilno zakonodajo, z drugimi sredstvi, bodisi na južni meji, kakorkoli, začeti pošiljati signale, da smo pripravljeni.

Še enkrat pa poudarjam, nikakor ne smemo dopustiti, da postane schengenska meja naša severna meja, naj to postane južna meja. In prosim tu še za odgovore glede ograje in glede odnosa s Hrvaško.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Gospa Marinka Levičar, beseda je vaša. Pripravi naj se gospod Matjaž Nemeč. Izvolite.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem, ki ste tukaj prisotni, posebno ministrskemu zboru! Naslov te točke, ki jo danes obravnavamo, je Predlog priporočila Vladi RS v zvezi z neobvladljivimi razmerami. Mene je ta beseda takoj zbudila, čim sem to gradivo vzela v roke in videla besedo "neobvladljive" razmere. Kako moremo govoriti, da so neobvladljive razmere, če po drugi strani vemo, kaj se v resnici dogaja. Vemo, koliko pohval smo slišali policistom, Civilni zaščiti, vojski, humanitarnim organizacijam, obmejnimi občinam in občanom, ki tam živijo, da je ves ta tok beguncev bil z naše južne meje na severno mejo v Avstrijo zveden, da ni bilo večjih resnejših problemov, da pohvalimo policijo, te ljudi na terenu. Jaz mislim, da je potem res ta beseda "neobvladljiv" zavajajoča in neresnična. Ob tem pa, ko pohvalimo vse te naše vojake in te, ki sem jih omenila – humanitarce, Civilno zaščito in tako naprej –, pa pozivamo k odstopu kar tri ministre. Spet mi ne gre to nekako skupaj. Ministri niso dobri, kadar ne delajo dobro njihovi podrejeni. Če pa njihovi podrejeni delajo dobro, potem so tudi ministri dobri. Jaz ne razumem potem tega poziva, zakaj naj bi odstopili.

Zato se mi zdi tudi prav, da delajo predstavniki naše vlade, ki so za to pristojni, tako kot so delali do sedaj, in verjamem, da delajo dobro. Verjamem tudi njihovim načrtom za bodoče, ko se verjetno bodo razmere še zaostrole.

Slovenija, če se tudi jaz ustavim ob meji, Slovenija ima schengensko mejo in prav je, da jo varujemo z vsemi naporji, ampak da nam pri tem pomagajo tudi druge države. Kajti to ni samo naša meja. Je, kot rečeno, schengenska meja in jo zato morajo varovati tudi druge članice EU. In prav se mi zdi poziv, ki je bil že dan, da bi nam pomagali pri varovanju te meje, in upam, da bomo dobili še več pomoči, kot smo je že do sedaj, tudi še več, kot je je že obljubljene, da bomo še naprej lahko uspešno varovali to mejo, ko se bo tok še povečal, kar je tudi pričakovano.

Če sem še vedno pri tej meji; mene je zbudila pripomba gospoda Tonina, da bi morali Grčijo izključiti iz schengna, iz schengenske meje. Jaz mislim, da bi morali ravno obratno narediti, da bi vložili vse napore Evropske unije in vseh, ki lahko kaj storijo na tem področju, da bi schengensko mejo še okrepili. Jaz mislim, da ta napor bi bil zelo dobrodošel in da bi morda tudi rodil sadove, če bi bili vztrajni, tako kot je bila Evropska unija vztrajna, ko je Grčijo pritiskala s temi vsemi finančnimi zadevami, ko je Evropska unija reševala grško finančno krizo in ji je uspelo, da je Grčija sprejela ukrepe, kakršne je predlagala Evropska unija. In jaz mislim, če bi bila tukaj tudi Evropska unija enotna in da bi delali v tej smeri vsi, bi Grčija verjetno res lahko postala schengenska država v takem smislu, kot bi morala biti, da bi se tok beguncev potem zaustavil naprej v ostale

članice Evropske unije. In več naporov bi bilo treba vložiti tudi v sodelovanje s Turčijo, da bi tudi v Turčiji zaustavili begunce, da ne bi šel ta tok tako naprej, kot se nam obeta, da bo šel. Jaz se bojim, da bo res tako, ampak upam, da bo država kos tem nalogam in da bo tudi tukaj soglasje Evropske unije; tako kot je rekel naš predsednik Vlade Cerar, "nobena država se ne bo mogla rešiti sama iz te begunske krize". Jaz se v tem z njim globoko strinjam in res mislim, da bi morala tudi Slovenija še naprej v bodoče vlagati vse napore, da bi članice Evropske unije prepričala, da bi enotno delali in da tukaj ne bi se vsak obnašal tako, da bi pometal samo okoli svojega praga, kajti to res ne bo nobena rešitev. Zaključila pa bi s tem, ker me je spodbudila misel gospoda Horvata, poslanca Horvata, ki je rekel, "ključno je, da se poslušamo". Meni se zdi ključno tudi, da se slišimo in da potem iz tega delamo skupaj, kar je dobro za naše državljane, pa tudi za begunce, tudi na njih ne smemo pozabiti in se moramo še naprej obnašati kar se da humano. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Gospod Matjaž Nemeč, beseda je vaša. Pripravi naj se gospod Žan Mahnič.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala predsedujoči, lep večer vsem skupaj. Spoštovani predsednik Vlade!

Izjemne okoliščine terjajo izjemna dejanja. Agencija za begunce v okviru Združenih narodov je danes objavila novico, da v prihodnjih štirih mesecih, to govorimo od novembra do februarja, naj bi dnevno v Evropsko unijo vstopilo do 5 tisoč ljudi, kar pomeni okoli 600 tisoč ljudi. Ko smo v mesecih, bom rekel, zgodnje, kasnejše pomladi in zgodnjega poletja reševali nemške, angleške, ameriške, francoske banke v Grčiji, so se voditelji evropskih držav praktično skoraj na dnevni bazi srečevali v Bruslju. Danes, ko se soočamo z eno od največjih humanitarnih kriz, vsaj kar pomnimo, ali pa vsaj povojnega časa, na nek način zelo težko sploh vzpostavljamo dialog. Rečeno je bilo prej, da je predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker pozval države, naj ne govorijo ena čez drugo, ampak druga z drugo. To pa govori gospod, ki ga je bilo dejansko treba prositi – tako predsednik Vlade kot predsednik republike –, da skliče vrh med Evropsko unijo in državami z Balkana, tistih držav, ki so verjetno po moji oceni še najmanj krive za to, kar se dogaja v severni Afriki ali pa na Bližnjem vzhodu. To so tiste države, na nek način, ki nosijo breme tranzitnih držav in, ki vodijo begunce do Avstrije, Nemčije ali pa še severneje, do Švedske. Švedska je tista država, ki so jo nekateri iz konservativnih strank omenjali predvsem v smislu vodenja – namreč premier je Socialni demokrat –, kot, bom rekel, nepravilnega vodenja, ampak pozabljamo, da to krizo ni povzročila Švedska, temveč mogoče nekdo drug. 11 let je, odkar Romano Prodi ne

vodi več Evropske unije in kar z nostalgijo se spomnimo tistih dni, to so bila tista leta, ko je tudi v Evropsko unijo vstopila Slovenija. To so tisti dnevi, ko je na nek način Evropejec bil v ospredju, ne pa kapital, kjer je bila v ospredju demokracija, ne pa totalitarizem, tisti totalitarizem kapitala, ki ga poznamo danes.

Mogoče bo moj apel nekoliko grob, ampak kot sem dejal uvodoma, izjemne okoliščine terjajo izjemna dejanja in Evropa bo morala narediti korak proti izjemnim dejanjem. In mislim, da Republika Slovenija skupaj z ostalimi državami lahko z vso legitimnostjo na prihodnjem evropskem vrhu terja odgovornost. Odgovornost tistih, ki postavljajo predvsem v ospredje kapital, kot sem že rekel prej, in pozabljajo na Evropejca in na tisto evropsko skupnost, ki nam je na nek način omogočila, da 70 let živimo v miru. Gospodje morajo oditi. Tisti, ki ne znajo rešiti teh problemov, morajo oditi. Težko terjamo odgovornost Združenih držav Amerike ali pa drugih svetovnih velesil, ki so povzročile izčrpanje teh koncev sveta in kasnejši ta premik ljudi iz obupa. Lahko pa terjamo odgovornost tistih Evropejcev, ki dejansko diktirajo tempo v smislu izgubljanja identitete Evropske unije, predvsem v smislu solidarnosti, pomoči. Vidimo, kaj se dogaja na tej poti.

Evropska unija ni več tisto, kar je bila in jo je treba ponovno osvojiti. Je treba ponovno krepiti te evropske vrednote. Tudi postaviti pod vprašaj vlogo Nata; ko napadamo, smo vsi za, ko se branimo, pa ni Nata od nikoder. Takrat smo prepuščeni samemu sebi, s spoznanjem, in tu apeliram na slovensko javnost in slovenske politike, da postajamo le Slovenec Slovincu največji zaveznik. Žal je tako, ampak v osnovi moramo najprej črpati in obvarovati našo državo, seveda s humanitarnim pridihom, ampak predvsem obvarovati na nek način Evropo in tisto, kar Evropa pomeni.

Saj integracija je dobrodošla, ampak vselej mora biti ta razumna in v okviru svojih zmožnosti. Reševati težave v odnosu do Turčije, reševati težave v odnosu do Bližnjega vzhoda in do severne Afrike, to je tista vloga, ki jo mora prevzeti aktivnejše Evropska unija, in žal v voditeljih ne vidim te dobre volje in zato se sprašujem, v katero korist se igra ta igra. Ali je to res človek, Evropejec ali pa je to samo kapital? Postaviti si je treba nove prioritete in Slovenija ima to pravico – in sem zadovoljen, da je gospod premier tudi z nami danes, da lahko tudi to sliši –, imamo soodgovornost, da terjamo odgovornost od tistih, ki so odgovorni. Igra besed, ki upam, da bo prišla vseeno do pravih ušes.

Zakon o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti; to je, kar je v imenu Socialnih demokratov tudi predlagal kolega Janko Veber, na nek način, da potrkna na našo vest, na tiste osnove, da na nek način se zavedamo, da tisto, kar smo si Slovenci priborili skozi stoletja, po čemer smo hrepeneli, to je svoja država, mir v okviru Evropske unije, se ne

sme izgubiti, in to je mogoče eden od tistih predlogov, ki na nek način krepiti tudi, bom rekel, slovensko identiteto.

Dunajska deklaracija je bila podpisana prejšnji vikend; 17 držav jo je podpisalo, rešuje sirska krizo. Jaz upam, da res ni samo to problem. Problem je cela severna Afrika in odnos zahodnih držav do tistih, ki se počutijo izkoriščane in so bili izkoriščani. Zato upam, da bo prevladala predvsem neke vrste solidarnost in pogum za to, da se Evropska unija postavi na lastne noge in da ne bo več samo palček tistih, ki so večji, da jih niti ne imenujem. Bi pa rad vseeno, da bi moji kolegi tukaj iz Združene levice danes bili prisotni pri današnjem pogovoru, kajti Slovenci imamo težave oziroma se jim ne moremo izogniti, da ne bom slabo razumljen, in ne smemo dovoliti tistim, ki preprečujejo to, da bodo naši ljudje, govorim o humanitarcih, o zdravstvenih delavcih, o policistih in vojaki, da ne bodo prikrajšani za tisto razumno pomoč in da ne bomo preprečili z referendumom tisto, kar je v danih okoliščinah najbolj razumno – se pravi, da pomagamo tistim, ki pomagajo. To je naša dolžnost in naša odgovornost. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič, izvolite, beseda je vaša. Pripravi naj se gospod Igor Zorčič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovani gospod premier, ministrski zbor, poslanke in poslanci!

Predstavljajmo si, da smo v letu 2003, ko Slovenija še ni članica Evropske unije, ko je schengenska med Avstrijo in Slovenijo, in pa da jaz ali kdo od vas vzamemo nekaj deset tisoč evrov, marsikateri begunec ta denar ima sabo, in da gremo ilegalno čez to mejo. Ko nas avstrijske oblasti dobijo, pa rečemo Nemčija, Nemčija, Nemčija, želimo tja. Kaj bi se zgodilo? Bi nas spustili skozi? Bi nas pripravili ali bi nas vrnil nazaj? In to se dogaja v Sloveniji dnevno, 150 tisoč ljudi je že na takšen način prečkalo mejo. Če bi se to zgodilo takrat, verjamem, da bi bile reakcije drugačne.

Vrag je vzel šalo in mislim, da je čas, da opustimo politično korektnost in da rečemo bobu bob. V Slovenijo je prišlo 65 beguncev, vse ostalo so ekonomski migranti. Zame je begunec tisti, ki iz države, kjer je nevarnost, pobegne v prvo varno državo; vse ostalo naprej, ko išče in hodi z listom okoli, v kateri državi bo kakšne bonitete dobil, to so ekonomski migranti. In mi bi morali zapreti mejo in v Slovenijo spustiti samo tiste, ki imajo vize – ki jih pa med temi, dobro vemo, ni –, tiste, ki zaprosijo za azil in tiste, ki imajo s seboj potovalne dokumente.

In kdo je sploh begunec? Tukaj dobimo prebivalce Afganistana, Kosova, Črne gore, Albanije, Irana, Pakistana ... Kakšne vojne so tam, kakšne nevarnosti so tam? In ti ljudje potem dobijo zaščito na račun tistih ubogih

Sircev, ki jo pa res potrebujejo. In ni res, da je vse tako rožnato; vprašajte župane, vprašajte poslance, policiste. Marsikateri imajo s seboj nože, vprašajte župana Zavrča, so imeli s seboj sekire, so sekali območje Nature 2000. Ko pridejo v center, nekateri se niti nočejo preobleči, ker imajo denar povsod, obleke moški vzamejo samo za sebe, ženskam in otrokom niti ne pustijo, da bi se oblekli. Kakšni so to ljudje, kakšna je to kultura? Ti ljudje prihajajo iz okolij, kjer je normalno, da se zločince ne da v zapor, ampak, se jih do smrti kamenja, kjer je normalno, da ženske nimajo nobenih pravic, ne pa tako kot pri nas, ko imajo pravice.

Libanonske oblasti so dejale, da sta dva od stotih beguncev radikalna islamista. Poglejte, kaj se dogaja po Evropi, v Stockholmu – prvo mesto na svetu po posilstvih s strani migrantov. Poglejte, kaj se je zgodilo na Norveškem – v prvih štirih mesecih letošnjega leta so deportirali 800 migrantov, skrajnih islamistov in kriminal se je znižal za približno 27 %. In ta val ne bo pojenjal, zaradi tega, ker je Bašar al Asad že napovedal splošno mobilizacijo v Siriji in mladi moški bežijo, ker se ne želijo boriti.

Naj samo zaključim; veliko je že bilo indicev, da vodje teh ilegalnih migrantov urijo turške obveščevalne službe. Erdoğan, ki je zmagal na predsedniških volitvah, je pred dobrimi petnajstimi leti dejal: "Mošeje so naše vojašnice, kupole so naše čelade, minareti naši bajoneti, verniki pa so naši vojaki." Vemo kako se postavljajo mošeje, nič nimam proti zmernemu islamu, ampak v Evropo prihajajo tudi radikalni islamisti. In narediti moramo vse, da preprečimo skrajno radikalizacijo s strani radikalnega islama v Evropi in da preprečimo šeriatizacijo Evrope.

Gospod premier, upam, da boste na tem čim več storili. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Igor Zorčič, beseda je vaša. Pripravi naj se gospa Anja Bah Žibert. Izvolite.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovani ministrski zbor, kolegice in kolegi!

Tudi po temu valu ne morem kaj, da se ne bi zahvalil vsemu osebju, ki še vedno sodeluje pri uravnavanju tega begunsko-migrantskega toka. Gre za policijo, vojsko, Rdeči križ, Civilno zaščito, prostovoljne organizacije in vse ostale.

Jaz bi tukaj mogoče izpostavil tudi še posebej, ker vem, da so se še posebej trudili glede na dane okoliščine, predstavnike Zdravstvenega doma Brežice, Zdravstvenega doma Krško, ki so res vložili vse napore, da je ta kriza pravzaprav nekako v tistem največjem valu prebredena. Ne pristajam pa na neke teorije in razprave o tem, da če bi nekdo drug upravljal s tem migrantskim tokom ali pa če bi prej neke

ukrepe sprejeli, da mi tega preprosto ne bi čutili. To preprosto ni res; ko pride na mejo 140 tisoč ljudi, moramo vsi vedeti, da nastane problem. Mi imamo lahko bodečo žico, lahko imamo dvanajstmetrski zid, ampak pred to mejo imamo še vedno sto tisoč ljudi. In to ne pomeni, da so ti ljudje v sosednji državi, ker tudi če imaš bodečo žico, tako kot jo imajo Madžari, je nimajo povsem na meji, jo imajo malo stran od meje, so že na tvojem ozemlju, kar pomeni, da ta problem s tem še zdaleč ni rešen. Ima določene efekte. Jaz sem zagovornik te ograje v skrajnem primeru, v skrajnem, dvakrat ponovim, nima pa take, kot želijo nekateri predstaviti. Tisti, ki so veliki zagovorniki madžarske meje, nekaj povsem pozabljajo: da ti begunci niso prišli v Dobovo, v Brežice, v Rigonce zaradi tega, ker imajo Madžari mejo, ampak zato, ker so bili tja pripeljani z avtobusi, in niso jih sami šofirali, ampak organizirano jih je prevažala Hrvaška. Tako da to je ta razlog, da so se izognili; pravzaprav je nekako izkazano, kot da je ograja madžarska zelo učinkovita, ampak verjemite mi – če bodo prišli nekoč na tisto ograjo, bo tudi tam problem, in na katerokoli ograjo.

Kar se tiče sposobnosti Slovenije; jaz torej glede uravnavanja tega toka mislim, da se je zaenkrat izkazala, moramo pa vedeti, da nobena država se ni izkazala v tem pomenu, da tega ljudje in okoliško prebivalstvo ne bi opazilo. Imeli smo oziroma imamo še vedno; ima Italija probleme, poznamo Lampeduso, ima Grčija probleme, Madžarska je imela probleme in lahko da jih bo spet imela, če bodo prihajali na njeno ograjo. Probleme ima Španija; Španija ima dve eksklavi v Maroku, ki sta ograjeni z ograjami, in tam prihajajo ljudje na tisto ograjo in se obešajo po njej in jih pride recimo 300 ali 400 na leto preko. Skratka, namen je še vedno prestopiti tisto ograjo, ki je visoka šest metrov – tisti posnetki izgledajo grozljivo –, in pravzaprav je njihov edini namen, da stopijo tam preko in da pravzaprav vstopijo s tem v Evropsko unijo.

Kar se tiče politike slovenske, se je pravzaprav izkazalo to, da nekateri želijo sredi te krize, ko je še kako pomembno, da imamo Vlado, da želijo, da ta vlada odstopi. Jaz mislim, da je to nedržavotvorno. Mogoče ta današnja seja niti ni tako problematična, kakor kdo, nekateri so za, nekateri so proti. Problem je to, da so neki pozivi po odstopu. Lepo vas prosim, pa v takih okoliščinah si res ne moremo privoščiti, da imamo državo brez vlade. Priča smo tudi nekim poskusom ločevanja dela policije, ki ga vsi hvalijo, pa vojske pa vseh teh organizacij, ki sem jih naštel, ki jih mogoče kdo hvali s figo v žepu, in potem ločevanje dela Vlade, pri tem pa se pozablja, da tisto, kar dela Vlada, se pravzaprav kaže skozi delo policije – delo Rdečega Križa mogoče malo manj –, vsekakor pa Civilne zaščite in vseh ostalih, ki jih Vlada skozi policijo organizira, da upravlja ta migrantski tok.

Drugo delo Vlade razen tega je pravzaprav tudi zunanja politika. Tudi na tem se

je Vlada izkazala kot uspešna. Vsi smo zaznali veliko veliko razliko pred tistim mini vrhom pa po mini vrhu, ker po tistem so dejansko zadeve začele teči v redu. Še vedno prihaja ogromno ljudi, ampak lahko vam rečem, glede na to, da prihajam iz občine Brežice, mi smo imeli tudi izredno sejo in lahko vam povem en ugotovitveni sklep, ki smo ga sprejeli v Brežicah. Glasi se tako: "Občinski svet Občine Brežice ugotavlja, da je usmerjanje begunsko-migrantskega toka na območju Občine Brežice ustrezno in so razmere na območju občine kot običajno varne, tako za občane kot tudi turiste in druge obiskovalce občine." To smo ugotovili v občinskem svetu in sprejeli ta ugotovitveni sklep soglasno, vsi svetniki vseh strank in vseh list. Tako da enostavno ne pristajam na to retoriko, "ja, vi policisti ste delali dobro, Vlada pa ne dela dobro". Poglejte, to je vse povezano, tako da tukaj enostavno ni mogoče ločevati, razen za določene politične namene.

Veliko je bilo govora o tem sovražnem govoru; tukaj je treba izpostaviti, ne samo sovražno govor, ampak tudi nek hujškaški govor. Mi smo slišali izjave relativno hude županov lokalnih občin, celo take, "tu je kot vojna, tukaj je kaos". Glejte, take izjave delajo pravzaprav škodo gospodarstvu. Mi imamo tam razvit turizem in jaz si ne predstavljam, kateri turist iz ene tuje države bo šel v Brežice, če bo prebral nekje v svojem časopisu takšno izjavo, da pravzaprav gre za vojno ali pa da so razmere kot v vojni in da je pravzaprav kaos, kar pomeni neko neobvladljivo stanje. Veliko je bilo govora tudi o tem, "dajmo meje zapreti". Tudi v zvezi s tem je treba povedati, da zapiranje mej prav tako škodi gospodarstvu. Na to so opozorili naši lokalni podjetniki, pravijo, "glej, zaprta meja pomeni manj prometa, pomeni manj kupcev, pomeni manj turistov, pomeni gospodarsko škodo". In navedbe o tem, da dajmo filtrirati migrante in begunce, češ da je to kar tako mogoče, ko imaš ti 10 tisoč ljudi na meji, so pravzaprav deplasirane, to je nemogoče. Ali bomo mejo zapri čisto, pa spuščali enega po enega, samo jaz ne vem, kako bo potem delovalo gospodarstvo, ali bodo pa meje relativne odprte in bodo hodili v Slovenijo begunci in migranti. Izjave o tem, kako je to vse preprosto, so zelo nerealne.

Da ne bom kritiziral samo enih kritizerjev, bom še druge. To, da se neke organizacije nagibajo k temu, da bi Slovenijo tožile, češ da ne ravna dovolj humano z begunci, je tudi popolnoma deplasirano. Jaz lahko rečem za sebe – z menoj so bili še trije kolegi, smo zadevo izkusili na terenu, tako da smo delali celo noč, pomagali prostovoljcem –, moja izkušnja je, da je za te ljudi glede na te razmere zelo dobro poskrbljeno. Lahko bi bilo seveda boljše, vedno je prostora, ampak gre za to okoliščino, da so prišli skozi zeleno mejo, da so si želeli čim prej zapustiti Slovenijo, da niso bili zainteresirani, da bi ostali v kateremkoli nastanitvenem centru in da so pravzaprav želeli

samo hrano, vodo in iti dalje, in za to je bilo več kot poskrbljeno. Tudi jaz, bom rekel, se pridružujem stališču, tudi predsednik republike ga je danes izrazil – treba je iti premišljeno, na vsako okoliščino se odzvati ustrezno, ne pa nekaj na zalogo; jaz si ne predstavljam, da bi bila ograja že sredi avgusta, sredi turistične sezone postavljena takole na zalogo, češ, saj smo vsi vedeli, da bodo prišli begunci. Tako da še enkrat pohvale za dosedanje ravnanje, se pravi, tudi Vladi, prav tako pa poziv vsem ostalim, da ne delajo problemov tam, kjer jih ni. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Gospa Anja Bah Žibert, beseda je vaša. Pripravi naj se gospod Franc Jurša. Izvolite, gospa Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Spoštovani!

Ravno krizne situacije in težke situacije so najboljši pokazatelj sposobnosti tistih, ki so v dani situaciji odgovorni. Če zadeve pogledamo z mikro in pa makro ravni, je povsem jasno. Tisti, ki so neposredno in še vedno neposredno delajo na terenu, se pravi vojska, policisti, razni prostovoljci, zdravstveni delavci, delajo praktično brezhibno, pa čeprav z zadnjimi atomi moči. Če gledamo lokalno raven, lahko rečemo, da se je ta odzvala v krizni situaciji praktično samoiniciativno, ker napotkov, priporočil, predlogov ni dobila. To smo slišali tudi nenazadnje s strani zdravstvenih delavcev, ki so povedali, da so oni predlagali Vladi, kaj se naj dogaja, in ne obratno. Prav tako se je spreminjalo marsikaj, kar se tiče zakonodaje, že takrat, ko je v posameznih občinah, kot so Brežice, že gorelo. Skratka, natančno je tako: te občine so se praktično samoorganizirale v tistem trenutku, same. Če pa pogledamo Vlado, pa je povsem jasno; zamujali ste. Prej je bilo rečeno, "mnogo mesecev nazaj smo začeli s pripravami". Neka druga poslanka iz koalicije je rekla, "začeli smo julija". Dajte se vsaj doma zmeniti, kdaj ste začeli. Dejstvo pa je, da ste začeli prepozno.

Bili ste tudi zelo nekonstruktivni. Podprli smo vse vaše predloge – tista dva zakona, ki ste jih pač predlagali, brez nekkih, bi rekla, zahtev. Edino amandmaje smo vložili, ker smo mislili, da boste toliko pametni, da boste vsaj to v danem trenutku podprli. Pa niste.

Prav tako ste spreminjali stališča, ko ste govorili, predsednik Vlade, o "tako imenovanih ograjah". Prvo je bila ograja skorajda sovražno govor. Danes vemo, da govorite skoraj o tem, da jih bomo postavili. Jaz vas prosim, da poveste pred javnostjo, kaj je z ograjami. Prav tako mi povejte, prosim, res prosim, zaradi policistov in vojakov, kaj boste naredili za njihovo zaščito. Eni napovedujejo stavko, drugi pa bi stavkati želeli. Jaz res prosim za odgovore na ta vprašanja.

Samo še zadnji stavek. Veste, v takšnih trenutkih država potrebuje čvrsto osebnost. In za

to ni dovolj opozicija, za to ni dovolj sama koalicija, ampak čvrsta osebnost, in to nam manjka. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Gospod Franc Jurša, beseda je vaša. Pripravi naj se gospa Jasna Vervega.

FRANC JURŠA (PS SDS): Hvala lepa, gospod podpredsednik, za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj!

Danes govorimo dejansko o globalni krizi okrog beguncev. Ne govorimo pa samo o vprašanju krize v Sloveniji. Postopek preseljevanja narodov, bi jaz rekel, traja že nekaj časa. In v prvi fazi, ko so prišli begunci, migranti v Slovenijo, smo dejansko na enostaven, preprost način reševali vse probleme oziroma težave.

Prek medijev smo spremljali dogodke, ki so se odvijali na Madžarskem. Takrat je madžarski predsednik, madžarska država dejansko ukrepala tako kot je in je postavila v danem trenutku na meje tudi ograje, žične ograje. V prvi fazi vemo točno, kako je svetovna, evropska in tudi slovenska javnost ocenjevala postavitev teh žičnih ograj na mejo na Madžarskem. Zelo, zelo negativno. Glede na to, da sem dobival res ogromno informacij s strani Vlade oziroma vodstva koalicije – nisem bil odločevalec, ampak dobil sem ogromno informacij –, moram reči, da je Vlada, koalicija tukaj odigrala svojo vlogo. V danem trenutku se je odločala o danih ukrepih. In očitati, da niso pravočasno reagirali, ni korektno in tudi ni pošteno. Že pa sem omenil skozi razpravo ob eni priložnosti, da je pač odločitev te vlade bila taka. Za tak pristop se je ta vlada tudi odločila. Zavedamo se, da čez slovensko ozemlje gre ogromno beguncev prebežnikov, in da imamo velike težave in da težave nastajajo in bodo še nastajale sedaj, ko bo prišla zima. Ampak jaz sem prepričan, da bodo naši policisti, vojaki, Civilna zaščita, prostovoljci, predstavniki Rdečega križa, Karitasa in tako dalje, in tudi javni delavci odigrali pomembno vlogo in bodo zagotovili v prvi vrsti varnost državljanom in državljanom. Istočasno ne bomo pozabili v Sloveniji tudi na humanitarno noto, ki jo ves čas ponavljamo in tudi počnemo. Res je, da je znotraj te množice različna struktura ljudi in da ta različna struktura prinaša tudi lahko potencialne tiste ljudi, ki ne prihajajo v Evropo z dobrimi nameni. Tudi takšnih ljudi in s takšnimi karakterji verjetno znotraj te mase je kar nekaj. Ampak s postopki, katere se v tem trenutku izvaja na meji, se verjetno ne more ugotoviti, kdo izmed te mase ljudi mogoče prihaja v Evropo s takimi nameni. Begunci, prebežniki so naredili tudi nekaj takšnih potez, ki jih mi, naši državljanje ne sprejemamo. Od požigov, odlaganja razne opreme, sekanja in kurjenja, pač zaradi tega, ker te ljudi zebe. Res je, da je župan v Zavrču govoril o tej zadevi; jaz mislim, da je vprašanje, ali so ti ljudje res s seboj nosili sekire, dvomim, da bi za ta namen nosili sekire, da bi lahko

sekali v narodnem parku drevesa, da bi se potem na nek način lahko tudi ogreli.

Naš predsednik Vlade, sem prepričan, da je prava osebnost, da zna voditi te aktivnosti, ne glede na to, da na zunaj ne deluje mogoče tako trdna osebnost, kot je moja predhodnica prej rekla. Pomembno je, da se zna dogovarjati in da skupaj s timom ljudi kolektivno na nek način tudi odloča, ne samovoljno, kolektivno odloča. In če bo nadaljeval s svojim delom tako naprej, sem prepričan, da bomo to krizo na ustrezen, dober, za Slovenijo sprejemljiv in zaželen način tudi razrešili.

Vsak ima pravico povedati svoje mnenje in vi, spoštovani kolegi iz opozicije, ste povedali, ne zamerim tega, ne zamerim. Prav je, da obravnavamo to problematiko, prav je, da poveste svoje mnenje, ampak zdaj pa se je treba postaviti tudi v vlogo te vlade, ki se je odločila odreagirati tako, kot se je odločila. O ovirah, o žičnati ograji in tako dalje so nekateri ogromno govorili. Tehnične ukrepe za to, da bomo zavarovali Slovenijo, bo ta vlada tudi izvedla. Zame pa je ključnega pomena, če bo naša diplomacija uspela prepričati Evropsko unijo in stare članice, da Slovenija spada v to vrsto držav in da bomo mi dejansko ostali v tisti družbi, kamor tudi spadamo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Vesna Vervega, besedo imate. Se vam opravičujem, jaz preveč verjamem tistemu, kar je napisano. Izvolite, besedo imate. Pripravi naj se gospa Eva Irgl.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani predsednik Vlade, ministrski zbor, kolegi in kolegi!

Naj uvodoma povem, da se popolnoma strinjam z oceno ministrice za notranje zadeve, ko pravi, da se je Slovenija v tem trenutku znašla pred največjim izzivom do sedaj. Prav tako se s tem istim begunskim vprašanjem sooča celotna Evropa in Evropska unija. Vendar se bom jaz v svoji razpravi omejila bolj ali zgolj na razmere v največji izstopni točki za begunce v Sloveniji, to je v Šentilju, ki jo spremljam od vsega začetka, torej od nastanka šotorišča nekje v začetku oktobra pa vse do današnjega dne. Torej, ministrstvo za notranje zadeve je center pripravilo približno 14 dni pred prvim večjim valom, to je več tisoč ljudi, 17. 10., in že takrat zelo dobro uskladilo delovanje vseh deležnikov. Naj omenim Urad za zaščito in reševanje, ki vodi center še danes, Policijsko postajo Maribor, nevladne humanitarne organizacije, Rdeči križ, Karitas Maribor, Šentilj, Zdravstveni dom Maribor, gasilce, prevajalce, vodstvo občine. Vsi zatrjujejo, da delujejo od začetka pa do danes usklajeno, ne glede na to, ali je v namestitvenem centru tisoč 500 ljudi, kolikor jih je bilo danes ob 17. uri, ali 4 tisoč 500, kolikor jih je bilo tudi že kdaj. Ne morem se strinjati z besedami, ki so

bile včeraj izrečene tukaj pred to govornico o nevdržnih razmerah na severni meji, o izrednih razmerah na severni meji, "policija ne obvladuje razmer". To za Šentilj ne drži. Ravno tako danes smo slišali, "kaos v Šentilju". Ne vem, od kod to. Mogoče se govori o tisti južni strani avstrijske meje. Ali je bilo tam kdaj preveč, ali pa so bile razmere neurejene? Mogoče. Ampak v tem namestitvenem centru ni bilo. S svojo prisotnostjo in aktivnim vključevanjem v delo v tem centru, tudi kot prostovoljka lahko rečem, da so se ukrepi Vlade prilagajali potrebam, trenutnim potrebam v namestitvenem centru, prav tako potrebam v lokalnem okolju. Vodstvo občine ocenjuje komunikacijo in odziv vseh institucij kot zelo dobro.

Pa bom prebrala izjavo, današnjo izjavo direktorice občinske uprave, ki jo je dala za neko medijsko hišo. Pravi tako, "Vlada se je migracijskega vala lotila organizirano in pravilno". Naj omenim nekatere konkretne aktivnosti, ki so posledica hitrega ukrepanja Vlade. Zaradi zaprtja starega mejnega prehoda je bil omogočen dostop po avtocesti brez vinjete. In iz igralnice Mond so sporočili, da se je po nekaj prvih dneh begunske krize in slabšega prometa stanje normaliziralo. Vojska je razbremenila policiste v samem centru s svojo prisotnostjo – od 80 do 50 vojakov je tam dnevno lahko – in s tem povečala varnost in omogočila normalno delovanje vseh ostalih prisotnih; tu je še nekje okrog 100 ljudi, ki dnevno skrbijo za begunce.

Po ukrepu predsednika Vlade in mini vrhu EU-Zahodni Balkan so se razmere na vstopnih točkah izboljšale, so se pa zato v namestitvenem centru zadeve malce zaostriale oziroma se je povečal prehod migrantov oziroma pritisk je bil večji na sam namestitveni center. Vodstvo občine je dalo pobudo za izgradnjo dodatnega železniškega perona za izstop beguncev v neposredni bližini namestitvenega centra, in z intervencijo ministrice za notranje zadeve je ta bil v 48 urah tudi zgrajen. Na prehodu med obema mejnima prehodoma se pristopa k realizaciji postavljanja šotora za begunce, ki želijo biti čim bližje avstrijski meji in ne morejo, ne vzdržijo, da bi počakali v namestitvenem centru, čeprav se večkrat vračajo nazaj, vsaj ponoči, da prespijo v ogrevanem šotoru.

Tako Vladi kot vodstvu občine je v prvi vrsti pomembna varnost domačinov, potem humani odnos in oskrba beguncev. Torej, za to bomo poskrbeli tudi v bodoče. Delo v oskrbnem centru je izjemno naporno in še enkrat izražam vso zahvalo in poklon vsem, ki sodelujejo v tem. Skozi Šentiljski namestitveni center je v slabih treh tednih prešlo 110 tisoč beguncev, kar je skoraj 90 % vseh, ki so vstopili v državo.

Danes okrog poldneva sem bila z ekipo ministrice za izobraževanje v Osnovni šoli Rudolfa Maistra v Šentilju in od vodstva šole in nekaterih učencev, s katerimi sem se pogovarjala, prinašam tole sporočilo:

"Razumemo, kaj se dogaja, in ne glede na to, ali so to begunci ali ekonomski migranti, so ljudje, ki želijo skozi Slovenijo, in v tem trenutku potrebujejo našo pomoč." Sporočajo, da pomagajo po svojih močeh, zbirajo oblačila, druge stvari, zaposleni na šoli in starši opravljajo prostovoljno delo. Pouk in vse druge aktivnosti potekajo normalno in v tem trenutku so najbolj zaposleni s pripravami na božični koncert v Gradcu. Sporočajo, da so zdravi in bogati za eno večjo izkušnjo, eno veliko izkušnjo.

Naj zaključim s ključnimi poudarki te seje. Begunska kriza je globalno vprašanje, vprašanje EU in ga je treba reševati s sodelovanjem vseh držav, prav na vzrokih te problematike. To ni samo naša bitka. Vlada z notranje- in zunanjepolitičnimi stopnjevalnimi ukrepi deluje proaktivno in se prilagaja razmeram na terenu. Ter na koncu – razmere v vseh sprejemnih in namestitvenih centrih so pod nadzorom zaradi izjemnih naporov in usklajenega delovanja vseh sodelujočih, kar je operativna posledica delovanja te vlade. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Eva Irgl, pripravi naj še gospod Franc Breznik. Izvolite, gospa Irgl.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

V teh zadnjih treh tednih je v našo državo vstopilo že več kot 150 tisoč migrantov in beguncev. Do sedaj smo v prvih štirinajstih dneh samo za prevoze iz Dobove v Šentilj namenili več kot 150 tisoč evrov. Danes je seveda ta številka že bistveno, bistveno višja. Škoda, ki nastaja v lokalnem okolju, tudi ni zanemarljiva in je iz dneva v dan večja. Na to opozarjajo tudi župani. Sama sem se z nekaterimi s teh kriznih območij tudi srečala in pojasnili so, da država jim ne želi natančno povedati, kdo bo vse te stroške, ki so bili povzročeni oziroma to škodo, ki je bila povzročena, dejansko, kdo bo to plačal. Policisti, vojska in prostovoljci v tem trenutku delajo ne samo neverjetno veliko, ampak z nadčloveškimi naporji, in seveda jim moramo čestitati za to in jim biti hvaležni. Ampak predsednik države je uvodoma povedal, da je treba zagotoviti sredstva za policijo in vojsko, da je treba ta sredstva povečati. Spoštovani gospod predsednik Vlade, mi se v Slovenski demokratični stranki seveda s tem strinjamo in to smo vam tudi predlagali, čeprav nobeden od predlogov, kot pravite, ni dober, predvsem pa ni po vaše državotvoren. Jaz osebno menim, da je ta odziv vaš bil napačen in v takšni situaciji, v kakršni smo, popolnoma neprimeren. Mi nismo počeli nič drugega kot samo to, da smo predlagali določene ukrepe za zaježitev te krize situacije. Problem je, da v Vladi niste začeli takrat, ko je bil čas za to. Že poleti smo v Slovenski demokratični stranki predlagali ukrepe, pa ste zamahnili z roko. Na skupni seji Odbora

za obrambo in Komisije za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb pa zlasti ministrica za notranje zadeve, pa tudi ministrica za obrambo, ki sta bili prisotni tako na zaprtem kot odprtem delu seje, praktično na čisto nobeno konkretno zastavljeno vprašanje, ki je prišlo iz vrst opozicije, nista odgovorili. Nista odgovorili. Prebrali sta tisto, kar je bilo napisano, tako na zaprtem, potem pa sta to ponovili še na odprtem delu seje. Notranja ministrica se je ukvarjala izključno s tem, kako bo poimenovala ograjo, ali ji bo rekla ograja ali ji bo rekla tehnično sredstvo, kajti potem nas je podučila, da gre za izjemno visoko strokovno vprašanje in seveda zato moramo to ograjo poimenovati tehnično sredstvo. S tem smo se mi ukvarjali, ni bilo pa odgovorov na konkretno zastavljena vprašanja. In glede na to, da danes tukaj poteka seja ravno o tem, in ker je predsednik Vlade z nami, bi prosila, spoštovani gospod predsednik Vlade, pa tudi ministrica za notranje zadeve, da konkretno odgovorita na naslednja vprašanja:

Koliko nas je do sedaj stala migrantska kriza? Koliko nas je stala, to državljanke in državljani želijo vedeti, in kakšne so finančne prognoze glede te migrantske krize za vnaprej, kje so ta sredstva, ki jih bomo očitno morali zagotoviti? Gospod predsednik Vlade, dejali ste tudi, da bodo vsi migranti varnostno pregledani. To je ponovila potem večkrat tudi ministrica za notranje zadeve. Moji kolegi so danes že vprašali, pa nismo dobili odgovora, zato jaz ponovno sprašujem – koliko prstnih odtisov je bilo odvzetih? Če ne veste natančno, vsaj približno številko. Direktor policije ne na zaprti seji ne na odprti ni imel pojma o tem. Ni znal odgovoriti na to vprašanje, mene pa res konkretno zanima, glede na to, da ste sami povedali, da boste to počeli, ker gre za tudi težko varnostno vprašanje, koliko prstnih odtisov ste odvzeli. In ne nazadnje, zanima me, kdo bo plačal škodo, ki je bila lokalnim skupnostim povzročena do sedaj? To želijo vedeti župani in tisti, ki se dnevno soočajo s to krizo na kriznih območjih.

Jaz sem osebno, če so že ostali povedali, obiskala Šentilj, bila sem v Zavrču, pogovarjala sem se z nekaterimi ljudmi z občine v občini Cirkulane, in vsi ti ljudje so se strinjali s tem, da država v tistih najbolj pomembnih začetnih trenutkih, ko se je odvijal ta prvi val, prve tri dni, ni opravila svojega dela. To nismo povedali v Slovenski demokratični stranki, ampak so tako povedali tisti, ki so se neposredno na licu mesta soočali s to veliko, ne samo humanitarno, ampak zlasti varnostno krizo. In zato me zanima, kako ste, spoštovani gospod predsednik Vlade, vnaprej pripravljeni. To želijo vedeti zlasti tisti, ki živijo na teh kriznih območjih. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Breznik, pripravi naj se gospod Marko Ferluga. Izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Lep pozdrav.

Na žalost imam samo tri minute, da svojim kolegom ne jemljem časa, zato bom poskušal biti jasen, kot vedno.

Torej, prva zadeva, teorija države govori o tem, da državo sestavlja, prvič, ozemlje, določeno s teritorijem, drugič, državljani in državljanke, in tretjič, obvladovanje, torej suverenost na tem področju. Mi imamo dva podporna elementa pri konstituiranju države, ki sta: oblika vladavine, in peti, priznanje drugih držav te države. Danes je vprašanje, ali smo gospodarji na svojem, ali izvajamo popolno suverenost te države po postopkih, po zakonih, ki smo jih sprejeli tukaj, v tem državnem zboru, in po mednarodnih aktih. Moj odgovor je – ne. Prvič, pet policistov v šotoru, kjer je danes 2 tisoč 500 beguncev v Šentilju, o katerem ste vi govorili, ne more obvladovati situacije. Drugič, migranti – zanima me, kdo od vas je bil, recimo, ekonomski migrant, kdajkoli? Jaz sem bil. Lahko povem kako so tekli, kolega Erjavec, postopki, recimo v začetku 90. let, ko sem lahko začel delati v sosednji Avstriji, takrat v enem izmed elektronskih razvojnih podjetij. Prvo sem si pri delodajalcu poiskal delo in na podlagi te sklenjene pogodbe sem dobil delo. Nikoli si ne morem predstavljati, kot je kolega Mahnič povedal prej, da bi jaz kar lahko šel čez mejo, da bi se priključil neki skupini, kjer bi nekaj ljudi res potrebovalo torej en status begunca, in jaz bi se kar priklopil zraven in bi kar šel. Ravno tu se vidi, da mi ne izvajamo, nismo gospodarji na svojem, funkcij te države. Torej, na sami schengenski meji morajo teči: prvič, upravni postopek, drugič, varnostni postopek, tretjič, sanitarni postopek, četrtič, fitosanitarni postopek, petič, če ima ta begunec tudi žival zraven, tudi veterinarski postopek in tako naprej. Torej, mi ne izvajamo suverenosti, ne izpolnjujemo funkcij države, ki so predpisane.

Naslednjič, ni problem teh migracij, teh sprememb, jaz temu pravim politik, niso samo posledica migranti, torej vseh vojn, državljskih vojn v teh državah, problem islama je tudi neučinkovitost. Islam, kot sociodjavnik nenormalno slabo vpliva na razvoj podjetništva in gospodarstva. In v državah, od koder prihajajo tudi tisti, ki želijo biti ekonomski migranti, je statistika podobna: 60 % brezposelnost, lahko rečem, eksplozivna nataliteta, plače manj kot 100 evrov in tako naprej. Torej, za te ljudi lahko rečemo, da živijo v predindustrijski družbi. In če mi mislimo v Evropi, da bodo ti karkoli prinesli v razvoju na področju multikulturalnosti, se motimo. Tudi praktični primeri iz zadnjih nekaj dni, ko je BMW hotel v svojem logističnem novem centru na Bavarskem zaposliti nekaj teh beguncev, se izkaže, prvič, da so lagali o svoji izobrazbi, da nekdo z arabščino se bo izredno težko postavil in se naučil nemškega jezika. Ta postopek bo dolgotrajen, znanja, ki so vprašljiva in tako naprej, da ne naštevam delovnih navad in tako naprej.

Spoštovani kolegice in kolegi, jaz bom zdaj zelo jasen, upam, da nikoli ne bo mi kdo očital sovražnega govora. Danes smo pred zgodovinsko odločitvijo. Spoštovani kolegice in kolegi, upam, da se zavedamo časa in prostora, v katerem živimo. Upam, da se zavedamo, da je prišlo do spremembe geostrateških politik. Upam, spoštovane kolegice in kolegi, da se zavedamo, da so begunci orožje v eni taki geostrateški politiki. Niso si krivi za svoje usode, vsaj ne 20 % ljudi. Podpiram vso humanost, vsa prizadevanja, moramo pa biti previdni. In nazadnje, spoštovane kolegice in kolegi, evropski način življenja, evropski standard, ki smo ga v 100 letih pridobili, tudi naši predniki, ni človekova pravica, spoštovane kolegice in kolegi. Evropski standard je nagrada in posledica spoštovanja prvič, človekovih pravic, drugič, krščanske in protestantske etike, ki je prinesla razvoj podjetništva, tretjič, spoštovanja liberalizacije trga, četrtič, množičnega spoštovanja pravne države. To so atributi, zaradi katerih je danes Evropa ne eni strani visoko razvita, ima močno spoštovano socialno državo, in tega si ne pustimo vzeti. Zaradi tega poudarjam, tudi predsedniku Vlade, ki je z nami, da se tega zaveda, da se zaveda tretjega najpomembnejšega atributa državnosti, to je izvajanje suverenosti na področju, ki ga država zaznamuje, to je področje meje, in kjer živijo njene državljanke in državljani. In danes smo pred pomembno odločitvijo. Zgodovina zadnjih 20 let kaže, da Evropa nikoli ni nič naredila brez pomoči Amerike; imeli smo pred pol leta tukaj mater iz Srebrenice, lahko smo gledali bivšo vojno na Balkanu in lahko smo se prepričali, kako smo takrat reagirali. Ničesar nismo naredili. Zaradi tega še enkrat poudarjam: evropski standard in evropski način življenja ni človekova pravica. Naša prva pravica poslancev in poslank tukaj pa je, da zavarujemo suverenost te države in da so na prvem mestu varnost naših državljanov in državljanek in izvajanje funkcij na mejah, tistih, ki so določene v zakonih in mednarodnih aktih. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Marko Ferluga, pripravi naj se gospa Marija Antonija Kovačič.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Dober večer. Pozdrav predsedniku, ministrom, ministricam!

Najprej bi rad moje sporočilo predal tem, ki delajo obvladljive stvari, ki so za nekatere pri nas tukaj v Državnem zboru neobvladljive in zaradi katerih imamo tudi danes to sejo. Torej pohvale gredo predvsem policistom, vojakom, predstavnikom prostovoljcev. In če sem kar konkreten, sem imel to priliko in veliko čast, za razliko mogoče od nekaterih drugih, ki so prišli bolj se slikat in delat to propagando, bil sem prostovoljec. Imam čast se zahvaliti in pozdraviti ekipo prostovoljnega gasilskega društva iz Čepovana, predstavnike Rdečega križa Nove Gorice in Pirana, posebej še Simono Potočar iz

Adre, predstavnike 10. bataljona 1. brigade Slovenske vojske in posebno policijsko enoto, mislim, da je bila iz Kranja. Tako da toliko o tem, kako so zadeve bile neorganizirane ali organizirane. Na licu mesta sem imel priliko občutiti in videti, da stvari niso kaotične, da so organizirane ne glede na to neizmerno množico ljudi, ki je bila tam. In bil sem v Dobovi, bil sem v Brežicah, imel sem možnost tudi videti postavitev šotorov pred Dobovo, kjer je Vlada poskrbela za to, da bi se ta val beguncev nekako odmaknil od tega, bom rekel, našega lokalnega prebivalstva, da bi le-to čim manj občutilo, in od daleč smo si pogledali Rigonce, kako so ljudje bili tam. Tako da mi je jasna zadeva, kako postopki tečejo. Vse ljudi, ki so prihajali v Brežice ali pa v Dobovo, so varnostno pregledali, jim vzeli prstne odtise tam, kjer in kolikor je bilo mogoče, jih poslikali, dobili so odločbo o zadrževanju, imeli so možnost zdravstvenega pregleda, dobili so obrok hrane. Na drugi strani je bilo pa prav tako poskrbljeno za vse delavce in uslužbenke, se pravi, od vojakov do policistov, da so imeli topel obrok, da so imeli topel čaj, da so imeli osvežilne pijače in da so bili dejansko vsi v zaščitnih sredstvih, ki smo jih vsi potem nosili.

Tako da kar se tiče teh izjemnih razmer in kaotičnega stanja, je daleč od tega. Je pa res, da če pogledamo tale, bom rekel, biblijski eksodus tega vala, 130, 150 tisoč ljudi in da bomo tukaj mi edini začeli delati nek schengen, mislim, da ni realno. Dejstva so jasna. Tako, kot je tudi predsednik Vlade na tem vrhu, ki ga je slovenska Vlada in slovensko vodstvo "sproduciralo", se pravi, postavil Evropo pod dejstvo. In tukaj mu je za čestitati, da je naredil res veliko, bom rekel, državniško gesto in tudi odločno gesto, da se je Evropa malo zbudila v tem zimskem spancu in tej pozabi na nas. Tako, da tukaj gredo čestitke Cerarju in ekipi.

Naslednja zadeva, ki je zelo pomembna. Slovenija ima omejena sredstva in omejene resurse in zato se temu primerno mora obnašati. Zakaj govorim? Zato, ker je bilo očitano, da so bili ukrepi premajhni, nesorazmerni, ampak ukrepi so bili postopni in sorazmerni s povečevanjem števila beguncev, kar je normalno, ker je to bilo tudi verjetno finančno nekako olajšano. In če bo treba ostale postopke izvajati, je normalno, da se bo izvajalo to.

Slovenija je dejansko utrpela kolateralno škodo Evrope. Tega se moramo zavedati. Evropa je ostala kot neka boginja, neka stara utrujena mati, ki ne zna odreagirati tam, kjer bi morala, in mislim, da če ne bo prej ali slej, bo Slovenija spet začela z naslednjimi postopki, s katerimi bo ohranila svojo suverenost in samostojnost. Tako da o teh zadevah ne moremo govoriti. Je pa jasno, da gre za humanitarni in varnostni problem. In še eno, kar je zelo pomembno, kar se mi zdi pomembno tukaj tudi povedati. Ta notranja politika Republike Slovenije same kot take. Se pravi,

tale državotvornost, ali jo imamo ali je nimamo. V takih primerih mislim, da včasih si Slovenija dela slabo uslugo, da si včasih pljuvamo v skledo tam, kjer ni treba, kjer bi morali držati skupaj. Ker če pogledamo na hrvaško stran, so vsi bili skupaj in so ne glede na to, kakšni so bili ukrepi, so vsi bili, in mediji in vsi ostali so bili za tem.

Nadalje, treba je tudi to povedati, da ne policija ne drugi niso skrivali nobenih dejstev, se pravi, so javno povedali in na rednih sejah informirali o vseh zadevah. Od tega požiga, ki je bil tako fenomenalen, od tega, da so bile manjše kraje, od tega, da sta bila dva napada z nožem in so ju tudi policisti ustavili, ampak to je bilo vse javno povedano in se nobenemu ni skrivalo.

Pri vsem tem pa pogledamo na tole, kaj je bilo rečeno s strani in WTO in UNHCR. Imel sem tudi priliko govoriti s tujimi prostovoljci, in to iz Madžarske, kjer so pohvalili delovanje naše policije in naše vojske, da izredno humano in izredno korektno postopajo do teh beguncev, in avstrijski in tudi nemški in tudi italijanski, ki so bili takrat z nami, ne, Tilen? so vsi povedali, da se izredno korektno Slovenija odziva glede na, saj pravim tako, kot sem prej rekel, na kapacitete in tole, kar ima pred seboj.

In če pogledamo to, da je Vlada stopnjevala te ukrepe in v skladu z razmerami na terenu te ukrepe sorazmerno potencirala oziroma jih pojačala, potem ne moremo reči, da stanje ni bilo pod nadzorom, ampak mislim, da je bilo na en kvaliteten in racionalen način to opravljeno. In glede državotvornosti je treba tudi to povedati, da če mi sami, med seboj, znotraj ne bomo tvorili neke kompaktne enotnosti, ne zato, da bomo potem dajali na referendum to, ali vojska ima lahko ta časovno omejena policijska pooblastila, potem resnično nismo zreli, da imamo svojo državo.

In da končam, Državni zbor, torej vsi mi, bi moral delovati v smeri pomiritve državljanov in državljanek, ne pa nekega razdora in nekih izrednih razmer. Sicer vem, da je to, zdaj sem se že naučil v temu letu, da je to ena takšna politična igra spletk in da je to tudi neko ozadje priprave za neko strmogavljenje Vlade ali pa zamenjavo Vlade, ampak mislim, da ta vlada se dobro drži in le tako naprej, spoštovani. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Marija Antonija Kovačič, pripravi naj se gospod Benedikt Kopmajer. Izvolite, gospa Kovačič.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovani predsednik Vlade, spoštovani ministrski zbor, poslanke in poslanci, dober večer vam želim!

Ne bom povedala nič novega, kar še ni bilo povedanega in nič novega, kar še ni bilo vidnega. Rada bi povedala vsem, ki nas gledajo morda še zdaj in poslušajo, da danes

tukaj in zdaj ni vse tako črno in zastrašujoče, kot bi nam želeli prikazati. Dejstvo je, da se Slovenija sooča s hudo migrantsko in begunsko krizo. Prav zato ne razumem predlagatelja današnje izredne seje, da zahteva odstop kar treh ministrov in predsednika Vlade, ko bi morali sodelovati vsi in prispevati konstruktivne predloge za rešitve problemov, ki so vsak dan drugačni in jih je treba reševati na terenu dnevno.

Mediji nam ponujajo večkrat na dan spremljanje dogajanj in moram reči, da se kljub množičnim valovom prebežnikov dogaja vse vodeno, strpno in humano. Pomembna medresorska organizacija usmerjanja toka migrantskih prihodov, sinhronnega delovanja policije, vojske, Civilne zaščite, humanitarnih organizacij, prostovoljcev, lokalnih skupnosti in še bi lahko naštevala, deluje. Kljub edinstvenemu izzivu in preizkušnji države Slovenije varnost naših državljanov ni ogrožena. Morali bi se vsem, ki za to skrbijo, le iskreno zahvaliti.

Reševanje problemov se vidi iz dnevnih situacij, zato se marsičesa ni dalo vnaprej načrtovati. Se mi pa poraja eno vprašanje – ali smo lahko posegali v odločitve sosednje države, ko so spuščali ljudi v temi v blato in v vodo? Intervju migrantske zdravnice je obšel svet kot zahvala, da se je lahko pri nas po dolgem času stuširala. Vzpostavitev zdravstvene pomoči, sprva na lokalni ravni, nato pomoč zdravnikov od drugih delov Slovenije je zavrnila trditve, da se širijo nalezljive bolezni. Ravno nasprotno, zdravnik iz ambulante v Brežicah poudarja, da so migranti v dobri kondiciji, dobro oblečeni; sanirajo le splošne bolezni ali probleme. Poskrbljeno je za rojevanje, če se spomnim, v bolnišnici Ptuj. Oživiljen je bil in rešen dojenček. Načrtovana je vojaška bolnica. Uspel je dogovor o prevozu z vlaki, na katerih veliko bolj praktično poteka popis migrantov. Nastal je nov peron tik pred nastanitvenim središčem v Šentilju, ki omogoča migrantom nadaljevati pot v zeleno deželo. Pri nas je zaprosilo za mednarodno zaščito od včeraj naprej le 65 oseb. Prihaja tudi tuja pomoč: postelje, odeje, spalne vrče, zaščitna sredstva, medicinski pripomočki. In nenazadnje, poskrbljeno je tudi za vse, ki so dnevno vpeti v pomoč migrantom. Preventivno bodo cepljeni proti gripi. V Brežicah se to že dogaja. Za pomoč se obetajo zaposlitve prek javnih del. Na terenu pa je že 32 tujih policistov, pričakujemo ali pa mislim, da so mogoče že tukaj – 20 policistov iz Češke, 30 iz Slovaške in 50 iz Madžarske. Pomagajmo našim ljudem, državljanom Slovenije na področjih, ker se nahajajo migranti, da bodo lažje, strpno in humano sodelovali in gledali na vse tiste, ki so prišli iskati mir in boljše življenje. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Benedikt Kopmajer. Pripravi naj se gospa Erika Dekleva. Gospod Breznik, lepo prosim.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Spoštovani prisotni, ki še vztrajamo na današnji seji!

Begunci ali migranti, kakor jih pač že imenujemo, ki so pljusnili tudi čez meje naše države in iščejo pot proti srcu Evrope, so zgolj del vala, ki je pljusnil čez meje preobremenjenih držav ob meji s Sirijo in Irakom. Zapustili so svoje domove iz enega samega razloga, pričakalo pa jih je 500 milijonov protirazlogov. Preprosta logika je, da ljudje hočejo obvarovati svoje glave in zato bežijo, ker so v njihovi domovini tisti, ki bi jim radi te glave odpihnili. Stalne migracije so in bodo realnost globalne družbe, katere del smo tudi mi, in kar velik del uglednih strokovnjakov in institucij opozarja, da ni razloga za preplah niti v svetu niti pri nas. Zato so verjetno edini, ki se lahko bojijo negotove prihodnosti, le begunci sami. Zgolj kot informacija – v zadnjih letih je število beguncev ali migrantov doseglo v zgodovini človeštva najvišjo številko, to se pravi, 232 milijonov. Večji del te številke predstavljajo seveda ekonomski migranti.

Migrantski val se je pri nas počasi trenutno umirja. Številke to potrjujejo. Ne moremo pa reči, da je najhujše že za nami. Vprašamo se lahko, kaj bo prinesla zima in kaj pomlad. Seveda bi bilo prav, da danes nekdo odgovori, kakšno varnostno tveganje so bili, so in bodo za nas begunci. Premislimo, ali tudi nismo sami begunske krize spremenili v neke vrste varnostni problem. Sam mislim, da zaradi vala migrantov nismo nič manj varni, kot smo bili doslej. Prepričan pa sem, da so slovenski policisti, vojaki, humanitarni delavci, vsi prostovoljci odlično prestali dosedanjo migrantsko krizo in zato ni razlogov za zamenjavo niti predsednika Vlade niti ministrov, ki te resorje vodijo, temveč jim je treba prej čestitati, seveda tudi njihovim najbližjim sodelavcem. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima Erika Dekleva, pripravi naj se gospa Marija Bačič.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Hvala za besedo. Lep pozdrav predsedniku Vlade, ministrskemu zboru in seveda kolegicam in kolegom!

Sklicatelji današnje izredne seje menijo, da so na meji neobvladljive razmere. Poslanec Vrtovec je včeraj očital predsedniku Vlade, da javnosti ni obveščal ažurno. SDS tako stalno dramatizira in skuša prikazati izredno stanje. Seveda se z vsemi temi očitki ni mogoče strinjati, saj dejstva govorijo drugače. Slovenija razmere na meji obvladuje. Vlada se ves čas primerno odziva in stopnjuje ukrepe skladno z razmerami. Tudi predsednik Republike Slovenije

je v svojem govoru danes dejal, da varnostne krize po njegovem v tem trenutku še ni. Kolega Vrtovec, on najbrž gleda in posluša le svoje nastope, sicer bi videl in slišal predsednika Vlade zelo pogosto in bi bil o razmerah ažurno obveščen, kot smo vsi ostali.

Poleg SDS se je pod današnjo točko podpisal tudi naš bivši kolega Dobovšek. Upam, da njegova predstavitev stališča ni bilo le predavanje, ki je bilo bolj primerno za njegove študente na fakulteti kot za nas, kajti verjamem, da je ta podpis danes prispeval, ker se je na terenu temeljito seznanil z razmerami, ki so seveda, po njegovi oceni, neobvladljive. Verjamem tudi, da je oddelal kakšno izmeno, tako kot je to storilo veliko SMC poslancev. Čisto drugače je namreč, ko človek tam dela 8, 12 ur, kot so to storili moji kolegi, in tako dobora spozna razmere, in šele takrat lahko kredibilno oceni te razmere in jih komentira. Drugače je, če greš na kakšen prehod, na kakšno nastanitveno ozemlje in pred tem samo obvestiš novinarje, se malce poslikaš in potem to, kot kolegica Eva Irgl, komentiraš. Res je drugače, če tam delaš veliko ur. Takrat razmere res spoznaš in se z veliko ljudmi lahko pogovarjaš in potem te besede v Državnem zboru zvenijo čisto drugače. Seveda pa je od vsakega posameznika odvisno, kaj želi videti in kaj želi širši javnosti sporočiti.

Jaz se nadaljevanja veselim in upam, da bo kolega Dobovšek to svojo terensko izkušnjo, kjer je videl neobvladljive razmere, z nami delil. Naše informacije in izkušnje so namreč drugačne.

Seveda se je najlažje odločiti za kritiko, to je nekako tudi opis del in nalog opozicije. Težava je le v tem, da se Slovenija sedaj sooča z največjo poosamosvojitveno preizkušnjo. Sooča se z veliko humanitarno krizo. In v tem času ljudje pričakujejo zgolj in samo državotvorno držo. Slovenija namreč učinkovito varuje državne meje, zagotavlja varnost državljanek in državljanov Republike Slovenije, zagotavlja varnost beguncev in zagotavlja humanitarno pomoč. Na skupni seji Odbora za obrambo in Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb smo lahko slišali, da je sodelovanje med institucijami dobro, da varnostni sistem deluje dobro, da je sodelovanje z vojsko izjemno dobro, da so določena tveganja in manjši incidenti, vendar je vse v mejah normale pri tako velikem številu ljudi, da nekontroliran val beguncev iz Hrvaške, da se umirja in da so razmere v sprejemnih in nastanitvenih centrih v Republiki Sloveniji z zdravstvenega vidika ustrezne.

Pa naj se nekoliko bolj osredotočim na zdravstveni vidik, saj smo na terenu dokazali, da smo sposobni nuditi kakovostno oskrbo, ob tem pa prebivalci Slovenije niso bili prikrajšani. Predstavniki Ministrstva za zdravje so sprejemne in nastanitvene centre obiskali. Seznanjali so se z organizacijo dela in odpravljali morebitne težave. Izdali so navodila za zagotovitev nujnega zdravstvenega varstva migrantov in

pojasnila o izvajanju, navodila za obravnavo nalezljivih bolezni, navodila za vodenje evidenc o vročenih zdravilih in medicinskih pripomočkih za namen zagotavljanja zdravstvene oskrbe migrantov. Posebno pozornost so namenili skrbi za zaščito zdravstvenega osebja in prebivalstva pred nalezljivimi in drugimi boleznimi. Zdravstveni inšpektorat pa je ugotovil, da se vsa priporočila izvajajo skladno z zmožnostmi. Iz Svetovne zdravstvene organizacije so dejali, da nam ta trenutek težko pomagajo, ker smo sami predobro organizirani. Toliko o neobvladljivih razmerah.

Ker očitno različno vidimo stvari, sem želela prebrati sporočilo prostovoljke, ki sem ga danes zasledila na socialnem omrežju, pa ga ne bom, ker je premalo časa, pa tudi mislim, da nima veliko smisla, ker smo očitno prepričani vsak v svoj prav in ker očitno vidimo stvari vsak drugače. Razmere, ki jih opisuje, pa so daleč od kaotičnih in neobvladljivih.

Dejstvo je, da bomo za nekatere vedno premalo humanitarni, za druge bomo vedno premalo radikalni. Odkar sem v politiki, sem se naučila, da nikoli ne naredimo prav za vse. Lahko smo pač teatralni in negativni, celo samovšečni, lahko pa Vladi priznamo, da izjemno dobro opravlja svoje delo v tej izjemno težki situaciji. Lahko jo podpiramo, seveda se vsak od nas odloči sam. Sama nikoli ne bom stala za predlagatelji seje. Dragi kolegi iz opozicije, vi trkate na odprta vrata. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Marija Bačič, pripravi naj se gospod Jani Möderndorfer.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani predsednik Vlade, ministrska ekipa, kolegice in kolegi!

Takole proti koncu razprave lahko ugotovimo, da se že vsi ponavljamo. Tisti, ki menijo, da so v državi neobvladljive razmere, torej predlagatelji te izredne seje, in mi, ki menimo, da vsi ti požrtvovalni ljudje obvladujejo situacijo.

Menim, da se vsi skupaj zavedamo, da se naša država sedaj sooča z večdesettisočglavo množico beguncev, ki prek našega ozemlja želijo naprej v obljubljeni dežel – Nemčijo, in nato naprej na sever. Ob tem prihajanju mej in našega ozemlja spremljamo utrjene obraze otrok, mater, starejših in bolnih ljudi. Težko mi je pri srcu, ker jim ne morem zagotoviti varnega doma v njihovi državi. Zavedam se, da ljudje bežijo pred nasiljem, pred grožnjami, iz dežel, s svojih toplih domov, da tam pustijo vse tisto, kar so +do zdaj ustvarjali in ustvarili. Verjemite, da to ni enostavno in jim prav gotovo ni lepo.

Sama prihajam iz obmejnega območja, kjer se name obračajo tudi moji soobčani in sokrajani. Prosijo me, da kot politiki ukrepamo. Pravijo mi, da ob tem begunskem valu ne

smemo pasti v zanko političnega tekmovanja, kdo bo bolj populističen. Naša naloga je, da tudi v Sloveniji v sodelovanju s sosednjima državama stisko ljudi, ki so v tem begunskem valu, rešujemo čim bolj humano in strpno. S sodelovanjem in ukrepanjem Vlade ter resornih ministrstev trenutno situacijo obvladujejo policisti, gasilci, vojaki, prostovoljci, medicinsko osebje, humanitarne organizacije Karitas, Rdeči križ in drugi.

Vsi navedeni so pokazali svojo veliko veličino pri profesionalnem in človeškem pristopu pri oskrbi beguncev. Zato se tukaj in zdaj vsem in vsakemu posebej iskreno zahvaljujemo za to res požrtvovalno delo. Res je, da sprva ni steklo tako, kot bi si želeli, vendar sedaj moramo priznati, da so na podlagi sodelovanja z organi sosednjih držav zadeve obvladane.

Veliko smo imeli tudi proti temu, da bi vojska pomagala na terenu. Danes vidimo, kako je dobrodošla. Ne vem, kdo bi lahko obvladal in našim beguncem, migrantom pripravljati toliko, takšno količino toplih obrokov in vsega tistega, kar jim prinašajo.

Moramo pa tudi priznati, res, da Slovenija sama begunskega vala ne bo niti ne more sama rešiti, kot tudi, da je to begunska kriza širšega mednarodnega prostora, zato bi se tudi na tak način morala kriza reševati. Ker smo članica Evropske unije, menim, da bi morale države članice Evropske unije najti skupne rešitve. Tukaj je bil že omenjen tudi naš predsednik Vlade, ki je jasno in glasno v Evropskem parlamentu povedal, kaj pravzaprav želimo od Evrope, in da želimo njihovo maksimalno pomoč. Pavšalno reševanje problema ni nikoli obrodilo sadov. Tukaj smo danes slišali tudi predsednika države gospoda Boruta Pahorja, ki meni, da potrebujemo nacionalni načrt za prehodno reševanje begunske in migracijske krize, ki mora nastati s skupnimi močmi in mora biti nazadnje deležen čim širše politične podpore. Upam, da nam bo to uspelo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jani Möderndorfer, pripravi naj se dr. Jasna Murgel.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (NeP): Hvala lepa.

Moje mnenje tisti, ki so bili na odboru, že poznajo. Ta seja je nepotrebna, predvsem pa je tudi nelegitimna. Niti ni v skladu s poslovníkom, vendar koalicijska se je odločila, za ljubi mir, da bo to sejo imela, in se je pač preprosto odločila, da bo šla v novo parlamentarno prakso in nekako omogočala stranske instrumente opoziciji za to, da bi izražala svoje nezadovoljstvo in poskuse, kako zamenjati oblast, namesto da bi uporabljala instrumente, kot jih poznamo – konstruktivna nezaupnica in interpelacija. Ampak za to so že

videli enkrat, da nimajo uspeha in da je bolje obračati in izkoriščati begunsko krizo za to, da bi nabirali politične točke.

Gradivo, ki so ga poslali za današnjo sejo, je v resnici naravnost smešno. Na treh straneh ugotavljajo, o čem moramo govoriti 7 ur in 40 minut, potem pa imamo na 38 straneh fotokopije časopisnih članov, kot da ne znamo brati in da ne vemo, za kaj gre. In zato sem se potrudil in sem šel gledat časopisne članke, seveda ne vaše, ker vaši so jasno usmerjeni v jasen cilj, ampak ene druge članke, ki govorijo tudi o javnem mnenju in kaj si ljudje mislijo o teh naših sejah, ki jih imamo mi tukaj. In če grem pogledat, v enem reče naslednji stavek: "Kaj je res nevarno?", in potem ugotavljajo: Sklic seje bo prvo merjenje moči od začetka begunske krize, zato bo pokazal, kolikšen je potencial krize ter koliko ga je mogoče izkoriščati za spopad za oblast v Sloveniji, ki se s tem vedno bolj zaostruje."

Naslednji govori o naši geopolitiki in govori in ugotavlja naslednje: "Razen slovenske politike. Ona se v svojem vesolju še vedno ukvarja sama s sabo in svojimi dovzdevki, ki se vsem nam že zdavnaj zrasli čez glavo." Torej, zadnjega, da vas ne bom moril z 38 stranmi, so pa pomenljive, pravi naslednje: "V državi pa povsem normalne razmere. Begunski tokovi uokvirjeni v normalo, več kot 99 odstotkov državljanov ne občuti lažne varnostne krize, pri kateri so v vrhu politike popolnoma popustile zavore razsodnosti." Jaz upam, da vam to seveda pove kaj je glavni cilj. To je vse skupaj brez veze. In vam bom povedal naslednje: Vlada, če ima načrt, ga seveda ne bo povedala vam, nam, tukaj na glas, in jasno spodbujala še dodatne nemire. To bi bilo neodgovorno od Vlade. Vlada mora povedati zadnji trenutek, ko ima že izpeljano, če bo in ko bo imela informacije, da bo karkoli potrebnega storila. Kar se tiče razmer; se opravičujem, danes vidim, da je dan za hvaljenje, kdo je bil na kakšni točki in kdo je kje pomagal in tako naprej. Če je to del piara, potem prav, O. K., v redu.

In zraven jaz mislim, da imamo dovolj ministrov za obrambo, ki bo povedala, kakšne so sestave in rezerve in kaj je pravzaprav v naši vojski, ne pa da imamo tu neka predavanja, s čim pravzaprav bi morali razpolagati in kakšne so varnostne ocene. Za to, jaz upam, da res ne potrebujemo takšne seje. Izračunajte si koliko denarja smo porabili danes, namesto da bi ga raje za kaj drugega dali. In od kje bo denar šel? Za za božjo voljo, iz proračuna bo šel in iz Evrope, kolikor ga bomo uspeli dobiti, in nehajte toplo vodo odkrivati! In jaz upam, da bo čim manj tega denarja potrebnega. In to, kar vi danes počnete, raje uporabite v okviru poslovnika, pa da vas še enkrat podučim, čeprav sami zelo dobro veste – reče se interpelacija ali pa konstruktivna nezaupnica. Nehajte ga "srati"! Hvala lepa.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Jasna Murgel, pripravi naj se gospod Bojan Podkrajšek.

DR. JASNA MURGEL (PS SD): Hvala lepa.

No, temu zadnjemu je malo težko kontrirati, ampak vseeno. Jaz kljub temu, da se ponavljamo, moram povedati, da sem zelo vesela, da so danes poslanci Stranke modernega centra po svojih izkušnjah s terena povedali, da je stanje na terenu obvladljivo, da ga obvladamo. Tudi sama sem bila v Šentilju, ko sem se spraševala, ali je res kaj tako hudega v naši državi, in sta mi vojak in policist povedala: "Sodelujemo odlično, zelo super je, da smo skupaj. In hvala bogu, da smo skupaj."

Jaz bi se pa danes rada tukaj, ker smo se že toliko ponavljali s tematiko o tej begunski krizi, posvetila eni drugi tematiki, ki je vezana na to krizo, na begunsko problematiko, in na katero je opozoril tudi predsednik republike, ki je dobila svojo večjo razsežnost ob prihodu tega večjega števila migrantov, in sicer sovražnemu govoru. Še zlasti smo se po mojem mnenju dolžni sovražnemu govoru upreti poslanci, saj smo mi kot javni funkcionarji odgovorni, da se preprečuje in odpravlja diskriminacija v skladu z veliko mednarodnimi dokumenti, kajti sovražni govor je le ena oblika diskriminacije.

Menim, da bi morali tu iz parlamenta pošiljati pozive, da smo vsi skupaj, vsak posameznik, vsak izmed nas in tudi celotna država, še zlasti državni organi ... In spet ponavljam, poslanci nosimo še večjo odgovornost za to, da se upremo sovražnemu govoru, sploh v teh časih, ko je pač celotna država, lahko rečemo, na preizkušnji.

Kaj pa je sploh ta sovražni govor? Velikokrat govorimo o nekih pojmi, pa se nam vsem zdi O. K., saj vemo, o čem govorimo. Jaz bi rada tukaj prebrala, da morda še tisti državljani, ki nas gledajo tudi slišijo. Sovražni govor je v skladu s priporočilom Sveta Evrope – to je organizacija, ki skrbi za varstvo človekovih pravic, katere članica je tudi Slovenija –, "vsako izražanje, ki širi, spodbuja ali opravičuje rasno sovraštvo, sovraštvo do tujcev, antisemitizem in druge vrste sovraštva, ki temeljijo na nestrpnosti, agresivnem nacionalizmu ali etnocentrizmu, diskriminaciji in sovražnosti proti manjšinam, migrantom ali ljudem tujega rodu".

Naše slovensko pravo ne pozna ravno tega pojma sovražni govor, ima pa v Kazenskem zakoniku v 297. členu določeno javno spodbujanje ali razpihovanje sovraštva, nasilja ali nestrpnosti, ki temelji na narodnostni, rasni, verski, etnični pripadnosti in drugih osebnih okoliščinah in je dejanje storjeno na način, ki lahko ogrozi ali moti javni red in mir, ali z uporabo grožnje, zmerjanja, žalitev in tako dalje.

Rada bi še opozorila, morda, še kdo ne ve, da tudi Zakon o varstvu javnega reda in miru določa prekrške, ki jih je mogoče opredeliti kot sovražna ravnanja. In sicer, nasilno in drzno

vedenje – tega bom zdaj del citirala, ker je zelo zanimiv –, "Kdor izziva ali koga spodbuja k pretepu ...", potem drugi del, "... ali se vede na drzen, nasilen, nesramen, žaljiv ali podoben način, se kaznuje z globo od 60 do ..." Aja, tu so še tolarji določeni, O. K. Globa je, pustimo, potem na koncu so druge določbe in potem so druga dejanja: nedostojno vedenje, poškodovanje uradnega napisa, pisanje po objektih, uničevanje državnih simbolov, in za vse skupaj, če so ta dejanja storjena z namenom spodbujanja narodnostne, rasne, spolne, etnične, verske, politične nestrpnosti ali nestrpnosti glede spolne usmerjenosti, se tudi storilec kaznuje z globo.

Morda samo ni nekaj slabega, če omenim, da poslanci imamo imuniteto za kazniva dejanja, storjena v telesih Državnega zbora in na plenarnem zasedanju, nimamo pa je za prekrške. Morda bi bilo koristno, da kdo to tudi izve. In za ukrepanje v skladu s Kazenskim zakonikom je pristojna policija in državno tožilstvo, za Zakon o varstvu javnega reda in miru je tudi pristojna policija, ki pač nastopa tukaj kot prekrškovni organ. Prav vsi lahko podamo kazensko ovadbo policiji ali jo obvestimo o prekršku, če smo ga zaznali. Vsi lahko pokličemo na anonimno telefonsko številko, ki jo je objavila policija: 080-1200. Tudi poslanci to lahko storimo. Menim torej, da je treba ukrepati proti sovražnemu govoru, ker tudi če molčimo in se temu ne upremo, se zdi, kot da pritrujemo. Zakaj sem posebej poudarjala poslance? Zagotovo tega niso počeli dragi kolegi iz SDS, saj kot je že opozoril kolega iz Združene levice, njih že zdavnaj seveda ni, da iz predloga za sklic te seje lahko preberemo, "še posebno nevarnost predstavljajo ekstremistični posamezniki in skupine, ki so bili udeleženi v okrutnih postopkih in umorih". Lepo prosim, kje imate dokaze, za kaj takega? Torej, namerno spodbujate nestrpnost in strah! Ali pa izjava poslanca Tonina, ki morda tudi meji na opravičevanje sovraštva do tujcev, "da naši državljani ne bi imeli občutka, da je bolje poskrbljeno za begunce, kot pa za slovenske državljane". Zelo moramo biti previdni, po mojem mnenju, kakšno sporočilo dajemo javnosti, kajti mi smo tisti državni funkcionarji, ki na nek način tudi zastopamo državo in ki dajemo državljanom sporočilo, kaj je primerno, kaj so primerne izjave in kaj je oziroma ni sovražni govor.

Kolegice in kolegi, vsi prebivalci Slovenije, ki še to gledate, zdi se mi pomembno omeniti še nekaj. Odnos do soljudi se nam vrne kot odsev. Torej tisto, kar dajemo, dobimo nazaj. Tako kot se bomo postavili do beguncev oziroma migrantov, tako se bodo tudi oni postavili do nas. Če sejemo sovraštvo, nestrpnost, ga bomo tudi prejeli oziroma poželi. Morda je čas, da se spomnimo, kaj vse je Evropa počela zadnjih 500 let v Afriki, Ameriki, Aziji in tako dalje, na primer. Morda zdaj plačujemo račun, ampak samo od nas je

odvisno, ali bomo, kolikor je v naši, moči sprejeli ljudi, ki bežijo pred preganjanjem, vojno, nasiljem, ki torej potrebujejo pomoč. K temu smo nenazadnje zavezani tudi z mednarodnim pravom. In te ljudi po svojih najboljših močeh sprejemamo in jim pomagamo tudi v Sloveniji. In to je zasluga te vlade. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek, pripravi naj se gospod Tilen Božič. Izvolite.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani podpredsednik Državnega zbora. Hvala za dano besedo. Cenjeni predsednik Vlade, ministrski zbor, kolegice in kolegi!

Ko smo pred dobrim letom in pol šli na volitve vsi skupaj, nihče verjetno ni računal s to migrantsko krizo, ki ogroža del Evrope, posledično tudi našo državo. Da ta seja danes ni šla mimo in v prazno, je pokazatelj prvič to, da so celo popoldne z nami predsednik Vlade, zunanji minister, notranja ministrica in obrambna ministrica, na začetku te seje je pa govoril predsednik države. Jaz mislim, da je to en prvi pokazatelj, da govorimo o resni temi in o težavah, s katerimi se sooča naša država. Ne bi želel komentirati razprave kakšnega posameznika. Velikokrat smo danes bili čustveni do ljudi, ki prihajajo v Republiko Slovenijo. Tudi sam sem zgrožen, ko opazujem svet, in naj povem, nekje sem prebral podatek, koliko otrok v sekundi umre na svetu zaradi pomanjkanja hrane. Prav gotovo ni Slovenca, ki tem otrokom ne bi pomagal, seveda če bi bili zmožni. Tako je tudi veliko vprašanje, koliko smo zmožni v tej krizi, ki nas je doletela. Jaz se samo spomnim, ko smo aktivno začeli govoriti o tem že v mesecu avgustu; takrat je bila veliko manjša zasedba, pa veliko več posmeha, da govorimo o nerealnih stvareh. Stvari so že bile takrat, se je vedelo, da nas bodo doletele. Mislim, da ni treba biti velik strokovnjak, predvsem ker imamo obveščevalne službe, Sovo, in jaz mislim, da ti ljudje prav gotovo morajo vedeti, kaj se bo zgodilo čez en teden, mesec ali pa pol leta. Ko smo se začeli soočati s to krizo, je to moje osebno mnenje, da je za mene bilo nerazumno, da smo slabo sodelovali s sosedi. Mislim, da se je prvič zgodilo, da sta predsednika obeh vlad se pogovarjala prek medijev. Seveda predsednik hrvaške vlade s hrvaškimi mediji, naš predsednik pa s slovenskimi. Slabo sodelovanje, to se vidi na daleč, notranje in obrambne ministrice. In seveda, neupoštevanje opozoril opozicije; danes je bila tolikokrat izrečena beseda opozicija in jaz mislim, še enkrat ponavljam, da tudi ta seja je dobronamerna, da se pogovarjamo o krizi v Republikli Sloveniji.

Spoštovane kolegice in kolegi, predsednik Vlade, zunanji minister, notranja ministrica, obrambna ministrica! Za vsako uro slabega dela bomo plačevali davek v prihodnje. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Besedo ima gospod Tilen Božič, pripravi naj se gospod Simon Zajc.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Mislím, da je že kolega opazil, da imamo kar visoko zasedbo danes tukaj, vseh tistih, ki morajo biti. Tako tudi malo kot odgovor na to, ker se jim je dosti očitalo, da jih ni tukaj. Mislím, da je premier samo na kratko skočil ven, imamo pa vse tiste, ki so poklicani tukaj biti. Dobro, predlagatelja smo nekje po poti izgubili, to je pa res. So pa predstavniki vseeno predlagateljev obeh tukaj, preostali. Tako da tukaj vseeno to drži.

Če gremo naprej. Se bom spustil malo na tiste izjave, ko naj bi Slovenija zavrnila pomoč. To je zanimiva izjava. Glede na to, da obstaja nekaj mehanizmov, na katere se lahko obrnemo, recimo sklad za azil, migracije in vključevanje, sklad za notranjo varnost, sklad za migrante begunce, to so neki mehanizmi, ki obstajajo, pri katerih se že nekako išče to podporo, denarno. Poleg teh, glede na to, da tukaj so vseeno razmere nekoliko drugačne in da Evropa dejansko nastaja, se razvija in raste in se vsakič znova srečuje z nekimi novimi težkimi situacijami, se tudi na novo oblikujejo razni instrumenti. V skladu s tem tudi Slovenija pričakuje, tudi glede na plan proračuna za prihodnje leto, da se bodo določeni mehanizmi še oblikovali, in kot jaz vem, tudi konec koncev naš finančni minister pri tem tvorno sodeluje z dajanjem pobud, in od tam bomo tudi črpali.

Če bi mi zavrnili to pomoč, potem verjetno ne bi zdaj trenutno tukaj osem avstrijskih policistov, pet nemških, dvajset litvanskih, petindvajset estonskih, se pravi, na današnji dan tam nekje 58 ljudi iz tujih držav, to se pravi predvsem, če govorimo o policistih. Prej je tukaj že kolega Ferluga tudi omenil številne druge; če gledamo prostovoljce, mi smo srečali madžarske, srečali smo tudi nekatere, recimo, prišli so iz Berlina, en kombi, so pripeljali vodo, potem smo srečali tudi italijanske, ki so pripeljali čevlje, obleke in tako naprej. Številni so pripeljali tudi plenice in podobno, vse tisto, kar je pač potrebno, da se begunce opremi.

Če pogledamo, ali smo v tem sami, kot se tudi pogosto reče, da smo sami sebi popolnoma prepuščeni in tako naprej; morda na nekem nivoju, ampak tudi to se spreminja. Se pravi, na ravni prostovoljcev prihajajo iz različnih krajev. Na ravni pomoči, se pravi z vidika policije, prihajajo tudi že iz različnih krajev, ampak tukaj so uradne poti, traja nekoliko dlje, da se zadeve zorganizira, ampak so tukaj, delamo naprej in jih bo še več.

Če gledamo na politični ravni znotraj države, zadeve mislim da delujejo. Konec koncev to, da na terenu ni večjih izgredov in težav, je tudi rezultat delovanja te vlade, poleg tudi vseh tistih enot policistov, vojakov, prostovoljcev, Civilne zaščite in tako naprej, tudi

Rdečega križa in drugih, ki se pri tem zelo trudijo.

Če gremo še korak dlje, nekje trenutno še ostajamo sami, pa vseeno mislim, da nismo več toliko sami, je tale evropski parket. Ampak konec koncev, s to mednarodno dejavnostjo, ki jo zagotavlja zunanji minister, prek pogovorov notranje ministrice, tudi ministrice za obrambo, pa tudi s tem, kar je tudi nam že poročal gospod dr. Cerar glede mini vrha in tako naprej, se tudi tam stvari premikajo, in tudi med drugim, čeprav včasih kdo tega noče slišati, tudi na podlagi slovenskih pobud. Smo ena izmed članic, mislim, da smo tudi slišani glede na to, da pobude se slišijo in se tudi odvijajo. Je pa tudi res, da glede na to, kako je struktura postavljena, glede na to, da gre za velik sistem, se Evropska unija obrača počasneje, kot bi si želeli, ampak se obrača.

Zanimiv vidik, ki bi ga rad še izpostavil, je vidik komuniciranja in kako se to potem odraža nekako v javnostih oziroma na območjih, kjer imamo trenutno tudi največ migrantov. Če pogledamo poročanje oziroma odnos lokalnih morda oblasti v Brežicah ali pa Šentilju, tako kot nekako spremljamo, pa vidimo: na enem območju se poroča o morda nekoliko več kaosa in tako naprej in kako so težave, ampak glede na to, da sem bil dol in videl, da zadeve funkcionirajo, se nekako ne morem s tem strinjati. Tudi imamo kolega Zorčiča, ki je dnevno doli in spremlja zadeve v Brežicah ter nam redno poroča tudi, kakšno je stanje, ni videti takšnih ekstremnih situacij. In na drugi strani Šentilj, kjer pravijo, da zadeve nekako delujejo, jih obvladujejo, uredili so peron, urejujejo nastanitve, tudi oskrba in pomoč delujeta. In potem pridemo do situacije, ko tudi potem iz Šentilja dobimo informacijo, da res so bile nekatere težave v povezavi z gospodarstvom, če gledamo recimo tisto igralnico Mond, vendar že v nedeljo je bil normalen obisk in zadeve potekajo.

Na drugi strani potem v Brežicah slišimo nekoliko drugačno zgodbo. Dejstvo je, da – podobno kot v ekonomski, gospodarski ali pa finančni krizi –, velik učinek na to, kaj se dogaja, ima tudi tista inercija, ki ustvari psihološki učinek na ljudeh, če se določene stvari potencira in dela iz njih neko ekstravaganco, čeprav to ni.

Tukaj je bilo rečeno, mislim, da je kolega Mahnič omenjal neke sekire, pa ne vem kaj ... Glede na to, da ko pridejo migranti, preden pridejo v center, jih varnostno pregledajo, jim odvzamejo, če imajo kakšen nož, če imajo kakšno sekiro, bi jim to verjetno tudi odvzeli, domnevam. Glede na to, da smo videli, da to deluje, se težko strinjam in si tudi težko predstavljam. Mislim da ekipa tam je res temeljita, tudi spoštljiva, kar je bilo videti. Ne vem, takšne izjave se mi zdijo morda nekoliko neprimerne.

Če pogledamo, kar se tiče teorije in prakse, da bi morali biti boljše pripravljene,

drugače pripravljene in tako naprej ... To je podobno kot recimo: najprej se pripravljáš na plavanje, ti razložijo, kako boš plaval, potem greš pa plavat. In razlika je v tem, da potem moraš, kar se v praksi dogaja, dnevno se hitro odzivati in prilagajati zaradi tega, da v praksi zadeve stečejo tako, kot morajo steči. Podobno je tukaj. Smo bili že, recimo, enkrat v podobni situaciji, pa vendar. Vse, kar je moglo biti pripravljeno, je bilo pripravljeno, narejeni so bili scenariji in v skladu s tem se odziva. Če so kje kakšne napake, se tudi relativno hitro odzivnost zagotavlja. In v tem se kaže tudi učinkovitost nekoga, recimo Vlade, ki se ukvarja z menedžiranjem, se pravi da tisto, kjer se zapazi, da so neke težave, tudi potem v nekem doglednem času hitro se odpravi in da potem zadeve stečejo tako, kot morajo steči. To, ko se tudi pogosto ... Tu imam malo pikro nazaj, pa jo moram vseeno reči. Po tej logiki, da bi se dalo stvari narediti bistveno prej ali drugače; vsaka stvar pride ob svojem času, dela se jo v skladu z načrtom. Konec koncev, tudi osamosvojili se ne bi verjetno tri mesece prej, če pač te ekipe ne bi bilo tu. Stvari gredo po svoji inerciji, po planu in se tako tudi izvajajo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Simon Zajc, pripravi naj se gospa Anita Koleča.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala za besedo. Vidim, da samo še SMC razpravlja, so se vsi ostali odjavili.

Danes govorimo o ukrepih Vlade, ki naj ne bi bili zadostni, ne bi bili primerni, vlada kaos in tako naprej. Ampak pri ukrepih je treba se nečesa zavedati; Da ni pomembno samo, kateri ukrepi so, ampak tudi časovna komponenta. Se pravi, kdaj so ti ukrepi sprejeti in kdaj se jih uveljavlja. Če damo en primer. Recimo, se urežeš v roko, se lahko to tako zakomplicira, se ti rana vneme, zagnoji in je končni rezultat tega lahko tudi, da je treba roko amputirati. Ampak se vsi strinjamo, da ne bomo vsakič, ko se urežemo, amputirali cele roke. Se pravi, za vsako stvar mora čas dozoreti. In v tem smislu naša vlada ukrepe tempira zelo premišljeno, preudarjeno in ob pravem času, kar je pomembno. Ne moremo sredi turistične sezone, recimo, zapreti meje, da bi s tem dali ne vem kakšen signal naprej. Treba je vsak ukrep pravočasno in premišljeno uvesti in to ta vlada dela in vse pohvale v tem smislu in to tudi naši ljudje čutijo in spoštujejo.

Kar me pa skrbi med drugim, je pa to, da se poslanci, nekateri bolj, drugi manj, ne znamo vzdržati ustvarjanja enih izrednih razmer, ne znamo se ali ne znajo se vzdržati tega, da bi ljudi, ki prihajajo čez mejo, poskušali prikazati kot manj vredne, nevarne, ne vem ... Danes sem slišal, "pa kakšni ljudje so to?", v smislu, da najprej oblečejo sebe, potem šele svoje otroke in ženske. Jaz sem tudi bil na meji kot prostovoljec in moram reči, da moja izkušnje pa

niso takšne. Dve uri sem delal na tisti točki, kjer sem dajal ven oblačila in čevlje, in jaz tega nisem videl, da moški ne bi poskrbeli za svoje družine, ravno nasprotno. Zelo lepo so poskrbeli in za otroke in za svoje žene. Ne vem, kakšni so to ljudje. Mislim, da so zelo podobni nam. Če pa je kakšen tak primer bil, so pa pač to ljudje, ki prihajajo iz drugih okolij, imajo drugačno kulturo. Ampak zaradi tega niso nič slabši in zaradi tega – mi tukaj notri še posebej ne – ne smemo širiti nekega strahu ali celo sovraštva do njih, ker je to absolutno narobe.

Medtem, ko sem bil na meji, sem se lahko prepričal, da so stvari zelo pod nadzorom, da je koordinacija na zelo visokem nivoju. Policija vse zelo dobro koordinira, kar se tiče in njih in vojske. Civilna zaščita je z nami, ki smo bili tam kot prostovoljci, odlično delala. Ob tej priliki bi rad pohvalil vse prostovoljce. Čeprav nas je bilo kar veliko, si nismo bili v napoto. Vsi so zelo dobro delali. Noben ni kazal nobenega znaka utrujenosti. Skratka, ko sem bil tam doli, sem bil navdušen nad tem, kako ti ljudje res z enim takim zanosom pomagajo, in je bilo fino tam biti. In ko sem prišel nazaj, sem imel dober občutek o tem, kako stvari doli potekajo, in o naših ljudeh. Tako da me žalosti vsakič, ko potem berem na neodvisnih medijih oziroma tistih, ki edini govorijo resnice, zelo drugačne zgodbe.

Naj povem, da organizacija in koordinacija poteka zelo dobro. En primer; ko smo ljudi pripravljali na to, da jih bomo dali na vlak, so se seveda vsi pridružili nam. In v tej gneči je policist opazil, da je en deček izgubil zavest. In takoj so policisti naredili koridor, da sta dva pripadnika oziroma predstavnika Rdečega križa prišla po tega dečka, ga peljala v ambulanto, in to je bilo v trenutku in zelo organizirano vse speljano. Skratka, nobenega občutka, da je kakršenkoli kaos, da karkoli ne teče, kot je treba, jaz v tisti noči nisem dobil. In to je posledica tega, da pač očitno vlada dobro dela in so stvari, ki so navedene v tem sklicu, ne vem, s kakšnim namenom tam notri zapisane. Se je pa treba zavedati, seveda, situacija je resna in se lahko tudi poslabša, če se zgodijo stvari, za katere upamo, da se ne bodo zgodile. Predvsem se ne bodo zgodile, če bo Evropska unija stopila skupaj in končno začela reševati to problematiko tako kot je treba, tam kjer je treba in seveda tudi pri nas. Mislim, da ta vlada se tega zaveda, da dela dobro, da dela premišljeno in da je pripravljena tudi na to, da se uvede tudi strožje ukrepe oziroma tiste ukrepe, ki si jih nihče od nas po moje ne želi, če želimo imeti Evropo takšno, kot jo imamo zdaj. Torej da so meje prehodne, da smo svobodni, da človekovo življenje, človekove pravice nekaj pomenijo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Anita Koleča, pripravi naj se dr. Simona Kustec Lipicer.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Lepo pozdravljeni. Najlepša hvala za besedo, gospod predsednik, in seveda lep pozdrav vsem predstavnikom Vlade, posebej seveda ministricam in ministrom, in seveda kolegicam in kolegom, ki ste še tu!

Jaz bi zelo rada tudi z vami delila kakšne prijetne izkušnje, ker namreč nikakor ne gre za to, da vam zdaj razlagamo, kako smo, kaj smo počeli na teh kriznih situacijah, za to, da bi vam razlagali, kako nam je pač bilo tam, ali lepo ali hudo, ali delali nek par zase. Ne, želeli smo se resnično prepričati, kako stvari delujejo, morda lokalnim oblastem pomagati in prenesti določene informacije ali da bi te informacije oni prenesli nam, in moram reči, da sem bila izjemno lepo presenečena. Recimo, med drugim tudi v Šentilju, kjer sem spoznala vodjo tega centra, in sem razmišljala, ko sem se potem vračala, kje neki so dobili tako odličnega vodjo, tako dobrega vodjo Civilne zaščite, tako prisebnega, organiziranega, umirjenega človeka, ki je mimogrede opravljal svoje naloge, zraven nas informiral o marsičem, o tem, kako deluje logistika, kako delujejo vojaki, policisti, kako sodelujejo, seveda nam zraven pripovedoval tudi o sodelovanju z Avstrijci in vseskozi poudarjal, da brez sodelovanja ne gre. In verjetno je bila to poanta, da z roko v roki lahko marsikaj storimo.

Tudi seveda z županom smo se srečali, in moram reči, da tista njegova želja, da bi se naredilo postajališče v Šentilju, je bila tako iskrena in tako v skrbi za svoje občane, da moram reči, da sem bila zelo vesela, ko sem slišala, da se je to uresničilo. Za čuda, nič nas ni spraševal o omilitvi škode gospodarske. Vseskozi je poudarjal, da tisto, kar počnejo, počnejo z odprtim srcem in da si želijo, da pridejo stvari v normalne vode, kar je seveda logično, ker to si želijo vsi, ki živijo na teh obmejnih mestih oziroma krajih.

Ker nimam več časa, da bi vam pripovedovala še marsikaj tistega, kar pomeni izjemno pozitivno ... Predvsem to, da takšna organiziranost pač na terenu ni možna brez nekih odgovornih in kompetentnih ljudi, in ti kompetentni ljudje so bili postavljeni s strani Vlade. Ker smo pač urejena država z učinkovitim in dobro organiziranim vodenjem, so lahko tako policisti, vojaki, zdravstveni delavci, humanitarci uspešni. Izkazali so se v teh odgovornih časih. In kot je neredko bistvo očem nevidno, je morda tokrat nekaterim ostalo nevidno, da je ta vlada pač našo največjo poosamosvojitveno preizkušnjo obvladala in jo še obvladuje na način, da smo državljanke in državljani varni in da so tudi varni tisti ljudje, ki prehajajo našo državo. In to nam daje seveda neko zaupanje, da bomo skupaj z njo, torej z našo državo našli tudi dobre rešitve za prihodnost. In za konec bi se mogoče še spomnili na eno resnico, na katero nas je pa, vsaj mene, spomnila naša kolegica Cecilia Wikström iz naše evropske sestrške stranke ALDE, ki je v zvezi s tem, torej v zvezi s to tako imenovano begunsko krizo

zapisala, da ko narediš 3-metrski zid, se bo pač našel nekdo, ki bo izdelal 4-metrsko lestev. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima ministrica za notranje zadeve mag. Vesna Györkös Žnidar.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Glede na to, da se razprava približuje koncu, mislim da je treba povedati nekaj zelo bistvenih stvari.

Danes smo slišali, da je v Sloveniji kaos, da so neobvladljive razmere, da prihaja do sistematične kršitve schengna, o lahkomišelnosti Vlade, neukrepanju Vlade, opozicija operira tudi s predlogi predsednika ene od opozicijskih strank, ki jih je Vlada že zdavnaj izvedla. Vse to se ne ujema z dejanskim stanjem na terenu in se tudi ne ujema dejansko z ukrepi, ki jih Vlada je podvzela in jih tudi bo podvzela, kar smo tudi lahko v okviru tega, kar je v tem trenutku možno povedati javnosti, tudi povedali. Seveda, ko bodo pa nastopili pogoji in ko bo zadeva tako daleč, bomo javnost tudi obvestili o vseh ukrepih, ki se podvzemajo.

Pravzaprav je tudi nenavadno, kar je bilo tudi zapaženo danes na tej strani državnega zbora, da se tako mene kot ministrico za notranje zadeve, potem tudi obrambno ministrico Andrejo Katič in tudi zunanjega ministra Karla Erjavca po eni strani poziva k odstopu, po drugi strani se nam pa zahvaljuje za prisotnost na tej seji in se dejansko priznava, da naša prisotnost vendarle je pomembna. Menim, da je to zelo nenavaden paradoks, ki to današnjo celotno sejo vrže v izjemno čudno luč. Prav tako ugotavljam, da si dejansko opozicija nekatere stvari pravzaprav sproti izmišljuje, kot na primer to, da smo zavrnil pomoč, brez navedbe, čigavo pomoč smo zavrnil in kdaj smo to zavrnil.

Moram pa reči, da me zelo čudi, kar je tudi v zadnjem času bilo v medijih, da je predsednik ene od opozicijskih strank venomer pozival javno k temu, da naj v Slovenijo pride Frontex, torej da naj pride na mejo med Slovenijo in Hrvaško. Zelo me čudi ta izjava. Sicer ne vem, čemu je to pripisati, ali popolnemu nerazumevanju ali pa morda neki višji kombinatoriki in nekemu višjemu cilju. Slovenija seveda v skladu z ureditvijo evropsko lahko pokliče Frontex, vendar pa se je treba zavedati, kaj to pomeni. Frontex je skupina Evropske unije, ki pride takrat, kadar je signal, da je v določeni državi nekaj narobe, da je kaos. Menim, da v Sloveniji temu ni tako, da so zadeve še vedno pod kontrolo, to Evropa tudi priznava.

Če bi na notranjo mejo med Slovenijo in Hrvaško prišel Frontex, bi to dejansko pomenilo, da bi Frontex, ki je namenjen učinkovitemu upravljanju zunanje meje Evropske unije, ki je Slovenija sploh nima, pri nas vzpostavil registracijske centre, na naši meji bi se delala selekcija, tukaj na našem ozemlju bi

se dejansko razvrščali migranti. Skratka, po teh pozivih opozicije in s prihodom Frontexa bi v Sloveniji bil vzpostavljen begunski center za Evropo, in to ne glede na to, da nimamo zunanje meje Evropske unije, da ima Hrvaška zunanjo mejo Evropske unije. Mi imamo samo zunanjo schengensko mejo, katero glede na okoliščine in glede na masovni приход migrantov vendarle z velikimi napori varujemo tako, kot je to v danih okoliščinah možno. Kot rečeno, varovanje schengna, torej ohranitev zunanje schengenske meje na meji med Slovenijo in Hrvaško je naš nacionalni interes in vse bomo naredili, da to tako tudi ostane.

Jaz se s tem ne strinjam, da na mejo med Slovenijo in Hrvaško pride Frontex, to sem tudi jasno in glasno povedala evropskemu komisarju ob obisku pri nas in to je tudi pomagalo našemu predsedniku, ki je potem bil tako izjemno uspešen na mini vrhu Evropska unija-Zahodni Balkan, kjer je v ospredje jasno stopil trenutni interes Republike Slovenije, torej bilateralna pomoč na zaprosilo Slovenije kot pomoč pri obvladovanju oziroma pri varovanju meje s Hrvaško. Frontex pa naj gre tja, kjer je izvor problema, torej tam, kjer prvič vstopajo migranti v Evropsko unijo, tam naj se izvaja vračanje ekonomskih migrantov. Slovenija je pa svetu s svojim ravnanjem pokazala, da znamo varovati schengensko mejo, da to počnemo po najboljših močeh, zato tudi prosimo za izurjene policijske enote, ki so nujne v primeru, kadar gre za obvladovanje množice ljudi, skratka, po pravilih obvladovanja množic so potrebne enote za obvladovanje množic. Slovenija je prva, ki ta tok dejansko poskuša upočasnjevati, zaustavljati in s tem skrbimo ne le za varnost naše države, ampak tudi za varnost držav članic Evropske unije. Ker nenazadnje, to je bistvo schengna in tukaj je prispevek naše vlade in naše države izjemno velik, kar Evropska komisija tudi priznava.

Zatrjevanja, da je v Sloveniji kaos – moram ponovno ponoviti, ker se to venomer vrti skozi današnjo razpravo –, to je pravzaprav, kot sem že uvodoma povedala, nezaupnica našim operativnim službam, ki so na terenu; ker če Slovenija ne bi bila pripravljena, če slovenska vlada ne bi poskrbela za optimalno pripravljenost glede na razmere, bi se to najprej pokazalo na terenu, vendar pa to ne drži. Na terenu službe izjemno dobro obvladujejo situacijo, tako policija, Slovenska vojska, Civilna zaščita, prostovoljci, humanitarci, zdravstvene službe, skratka vsi, ki skrbijo za to, da so zadeve maksimalno obvladovane. Tudi Vlada dela dobro; sprejeti so bili ukrepi za obvladovanje migracijskega toka, ker se v celoti zavedamo, kaj pomeni masovni приход ljudi v našo državo oziroma prehod masovnega števila ljudi čez našo državo za nacionalno varnost. Tako MNZ kot policija sta svojo delo izjemno dobro opravila, vodijo se postopki registracije, varnostni pregledi, nenazadnje, to je zaveza po schengnu, ni prišlo do razpršitve. Treba je

razumeti, da policija izvaja postopke zakonito, vendar tukaj je treba razločevati, ali gre za prosilce za azil, torej tiste, ki so v pristojnosti MNZ, ali pa gre za osebe, ki nezakonito prestopijo mejo in ne prosijo za azil. Ampak tudi tukaj je treba poudariti to, da te osebe, ki ne zaprosijo za azil, ampak jih ni mogoče vrniti v državo izvora, ker prihajajo iz nevarnih območij, ker prihajajo iz vojnih območij, tem osebam se da odločba o zadrževanju in se lahko prosto gibljejo po območju Republike Slovenije. In seveda, danes so bili slišani očitki, da Slovenija pomaga pri prevozu. Seveda, kaj je pa alternativa? Alternativa pa je, da pustimo, da se ti ljudje razpršijo. Mislim, da se s tem nihče ne bi strinjal, še posebej glede na dejstvo, da ti ljudje pri nas ne želijo ostati in dejansko želijo za vsako ceno priti v ciljne države, kjer pa potem si želijo prositi za azil. To je dejansko stanje in iz tega je treba izhajati.

Skratka, policija deluje strokovno in zakonito, nenazadnje pa deluje tudi sorazmerno in tudi humano. Zdi se mi izjemno pomembno, in tukaj gre zasluga našemu predsedniku Vlade, ki je uspel v Bruslju prikazati tudi drugim državam, da Slovenija potrebuje policijske enote iz drugih držav. Ti policisti, ki bodo prišli k nam, bodo tudi glasnik, ki bo ponesel v Evropo in tudi širše glas, da Slovenija dobro postopa s temi ljudmi, da je naša policija visoko profesionalna organizacija in da skratka ne držijo navedbe v nekaterih tujih medijih, ki so bile skrajno krivične. In tukaj moram reči, da tudi nekateri predstavniki opozicije so doprinesli k temu, da je slika Slovenije v svetu slabša, kot je dejansko, in mislim, da je to nedopustno.

Moram tudi poudariti, da policija izjemno dobro sodeluje s Slovensko vojsko, ki je policiji v veliko pomoč in jo tudi zelo razbremenjuje in jo tudi v primeru, da obvelja nova zakonodaja, bo z novimi nalogami še dodatno razbremenjevala. Slovenska vojska opravlja izjemno dobro delo na terenu in lahko rečem, da tudi po poročanju s terena učinkovito doprinaša k širšemu varovanju državne meje. Mislim, da smo si lahko enotni, da gre za evropski problem in tukaj nikakor ni možno spregledati vseh političnih naporov, ki se vlagajo tako v državi kot izven države, kar olajšuje delo na terenu, ker nenazadnje gre za masovni приход števila ljudi, ki našo državo dejansko izrabljajo za tranzit.

Še nekaj se mi zdi pomembno poudariti glede na to, da mislim, da smo vse ostalo danes pokrili. Marsikaj je bilo povedano, mislim, da so lahko državljani Republike Slovenije pomirjeni, da v Sloveniji ni nikakršnega kaosa, da ni neobvladljivih razmer. Omenjena je bila policijska stavka, zato se bom tukaj za nekaj trenutkov ustavila, predvsem zato, ker ne želim, da se na podlagi te napovedi policijske stavke to interpretira na škodo slovenske policije in ne želim, da bi to kakorkoli, niti v najmanjši meri doprineslo k temu, da bi bilo zaradi tega zaupanje v slovensko policijo zmanjšano, ker to

zaupanje je upravičeno visoko bilo v preteklosti in je tudi sedaj.

Gospa Bratušek mi je očitala, da bi naj jaz kot ministrica rekla, da podpiram stavko. Tega citata najverjetneje ni našla nikjer v medijih. Verjetno so me nerodno povzeli. To ni niti v nobenem primeru izjava, ki bi sploh bila primerna za ministrico za notranje zadeve oziroma sploh za kateregakoli ministra. Sem pa povedala, da so zahteve policije legitimne in da je nerealizirane zaveze preteklih vlad treba realizirati, ker je to po mojem iskrenem prepričanju nujno treba storiti oziroma najti način, da pridemo do rešitve, ki bo sanirala dejstvo, da pretekle vlade za celostno ureditev statusa policista niso poskrbele, ampak so policiji samo jemale. Vlada Mira Cerarja – glede na to, da je policijska stavka vendarle pomembna v kontekstu migracijske krize – je prva vlada v zadnjih desetih ali več letih, ki je sledila zahtevi oziroma apelu ministrice za notranje zadeve, torej moji zahtevi, da policija že od začetka proračunskega leta potrebuje vsaj zadosten obseg sredstev, da lahko normalno operativno deluje in da so policistke in policisti pri svojih nalogah varni, in da dejansko naredimo vse, da pričnemo izboljševati pogoje njihovega dela. Poslanka Bratušek je tudi rekla, da ni dovolj, da samo govorimo, ampak da je treba tudi kaj narediti. Citiram, "kaj narediti". Mislim, da to ni korektno, ker se ustvarja vtis, kot da do sedaj ni bilo ničesar storjenega. To ni res. Naša vlada je v nezavidljivi poziciji glede na to, da rešujemo primanjkljaje preteklih vlad, ker namreč nihče pred vlado Mira Cerarja ni zaustavil stagnacije, ki ji je bila naša policija podvržena, zaradi česar se danes soočamo z veliko kadrovske, materialno in finančno podhranjenostjo, ki je še toliko bolj pomembna glede na trenutne naloge, ki jih naša policija opravlja ob obvladovanju migracijskega toka. Šele s prihodom vlade Mira Cerarja se je pričela izvajati aktivna politika zaposlovanja z razpisi za policiste. Prav tako smo letos pričeli s kontinuiranim izvajanjem višješolskega programa policist. Z velikim veseljem lahko povem, da Tacen spet deluje. Dejansko je Tacen srce policije in mislim, da je tudi generalnemu direktorju policije v veliko veselje, da se v Tacnu zjutraj dviga zastava, medtem ko pa v mandatih preteklih vlad pa mislim, da je bila v Tacnu smrtna tišina. Mislim, da je to velik dosežek, ki ga lahko pripisujemo tudi trenutno vladi.

Jaz kot ministrica sem tudi v zelo kratkem času uspela Vlado prepričati, da so nujni ukrepi za sanacijo policije. Vlada je temu sledila. Seveda, jaz sem dolžna po zakonu zagotavljati pogoje za delo policije, ampak seveda Vlada je pa tista, ki prizna, da je varnost pomembna, da je pomembna za naše ljudi, da je prioriteta, in smo to tudi pokazali s proračunom. Dejansko smo v enem kratkem letu uspeli zagotoviti vključno s temi sredstvi, ki se nakazujejo v proračunu, dodatnih 87 milijonov

evrov za našo policijo. Mislim, da je to zelo pomemben korak in dober nastavek za boljšo prihodnost slovenske policije, kar je tudi meni v osebno zadovoljstvo, ker nenazadnje tukaj gre za varnost ljudi.

Seveda pa z vidika stavke, ki se napoveduje, ne gre samo za proračun, treba je celostno urediti status policista. Policija je vpeta v karierni in plačni sistem javnih uslužbencev, ki pa seveda v celoti ne zadoščata potrebam policije. Tudi k temu smo pristopili v začetku mandata. Pripravili smo spremembe Zakona o organiziranosti in delu policije, s katerimi želimo izboljšati status policistov, in tudi rešujemo že del stavkovnih zahtev. Drugi del pa bomo poskušali rešiti v okviru skupnega plačnega sistema.

Danes mi je bilo tudi povedano, da moram preprečiti stavko sindikata. Tukaj moram povedati, da ministrica za notranje zadeve preprečiti stavke ne more in niti ne sme, ker nenazadnje, oviranje sindikalne dejavnosti ni dovoljeno, pravzaprav je kaznivo. Smo pa predlagali že nekatere rešitve, ki pa tako kot nekatere zaveze preteklih vlad zadevajo tudi druge poklicne skupine, zato smo v določeni meri odvisni tudi od pogajanj, ki jih vodi Ministrstvo za javno upravo, ki je skrbnik enotnega plačnega sistema.

Skratka, lahko povemo, da Vlada je pokazala odločnost in tudi zavedanje pomena policije in verjamem, da bo Vlada tudi v bodoče pozorna tudi na pogoje dela in nagrajevanje, kar pa v preteklosti je bilo zanemarjeno.

Odgovorila bom tudi poslancu Vrtovcu, ki ga več ni med nami. Zanimalo ga je, kakšno je sodelovanje Slovenije in Hrvaške po vrhu Evropska unija–Zahodni Balkan. Že državni sekretar Šefić je povedal in tako sem tudi jaz povedala, ampak verjetno ni bilo pravilno razumljeno. Informiranje se je izboljšalo v smislu, da razprševanja na zeleni meji več ni, torej nekontroliranega spuščanja ljudi in napotovanja proti naši meji. Informiranje se je izboljšalo v smislu najave, da prihajajo migranti, torej ura, kako prihajajo in pa število, ni pa možno dogovarjanje niti glede kvot, niti glede števila, niti glede časovne dinamike, tako da dejansko je še zmeraj vse odvisno od dogovorov z Avstrijo. Hrvaška je še zmeraj tako imenovani prevoznik in z njimi ni mogoče uravnavanje migracijskega toka, čeprav smo tako Slovenija, Avstrija kot Hrvaška del ene verige.

Skratka, če zaključim. Slovenija je del Evrope, žal je v temu trenutku ni možno iztrgati iz te geografske pozicije, kot jo imamo, in prenesti drugam, kjer ni migracijske poti, to je dejstvo. Migracijski tok je dejstvo, potuje po Zahodnem Balkanu in žal je problem prišel tudi do Slovenije. Mislim, da se Slovenija zelo učinkovito s tem spopada, vendar pa, kot je že povedal predsednik Vlade, moramo biti preudarni, se učinkovito soočiti s situacijo, upoštevati schengenska pravila, seveda v

omejitvah, ki nam jih situacija kot taka postavlja. Torej, gre za masovni prihod.

Moramo upoštevati pravila tako, kot jih upošteva Avstrija, pozorno spremljati situacijo, ki se dnevno spreminja, kar tudi počnemo, in se pravočasno odzvati z ukrepi, vključno s temi tehničnimi ovirami, o katerih je toliko govora. Ne nazadnje, te tehnične ovire so predvidene tako v Zakonu o nadzoru državne meje, dobra podlaga je tudi v schengenskem zakoniku. Vse je pa tudi, kot je povedal predsednik Vlade, z namenom zaščite države, kar pa je ne nazadnje poglavitna vloga policije, ki je in ostaja varuh državne meje.

Skratka, Vlada se odziva, se odziva primerno, stopnjevano in predvsem trezno. Policija kot organ v sestavi ministrstva deluje tudi po usmeritvah ministrstva in v skladu s sklepi Vlade. Mislim, da je policija naša se pokazala kot izjemno uspešna, kar vidi tudi cela Evropa, tako da mislim, da nikakršno širjenje strahu v temu trenutku ni potrebno, še več, je škodljivo. Še bolj pa je škodljivo naskakovanje oblasti v dani situaciji, ker mislim, da to škodi ljudem. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobijo besedo še predstavniki Vlade in predstavnik predlagatelja mag. Branko Grims.

Najprej ima besedo predstavnica Vlade, ministrica za obrambo gospa Andreja Katič.

ANDREJA KATIČ: Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj, spoštovani poslanke in poslanci, predsednik Vlade, ministrski zbor, kolegica ministrica za notranje zadeve in kolega minister za zunanje zadeve!

Varovanje meje in notranje varnosti je pristojnost policije in pristojnost Ministrstva za notranje zadeve. In prav ta današnja opažanja, da begunce sprejemamo na meji, da jih usmerjamo v sprejemne centre, potem v nastanitvene centre, da niso razpršeni povsod v Sloveniji, ampak da jih v centrih s pomočjo Civilne zaščite in mnogih prostovoljcev tudi primerno oskrbimo, je dokaz, da policija, Ministrstvo za notranje zadeve zelo dobro opravlja svoje delo.

Vem, da se bom ponavljala, kar bom v nadaljevanju povedala, ker imam občutek, da sem skoraj vsak dan v parlamentu in da govorim vedno znova in znova iste podatke, pa vendar je treba povedati, ker zglada da vsem še ni tudi ne popolnoma to sedlo v glavo.

Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije je od vsega začetka sodelovalo pri reševanju migrantske krize prek dveh sistemov – eno je Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, ter drugo je Slovenska vojska. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje se je takoj vključila v reševanje, predvsem v sodelovanju s prostovoljci ter drugimi humanitarnimi organizacijami pri

organiziranju tako imenovane humanitarne pomoči migrantom.

Ob večjem valu migrantov in beguncev se je aktiviral štab Civilne zaščite in aktiviral tudi celoten sistem Civilne zaščite in na tak način je tudi skladno z vsemi državnimi načrti omogočeno vključevanje vseh prostovoljcev, ki so vključeni v sistem Civilne zaščite, ter seveda tudi zagotovljena logistična podpora Slovenske vojske po 37. členu, tretji odstavek Zakona o obrambi. V nadaljevanju smo ugotovili, da potrebujemo še več, in aktivirali smo tudi četrti odstavek 37. člena Zakona o obrambi, tako da se je Slovenska vojska prvič v zgodovini Slovenije vključila na tak način pri reševanju migrantske krize v pomoč policiji. O tem je bilo veliko govora in veliko povedano. Dnevno, če povem nekaj števil, sodeluje pri podpori Ministrstvu za notranje zadeve od 600 do 800 pripadnikov in pripadnic Slovenske vojske po 12-urnem turnusu. Od 50 do 80 pripadnikov in pripadnic Slovenske vojske nudi tudi sodelovanje Civilni zaščiti. Ob tem ne omenjam še vseh tistih, ki so zadaj zato, da logistično in z vsemi ostalimi poveljevanji nekako zagotovijo, da vsi ti organi tudi dobro delujejo. Dnevno je vključeno tudi preko 500 pripadnikov Civilne zaščite. Tukaj mislim vse tiste, ki so vključeni v štab Civilne zaščite – od gasilcev, Rdečega križa, Karitasa, prostovoljnih humanitarnih organizacij, ki tudi v bistvu potem koordinirajo sistem na terenu.

Danes ni bilo postavljeno veliko vprašanj, bolj kot ne neke trditve. Bilo je s strani bivše kolegice poslanke Irglove izpostavljeno, da nismo podali odgovorov, pa vendar je tudi njen kolega Janez Janša povedal, da smo podali določene odgovore. Kar se tiče Ministrstva za obrambo, smo predstavili tudi naše dolgoročne ukrepe. Vlada republike Slovenije se zaveda, da dolgoročno s sistemom prostovoljstva ne bo možno zdržati. Tako že v sodelovanju z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, to lahko spremljate tudi v medijih, zaposlujemo brezposelne osebe ter osebe prek javnih del, ki bodo sodelovale in pomagale pri delu v sprejemnih in nastanitvenih centrih. Prav tako, če bo treba, aktivirati 37.a člen Zakona o obrambi; po oceni Ministrstva za notranje zadeve, Vlade in tudi vas, spoštovani poslanke in poslanci, bomo angažirali še v večjem številu Slovensko vojsko, če bo treba, bomo angažirali tudi pogodbeno rezervno.

Bilo je vprašanje glede sredstev. Res je, Ministrstvo za obrambo nikoli ne bo zadovoljno z višino sredstev, ki so nam dodeljena, ampak ta vlada ... Proračun za 2016 je prvi proračun, ki v vseh letih od leta 2010 zaustavi nominalno trend padanja obrambnih izdatkov. In tudi s strani Ministrstva za finance je izdano navodilo za evidentiranje vseh stroškov, ki nastanejo pri reševanju migrantske krize, in v proračunu za 2016 bodo opredeljena tudi sredstva, s katerimi bomo potem lahko pokrivali te stroške, ki nam nastajajo z reševanjem migrantske krize.

Evropa ne spoštuje lastnih pravil. Pravna država v Evropi je mrtva zaradi neodgovornih politikov, ki ne vedo, zakaj so tam.

Kaj je problem Evropske unije na generalni ravni? To, da je vedno, od druge svetovne vojne naprej, vsa demokratična Evropa, kadar je bilo kaj narobe, rekla: "striček Sam, glej, ta me pa grdo gleda". Pa je prišel striček Sam, pa je tista dva ene dvakrat čofnil, pa je bil mir. Tokrat pa je striček Sam, ker ima slučajno tako vodstvo v tem trenutku, rekel "nič" in se je potegnil nazaj. In je Evropa ostala sama. In kar je še huje v tem trenutku, tudi – seveda, ker je takih vprašanj zelo veliko – ne more nič narediti Nato. Nato deluje samo na osnovi popolnega soglasja. Turčija je članica zveze Nato, torej soglasja v nobeni od teh zadev ni mogoče doseči. Zelo enostavna logika. Če se ne zgodi neka zelo čudna trgovina, kar pa mislim, da se ne bo.

In zaradi tega je enkrat problem, ker se mora Evropa kot celota obnašati državotvorno in spoštovati svoj pravni red. Samo to, nič drugega. Ampak Evropa tega ne počne in zato bi morala to toliko bolj dosledno početi Slovenija. To vam ves čas dopovedujemo – da je neumnost se ozirati, kaj zdajle nekdo drug reče, da je neumnost čakati, kaj bo nekdo drug naredil. Treba bi se bilo pripraviti vnaprej, kot sem prej v tisti prispodobni rekel. Treba bi bilo prej dati rokavice gor, preden se urežeš.

Zakaj ves čas, že mesece govorimo zdaj o ograji? Ne zato, ker bi si je tako strašno želeli, ampak zato, ker vemo, kako bi to učinkovalo. Učinkovalo bi preventivno. Tukaj je bilo en kup neumnosti, oprostite, zdajle rečeno, kako ograje niso učinkovite, in to vi govorite kar na pamet. Potem se pa čudite, če parlament nima ugleda. Če bi vedeli, o čem govorite, bi vedeli, da je samo postavitev ograje med Turčijo in Grčijo, o kateri, mimogrede, nihče ne govori, ker je na kopenski meji, znižala prehode na tistem terenu za več kot 90 %. Na bolgarski za 95 %.

Madžarska, ki je branjena in ki so jo vnaprej spropagirali, je znižala število prehodov toliko, da v prvih parih tednih, če me spomin ne vara, so zabeležili samo 34 prebegov, vsega skupaj. Potem mi pa govorite, kako ograje niso učinkovite. Pa ne zaradi same ograje. Zato, ker je to signal, gospe in gospodje. Signal, ki usmeri potem tiste, ki pač želijo nekam drugam, da iščejo drugo pot, da iščejo drug način. In zaradi tega se potem izogneš vsem težavam, vsem stroškom in uporabi kakšnih še hujših sredstev dejanskega nasilja, ki si ga, upam, pa res nihče ne želi. Ograja je ravno preventiva, da do tega ne pride. In to smo vam ves čas dopovedovali. In zato je bil čas. Ravno tako, kot je bil čas, da se več sredstev nameni, če že ni mogoče tako hitro kadrovati, pa vsaj za tehnično opremo in ostalo, kar potrebuje naša policija in naša vojska.

Tukaj smo prišli v ta parlament, dva meseca je že skoraj od tega, s sklepi, ki so

točno to zahtevali. Potrdili ste jih, zgodilo se ni pa nič; zato, ker imamo nesposobne ministrice, zlasti notranjo ministrico, če hočete, da sem enkrat direkten, ki je sigurno najšibkejši člen te vlade, ker ne obvlada ničesar. In to je problem. In ne govoriti, da gre tukaj za bitko za oblast. Mi nismo rekli, da mi želimo zdajle prevzeti, ker mislimo, da smo tako dobri. Ne, predlagali smo ministrskemu predsedniku, naj vendar zamenja tiste, ki očitno niso opravili svojega dela dovolj dobro, ker je to v korist njega, te vlade in, kar je bistveno, celotne Slovenije. Zato smo to predlagali. Mimogrede, to bi moralo biti vendar v normalni družbi samoumevno.

Govorilo se je zelo veliko spet, to je zelo zanimivo glede na uvodne besede, o sovražnem govoru. To, kako se poskuša utišati podatke, tudi če hočete, prek Organizacije združenih narodov, pa vse ostalo, kar se navaja kot dejstvo in se to kvalificira kot sovražni govor, to je po svoje prav tragično, ni pa to samo slovenska posebnost. To je ta trenutek po celi Evropi. Zaradi tega, ker nekateri politiki ne obvladujejo svojega dela in pač z medijsko močjo poskušajo prikriti lastno nesposobnost, pa to, da zavestno kršijo pravila, ki so jih sami postavili. In mimogrede, za to nima nihče mandata.

Še tretjič ponavljam tisto, kar bi moralo biti temeljno sporočilo od tod pa tja do Bruslja. Noben politik v Evropi, niti teoretično nima mandata za dopuščanje sistematičnih kršitev mednarodnih pogodb ter zakonov in s tem izpostavljanja državljanov nevarnosti, ekonomski krizi in vsemu, kar prinaša nezakonito spuščanje sto tisočih ilegalnih imigrantov v Evropo v nasprotju s pravili schengna in drugimi pravnimi pravili Evropske unije in držav članic. Pika. Nobena država niti državna skupnost nima iz malomarnosti ali pa zaradi zavestnega kršenja prava nikakršne pravice izpostavljati svojih državljanov ali zniževanju blaginje ali dejanski nevarnosti ali pa jim v imenu nekih visokih idealov vsiljevati položaj, v katerem so ogrožene celo temeljne vrednote skupnosti, v končni fazi pa tudi integriteta in celo življenje posameznika. Prej je bilo rečeno, ja koga se pa bojite, pa v tem kontekstu je bilo celo rečeno, ja, da je to sovražni govor, ker smo nekje zapisali, da je treba paziti tudi, kdo prihaja, ker sploh ni nobene kontrole. Schengen je mrtev, schengen ne deluje. Koliko prstnih odtisov ste vzeli? To sprašujem že ne vem koliko časa, pa še vedno nisem dobil odgovora. Nič ali pa skoraj nič. Morali bi pa vse. Vsakokrat. In primerjati z bazami. Potem bi bilo pa drugače. To je namreč, mimogrede, ena od zahtev schengna.

Da je to mogoče kvalificirati kot sovražni govor ... Veste, če bi to naredila prava neuka oseba, ampak če pa to naredi kakšna sodnica ... Prvič, sovražni govor po evropskih normah, pričakoval bi, da jih vsi poznate v tem parlamentu, ima dva elementa. Eno je razčlovečenje neke skupine ali posameznika in drugo je utemeljevanje, zakaj je bilo to treba

oziroma nujno storiti. To sta dva elementa, ki jih zahteva za sovražni govor, ostalo je pa klevetanje ali pa kaj drugega. Ampak pravi sovražni govor je to, kar sem vam povedal; lahko preverite prakso Evropskega sodišča za človekove pravice ali pa vprašate kakšnega vrhunskega pravika s tega področja. No, ampak rečeno je bilo, zato, ker je zapisano, da so vmes tudi posamezniki, ki so lahko problem, da so bili udeleženi v zločinih, in da je to sovražni govor, ker smo to zapisali. Ja pa dajte, za božjo voljo, vsaj naredite en tečaj za vladajočo koalicijo, da se boste naučili malo pogledati po internetu, če že ne berete niti sporočil lastnih služb pa uradnih zaznamkov, pa tega. Potem bi vedeli namreč, da je do sedaj bilo aretiranih v ciljnih državah, to se prvi tistih, kamor gredo od tod migranti, že na desetine ljudi zaradi dokazanega sodelovanja bodisi v terorističnih organizacijah ali celo neposredne udeležnosti pri kakšnih zločinih; materialnih dokazov za to imate, pa slikovnega gradiva na internetu kolikor ga hočete, samo pogledati pojdite. Imate kolikor hočete slik kakšnega posameznika, ki drži odrezano glavo punčke v roki, tako za kite, pa se reži zraven pa s puško pozira, potem pa isti človek tam nekje v Zahodni Evropi, v Nemčiji praviloma, in se veselo reži in je ljubeč očka in poglejte, naš dobrodošli sosed itn. To je pa to, če se opusti lastna pravna pravila, potem pa do tega prihaja. In ne misliti, da to ne ogroža. V Nemčiji sta bila sedajle dva primera, če ne veste, v samo tednu dni, ko so preprečili poskuse terorističnih dejanj, tudi uporabe razstreliva. En podoben je bil pa tudi v Republiki srbski, pač eno državo naprej dol v Bosni. Tam so, mimogrede, napolnili cel hotel z razstrelivom pa z vnetljivimi tekočinami pa hoteli celo četrt vreči v zrak.

No, o tem seveda ne boste pri nas kaj dosti prebrali. Ampak tisto, kar je zanimivo, ko se govori o sovražnem govoru, kadar poveš, da je lahko tudi varnost ogrožena, pa navedeš dejstva ... Podatek, ki ga bom sedajle navedel, je s spletne strani Organizacije združenih narodov. Na Švedskem je zaradi imigrantov iz praktično nič se povečalo število posilstev, zlasti masovnih posilstev, najbolj krutih posilstev za tisoč 473 %. Ne za 14, za tisoč 473 %. In potem me bo še nekdo prepričeval, da to nima nobene zveze. Tam je prišel, ta zblojeni "multikulti humanizem" do skrajnosti. En primer; ko so eno ubogo mladoletno punčko, ki jim je prišla pomagati, posilili tako, da je na koncu končala na vozičku in je pač za vse življenje invalid, so vprašali vlado, "ali boste sedaj te ljudi izgnali", tiste namreč, ki so bili neposredno dokazano udeleženi v zločinu, pa je rekla "ne, to bi bilo pa rasistično, res nas k temu zavezuje zakon, ampak mi tega ne bomo storili, to bi bilo pa rasistično". Tej Evropi, oprostite, se je rahlo zmešalo. Do tega pripeljejo potem takšne stvari, če se zatiska oči in tukaj ne gre za to, da bi hoteli kogar koli strašiti, ampak neodgovorno pa je si zatiskati oči pred realnim stanjem, kar zdaj

počne cela Evropa, Slovenija pa z njo, in se ne obnašati tako kot je edino primerno in v korist. Nihče ni predlagal ničesar, ker bi šlo izven okvirov veljavne zakonodaje, veljavne ustave, veljavne evropske ustave, schengenskih pravil, dublinskega sporazuma, vseh ostalih mednarodnih aktov, ki nas zavezujejo. Nihče. Ampak, vsi se čudijo, kako le lahko kaj takšnega predlagate ... Pa ljudje božji, saj samo predlagamo, da se spoštuje pravni red, pa to bi vsak državljan, ne samo Slovenije, Evropsko unije zdaj moral brezpogojno zahtevati od tukaj do Bruslja od vseh, ki so na kateremkoli položaju, v zadnji vasi ali pa v Bruslju, v centrali.

Ker to ne samo, da je problem zaradi ogrožanja ljudi, to je lahko tudi problem zaradi zdravstvenega ogrožanja. Ali sploh veste, kakšne analize so Nemci naredili, ko so malo merili, kaj vse se na ta način prinese v Evropsko unijo? Mimogrede, v sosednji Avstriji so imeli izbruh, če niste zasledili, gobavosti, ki je Evropa ni že sto let videla, pa je ekstremno nalezljiva bolezen. Da ne govorim o aidsu, o vsem ostalem, kar so namerili takrat. Imate vse na internetu, lepo vas prosim, dajte pogledati, to so vse uradni podatki. Nič, kar bi si nekdo izmislil, ampak so podatki bodisi ministrstva za delo, bodisi ministrstva za zdravje, bodisi samih zdravnikov, pač tako, da se lahko sami prepričate, s čim se pravzaprav zdaj Evropa sooča. Sooča se pa na en neodgovoren način. Niso ti ljudje krivi, krivi so tisti, ki dopuščajo takšno stanje. In s tem problemom se tudi mi danes in tukaj soočamo v resnici.

Ko sem govoril o visokih ciljnih; prej je bilo tudi zelo zanimivo rečeno, da v imenu višjih ciljev, ali kako je že bilo rečeno, da se ne sme o takšnih stvareh govoriti ... Jaz bi lepo vljudno prosil, da se spomnimo vsaj na polpreteklo zgodovino, in da v imenu višjih ciljev so vsiljevali in opravičevali totalitarizem in zločine, gospe in gospodje, komunisti, fašisti in nacisti, če je kdo pozabil na zgodovino. Tako da ne govoriti o višjih ciljnih. Najvišji cilj je, da se ljudem nalije čistega vina in pove resnico, in da se spoštuje lastne predpise in lastni pravni red, in da se zagotovi ljudem varnost in blaginjo, skladno z vsemi deklaracijami in z vsem, kar nas zavezuje. Nič drugega, ampak to pa brezpogojno. In o tem danes v resnici govorimo.

Kaj storiti? Evropa, če hočete na generalni ravni, bo morala to zimo, če želi preživeti, sama Evropa, presekati ta tok, najti rešitve, urediti razmere tam, od koder ljudje prihajajo, in zaustaviti to zgodbo, če uporabim zelo lep izraz, ki zdaj tukaj poteka, sicer bo Evropa v ekstremnih težavah, zelo hitro. Jaz mislim, da se sama Evropa, še enkrat povem, ne zaveda, s čim se sooča.

Povedal sem že, da to zelo veliko stane. V Nemčiji so zdaj objavili uradno, da jih bo stalo eno samo leto samo tega potekanja neto 30 milijard evrov. Če vemo, da gre za milijon migrantov, ki jih je prišlo v Nemčijo, potem je zelo enostaven izračun, da bo cena na

enega 30 tisoč evrov. Tudi če je pri nas to kaj ceneje, je to še vedno strahovito velik denar in Evropo bo to poglaval v novo ekonomsko krizo. Zato, ker nekdo ne spoštuje lastnih predpisov in ne opravlja dela, za katero je bil tja poslan. Zato, ker hoče šminkirati enemu ali drugemu ali pa zato, ker preprosto je pozabil pravočasno zagotoviti sredstva za to, da bi ljudi zaščitil. Ker ne govorim zdaj samo za Slovenijo ampak govorim generalno za Evropo, da ne bo kakšnega nesporazuma.

Problem Slovenije je, da je zunanja članica na meji schengna in te imajo pravno drugačen status. To vsi, ki ste pravniki ali imate pravno znanje, bi morali vedeti, predvsem bi pa praktično to moral vsak vedeti, ki kakorkoli odloča ali soodloča v temu parlamentu oziroma na vladni ravni. To pomeni, da vse, ki so tukaj, popišejo in lahko država potem, kamor gredo, to vrne sem, in potem bo pa naš problem, kaj bomo s temi ljudmi počeli. Zdaj nam sicer obljublajo, da bodo iz Nemčije, s cargo avioni pošiljali ljudi nazaj v izvirne države, seveda vse tiste, ki nikakor niso upravičeni do tega, da bi tam ostali. Vendar vam odkrito povem, ob vseh prelomljenih obljubah, ki smo jim bili priča v zadnjem obdobju, dajte vendar sami sebe iskreno vprašati, komu še lahko verjamete na besedo. Če nekdo ne spoštuje lastnega pravnega reda niti pravnega reda meddržavne skupnosti, v kateri je, ali mu lahko še kaj verjamemo na besedo? Toliko lahko zdaj zaupamo komurkoli v Evropi. In kaj iz tega sledi? Da se je treba zanesti izključno nase, na svojo pravočasno pripravljenost, na svoje vire in pač storiti vse za zaščito varnosti in blaginje svojih državljanov in državljanov.

Nesmiselno je zdaj govoriti o tem, bomo odpirali še nove koridorje, pa potem koridorje za vračanje, pa ne vem, tukaj jih bomo imeli, pa nastanili jih bomo, pa ne vem kaj še vse. In tisti, ki se bodo vračali bodo strahovito slabe volje. Bog ne daj, da bi nekdo prišel na idejo, da bi jih tukaj kakorkoli samo obdržali ali pa že samo začasno imeli, pa bo lahko zelo velik varnostni problem, neznansko večji kot je zdaj. Zdaj dejansko ni bilo hujših težav, razen tistega začetnega obdobja, zato ker gredo zelo hitro mimo. Ampak te stvari se bodo ustavile, verjemite, da se bodo ustavile. Lahko tudi zdaj definiramo, kdaj se bodo začele ustavljati. Če bi bili racionalni v Evropski uniji vsi, načelu z Nemci, ki so motor, potem bi se ustavile že zdavnaj ali pa vsaj zdaj, ko je jasno, koliko je ura. Ampak v praksi, ker je politika politika – čez tri mesece bo imela Nemčija v treh deželah volitve. In to bo trenutek streznitve za Nemčijo. Čez leto in pol bodo imeli volitve v ZDA. In jaz sem trdno prepričan, da takega predsednika, kot je sedanj, nikdar več ne bodo izvolili. In to bo tudi sprememba položaja za Evropo, če se bodo spremenile neke objektivne mednarodne okoliščine. Ampak do takrat je treba narediti vse, da ni škodljivih posledic za Slovenijo. Te pa so že in že nastajajo, pa če se tisočkrat reče, da jih

ni res. Namreč ne samo, da so neposredne škode in stroški, in to veliki, ampak gre tudi za to, da se dela škoda v posameznih panogah. Še enkrat povem samo en primer, ki je zagotovo najbolj očiten v tem trenutku, pa verjemite, da ima podobne težave še marsikdo drug, zlasti v nekaterih branžah ob meji. Če bi imeli tako stanje, kot je bilo zdaj, na višku, v naslednjem letu – in Evropa gladko zdaj napoveduje, da bo tako stanje spet tukaj, napoveduje, da bo na dan prišlo, to je danes uradno napovedano, 5 tisoč ljudi zdaj, pozimi, spomladi se bo pa ta številka še bistveno povečala, kar pomeni, da bo nekje na maksimumu tiste zgodbe, najmanj na maksimumu tiste zgodbe, ki smo jo imeli v preteklih tednih –, kaj to pomeni za Slovenijo? Če kdo še misli, da bo kdo sem prišel, ne vem, iz Anglije ali pa iz kakšne druge države na dopust, se seveda strahovito moti. Ne misliti, da tam ne bodo zlorabili tega našega stanja. Če kdo misli, da nam bo kdo hvaležen, ker prevzemamo breme za Evropo, se strašansko moti. Ne samo, da nam nihče ne bo hvaležen, za hrbtom se nam bodo veselo smejali. Če kdo ni razumel tistih besed iz Evropske unije, da računajo, da bomo še to delali; to se pravi, kar dajte, bumbarji. To približno je prevod v slovenščino. Boljše, da vi, kakor pa da bi mi morali se s tem ukvarjati in to trpeti, pa škodo imeti, to je prevod iz "diplomatsčine" v slovenščino, če slučajno kdo ne razume. In kaj to potem pomeni? Da bo naš turizem, po domače rečeno mrtev; zdaj je klinično mrtev, potem pa bo zares mrtev. Vi mislite, da je to milijonska izguba – prej je nekdo postavil vprašanje, "ja koliko bo pa ena ograja koštala?". Ljudje božji, kaplja v morje proti gospodarskim izgubam, ki jih prinaša sedanje stanje. To je treba vedeti. To je kaplja v morje.

Da ne govorim o tem, da varnost sploh po definiciji nima cene in da vse ostalo, čemur smo v tej igri, v kateri je žal Evropa pristala in z njo že tudi Slovenija na vlogo tiste trave iz indijskega pregovora, da če se sloni tepejo ali pa ljubijo, vedno trava nasanka ... V tem primeru moramo storiti vse, da se zaščitimo, in smo spet na začetku. Izgubljenega časa nihče ne more vrniti. Glede na to, da sigurno ni slučaj, da ravno danes kažejo slike prvih vagonov, polnih bodeče žice, ki prihajajo v Slovenijo, ker imamo ravno danes, glej slučajno, tole sejo, se pravi, da je ta spodbuda dosegla svoj namen ne glede na to, da danes ni nobenih sklepov, in osebno samo upam, da ni kdo samo tega nabavil, da bo potem to nekje ležalo. Ampak to je treba takoj postaviti in uporabiti. In to objaviti, to je bistveno. Zato, da se da signal, da bodo o istem začeli razmišljati in delati Hrvatje, takoj po volitvah, do volitev so jasno blokirani, in potem še vsi ostali, da pridemo do nekega domino učinka, da se naredi končna ograja na grški meji; domnevam pa, da bodo potem tudi Grki začeli svoje delo opravljati. In zakaj ga ne opravljajo pa verjetno veste. Siriza, njihova varianta Združene levice doli je mrtvo hladno rekla, "za maščevanje

Evropski uniji, ker smo itak porabili ves njihov denar, bomo zdaj Evropo preplavili z migranti". In oni nič ne delajo za to, da bi ta tok zaustavili. Prejšnja vlada je postavila sicer žico na kopensko mejo, ampak je ne branijo. Morja pa sploh nihče ne kontrolira, imajo tam kar krožni promet, in isto delajo Turki. Turki so tako vojaško močni – če kdo ne ve, so Turki po merilih navadne vojske močnejši od celotne Evropske unije skupaj –, da če bi hoteli, bi seveda to takoj preprečili, takoj zaustavili. Nočejo, zato, ker to uporabljajo kot orožje v pogajanjih in iz tega pričakujejo denar in iz tega pričakujejo vstop v Evropsko unijo mimo pravil Evropske unije, in to bi moralo dati komu misliti. Evropa se zdajle pusti gladko izsiljevati in vsi politiki, ki zdajle tečejo dol ponujat ne vem kaj, se morajo zavedati, da s tem samo krepijo ... To je bila največja usluga zdajle turškemu predsedniku za njegovo ponovno izvolitev oziroma izvolitev njegove stranke. Ker on je doma to tako interpretiral: "Poglejte, Evropa se že klanja pred mogočnim turškim imperijem." Tako približno se tam o teh stvareh razmišlja. Mimogrede, to so nam tudi povedali v fris pred par leti, da se bo to dogajalo, ko smo bili z Natom tam. To sem tudi tukaj povedal, pa se nikomur ni zdelo, da bi se kaj takega lahko zgodilo. Danes se pa pač to dogaja, če se pravočasnih opozoril ne upošteva.

Vprašanje, ki se odpira povsod na terenu, je tudi, kaj je s tisto škodo, ki je že bila, pred katero si nekateri kar zatiskajo oči. Dobesedno so nekateri travniku uničeni, nekatera sredstva in tako naprej, vsak dan nastajajo gore stroškov, nekateri imajo pa iz tega celo profit. Ne vem, kdo se je zadnjič prav hvalil, je postavil par avtomatov in veselo kasira. Ampak vsi ostali imajo pa izgubo, in tu je treba pač stvari voditi tako, da so v korist vseh, predvsem pa, in se vrnem na začetek, treba jih je voditi tako, da spoštuješ svoj lasten pravni red.

Nihče ni nad ustavo, gospe in gospodje, nihče. Nihče ni nad mednarodnimi akti, ki jih je Slovenija ratificirala, vključno s schengenskim sporazumom, pa se zavestno krši po dolgem in počez. Še hvali se: "poglejte, pretočnost se je povečala". Ja seveda, zakaj? Zato, ker schengna nihče ne izvaja. To je prevod v slovenščino. Hvalimo se s tem, da kršimo lastni pravni red. No, daleč smo prišli, moram reči. In temu v koaliciji ploskate, namesto da bi se to pravočasno preventivno preprečilo. To je ta razlika med vodenjem države na en in na drug način, o katerem govorim.

In končno, postavlja se vprašanje, kaj bo z vsemi izgubljenimi gospodarskimi priložnostmi. Kaj bo z vsemi, ki so zdajle v turizmu imeli masovne odpovedi ali pa so iznenada soočeni s tem, da iz držav, od koder so vsa leta imeli polno naročil, iznenada ni nihče več zainteresiran, da pride sem. Ali jim bo kdo to škodo povrnil, gospe in gospodje? Močno dvomim. Tega pa ne slišimo pa ne vidimo.

Ampak to se že dogaja. To ni nekaj, kar bi bilo tam nekje, ampak to se dogaja tu in zdaj, v vaši Sloveniji, zato ker nekdo ni pravočasno poslušal informacij in pripravil stvari tako, da do te situacije ne bi prišlo, ker do te situacije sploh ne bi smelo priti.

Če bi mi bili pametni in državotvorni in imeli prave ljudi na oblasti, kaj bi naredili? Če ne prej, bi najkasneje takrat, ko je začela graditi ograjo Madžarska, začeli ograjo graditi tudi mi. In na dan, ko je zaprla meje Madžarska, bi jih zaprli tudi mi. Kaj bi bil rezultat? Tok bi se enostavno usmeril nekam drugam, mi bi pa zdaj imeli mir. In če bi se še povezali z državami Višegradske skupine, ki v tem trenutku ena drugi edine učinkovito pomagajo, bi imeli lepo položaj, v katerem bi se mirno ukvarjali z gospodarskim razvojem, ne pa gledali reke ljudi in se ukvarjali s tem, kaj to zdaj pomeni; ali je to zelo velika nevarnost ali je samo srednje zelo velika nevarnost ali ekstremno visoko velika nevarnost. Tako približno zdaj razprave potekajo v Sloveniji. Problem je v tem, da do tega položaja ne bi smelo priti, gospe in gospodje, če bi se hotelo prej poslušati. Zdaj pa, ko je do tega položaja prišlo, pa je treba storiti vse, da se to konča. Najprej moramo to storiti sami pri sebi v Sloveniji. In storiti vse, da se južna meja zaščiti, zapre in da se dosledno izvaja schengen in vsi ostali predpisi Republike Slovenije brezpogojno in brez izjem, na celotnem ozemlju Republike Slovenije. To zahtevam od te vlade kot poslanec in to zahtevam kot državljan! In v imenu vseh dveh milijonov Slovencev in Slovencev to zahtevam, ker imam vso pravico. Nihče ni nad ustavo, gospe in gospodje, pa če tisočkrat za to dobi trepljanje po hrbtu iz Bruslja ali ne vem od kje, pa govori v imenu humanizma, "ja, ne moremo nič narediti". Ni res, da se. Nihče ni rekel, da uporabljajte neko nasilje ali ne vem kaj. Storite preventivno tisto, kar bi morali že zdavnaj narediti, in poskrbite za varnost in blaginjo ljudi, nič drugega. In potem, ko boste šli v organe Evropske unije, zahtevajte, da to stori tudi Evropska unija kot celota in naj se neha obnašati kot en razvajen fantek, ki je prvič ostal brez zaščitniškega očeta, zdaj pa ne ve, kaj bi počel sam s sabo. Tako približno namreč Evropska unija v tem primeru reagira. Predvsem pa mislim, da je tudi konec tistih zgodbic o tem, kako bo to pripomoglo k bodoči ekonomski blaginji Evrope. Končni izplen tega, še enkrat povem, je tisti, ki je objavljen na spletnih straneh Nemčije: 81 % je nepismenih, 90 % je nezdržljivih s trgov evropske delovne sile. To so uradni podatki nemškega ministrstva za delo. In upam, da se vsi zavedate, kaj to pomeni. Ko bomo govorili o pravu, o pravnih normah in spoštovanju prava in bomo vsi govorili isti jezik, takrat bodo rešitve enostavne, demokratične in ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo.

Ker čas določen za razpravo še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati? Če želi razpravljati tudi eden od predstavnikov predlagatelja predloga priporočila ter predstavnica Vlade, prosim, da se prijavita z dvigom roke. V tem primeru dobi besedo zadnji predlagatelj. Pred prijavo vas želim opozoriti, da na zaslonu ne bodo vidna imena prijavljenih k razpravi, zato bomo iz dežurne sobe v nekaj trenutkih prejeli seznam prijavljenih razpravljavcev, ki ga bo sistem pripravil po naključnem vrstnem redu. Prosim za prijavo.

Prijavljeni so v naslednjem vrstnem redu: gospod Bojan Podkrajšek, gospod Jožef Horvat in gospod Ivan Škodnik.

Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Še enkrat lep pozdrav, kolegice in kolegi, predsednik Vlade, ministrski zbor!

Ob koncu te današnje popoldanske seje so neke stari smešne. Jaz, spoštovani kolegice in kolegi, ne glede, kaj se kje razpravlja vsebinsko, jaz mislim, da ta stvar ni smešna.

Ko smo danes veliko govorili o tej migrantski krizi; spoštovana notranja ministrica, jaz mislim, da ko govorimo o tako pomembni temi, nič ni slučaj, da ste tukaj, v Državnem zboru. To je vaša naloga, vaša odgovorna naloga. Če se z gospo obrambno ministrico objemata, sem zelo vesel. Ampak ko smo nazadnje govorili o migrantski krizi, je vodja Poslanske skupine SD zelo pogršel vašo prisotnost, tako da, kot sem prej izpostavil, jaz mislim, da so bili to podatki, ki niso zrasli na mojem zelniku.

Prej sem zaključil svoj govor s tem, da nas čakajo težave v prihodnosti. Prav gotovo ta migrantska kriza bo pustila velike posledice za Slovenijo, seveda za celo Evropo, pa za vse državljanke in državljane Republike Slovenije. Zato ni vseeno, ali jih skozi našo državo gre 100 tisoč ali 200 tisoč ali pa še več. Prav gotovo se strinjam z mojimi predhodniki, da je bojazen velika, ko bodo čez noč sprejeli določen zakon v sosednji Avstriji in v Nemčiji. In to bo mala država, kot je Slovenija, prav gotovo občutila. In tu bodo nastale velike težave za prihodnost.

Ko smo danes bili zelo čustveni do teh ljudi, prav gotovo so ta čustva bila na mestu. Ne smemo pa pozabiti, ko govorimo o migrantih, ki so prišli iz daljnega sveta – in seveda, vsi v tej dvorani jim želimo, da bi imeli mir v svoji državi, da bi imeli spodoben svoj dom in seveda tudi svoje življenje –, ko govorimo o teh migrantih, še enkrat ponavljam, pa pozabljamo na Slovenke in Slovence. Ne bom govoril, da sem bil v katerem od zbirnih centrov. Lahko je enkrat iti ali pa dvakrat. Bojim se pa, o čem se bomo pogovarjali spomladi, kdo je tam bil čez zimo. Tega se bojim. Tudi bojim se za prostovoljce, koliko bodo zdržali. In seveda, ko sem bil v enem kraju v

Republiki Sloveniji v jesenskem času, mi nekdo predstavlja, da je že zbral preko 25 ton zamaškov za nekoga, da mu podaljša življenje za nekaj let. Prav je, da pomagamo ljudem, ki prihajajo v našo državo. Moramo se pa zavedati, koliko smo sposobni in kaj nas čaka v prihodnje. Tudi znani so podatki, koliko bo en migrant stal. Ni treba, da smo dobri matematiki. Ugotovljeno je in izračunano je: okoli 10 tisoč evrov. Še enkrat ponavljam, imamo pa mnogo ljudi v Sloveniji, ki težko plačujejo položnice, težko šolajo svoje otroke in se borijo za vsak dan. Mi se pa moramo zavedati, koliko smo sposobni tega sprejeti, zato je poziv predsedniku Vlade, vsem ministrom, da se tega poslanstva, ki ga imate, lotite odgovorno za dobrobit Slovenije. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Gospe in gospodje!

Potrudil sem se, da sem praktično spremljal celotno to sedemurno razpravo. Zame je bila koristna, kakšen se tu pa tam posmehuje. Če je smeha vredno to, da je danes o tej akutni slovenski in evropski problematiki tukaj govoril in nagovoril slovensko ljudstvo predsednik republike gospod Borut Pahor, če je smešno, da je danes, kar je hvale vredno, praktično ves čas prisoten predsednik Vlade dr. Miro Cerar in dve ključni ministrici in ključni minister, zame to ni smešno. Pozdravljam to vztrajnost. To kaže, gospe in gospodje na to, da gre za izredno resno temo. Poslušal sem razpravo. Bilo je tudi nekaj doživljajskih spisov, kar nam je krajšalo večer. Jaz sem poslušal razpravo tudi zato, da bi nekako lažje posredoval naša stališča, naše potrebe na torkovem zasedanju AFET, na katerega me je povabil gospod Elmar Brok; tudi sam mu bom takrat izročil vabilo, da bo obiskal slovenski Odbor za zunanjo politiko. Gre za to, da si tukaj ne pripovedujemo doživljajskih spisov. Gre za to, da iščemo rešitve, da preigramo scenarije, ki nas morda čakajo v prihodnje, in nas gotovo čakajo.

Jaz sem vesel, da gospa notranja ministrica v zadnjem času dobro komunicira s kolegom iz Hrvaške. In obratno, seveda. Kaj bo po nedelji, ko imajo na Hrvaškem volitve, kaj če bo zmagala druga opcija? Kaj če bo ta njen kolega rekel, "meni se fučka", kaj bo potem? Imamo scenarij, imamo odgovore na ta vprašanja?

In na mini vrhu, o katerem smo danes večkrat govorili – v nedeljo, 25. oktobra je bil v Bruslju – je gospod Junkcer povedal, citiram: "Države članice bodo morale storiti več in se odzivati hitreje." In, da tega mini vrha pravzaprav ne bi smelo biti, ker bi države članice same morale zadeve reševati, med seboj komunicirati. In opozoril, da države Zahodnega Balkana ne komunicirajo same med seboj, ampak ena čez drugo. Jaz dodajam, da morajo komunicirati tudi

s Slovenijo, ki ni balkanska država, ampak je srednjeevropska država, kar smo ne nazadnje tudi zapisali v naši novi deklaraciji o slovenski zunanji politiki.

Veliko je bilo govora o občinah; ja, tudi mi smo na delovno kosilo ta ponedeljek povabili župane iz mariborske okolice, seveda je prišel tudi župan iz Šentilja pa še kakšen drug, in so povedali, da so pravzaprav njihove občine zadnje tri teden paralizirane, da se župani ukvarjajo, kar je prav, s problematiko beguncev in po svojih najboljših močeh in najboljši volji probleme rešujejo.

Kolegice in kolegi, mi moramo biti fer in moramo zagotoviti proračunska sredstva, da bomo zagotovili pravzaprav neko nadomestilo za te občine, ki doživljajo materialno škodo. Vemo, da denarja ni, ampak vsaj na neki simbolni ravni bi morali to gesto narediti. Ali bomo zdaj samo hvalili in rekli, pogledjte, kako so ti župani zelo fajn, bravo. Ampak dajmo narediti tudi neko pošteno akcijo, ne pa tako, da vidim neko skupino mislecev tukaj sredi Ljubljane, in pametujejo, kako bi bilo treba z begunci in se ukvarjajo s sovražnim govorom. Jaz pravzaprav, pogledjte, tukaj že dolgo nisem slišal sovražnega govora v temu parlamentu. Ne vem, komu zdaj neka ideja, da je kar tema sovražni govor? Sem pa zadovoljen, da so administratorji spletnih portalov ugasnili možnost komentiranja. Tam pa je bilo tega svoj čas veliko.

Kolegice in kolegi, kot rečeno, zame ta razprava je bila koristna. Želim, da sodelujemo naprej. Tudi sam sem tistega 29. septembra, ko so Madžari na slovensko-madžarski meji postavili bodečo žico in smo takrat imeli sejo treh odborov, doživel kritike, češ da nabiram politične točke; v končni fazi to moramo delati, ampak za dobrobit naših državljanov in državljanov.

Torej, želim uspešno delo vsem naprej, ki ste za to poklicani.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja, mag. Branko Grims. Ne, pardon. Najprej ima besedo gospod Ivan Škodnik.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Hvala za besedo, gospod predsednik. Pozdravljeni ministri, predsednik Vlade, kolegice in kolegi poslanci!

Nisem se mislil pravzaprav oglasiti, ampak ko sem cel dan bil tu prisoten, tudi zato, ker mi je bila dolžnost, da sem bil, in tudi moram reči, da je bilo kar veliko naših poslancev iz naše Poslanske skupine Stranke modernega centra in sem zelo ponosen na njih, ker so bili zelo strokovni in pa konstruktivni v svojih razpravah ...

Oglasil sem se tudi zato, ker sem zdajle zadnjih 30 minut poslušal kolega iz SDS gospoda Grimsa, pa nimam kaj proti njemu, ampak sem se trudil, ampak moram vam povedati, da ga nisem razumel, kaj je hotel povedati. Jaz bom poskušal v par minutah

povedati razpravo ali pa nek zaključek te razprave, ki sem ga jaz danes dojel.

Prvo kar je, je seveda čas, ki smo ga tu porabili, bil nepotreben, predvsem dragoceni čas ministrov, predsednika Vlade, ker vemo, da so bile druge obveznosti, pa so verjetno morale izostati. Vsi ministri, ki bi morali biti, tisti, ki so bili kdaj posebej omenjeni – za notranje zadeve, za obrambo, zunanji minister –, imajo seveda druge naloge. Verjetno bi bili več na terenu, pa hvala bogu je zadeva obvladljiva. In zato tudi nekako smo se, ker je pač seveda zadnjih 14 dni tudi v poslanski skupini naši pravzaprav prišlo do nekkih razmišljanj, kaj se pa zdaj dogaja na terenu, samo o tem smo govorili, nekateri so postali zamorjeni, in nekako smo se v poslanski skupini dogovorili z vodjo poslanske skupine, da gremo nekako v akcijo, nekaj poslancev iz tistih območij, ki so iz obeh delov, in seveda so šli tako v Šentilj tudi in ugotovitev je bila naslednja: Že naslednji dan so poročali, da so sicer razmere težke, je veliko ljudi, ki pomagalo, vendar so bile obvladljive. Naša vlada in seveda tudi ministri, ki so na tem delali, so že takrat ocenjevali, da smo pripravljene na 8 tisoč beguncev, če pridejo. Da pa če jih bo več, imamo pa še dodatne priprave, in to se je tudi zgodilo. Verjetno takrat, ko jih je bilo 10 tisoč in verjetno še kdaj tudi več, so kljub temu, da je bilo toliko beguncev ali pa migrantov, naredili vse. Zahvala gre vsem; še enkrat bi se tu zahvalil policiji, Civilni zaščiti, Rdečemu križu, vojski, prostovoljcem, Karitasu, vsem, ki so s svojimi maksimalnimi napori naredili vse, da so zadeve bile rešljive.

Včasih naredimo paniko že v družini, ko pride kdo na obisk. Recimo, imamo šest stolov za mizo, pa pride sestra, hčerka z družino, pa je tistih šest stolov zapolnjenih. Ampak istočasno nenapovedano pride pa še en član, brat ali sestra z družino, pa štirje pridejo. Nastane takoj problem, kje bodo sedeli in kaj bomo jedli, samo za 6 ljudi smo dali kuhati. Ampak takrat je treba modro postopati. Tako je tudi postopala naša vlada oziroma ministri in zadeve so rešili.

In hvala bogu, jaz sem zelo ponosen na to našo poslansko skupino in tudi na celo koalicijo, ki se je v tem času izkazala zelo dobro in pokazala, da smo na pravi poti, in seveda predsednik Vlade, in jaz upam, da so danes nas državljanke in državljani gledali in da so nekako lahko opazili, da je ta razprava bila res brezpredmetna oziroma nepotrebna. Nepotrebna je bila zaradi tega, ker pravzaprav vse, kar smo razpravljali, ko smo nekako prišli do tega, ni bilo nekkih konkretnih stvari, da bi bilo kaj narobe. In jaz pravzaprav nisem nikjer zaznal, da bi karkoli ta vlada naredila narobe. Seveda je pa problem, svetovni problem, ki ga bo treba reševati nekje drugje. Tudi Evropa sama ne bo temu kos, treba bo sesti skupaj, ne samo v Siriji tam, kjer je nekje izvor tega, še kje drugje, saj vemo, da se lahko zgodi, da bo teh beguncev še več. Skupaj bodo morali sesti voditelji, v Organizaciji združenih narodov se

bodo morali uvesti in seveda najti neke rešitve za vse skupaj. Mi pa, jaz mislim, da v Sloveniji, 2 milijona nas je, da smo te stvari v tem času, ko smo bili prisiljeni nekaj narediti, da smo te stvari zelo dobro opravili. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim! / oglašanje iz dvorane/

Besedo ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Še enkrat moram reči, da me je to zdaj zelo zabavalo, ko je kolega iz vladajoče koalicije rekel, da ne razume, kaj mu dopovedujem. Dopovedujem mu to, da ste na moj predlog, ki ga je potrdila tudi komisija, ki jo vodim, sprejeli pred dvema mesecema točno tiste poudarke, ki jih je danes, ko se je obrnil kot očitek, namenil predsednik države predsedniku Vlade. Če niste tega pogruntali, vsi skupaj. To sem vam jaz ves čas očital. Niste storili tistega, za kar ste bili izvoljeni. Na osnovi česa ste bili izvoljeni? Zagotavljali ste, da boste zagotavljali varnost, dosledno spoštovanje pravnega reda, dosledno spoštovanje pravnih pravil, mednarodnih pogodb in slovenske ustave ter da boste skrbeli za blaginjo ljudi; ob vsem ste pogrnlili na celi črti. Če vam tega jaz ne morem povedati, vam je povedal ravnokar predsednik države gospod Borut Pahor. Točno to vam je povedal. Niste opravili svojega dela, in to zakaj ne? Zaradi tega, ker gledate, kako ravna zdaj v tem trenutku cela Evropa in mislite, da s tem ko tulite v isti rog, da je to za Slovenijo dobro. Ni. Če vsi v Evropi kršijo zdaj zakone, to ne pomeni, da jih imate tudi vi pravico, niti ne pomeni, da je to za Slovenijo dobro. Orbána so vsi zmerjali, tudi nekateri tukaj, da je ne vem kaj, ko je postavljaj ograjo. Danes je Orbán edini evropski politik, ki ima velikansko podporo svojega ljudstva – če gre zdaj na volitve, bo 80 % dobil – in ki lahko mirno reče, da je svojim zagotovil ekonomsko blaginjo, varnost in mir. Ob hudem naporu, ki ga je imel, in ob neznanskem zmerjanju, ki ga je bil deležen iz Evropske unije. To zmerjanje je sprenevedanje, če ga ne razumete, zato ker vsa Evropa zdaj ravna po načelu ... Namesto solidarnosti, ki je ima polna usta, si misli, ja boljše, da gredo problemi k vam, kot pa da pridejo k meni. Tako v resnici zdaj deluje Evropa. In zato so vsi zmerjali Orbána, ker je mejo zaprl, drugače bi pa on imel zdaj probleme. Ampak tako pa jih imamo mi, ker nismo ravnali enako, če tega ne razumete. Ampak zakaj je sploh do cele te zgodbe prišlo? Zato ker si je nekdo vzel v Evropi pravico – najprej, ne vem, v Bruslju in Nemčiji, zdaj pa še tukaj, ker vsi pač morajo iti s čredo –, da misli, da zakoni iznenada ne veljajo več, da pravna pravila Evropske unije lahko kršiš po dolgem in počez. Ja pa nihče nima tega mandata, nihče nima te pravice. Saj vendar vodi to vlado ustavni pravnik, ki to lahko, bi moral pravzaprav on prvi povedati, ne da moram jaz to razlagati tukaj. Nihče nima te

pravice, gospe in gospodje, ne vi, ne vi, ne vi, nihče, ne jaz. Nihče nima. Nihče ni nad zakonom, nihče ni nad ustavo, nihče ni nad ratificiranimi mednarodnimi pogodbami, ki se zdaj v Sloveniji kršijo po dolgem in počez. In to je jedro problema, s katerim se soočamo, in do tega ne bi bilo treba, da pride.

Prej je bilo rečeno, imamo pač vojsko in policijo, ki opravljata svoje delo. Ja, hvala bogu, to se vsi strinjamo. Če komu, smo lahko sedaj hvaležni fantom v uniformah, policistom, vojski, vsem, ki jim pomagajo, Civilni zaščiti, prostovoljcem, zdravnikom, gasilcem, ki skrbijo s skrajnimi napor, da stvari še približno funkcionirajo. Ampak kje se ne razumemo? Ni treba, da bi bilo tako. Če bi se pravočasno poskrbelo za tisto, čemur se sedaj popularno reče "ovire" v levičarski latovščini, po domače se pa temu reče ena poštena ograja, in bi se dosledno izvajalo schengenska pravila na celotnem ozemlju Republike Slovenije, kar ste mimogrede dolžni, še kazensko ste odgovorni za to, če kdo tega ne ve, potem tega položaja ne bi bilo. Ne bi bilo tega strašnega napora za gasilce, ne bi bilo napora za zdravnike, ne bi bilo stroškov, ne bi bilo ničesar. Vse, kar bi bilo treba, bi bilo treba postaviti ograjo, zagotoviti minimalno zaščito ograje in pač to razglasiti. Saj nihče več ne bi do sem prišel, tako kot danes praktično nihče več ne gre proti ograji na Madžarsko gledat, kaj se tam dogaja, ker vsi vedo, da tam je in deluje sama po sebi, zato je ta stvar tako učinkovita. Zato da se izogneš naporom, stroškom in bolj agresivnim metodam, ki si jih sicer na koncu dolžan uporabiti. In zaradi tega opozarjam, da v imenu še tako visokih idealov nima nihče kot politik ali kot posameznik pravice vsiljevati državljanom in državljanom masovnega kršenja pravnega reda, nima pravice jih postavljati v položaj, ko so ogrožene temeljne vrednote, blaginja ljudi ali pa celo osebna integriteta in življenje posameznika. Ko bo to spoznanje spoznanje vseh in bo o tem soglasje v tem državnem zboru, potem pa sem trdno prepričan, da bo Slovenija imela odlične temelje za naprej. Tudi v novih / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: S tem zaključujem splošno razpravo o predlogu priporočila.

V skladu z razlago Komisije za poslovniki z dne 9. 12. 2009 Državni zbor ugotavlja, da je postopek obravnave predloga priporočila končan.

S tem zaključujem to kompleksno točko dnevnega reda in tudi 23. izredno sejo Državnega zbora.

Vsem želim mirno noč. Na nadaljnje skupno in odgovorno delo, ter se zahvaljujem za vse, kar ste v imenu države že in še boste storili, zato ker ste, smo in so ljudje.

Seja se je končala 5. novembra 2015 ob 21.31.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BAČIČ, MARIJA	99
BAH ŽIBERT, ANJA	18, 92
BOŽIČ TILEN	102
BRATUŠEK, MAG. ALENKA	21, 30, 53, 84
BREZNIK, FRANC	95

C

CERAR, DR. MIROSLAV	62
---------------------------	----

D

DEKLEVA, ERIKA	98
DOBOVŠEK, DR. BOJAN	17, 21, 45, 51, 64
DOLINŠEK, MARJAN	40, 45

F

FERLUGA, MARKO	20, 96
----------------------	--------

G

GANTAR, TOMAŽ	27, 35
GODEC, JELKA	25, 37
GORENAK, DR. VINKO	14, 18, 48, 51
GRIMS, MAG. BRANKO	50, 59, 77, 81, 108, 115
GYÖRKÖS ŽNIDAR, MAG. VESNA	12, 24, 74

H

HAINZ, PRIMOŽ	82
HAN, MATJAŽ	11, 47, 49, 53
HORVAT, JOŽEF	23, 29, 83, 113

I

IRGL, EVA	94
-----------------	----

J

JANŠA, JANEZ (IVAN)	66
JURŠA, FRANC	11, 93

K

KATIČ, ANDREJA	41, 107
KOLEŠA, ANITA	13, 51, 104
KOPMAJER, BENEDIKT	14, 42, 70, 98
KORDIŠ, MIHA	46, 49, 54, 55
KOTNIK POROPAT, MARJANA	55
KOVAČIČ, MARIJA ANTONIJA	97
KOZLOVIČ, MAG. LILIJANA	12, 84
KUSTEC LIPICER, DR. SIMONA	10, 31, 65

L

LEP ŠIMENKO, SUZANA	32
LEVIČAR, MARINKA	89

M

MAHNIČ, ŽAN	34, 37, 41, 46, 90
-------------------	--------------------

MESEC, LUKA	43, 53, 54
MÖDERNDORFER, JANI (JANKO)	35, 99
MURGEL, DR. JASNA	34, 53, 100
MURŠIČ, MAG. BOJANA	15, 61, 70
N	
NEMEC, MATJAŽ	33, 42, 55, 89
NOVAK, LJUDMILA	32, 53
P	
PAHOR, BORUT	56
PODKRAJŠEK, BOJAN	101, 113
POJBIČ, MARIJAN	86
PRIKL, UROŠ	25
S	
SLUGA, JANJA	80
Š	
ŠKOBERNE, JAN	27, 37
ŠKODNIK, IVAN	114
T	
T. VATOVEC, DR. MATEJ	28, 36, 52, 59, 72
TANKO, JOŽE	9, 10
TOMIČ, VIOLETA	49, 53, 55
TONIN, MAG. MATEJ	44, 73
TRČEK, DR. FRANC	11, 16, 19, 22, 51, 52, 54
V	
VEBER, JANKO	21, 23, 82
VERVEGA, VESNA	93
VRTOVEC, JERNEJ	9, 16, 60, 87
VUK, MARTINA	39
Z	
ZAJC, SIMON	103
ZORČIČ, IGOR	91

LEGENDA

PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra
PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke
PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije
PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov
PS ZL – Poslanska skupina Združena levica
PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije
PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti
PS NP – Poslanska skupina nepovezanih poslancev
NeP – Nepovezani poslanec